

ÚJ GALAXIS

Tudományos-fantasztikus antológia

3

ÚJ GALAXIS

Tudományos-fantasztikus antológia

<i>Csák Tamás: AVANA</i>	3	<i>Bálint Endre: Párbaj</i>	107
<i>Bajzafi Ferenc: Úton</i>	5	<i>Csaba Zoltán: Világegyetemes igazságok?</i>	115
<i>Maruzs Éva: Miért ír az ember sci-fit?</i>	7	<i>Jobbágy Tibor: Az ugrólepke üzlet</i>	122
<i>Bálint Endre: A rejtélyes lelet</i>	17	<i>Bálint Endre: Közlekedni kell</i>	129
<i>Bajzafi Ferenc: Lélek a szigeten</i>	23	<i>Haga Tivadar: Ítélete: életfogytiglan</i>	137
<i>Bolyki Tamás: Lábujj</i>	27	<i>B. Kósa Katalin: Manna Kft.</i>	142
<i>Pigniczki Ágnes: Nyertem, mondta a gép</i>	29	<i>Peter Sanawad: A szakács esete a Marson</i>	146
<i>Bajzafi Ferenc: Légy férfi</i>	39	<i>Pigniczki Ágnes: A Holdon</i>	149
<i>Stephen Weeler: A Kyilchor</i>	41	<i>Haga Tivadar: Különös képesség</i>	154
<i>Maruzs Éva: Nem lehetünk kíméletesek?</i>	46	<i>Chynewa – Cartwright: A Közkönyvtár</i>	162
<i>Bódi Ildikó: A köpködő kobra</i>	50	<i>Anonymus Chynewa: Two-Head</i>	162
<i>Bajzafi Ferenc: Ajándék egy zsarunak</i>	53	<i>Jimmy Cartwright: „Neked könnyű lehet”</i>	168
<i>Takács Boglárka: Keskeny híd a tűzön át</i>	57	<i>Jimmy Cartwright: Az emberi elme</i>	172
<i>Stephen Weeler: A varázsló</i>	64	<i>Anonymus Chynewa: Lycanthrop</i>	174
<i>Nemes Mária: Karácsonyi látogatók</i>	68	<i>Anonymus Chynewa: Törölve</i>	181
<i>Maruzs Éva: Gubanc aranyesővel</i>	76	<i>Anonymus Chynewa: Száműzetés</i>	183
<i>Bálint Endre: A csillaghajó</i>	90	<i>Anonymus Chynewa: Uluk</i>	191
<i>Bolyki Tamás: A magány ellen</i>	95	<i>Jimmy Cartwright: Wahro Frot</i>	199
<i>Bódi Ildikó: Alteregó</i>	97	<i>A. C. – J. C.: Házak, Szintek, Kronológia</i>	201
<i>B. Kósa Katalin: Galakt-tourist</i>	99		
<i>Peter Sanawad: A Mars gyöngye</i>	101		

Aktuális pályázatok 203

Kötetünk anyagát az AVANA Egyesület eddigi pályázataira beérkezett legjobb művekből válogattuk.

3

Szerkesztés, tipográfia:
Ambrus Attila József

Társszerkesztők:
Bódi Ildikó, Csák Tamás, Dr. Kéri Katalin

Címlap:
Ruzsinszky Zsolt

© Kódex Nyomda Kft., Pécs, 2004

ISSN: 1589-6854

Szöveg:

© B. Kósa Katalin; Bajzafi Ferenc; Bálint Endre; Bihari Péter (*Peter Sanawad*); Bódi Ildikó; Bognár Zsolt (*Jimmy Cartwright*); Bolyki Tamás; Csaba Zoltán; Csák Tamás; Haga Tivadar; Jobbágy Tibor; Kaiser Rudolf (*Anonymus Chynewa*); Lévai István (*Stephen Weeler*); Maruzs Éva; Nemes Mária; Pigniczki Agnes; Takács Boglárka, 2004

Illusztráció:

© Bihari Tünde (38., 52., 63., 128., 202. o.); Heim Attila (2., 3., 4., 6., 16., 26., 98., 106., 148., 153., 161., 203., 204. o.); Kovács Péter [*Smith*] (55. o.); Laczi Szabolcs (100. o.); Ruzsinszky Zsolt (*címlap*); Takács Boglárka [*Prezzy*] (45., 49., 89. o.), 2004

Kiadó és Nyomda: Kódex Nyomda Kft.
Felelős vezető: Simon Béla
7627 Pécs, Rigóder u. 25.
Tel./Fax: 06 (72) 213-999

Az *Új Galaxis* eddigi köteteit postai
utánvétellel az alábbi e-mail címen
is megrendelheti a kiadótól:
kodex@axelero.hu

Az „Új Galaxis” szerkesztőségi címe:
7626 Pécs, Lenke u. 2.
Tel: (70) 255-2281

Weblap: <http://www.ujgalaxis.hu>
Szerkesztő: ambrusa@ajk.pte.hu
Korrektor: kerikata@ajk.pte.hu
Hírlevél: subscribe@ujgalaxis.lx.hu
AVANA Egyesület: ildikob@freemail.hu
A kézirat lezárva: 2004. január 16-án

„Sok mindenre jó a sci-fi. Szórakozásra, gondolatok ébresztésére, lehetőségek, veszedelmek feltárására, és hogy megmutassa a tér és idő végtelenében álló véges embert, aki lehet harcaiban vesztes vagy győztes, de nem hajolhat meg soha, mert akkor életének értelmét vesztené.”

(ismeretlen szerző)

Budapesten, 1997. szeptember 7-én alakult meg a Magyar Tudományos Fantasztikus Művészetért Országos Egyesület, melyet az alapító tagok az Avana fantáziánévvel ruháztak fel. AVANA, város egy távoli, idegen bolygón, melyet tiszteletbeli tagunk, Zsoldos Péter író hívott életre Gregor Man trilógiájában (A Viking visszatér, Távoli tűz, Az utolsó kísértés).

Célunk a magyar tudományos-fantasztikus művészeti ágban alkotó, tevékenykedő, vagy azt segítő személyek összefogása, kiadványok megjelentetése, klubtalálkozók, előadások, országos konferenciák (HungaroCon), kiállítások, vetélkedők szervezése, a tehetséges, kezdő alkotók támogatása.

Legfőbb rendezvényünk, a HungaroCon, több mint két évtizede a sci-fi műfaj szerelmeseinek országos találkozóját kívánja képviselni. Hagyományait 1992-től Salgótarján Város Önkormányzatának köszönhetően városunk ápolja. A régi hagyományokat megőrizve a találkozót új vonásokkal egészítettük ki, melyek remélhetőleg az évek múlásával szintén hagyománnyá válnak. Ilyen a rendezvény idejére meghirdetett képzőművészeti pályázat, az amatőr novellapályázatunk és a Zsoldos-díj (Lásd kötetünk 203. oldalán!). A rendezvény előadási témáin túl azért megőrizzük vidámságunk, életkedvünk. Kirándulunk, játszunk és tanulunk.

Őszintén reméljük, hogy a 2004. évi HungaroConra – mely Salgótarjánban a 13. lesz és július 30. és augusztus 1. között zajlik majd – sokan ellátogatnak, és felejthetetlen órákat töltenek körünkben! A salgótarjáni József Attila Művelődési Központ épületében, a Civil Ház helyiségében működik a salgótarjáni Avana sci-fi klub, amely minden hónap utolsó keddjén 16 órától tartja összejöveteleit. A találkozók nyitottak, minden sci-fi rajongót szeretettel várunk a klubba.

Az Avana Egyesület tagjai számára folyamatosan gyűjtjük a sci-fi könyveket, tudományos és sci-fi folyóiratokat, magazinokat, fanzinokat. Könyvtárunknak a salgótarjáni Ifjúsági Információs Iroda adott otthont.

AVANA

Magyar Tudományos-Fantasztikus Művészetért Országos Egyesület

Kedves sci-fi rajongó! Meglehet, hogy nem vagy az Egyesület tagja, lehet hogy nem veszel tevékenyen részt semmilyen, a hazai sci-fi elfogadottságáért végzett munkában, mégis sokat segíthetsz az ügynek, ha támogatsz küzdelmünket adód 1%-ával! **Adószámunk: 18635212-1-12**
Előre is köszönjük figyelmedet és bizalmadat!

A hivatalos hangvételű bemutatkozó sorok után szeretném személyes hangvételű sorokkal folytatni. Mi, akik létrehoztuk az Egyesületet, eredetileg csak rajongói voltunk a sci-finek, szinte semmilyen irodalmi tevékenységet nem végeztünk a rendszeres olvasáson kívül. A rendszerváltás utáni évek kemény megszorításokat és nagy változásokat okoztak még a hazai sci-fi életében is. Hatalmas űr keletkezett a Galaktika folyóirat megszűnése és az alkotógárdájának „eltűnése” miatt. Úgy éreztük, valami hiányzik életünkben. Eleinte csak tétován, csak egymás között hangoztattuk hiányunkat, majd miután egyre többen jöttünk össze különböző rendszertelenül megjelenő rendezvényeken, egyre jobban forrt bennünk a tettvágy.

A vége ez az Egyesület lett, amelynek munkája hol szárnyaló fantáziával telített, hol mély hallgatásba burkolódzó – attól függően, hogy tagjai mekkora szabadidővel és személyes energiával rendelkeznek anyagilag kiélezett életükben –, de működő és élő a „város”, életünk fontos színfoltja.

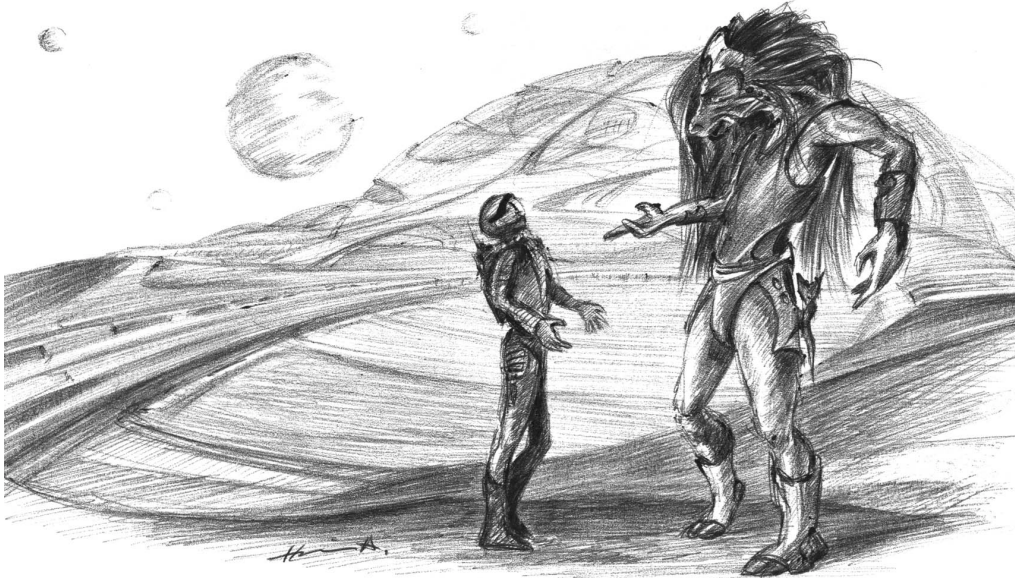
Mi, az AVANA „polgárai” nem vagyunk különlegesek, nem vagyunk örültek, egyszerű hétköznapi emberek vagyunk, akik egy kis pluszt szeretnének életükbe és gondolkodásukba belepni. Vannak közöttünk olyanok, akik folyamatosan írnak, leveleznek, intézik az Egyesület bajos dolgait, és vannak, akik csak „fogyasztanak”, dicsérnek vagy kritizálnak, de ezzel is segítik a munkát. Bárki a „város” polgára lehet, nem kell mindenáron tevékeny részt venni a munkában, már azzal is sokat segít valaki az ügynek, ha tagdíjával támogatja mindennapi küzdelmünket a sci-fi hazai megfelelő elfogadottságáért.

Hát ennyit magunkról, most jöjjön a lényeg: a tudomány és a fantasztikum. Mindenkinek jó olvasást, kellemes időtöltést kívánok a következő oldalakon található írásokhoz!

Csák Tamás elnök

„Csak esztelen ember vallhatja azt a nézetet, hogy a végtelen térség számtalan égítestén (amelynek többsége bizonytalán a miénknél szerencsésebb sorsot mondhat a magáénak) nincs egyéb, csak a fény, amelyet észlelünk. Merő ostobaság feltételezni, hogy nincsenek más élőlények, nincs más gondolkodási képesség, nincsenek más érzékszervek, csak azok, amelyeket mi ismerünk.”

Giordano Bruno
1548-1600

Úton...

Ismét utazom.

A vonatablakon át eltörpülnek a nagyváros magas épületei, átadják helyüket a kültelki házaknak, a szántóföldeknek, a mezőknek. Egy idő után a sporttáskából előkerül a könyv, mintha eddig nem illett volna elővenni, de csak taláalomra ragadok ki néhány szakaszt. Már a találkozóra gondolok és furcsa, de fogalmam sincs, mi fog ott történni. Pedig tudom. Mindig tudom. Minden nyáron három nap, már nyolcadik éve. Ezt összeszópórolom anyagilag és lelkileg, a közbeeső időben készülök is rá. Mert év közben is történnek a dolgok.

Tudom, hogy hová megyek. Városból városba. Emberek közül emberek közé. Szükségem van erre?

Keresem a választ, de sohasem találom. Suhan a táj az ablakon kívül, nincs idő megragadni a részleteket, csak azokat, melyek egy-egy állomásnál megállapodnak néhány percre. Akkor tisztábban látszanak.

Megállapodni megyek ezen a kattogó vonaton évente egyszer. Találkozóra, ahol mostanában százegynéhány ember összejön. Nemigen számít a távolság, az országhatár sem, az otlétünket jó előre jelezzük levélben, „emil”-en, telefonon.

Kattog a vonat. Elhagyja a félutat jelző várost. A gondolatok átsuhannak a senkiföldjén és már ott járnak az ismerős helyen, plakátok, táblák, üdvözlések, rég látott ismerősök között: gyerekek, ez egy fantasztikus találkozás megint. A tudományos-fantasztikus téma gondolata szélsőséges véleményeket szülhet, szül is, csakhogy itt ezekről szó sincs.

Évente egyszer el kell mennem Salgótarjánba, hogy a nyári HungaroConon újra és újra eloszlassam a kétségeimet és megerősödjek meggyőződésemben. Jól hangzana, hogy „egyre növekvő izgalommal” érkezem, csakhogy ez sem így van. Egyre növekvő nyugalommal érkezem. Hiszen itt is itthon vagyok. A salgótarjáni „Művház” József Attila nevét viseli, szinte karnyújtásnyira magasodik előttem, de mielőtt bemegyek, leülök még egy kicsit a parkba. A homlokzaton transzparens lengedez, ez a három nap a miénk. Segít a város. És még sokan.

Aztán már odabent. Szobafoglalás, egyebek: az egész egy pillanat műve. Párhuzamosan futó programok „ahogy tetszik” alapon, puszi, ölelkezés: a magyar science-fiction világa vesz körül, hiszen a falakról festmények, grafikák figyelnek bennünket – az idei képzőművészeti pályázatra érkeztek –, a „könyvpiac” már teljes gőzzel működik, az első percekben kell szert tenni a ritkaságokra, hiszen a fantasztikus irodalom hatalmas, szinte összegyűjthetetlen.

A lépcsőkön, a termekben, a társalgóban hétköznapi embereknek látszó alakok mozognak. Aki most itt megy el, mellettem, festő és grafikus. Látom, hogy idén is hozott képeket. Csak intünk, majd később köszönünk, tudomásul vettük, hogy itt vagyunk. Majd... Amott, aki épp egy fénymásolt dosszié fölött mereng, csillagász – még átfutja a délutáni előadás anyagát. Hárman-négyen gépelt papírokat cserélgetünk, novellák, egyéb írások cserélnek gazdát, köztük képes is. Népszerűsítjük a

science-fictionot, hiszen ez ott van a mindennapjainkban, csak meg kell találni a hangját. Az a nagydarab, mackós ember az örökké fürkésző szemekkel fizikus, térkutatással foglalkozik. Jó, hogy itt van, tavaly nem jött. A fotelbe süppedő ember író, szekérderéknyi könyvet kapott dedikálásra. Furcsa, de közben szintén írókkal beszélget, akiknek fantasztikus témájú írásaival gyakran találkozni a nyomtatott és elektronikus sajtóban. Kéziratok találnak kiadóra – a kiadó is itt van –, ötletek nyernek formát, problémák oldódnak meg és ígéretek hangzanak el.

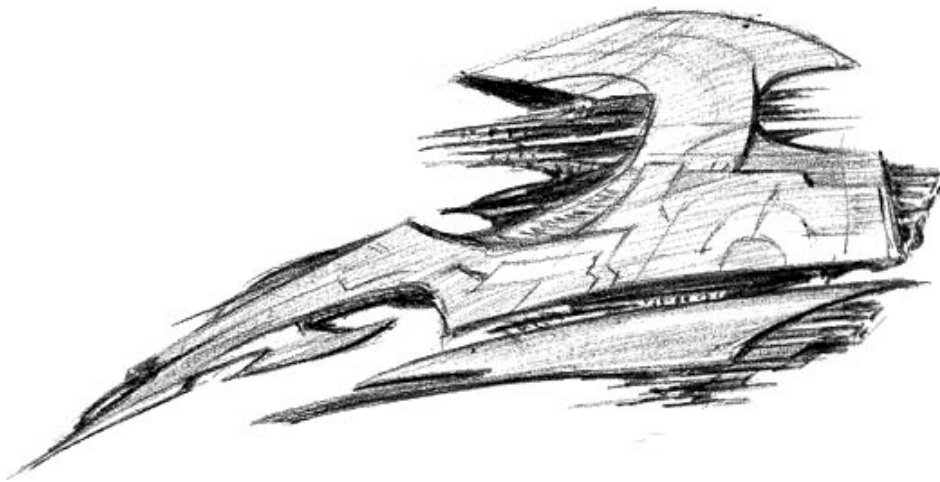
Feszült és nyugodt arcok. Még várunk valakit. Százegynéhányan vagyunk már, de még mindig várunk valakiket.

Rövid megnyitó után, ahol semmi sem „hivatalos”, a csillagász tart előadást. Minden jelenet színe elüt a hétköznapitól. A trikókon kitűzött lapocskák, hogy kik vagyunk, hová tartozunk. Egy pozitív skarlát betű. Hogy megkereshessek valakit, akit csak névről ismerek és megtaláljanak engem is. Úton vagyunk. Mindenkiel „találkozni” lehetetlen, a salgói hegyek között csupán három nap adatik és az idegyűjtött gondolatok évmilliókat ölelnek át múltban és jövőben. Ez meglehetősen megrázza az átlagembert: a pszichológiai témáról szóló előadáson kiderül, hogy voltaképp mi is az.

Néha megjelenik egy-egy elektromos táltos és ürügygyász, de másnap hazautaznak. Másra számítottak. Az űrkutatásról szigorúan tényszerű alapon, a nanotechnológiáról tudományos szinten hallhattak előadást. Az UFO-mágus itt hoppon marad. Nemigen akarunk neki szobrot állítani, inkább az előcsarnokban elhelyezett kisplasztikákban gyönyörködünk. Az alkotók tavalyi munkáit is ismerjük, látszik, merre tartanak az úton. Szépek, jó közöttük mozogni.

Avana. A fantasztikus birodalom neve, melyet Zsoldos Péter író-zenész álmodott meg. Ő eltávozott közülünk. De Avana utcáin sokan élünk és járjuk az utat. Ki-ki a saját lépéseivel.

Évente egyszer megállapodunk. A hajnalig tartó beszélgetésekért. Hogy egymás szemébe nézzünk. Mint egyazon pillanatban születettek, akik talán sohasem találkoznak, de összeköti őket a perc.

Miért ír az ember sci-fit?

(Szubjektív esszé)

Mármint nem én, mivel részemről (is) az írás nyilván egyéni indíttatásból történik, és kít érdekel, hogy mi az az indíttatás. Arról van szó, hogyan jelent meg a sci-fi mint ábrázolási mód az emberiség kultúrtörténetében. Hogyan, mikor, miért?

Ha feltételezzük, hogy a sci-fi – definíciójának megfelelően – a tudomány és a fantázia közös gyermeke, akkor az a kérdés, hol találkozott először az említett szülőpár, azaz hol van a sci-fi forrása.

Kezdhetnénk azzal, amivel bármely tudományág történetét leírni szándékozó becsületes szerző kezdeni szokta, hogy ti. „már a régi görögök is...”, de ez a formula most nem mondana igazat. A sci-fit ugyanis – lehet, hogy vitatható, ám szilárd meggyőződésem szerint – az emberiség hajnalán, még lenyúzott vadbőrökben szaladgáló, szappant és fésűt még nem, de a szavakat már ismerő őseink találták fel. Részletezem.

A sci-fi előzményei

Hitvilág

Itt és most kijelentem, hogy az emberi irodalom azon legelső kezdeményei, amik még csak szájról szájra terjedtek szőrökbe burkolódzott őseink között, már a sci-fi műfajába tartoztak. Aki nem hiszi, csak gondolja végig: miről beszélgethettek a fent említett szőrös őseink? Minden nap elmesélték, hogyan terítették le az éppen fogyasztott vadat. Sőt, esetleg többször is elmesélték, hogy tanuljon belőle az ifjúság. Ha ezt a műveletet, az állat leterítését egy nagyobb csoport végezte, akkor a beszámoló többé-kevésbé hasonlított az igazsághoz a történetek elmondásában. Na, de ha csak egy emberé volt a zsákmány! Akkor rögtön kiderült, ki a legügyesebb, legtalálékonyabb, legszerencsésebb tagja az adott csoportnak: természetesen a dicső vadász! A jelenséget érdemes összehasonlítani egy mai, a két karját teregető horgász szövegével: ekkora halat fogtam! Szintiszta fantázia! És hányszor el fogja még mondani!

Erre most az lesz a válasz: hiszen ez csak mese! Stimmel. A másik dolog ugyanis, amiről fent emlegetett őseink beszéltek, az éppen a mese volt. Miért fúj a szél, miért kergeti a Nap a Holdat, hogyan született a medve, a többi állat, és főleg: hogyan született a világ és benne az ember. Nem tudták (de hiszen – ha be merjük vallani – mi sem tudjuk), ezért próbálták megmagyarázni. Meglévő tudásuk alapján álló, az ismeretekbe nem ütköző, tarka mesékkal.

A távoli ősök tudománya többnyire még abból állt, hogy megfigyelték a körülöttük lévő, színes, sokrétű, veszélyes és tápláló világ elemeit és törvényszerűségeit, és aztán igyekeztek alkalmazni a felismert törvényszerűségeket. Aki nem érti, nézzen meg jó alaposan egy tapasztalatokat gyűjtő kisgyereket. Édes istenem, időnként nem jöttek be a felismerni vélt törvényszerűségek! No és? Ma, nekünk mindig minden sikerül? Nem, pedig állítólag jóval többet tudunk.

A világ tehát adva volt és meg kellett magyarázni. Itt van szerepük a meséknek, mítoszoknak, eredetmondáknak. Például lássuk a görög mitológiából Arakné

történetét. Volt egyszer egy leány, aki úgy tudott szöni, hogy elbizakodottságában versenyre kelt Pallasz Athénéval. Mire az illető nagy hatalmú, ám sértődött hölgy a nagyképű leányt pókká változtatta, mondván: csak szövögess, ha úgy el vagy zuhanva magadtól! (8) Mi ebben a tudomány? Hát, a sokszor megfigyelt pókocska, „aki” fákön, bokrokon, a ház sarkában, a barlang szögletében mindig ügyesen, egyre csak szövi a hálóját. És mi a fantázia? A magyarázat a pókocska eredetéről. A régiek különben is úgy vélték, fának, bokornak, kőnek, szélnek meg az összes állatnak lelke van. (8, 10, 11) A pók tehát nyugodtan lehetett eredetileg leány.

Mégis a régi görögöknél kezdtem, ejnye! Nézzünk másokat! A Kalevala (7) szerint a világ egy tojásból keletkezett, amit a szél fújdogált a vizeken. A régi magyar hitvilágban a tenger mélyéről egy amúgy hamis szándékú kacska hozta fel azt a darab földet, ami idefent megdagadt és a lakhelyünk lett. (2, 8) Érdekes, hogy a felsoroltakon kívül is sok eredetmonda szerint származik a föld (és az élet rajta) a vízből. (8) Lám, még igazuk is volt! Ez tehát a tudományos rész. Hogy milyen módon származik minden a vízből, ahhoz kellett a fantázia.

Könnyű nekünk most fölényeskedni, hogy az csak mese! Ki fog derülni még a mi 20., sőt 21. századi, szentül hitt dolgainkról is, hogy azok is csak mesék. Legfeljebb mi azt az időt nem érzük meg. Nem kérem, az eredetmonda, ahogy ma nevezzük, nem mese volt az adott szőrös ősoknél. Az volt a *tudás*. Amit tovább kellett adni a tűz körül szelíd farkaskölyköt kergető porontyoknak is, hogy majd ők is tudják és tovább tudják adni saját magzataiknak. Mi is továbbadjuk saját tudásunkat, otthon is, az iskolában is, igaz-e? És amit én megtanultam az iskolában (szó, ami szó, régen volt), annak egy részéről már most is tudni, hogy hibás volt, hogy mese volt. Például, hogy az állatok nem gondolkoznak. Hogy vannak hasznos és káros madarak. Ma már ilyen butaságot ki sem szabad mondani. Például, hogy az ember legyőzi a természetet. Ahelyett, hogy együtt élne vele. Most aztán nem győzünk kegyelemért könyörögni. De ez pillanatnyilag más kérdés.

„... ha egymástól elszigetelve, a földkerekség legszélsőbb pontjain élnek is (az *ősök*), bizonyos ősi elemi alap gondolatok csodálatosan azonosnak mutatkoznak s ez alapon némi joggal tesszük fel, hogy azok elsődleges okoskodásból származók lehetnek” – állítja Solymossy Sándor a hitvilág keletkezéséről általában. (10) Én pedig ezt elfogadva azt kérdelem – mert kibújik belőlem a sci-fi-szerző – , miért mesélnek egész Európában barlangban lakó, bányászkodó törpékről, röpködő tündérekéről és gonosz óriásokról? (1, 3, 4, 6, 9, 12, 13) Csak nem *láttak* valamit őseink?

A magyar hitvilág

Erről a témáról igazán szívesen mesélnék órákon át, de nem óhajtok unalmassá válni. Ezért rövidítve közlöm az általam ismert irodalmi adatokat. Tartok tőle, hogy így is hosszú lesz.

Első és legfontosabb pont: tulajdonképpen nem ismerjük a honfoglaló magyarok hitvilágát. A manapság oly sokat emlegetett államalapító István királyunk ugyanis elkötelezte magát és az országot a kereszténység mellett, mire jöttek az egyház túlzottan szorgalmas és hitbuzgó küldöttei és a régi hit majdnem minden elemét az ördög művének tulajdonítva azt tűzzel-vassal kiirtották. Például törvény született, hogy a misén senki se mondjon tiltott meséket. (15) Mert bizony egy da-

rabig még óvták, őrizték volna a régi hitet némely csoportok. (16) Néha sikerült ez a megőrzés (22), néha még megtaláljuk régi világunk nyomait itt-ott. Egyébként ugyanez a jelenség volt megfigyelhető minden szerencsétlen primitív népnél, mely összeköttetésbe került a fehér emberrel és annak erőszakos civilizáló törekvéseivel – de most nem erről beszélünk. Lényeg az, hogy a magyar hitvilágnak csak nyomai maradtak meg a népmesékben, a népi vallásosság egyes motívumaiban, továbbá fel lehet(ett) használni aránylag elszigetelten élő és ezért nem agyoncivilizált távoli rokonaink, a lappok, az Ob környékén élő ugorok és más parányi népek még élő hitét a mienk rekonstruálásához. Amiről ezek alapján a továbbiakban szó lesz, az a magyarok *valószínű* hitvilága.

A mi világunk tehát lapos. A mennybolt is lapos, a magas fák sudarai tolták föl a helyére. (10) A mi világunk alatt a sötétség birodalma van, az is egy külön világ. (Fanyűvő leszállt a nyíláson s ott talált egy világot, amely pont olyan, mint a miénk.) Ezt az egészet a Világfa, az Égigérő Fa, a Tetejetlen Fa köti össze: gyökerei a sötétség birodalmába, felső ágai az örök verőfénybe nyúlnak és az égboltot tartják. A föld meg van kötve, de az ég forog. (A kacsalábon forgó kastély csak a magyar és a keleti népmesékben fordul elő.) (10)

A fa tetején, az égi jurtában él az égi család. Legfőbb istenünknek eltűnt a neve az idők során. Emlegetik Hadúrként, Arany Atyácskának, de igazából nem tudjuk a nevét. (Lehet, hogy eredetileg sem volt szabad kimondani a nevét, mint az állatösökét sem, sőt, a kisgyermeket is valami csúf néven emlegették, nehogy a gonosz erőt tudjon venni rajta. Mert akinek a nevét tudjuk, azt magunkhoz szólíthatjuk, ugyebár.) Családjának minden tagja végzi a maga feladatait, az égi báránycákat legelteti stb., legnagyobb csodálkozásomra olyan is van, aki a születendő gyermekek lelkeire vigyáz. Nekünk is van saját gonoszunk, az égi Atya ellenfele, a neve (talán) Ludvérc. (2, 14.c) A lidérc amúgy Európa-szerre ismert (ezért lehet, hogy nem is ősmagyar) tüzes, repülő, sárkányszerű lény, „aki” képes emberi alakot ölteni. Akarata ellenére besegített az élet teremtésébe és leginkább az Atya bosszantásával van elfoglalva, de ennek majdnem mindig mi, emberek isszuk meg a levét.

Vannak továbbá táltosok (sámánok), akik a mai felfogás szerint gyógyítók, papok és nem akarok itt célozgatni meg áthallani, de (párt)szimpátiák alapján táltost kinevezni nem lehet, mert annak születni kell. Először is több csonttal kell születni: hat ujj, már kint lévő fogacska, ilyesmi. Aztán meg kell tanulnia a sámánjelöltnek révülni, azaz a testét a földön hagyva lelkét az Égigérő Fára, a megfelelő felső rétegbe küldeni, ott a szellemekkel tárgyalva gyógyulást vagy választ keresni, azt lehozni. Ehhez a révüléshez szükséges az áldozat, a sámándob és valamilyen főzetek is. Meg némi színészi képesség, mondom én a hitetlen lelkemmel, de nem biztos, hogy igazam van. A táltos (sámán) tehát összekötő kapocs ég és föld között, mint ilyen, minden szavát komolyan vették és hatalma volt.

Őseink továbbá nagyon komolyan vették saját őseik szellemét. A családtagokat haláluk után is a családhoz tartozónak számították, akiknek a lelke visszajár, velük beszélni lehet, akik ezután is a családot védik és segítik. Gondoskodnak a föld termékenységéről, az élők jólétéről. A táltos (sámán) a szellemek segítségével gyógyított és meg tudta mondani a térben és időben távoli dolgokat. Jusst sem kezd most a kollektív tudatról beszélni, noha nagy kedvem volna. Még a XX. században is „... általános az a hit, hogy a halott még halála után egy darabig érzékeli a

körülötte lévő dolgokat”, és hogy a lélek az alvás idején ideiglenesen eltávozik, viszont a halál után még egy darabig a holttest körül tartózkodik. (14.c) Még ma is mondjuk, hogy „hálni jár belé a lélek”. Meglepő? Vagy éppen nem meglepő?

Sok nép hitt abban, hogy az elhunyt ősök az utódokban újjáélednek; ezt a hitet a névadás is tükrözheti: a kicsi annak a rokonának nevét kapta meg, akire nagyon emlékeztetett vonásaiban vagy szokásaiban. A mi őseink is hittek ebben. Ebből lát-szik, hogy nem is olyan új, tőlünk idegen tan a reinkarnáció. Csak ezt is elfelejtet-tük, mint annyi mást a középkor folyamán. Ma már csak annyi maradt meg ebből a régi hitünkből (már az se nagyon), hogy a gyermeket valamelyik idősebb család-tagról illik elnevezni. *Illik*. Nem azért kapja ma már a nevét, mint régen, mert az illető újjászületett képének hisszük.

Itt kell megemlíteni azt is, hogy eleink hitük szerint állatösöktől származtak. A turultól, a szarvastól, a farkastól, a sertéstől, a medvétől eredeztették magukat, mint valószínűleg mindenki tudja kies honunkban. Ez most mi? Fantázia? Hogy szeret-tek volna az adott állatra hasonlítani annak valamely jó vagy hasznos tulajdonsága miatt, az még rendben is volna. De hogy az ősünk volt? Csak nem tudtak valamit eleink az evolúcióról? (Vagy már megint nekem élénk a fantáziám?)

A honfoglaló magyarok csökevényes formában őriztek egy Nap-kultuszt. (16, 22) A jurta ajtaja mindig keletre nézett, a halottakat úgy kellett eltemetni, hogy kelet felé nézzenek. Ha több jurta állt egymás mellett, akkor középen állt az apa háza, jobb oldalán a rangosabb, balról a kevésbé rangos házak és a félkörív kelet felé volt nyit-va. (Nem tartozik szorosan a tárgyhoz, de a magyaroknál mindig középen állt a leg-rangosabb, legfontosabb személy vagy egyéb, így történt a felsorolásokban is. Tehát a hét magyar vezér nevéből, amit – hibásan – úgy tanultunk, hogy Álmos, Előd, Ond, Kund, Tas, Huba, Töhötöm, egyértelműen Kund (Kende, Kündü) volt a nagyfőnök, nem az elől álló Álmos; másrészt viszont a hét törzsből – Nyék, Megyer, Kürtgyar-mat, Tarján, Jenő, Kér, Keszi – a fenti logika alapján Tarján volt a vezető törzs. Le-het, hogy elfogult vagyok, de aki nem hiszi, járjon utána!) Mármost vagy a Nap volt az imént emlegetett Arany Atyácska (menne a bokájához ez az elnevezés), vagy csak úgy megmaradt a tisztelete. Gazda Klára azt közli (11), hogy a honfoglalás-kori ma-gyar díszítő motívumok a bronzkorból származnak; esetleg a Nap tisztelete is szár-mazhat ilyen régi korokból. A Nap-kultusz bizonyos elemei még nem olyan régen is éltek: napkeltekor kell palántázni, hogy a palánta jól nőjön; tejet, szemetet a házból sötétben kivinni nem szabad, mert akkor jönnek az ártó sötét erők. (14.c)

A hitvilágról, a bennünket körülvevő világról szóló elképzelések tehát az üldö-zések miatt nem maradtak meg napjainkig. Gondolom, arra is rájöttek okosodó, egyre több tapasztalatot összegyűjtő őseink, hogy nem egészen stimmel egy-egy történet. De attól még jó volt a sztori, hát tovább élt – mint mese.

Mese

„Tudvalévő, hogy a népmesék csodás elemei nem egyebek ősi hitvilágok fosz-szilis maradványainál... a csodás elemek azonban ősrégiek, néha csodálatosan hű épségűek. A mi magyar mesekincsünk általában azonos az Európa-szerte elterjed-tekkel, de akad köztük néhány sajátosan elütő típus, melyet rajtunk kívül Európá-ban sehol sem ismernek, ámde távol keleten a mienkhez hasonlóan mesélnek el.”

Mindezeket Solymossy Sándor állítja konkrétan ezekkel a szavakkal (10), de véleményével nincs egyedül. (14, több helyen)

Vajon rá lehet-e fogni a mesére, hogy tudományos és fantasztikus? Nem, ma már biztosan nem tudományos, csupán a fantáziát serkenti mozgásra. Viszont a mese új korában valószínűleg azért mesélt nagyapó a földalatti világba eljutó Fehérlófiáról, a bakarasnyi emberről, az Égigérő Fára felmászó, ott sárkányokat legyőző és valakit megmentő kiskondásról, a táltos lovakról és a táltosok harcáról hol bika, hol két lángocska képében, hogy a körülötte hallgató kisunokáknak továbbadja a tudást: mi van körülöttünk, mit tudnak megtenni velünk és másokkal a táltosok, a garabonciások, sőt, a kísértetek, mit kell tennie az ember fiának, ha ilyen jelenségekkel találkozik. Ez volt a gyermekek első iskolája.

De szó sincs arról, hogy ez magyar sajátosság lenne: a breton mese (13) azért mondja el főhőse kalandjait a barlangban lakó tündérekkel, hogy a mezei honpolgár ne csodálkozzon, ha majd ő is így jár, hanem cselekedjen okosan, a mese útmutatása szerint. Világszerte mesélnek óriásokról. Görög, skandináv, uráli, szláv és német mesék mondják el, hogyan lehet az óriásokkal harcolni vagy tőlük megszabadulni. (Miért, kérdem én. Annyi volt régen az óriás, hogy tovább kellett adni ezt a fajta tudást? Úgy tűnik. De nekem túl élénk a fantáziám, mint már megállapítottuk.)

„Ameddig vissza tudunk tekinteni a mese történetén, mindig a gyermek, az ifjú nevelésének egyik eszköze is volt” – állítja a Néprajzi Lexikon. (14.c) Nekem bizonyítéknak tűnik a mese tanító voltára az is, hogy a rontáselhárító cselekmények (magyarán babonák) a mai napig sokkal szívósabban fennmaradtak, mint a hagyományos rontó személyekbe vetett hit. Például ma is „lekopogjuk a fán”. Például megtanultam, hogy a honfoglaló magyarok nagyon féltek a szemmelveréstől, ezért kék gyöngyöt hordtak a nyakukban, kötöttek még a lovak kantárjára is. Azt is tanultam, hogy ugyanerre a célra a piros fonál is megfelelt. Na mármost. Vizsláson még a XX. század elején is minden kisbaba csuklójára születésekor piros fonalat kötöttek. Valószínűleg már akkor sem volt tiszta a jelentése, mert az ötvenes években már a baba neme szerint kék fonalat kötöttek a kisfiúkra, pirosat a kislányokra. Az eredeti jelentések megváltoztak, de a szokások élnek. Továbbadják a mesék a tudást.

Lovagregény

Ha egy mai irodalomkedvelő ember (a többieket már nem is említem) megpróbál valódi lovagregényt olvasni, akkor hamarosan csikarodni kezd a hasa. Egészen enyhén szólva sem hasonlítanak a lovagregények a mai ízlésünkre, a ma megszokott regényekre. Ha a híres Arthur királyt és kerekasztalának lovagjait nézzük, egyszerűen unalmasak a kalandjaik. Valahogy se eleje, se vége, valahogy eltűnik az oksági összefüggés, vagy még inkább semmi nem függ össze semmivel, és – ami minket adott esetben leginkább érint – a legváratlanabb és legvalószínűtlenebb varázslatok és csodák esnek meg bennük hol csak úgy, az érdekesség kedvéért, hol azért, mert az illető csoda valami erkölcsnemesítő tanulságot hordoz. (9) Határozottan farsztó olvasmány, aminek csak leírt történelmi világa mutat számunkra érdeklődésre számot tartó képeket. De még Cervantes híres Don Quijote-ja, ami a lovagregények paródiájának készült, az is olyan, mai szemmel nézve se füle, se farka történet, bár az ironia kiérezhető belőle.

Vagy itt van Trisztán és Izolda híres regéje. Az eredeti monda kevésbé kerek, semmi halálos szerelem, csak egy lovag kalandjairól szól, aki történetesen (varázslat révén!) szerelmes lett. Voltak ettől zűrös ügyei, de élt tovább, a keresztény lovagi világgal éppen csak beoltott kelta álomvilágban. (9) Aztán jött egy hozzánk korban és ízlésben közelebb álló író, rácsodálkozott erre a furcsa világra, ő formálta kerekké, egészsé, tanulságossá számunkra. De a meseszerűséget szépen benne hagyta a történetben. A két szerető csodák, sárkánykigyók, torzonborz állatemberek, irdatlan óriások közepette küzd a boldogságáért. (19) (Rosszmájú, a következő oldalakra előremutató megjegyzés: a Trisztánra, ugye, még senki nem mondta, hogy szennyirodalom, csak azért, mert valószerűtlen, józan ésszel megmagyarázhatatlan dolgok esnek meg benne?)

(Gyönyörű még a lovagregényekben, hogy mindenki mindent elhisz. Akkorákat mondhattak a hős lovagok, amekkorákat csak akartak, mindenki tátott szájjal hallgatta és elhitte. Viszont olvastam a 20. század legelejéről származó folyóiratot, abban roppant harciasan letorkolták és gazembernek kiáltották ki azt, aki hazudott. Pedig talán csak tévedett az illető, de nem úszta meg, az újságban nyilvánosan, névvel címmel ellátva ledorongolták. Ma meg? Ilyen sértéseket az újságba talán nem írunk (hm?), de legtöbbször fel sem tételezzük amúgy becsületes és józan embertársunkról, hogy igazat mond. Lásd a jettivel, a Nessivel, az ufókkal való találkozások beszámolóit és utána a többiek reagálását. De ez most nem tartozik a tárgyhoz. Mindössze az emberi szó hitelének történetét, mondhatni, (vissza)fejlődését próbáltam vázolni.)

Utópiák és útibeszámolók

Ez egy irodalmi alkotásokban rendkívül gazdag témakör, akár könyvet lehetne a témáról írni. Itt és most ilyen nem tehetek, szűkszavú vázlat következik, nevek és címek nélkül. Érdeklődők maguk is utánanézhhetnek középkori írásokban (ha hozzájuk férnek és megértik azokat), ha meg ott nem, akkor okos bölcsészeknek az adott témával foglalkozó munkáiban *(például 5, 6, 20, 21)*.

Nos, akkor csak ízelítő abból, amit útleírásokban olvasni lehet. Közismert Homérosz előadásában a Szküllá és Karübdisz (itt, mindjárt Itália partjainál), az egyszemű óriás, a szirének az énekükkel együtt, aztán az embereket disznóvá varázsoló nimfa, és akkor még az istenek ügyeiről nem is szóltam, mert jólnevelten feltételezem, hogy egy isten legalábbis nagy hatalommal bír. Homérosz után, több száz év alatt sem javultak meg az utazók, avagy inkább az útibeszámoló-írók, mert olvasni egylábú emberekről; a fejüket a hónuk alatt cipelő emberekről; egyszarvúró; az óriáspolitikáról, ami esetleg létezhet is, és akkor nem illik a felsorolásomba; a szent remetéről, akinek udvartartása van (remete!) és az ördög százféle formájáról; olvasni úszó és repülő szigetekről; tündérekéről és manókról, óriásokról és törpékről; és mindezeket egyáltalán nem mesének szánták, hanem halálosan komolyan írták le és másolták át onnan más, tudományosnak szánt művekbe. Jó, ebben a nagyszámú blödségben volt félreértés, volt másolási vagy fordítási hiba, de akkor is: aki leírta, aki elolvasta, ugyan hogyan tudta mindezt komolyan venni? Bizony feltételezem, hogy sok esetben nem is akarták komolyan venni, hanem mesének tekintették, jó történetnek, az elbeszélő irodalmi munkásságának része volt a ma fejcsoválással olvasott sztori, egyszerűen szórakoztatni akart, csak másképp

tette ezt, mint mi tennénk ma. Persze, nem mindegyik, és nincs mentség arra, ha egy ilyen nem egészen reális írást tudományos munkába emeltek be. Még akkor sem, ha az imént láttuk: az emberi szónak a középkorban még volt hitele.

Mert Swift biztosan szórakoztatni, vagy sokkal inkább társadalmilag szemrehányani akart Gulliver különböző kalandjaival a csudálatos szigeteken. De mit mondjak Tar Lőrinc pokoljárásáról? Esetleg ott is az erkölcsnemesítő célzat lett volna fontos, nem pedig a később áhítattal és ámulattal emlegetett kaland? Elképzelhető, hogy a sok mesélésben elveszett a dolog lényege.

Aztán ott vannak az utópiák. Mióta Platon leírta azt a néhány szót Atlantiszról (ami eredetileg igaz lehetett, csak később alkottak az egészből utópiát és örök vitatémát), azóta író embertársaink egyre-másra próbálnak jobb, társadalmilag hasznosabb, erkölcsileg nemesebb embert faragni belőlünk, olvasó embertársaikból, és ezt úgy vélik elérni, hogy elénk tárják egy tökéletesebb társadalom képét, aminek egy szikrányi realitása sincs, esetleg a mi társadalmunk torzképét, amitől legalább megeresztünk egy-egy torz, savanyú mosolyt, de minden marad a régiben. Én nem is tudom, miért tépik magukat az írók?! Mindamellelt felsorolhatatlan mennyiségű mű született ebből az elgondolásból. Ráadásul ezen nincs is mit magyaráznom: az utópia egyértelműen sci-fi, a társadalomtudományok és a fantázia édes gyermeke. És még Morus híres Utópiájáról sem mondta senki, hogy szennyirodalom volna, pedig az is elrugaszzkodott a valóság talajáról.

A sci-fi

A tudomány és a sci-fi

Tudjuk, hogy Verne megírta a Hold körüli repülést, a tengeralattjárót, a repülőgépet, aztán ezek mind megszülettek. Vajon Verne hatására? Tudjuk, hogy Čapek, majd Asimov megírta a robotokat, s azok most már vannak is, születnek is százszámra, Kinek az érdeme? Tudjuk, hogy az atombombát is megírták...

A tudomány és a sci-fi kapcsolatáról igazából nem tudok mit mondani. Az biztos, hogy a sci-fi felhasználja a különféle tudományágak eredményeit – muszáj neki, különben nem lenne az, ami. De hogy a tudomány felhasználja-e, amit a sci-fi leír, kimond..., Vagy a sci-fi az emberiség ősi vágyait fejezte és fejezi ki, ezért természetes, hogy a tudomány időnként utoléri a fantáziát? Jobban szeretném azt, és nagyon is remélem, hogy a tudomány néha ihletet merít a mi sokszor (oktalanul) elítélt kedvencünkből.

Az irodalom és a sci-fi

Mint a fentiekből láhattuk, az irodalomban a sci-fi tulajdonképpen mindig megszokott jelenség volt. Sokan írták, telve az erkölcsnemesítés, a szórakoztatás, esetleg egyebek szándékával és sokan olvasták, érdeklődve és élvezettel. Manapság mégis – jobb körökben – illendő lett leszólni a sci-fit.

Érdekes módon a képzőművészetben, pontosabban a képzőművészek körében nincs ekkora ellenállás a sci-fivel szemben. Senki egy rossz szót nem szól Bosch-

ról, Chagall-ról, de mai követőikről sem. Sőt, bizonyos szempontból még sikk is valami „abszurd” dolgot alkotni. Igen, már régóta tudom, hogy a képzőművészek más szemmel nézik a világot.

Azt is meg tudom éppen érteni, miért keletkezhetett az a nagy berzenkedés az irodalomban (és a filmművészetben is) a sci-fi ellen. Mert dömpingáru lett. Megjelent egy csomó sekélyes, esetleg gazdag fantáziájú, ám azon túl nagyon gyenge mű, ami tömegigényeket szolgál ki, ennek következtében bombasztikus, de üres, gondolkodni pedig végképp nem kell hozzá. Nem csoda, ha fellázad a jó ízlés. Az sem csoda, ha nincs türelme kikeresni a sok vacak között azt a néhány jót. Pedig vannak, ma is születnek csodálatos sci-fi-alkotások: Robert Merle: Állati elmék; Nevil Shute: Az utolsó part; de mások is, csak most hirtelen ezek jutnak eszembe. Nem igaz, hogy minden sci-fi szemét! Nem igaz, hogy nincs jó sci-fi! De ezt mostanában nehéz lesz elhiteni a jó irodalmat kedvelő embertársainkkal. Sőt, még azt a minimum-programot is nehéz lenne elérni, hogy válogassák szét a sci-fit is, mint az irodalom (és a filmművészet) minden ágát, egészen egyszerűen jóra és rosszra. Mert a jó írás ebben a mi esetünkben sem érdemli meg, hogy előítélet és általánosítás miatt semmibe vegyék.

Miért ír az ember sci-fit?

Igen, itt az ideje válaszolni a címben feltett kérdésre. Tényleg, miért?

1. Mert a világ sokszínű

„...nincs a földkerekségen primitív nép, amely a lélekben, szellemekben ne hinne...” (10)

„A szellemi néprajzban gyakori tapasztalat az, hogy elvont, képzeleti dolgok a való élet mindennapi jelenségeiből eredeztethetők; innen formálódnak ki átvitelrel olyan elgondolt képekké, amik a reális alap nem ismerése esetén különös fantaszti-kumoknak tetszenek.” (10)

Ilyen okosakat lehet arról mondani, hogy az ember, fajának általános törekvése szerint meg akarja magyarázni ezt a tarka világot maga körül. Muszáj megmagyaráznia, mert alkalmazkodnia kell a világhoz és mert a gondolkodás érdekes, hasznos és kitüntető tudományát kapta teremtőjétől, bárki vagy bármi legyen az. Ha aztán a világra adott magyarázatról ki is derül, hogy nem vagy nem egészen pontos, még mindig lehet szórakoztató, így átmegy sci-fibe.

2. Mert van fantáziája az embernek

És itt tessék a leghétköznapibb dolgokra gondolni: a kisgyerek farkast képzel az ágy alá (jó ürügy a szülő odahívására), a nagyobb indiánost játszik, pedig soha egy darab rézbőrűt nem látott. Az ifjú egy csomó gyönyörű tulajdonságot lát bele kedvesébe (később ezért nagyot csalódik), a felnőttet rémképek gyöttrik, ha valamely családtagját veszélyben sejtí. És ott vannak a vallások, teljes misztikumukkal, amik nagyon ritkán hasonlítanak a hétköznapi valósághoz. A fantázia valamiért

adottsága az embernek, valószínűleg sok esetben nem is tudna nélküle élni. Valamiért kell nekünk, különben ki sem fejlődött volna bennünk. Talán, hogy tervezni tudjuk a holnapi napot s ezzel a jövőt; talán hogy ábrándjaink lehessenek; talán, hogy bele tudjuk képzelni magunkat más bőrébe, szituációjába, fájdalmába és így tanuljunk, avagy együtt érezzünk. Nem tudom. Lehet, hogy egyesek (lásd: sci-fi-író) nagyobb adagot kaptak a fantáziából, de lehet az is, hogy a többiek csak szégyenlik és tagadják eme adottságukat. Közben otthon, holdfényes éjszakákon az ablakban ábrándoznak. Nem szégyen, de akkor miért néznek le másokat?

3. Mert van rá igény

„A köznépet nem tartja féken a tudás józan realitása; fogékonyabb a rejtelmek iránt. Képzetele gátlás nélkül csapong s uralkodik egész lelkvilágán” – mondja Solymossy Sándor (konkrétan a babonára hajlamosak lelkiségéről). (10)

Egyszerű bizonyíték a fantázia iránti igényre a kisgyerek tátott szájú figyelme mesehallgatáskor, Verne, Swift népszerűsége mind a mai napig, a kamasz rajongása a fantáziadús filmek és könyvek iránt. A felnőttek ugyan vágják az előkelő pléh-pofát, de a pletyka például a felnőttek találmánya. És micsoda fantázia kell hozzá! Más példát is tudok. Amikor a vonaton – az unalomból fakadó rendetlenkedést megelőzendő – gyermekeimnek mesélni kezdtem, akkor minden gyerek a vagonból körénk gyűlt és áhítattal hallgatott és egyszerre minden felnőtt befogta a száját. Odajönni nem mertek (a felnőttek már gátlásosak), de hosszúra nyúlt füllel figyeltek az egyszerű gyermekmesére. És miután világeletemben szerettem mesélni, akárhány ilyen történetet tudnék mondani csendben hallgató osztálytársakról, kollegiumi estékről, de másról is.

Továbbá vizsgálja meg bárki egy sci-finek nevezett, amúgy halványsárga értékű film nézettségi mutatóit. Valamiért kell az embereknek a sci-fi. Talán az előbb feltételezett, eredendően létező fantáziáját kell megmozgatnia a jelen dolgozatban megemlített összes művel és társaikkal. Ez esetben egészségügyi torna a sci-fi olvasásának nézése. (Vagy már megint elszaladt a fantáziám, amit én speciel nem szégyenlek.)

4. Mert mesélni jó

Nos, ezt nem tudom bizonyítani se, magyarázni se. Legfeljebb már megint a pletyka és az arra való hajlam jut eszembe, mint egészen közismert, nagy fantáziát és mesélőkedvet igénylő jelenség. Magánügy, de tény, hogy én nagyon szeretek egyszerű, hétköznapi dolgokat valamely fantasztikus mesével körbekenni, ebben az általam alkotott mikrokozmoszban az ok-okozati összefüggést megtalálni és másoknak elmagyarázni; és egyáltalán, imádok mesélni. De ez az én bajom, egyáltalán nem biztos, hogy másnak is így működik a szövegládája. Tehát ez a 4. pont bizonyos fokig esetleges. (Viszont, ha valaki nem szeret mesélni, akkor miért is írna?)

Véleményem szerint tehát a sci-fi írásával egyszerűen az emberekben meglévő, ősi igényt szolgálom, mely elvárja a fantázia működtetését az olvasottak segítségével; egyben magam is jól szórakozom előbb a történet végiggondolásával, végül elmesélésével.

1. Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese. Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest, 1953
2. Komjáthy István: Mondák könyve. Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest, 1956
3. Kriza János: A csókalányok. Móra Könyvkiadó, Budapest, 1972
4. Carroll, Lewis: Alice Csodaországban. Móra Könyvkiadó, Budapest, 1974
5. Ráth-Végh István: Tarka históriák. Gondolat Kiadó, Budapest, 1973
6. Ráth-Végh István: A varázsvessző. Gondolat Kiadó, Budapest, 1973
7. Kalevala. Európa Kiadó, Budapest, 1973
8. Mitológiai Ábécé. Gondolat Kiadó, Budapest, 1973
9. Foss, Michael: Arthur király és a kerekasztal lovagjai. Gold Book, évszám nélkül (2000)
10. Solymossy Sándor: Hitvilág (A magyarság néprajza IV. k.). Kir. M. Egyetemi Ny., Budapest, 1937
11. Gazda Klára: Az obi ugor geometrikus ornamentika mitikus hátteréről, Kézirat
12. Bechstein legszebb meséi. Móra Könyvkiadó, Budapest, 1961
13. Kergerac pokoljárása (Népek meséi). Európa Kiadó, Budapest, 1968
14. Ortutay Gyula (Főszerk.): Magyar Néprajzi Lexikon. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1977-1982
14. a Ortutay Gyula (Főszerk.): Magyar Néprajzi Lex. (I. k. A-E) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1977
14. b Ortutay Gyula (Főszerk.): Magyar Néprajzi Lex. (II. k. F-Ka) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979
14. c Ortutay Gyula (Főszerk.): Magyar Néprajzi Lex. (III. k. K-Né) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1980
14. d Ortutay Gyula (Főszerk.): Magyar Néprajzi Lex. (IV. k. N-Szé) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981
14. e Ortutay Gyula (Főszerk.): Magyar Néprajzi Lex. (V. k. Sz-Zs) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982
15. Száz rejtély a magyar történelemből. Gesta Könyvkiadó Bt, 1994
16. Verbai Lajos (Szerk.): Hétágú csatacsillag. Népszava Könyvkiadó, Budapest, 1988
17. Csernai Zoltán (Szerk.): A fekete sugár. WORLD magyar tagozata, 1989
18. Csernai Zoltán (Szerk.): Budapest nem felel. WORLD magyar tagozata, 1989
19. Bédier, Joseph: Trisztán és Izolda regéje. Magyar Helikon, Budapest, 1966
20. Merrien, Jean: A tenger legendáriuma (Univerzum könyvtár). Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1975
21. Szemadám György: Apokrif lények enciklopédiája. Csokonai Kiadó, Debrecen, 1997
22. Daczó Árpád: Csíksomlyó titka. Pallas-Akadémiai Könyvkiadó, Csíkszereda, 2001
23. Swift, Jonathan: Gulliver utazásai... (Filléres klasszikus). Az Est Lapkiadó Rt., évszám nélkül
24. Wells, H. G.: Az időgép (Utazások az időgéppel). Móra Könyvkiadó, Budapest, 1990

Furcsa álmom napközben sem ment ki a fejből. Addig töprengtem rajta, míg elszántam magam, és felhívtam a Nemzeti Múzeumot. A központos hamar kapcsolott. Három hosszú bűgás, aztán:

– Hartay.

– Ne haragudjon – fogtam bele kissé zavartan –, hogy ismeretlenül, csak így az utcáról felhívom, de szeretnék érdeklődni egy témában, amelynek ön szakértője.

– Kivel beszélek?

– Bocsánat, elfelejtettem bemutatkozni. Bodai János vagyok, programozó az Akadémiai Általános Kutatóintézetből.

– Programozó? – furcsán csengett a hangja, mintha kételkedne.

– Igen. A margitszigeti ásatások leletei érdekelnének.

– Ki irányította hozzám?

– Senki. Azazhogy említette a nevét múltkor valaki a könyvtárban.

– Maga műkedvelő régész?

– Nem mondhatnám – feleltem –, csupán bizonyos benyomások miatt...

– Rendben – vágott közbe hirtelen. – Állok rendelkezésére. Be tudna jönni hozzám? Ma délután két óra megfelel? A portán útba igazítják.

– Hová, hová ilyen korán, Jánoska?

– Dolgom van a városban, Józsi bácsi.

– No, persze – bólogatott megértően az öreg. Lerakta könyvét, amit lámpája fényénél olvasgatott, és előbújt fülkájából. – Tudom én azt jól. Mindenkinek állandóan fontos dolgai vannak. Lótnak-futnak utánuk egész nap, egész életen át. Arra se jut idejük, hogy néha megálljanak és elgondolkozzanak: mi végre ez a nagy rohanás?

– Igen, Józsi bácsi, de nekem most ez tényleg nagyon fontos, és sürgős is, mert időre megyek, meg van beszélve a találkozó.

– Ej – kacsintott az öreg –, csak nem valami csinos kislány van e mögött?

– Nem, nem, randi majd este lesz. Most tényleg, igazán fontos...

– Csak nem a Műszaki Könyvtárba megy, Jánoska?

Elállt a szívverésem. Honnan tud Józsi bácsi a Műszaki Könyvtárban tett látogatásaimról? Ezekről senkinek sem beszéltem. Akadozott kicsit a nyelvem, amikor visszakerdeztem:

– Miért mennék pont oda?

– Hát csak mert... tudom én, hogy van az! Ha itt az intézetben akad valakinek egy kis magánügye, nem az én dolgom tudni, miféle, én csak sejtem, mint afféle sokat tapasztalt öregember, akkor rendszerint csak odakiáltanak nekem, hogy „Józsi bá, elmentem a Műszaki Könyvtárba”. Akkor én tudom, hogy aznap már hiába keresik az illetőt. Láttam aztán olyat is, hogy egy férfi és egy nő kolléga öt perc különbséggel távozott, és amikor visszajöttek...

– Nekem most már tényleg...

Attól féltem, megbántom, de tényleg mennem kellett, hogy időben odaérjek a múzeumba. Nem szerettem volna megvárakoztatni Hartayt.

– Hát csak menjen, Jánoska, siessen, ahogy tud. Majd máskor beszélgetünk – búcsú-

• Részlet a szerző készülében levő *A Programozó Könyve* c. regényéből.

zott végre „Józsi bá”, visszaült fülkéjébe a könyve mellé, én pedig kirobogtam az utcára.

■ Hartay András most is úgy nézett ki, mint aki rögtön vadászni indul a trópusokra. A szobájában várakozott rám, s szemlátomást félretett minden egyebet, hogy zavartalanul látogatásomnak szentelhesse magát. Kávével kínált, amit köszönettel elhárítottam, majd így szólt:

– Rendkívüli várakozással nézek elébe ennek a beszélgetésnek. Mi szándéka lehet egy programozónak a mi leletanyagunkkal?

– Elég nehezen tudnám megfogalmazni – feleltem kissé kínban. – Inkább megérzés csak, mint...

– Azért próbálja meg – javasolta. – Mégis, mit keres? Mire kíváncsi és miért? Mélyet sóhajtottam.

– Az utóbbi időben – fogtam bele végül – többször eszembe jutott Árpád-házi Szent Margit, a hajdan élt királylány, aki a margitszigeti (tudom – jegyeztem meg gyorsan közbevetőleg –, akkor még nem így hívták) domonkosrendi apácák közt élte le rövid életét. Arra gondoltam, aki ennyire elzártan, ennyire a szabadulás reménye nélkül tölti napjait, bizonyára megpróbál valamilyen módon üzenni a világnak. Mint a hajótörött, aki palackba dugja üzenetét, és a tenger hullámaira bízva, hátha egyszer megtalálja valaki. Margit sem tehetett másként, csak neki még tengere sem volt. Egyedül az idő hullámaira számíthatott. Tehát valamiféle időtálló, más korokban is felismerhető, megérthető üzenési módot kellett találnia.

Hartay különös tekintetet vetett rám.

– Az idő hullámai? – kérdezte.

Eszembe jutottak a könyvtárban maradt olvasmányai a téridő fizikájáról.

– Jelképesen gondoltam.

– Talán igaza van – felelte elgondolkozva. – Talán én jártam rossz nyomon, amikor már-már azt hittem, valóban megtörtént az elképzelhetetlen, és valaki átszelte az időt, mint egy csónak a Dunát a sziget és a part között. Pedig a jelek sokáig erre utáltak.

– Ennek lehetőségét kutatta a Műszaki Könyvtárban? Igen, láttam a kikért fizika-könyveit.

– Vagy úgy. Valóban megfordult a fejemben ez a lehetőség is, méghozzá komolyan.

– És hallomásból tudok a nem publikált leletekről is. Mit rejtegetnek, Hartay úr? Elárulná nekem?

Válasz helyett felkelt székéből, átment a másik szobába, kinyitott egy páncélszekrényt, és elővett belőle egy egyszerű fadobozt. A dobozon címkék, zárpecsétek maradványai virítottak. Oldalára vastag kék ceruzával betűket, számokat firkantott egykor valaki. Hartay András felnyitotta a dobozt, és kivett belőle egy tiszta, puha kelmébe burkolt tárgyat. Óvatos mozdulatokkal kibontogatta, majd letette elém az asztalra.

– Mi ez? – kérdeztem.

A tárgy fémből készült, csillogó acélból. Kerek volt, akkora, mint egy jókora tányér. Magassága kétujjnyi lehetett, mely hat-nyolc egyenlő vastagságú részre oszlott. A koncentrikus körökre oszló felső korong közepén cizellált latin felirat virított: „CUI DEBETUR” (Annak, akit megillet). Az egyes körgyűrűk szeletekre voltak felosztva, de nem sugárirányú szakaszokkal, hanem ferdén görbülő vonaldarabkákkal. Minden körszeleten cirkalmas, régi betűkkel egy-egy szó szerepelt. A bonyolult, egymásba is gabalyodó hurkok sokasága miatt képtelen voltam kiolvasni a szavakat.

– Ismerős önnek a Ramón Llull név? – kérdezte Hartay.

– Nem – ráztam meg a fejem. – Spanyol talán? Vagy dél-amerikai az illető?

– Nem, nem dél-amerikai. Amikor Ramón Llull élt, Amerikát még nem érintette európai hódító lába. Mallorcai szerzetes volt a XIII. században, kortársa a mi Margitunknak, és kortársa Tamásnak, a skolasztika aquinói mesterének. Tamás, mint tudjuk, a tudományokat a teológia szolgálóleányává nyilvánította, azonban a logikát mégiscsak többre tarthatta, hiszen egész skolasztikus eszmerendszere a hit és a logika összepárosításáról szól. Hitt Istenben mint létezőben, és hitt a logikában, mely tiszta kapcsolatokat teremt a létezők között. Nem tudta elképzelni, hogy e kettő, hit és logika ellentmondásba kerüljön.

Ramón Llull ennél is tovább ment. Úgy gondolta, hogy az igazságnak mechanikus módszerekkel is igazolhatónak kell lennie. Egy gondolkodó gépet szerkesztett, amelyben számok helyett az egymással összefüggésbe hozandó fogalmak, illetve azok szimbólumai szerepeltek. E logikai gép segítségével szándékozott bizonyítani Isten létezését és mindenhatóságát. Mindez világosan kiderül „Ars Magna et Ultima Lulli” című, ránk maradt munkájából.

– Hogy nézett ki az a gép? – kérdeztem kíváncsian.

– Hasonlított ehhez itt – felelte a muzeológus. – Szintén koncentrikus körökből állhatott, de felépítése jóval egyszerűbb volt. Fából készült, így egyetlen példány sem maradt ránk, azonban mégis jól ismerjük festményekről, metszetekről. Egyszerűbb változatánál közönséges, mindennapi állításokat lehetett előállítani a körgyűrűk elforgatásával. Az egyik metszet szerint a külső körön személyes névmások sorakoztak, a középsőn igék, úgymint szeretni, gyűlölni, enni, csókolni, a legbelső pedig állatok nevei: kutyák, macskák, egerek, békák. Ebből olyan logikai állításokat lehetett származtatni, mint pl. mi szeretjük a kutyákat, ti gyűlölitek az egereket, ők megeszik a békát stb. Llull a korongok olyan felosztását és metafizikai fogalmakkal történő feliratozását kereste, mely automatikusan igaz állításokat ad Istenről, a halálról vagy más alapvetően lényeges fogalomról.

– És? Milyen sikerrel járt?

– Sokan felfigyeltek munkájára, megpróbálták követni módszerét. Európában tehát sikeresnek mondhatjuk. Amikor azonban megpróbálta megtéríteni a muzulmánokat, utolérte a hittérítők szokásosnak mondható végzete. Tuniszba ment, ahol 1315-ben halálra kövezték.

– Tunisz, Tunisz – mondogattam, s próbáltam felidézni magamban Afrika térképét.

– Afrika csaknem legészakibb pontja – segített ki Hartay. – Szicília szigetének nyugati csücskétől jó hajóval csak egy nagyobbacska ugrás. Sokat utazó ember volt Ramón Llull, mint a hittérítők általában. Évtizedekkel korábban, még az Ars Magna... megírása előtt elvetődött Pannóniába is. Ez 1266-ban vagy 1267-ben történt. Megemlíti feljegyzéseiben, mily szívélyesen fogadták, mily kellemes napokat töltött a Nyulak Szigetén, s mily lélekemelő eszmecserekből részesült a király ott apácáskodó leánya, Margit által. Bízvást gondolhatjuk, hogy eszméit előadta Margitnak, akire – lévén fiatal és fogékony az igazra – nem maradt hatástalanul a gondolatai. Tudjuk, hogy Margit megbízásokat adott egy udvari kovácmesternek, bizonyos Derzsi-Kálos Gábornak, aki korának valóban kiemelkedő mestere volt, állítólag birtokában voltak olyan különleges titkok is, mint a damaszkuszi acél készítése. Ez a kis szerkezet minden bizonnyal az ő keze műve, Margit elképzelései alapján.

– És mire szolgál? – tettem fel más formában megismételve korábbi kérdésemet.

– Ezt nehéz megmondani. A körgyűrűk mindegyike könnyedén elfordítható, akár egyetlen ujjal is. Ily módon Llull igazságaihoz hasonló állításokhoz juthatunk.

– És mire szolgálnak az alsóbb rétegek? Nem próbálták szétszedni?

Láttam arcán az együgyű laikusnak szóló, leereszkedő megbocsátást.

– Ilyen durva módszert csak legvégső esetben alkalmazunk. Szétszedni különben is aligha tudnánk, legfeljebb tönkretethetnénk. Rendelkezésünkre állnak röntgen- és ultrahang-felvételek, melyek alapján tökéletesen tisztában vagyunk vele, hogyan tagozódik a készülék belseje. Az alsóbb gyűrűk szintén fel vannak osztva részekre, ám az osztóvonalak hasonló, de mégis más görbéket írnak le, mint a felső szinten, és egymástól rétegenként különböznek. Ráadásul a gyűrűk belső és külső kontúrjai bizonyos helyeken nyilvánvalóan szándékosan eltérnek a szabályos köralaktól, ezáltal mintegy vezérműként szolgálhatnak...

– ... de mihez?

– Megvizsgáltattuk mérnökökkel is, de ők csak a vállukat vonogatták. Azt mondták, ez csak egy öncélú játékszer, a világon semmire nem használható. Egy ismerősöm, aki a nyolcvanas években belekóstolt az akkoriban felfutóban levő számítástechnika elméleti alapjaiba, egyebek között tanult logikai algebrát is. Ennek ismeretében újra elővette ezt a réges-régi készüléket. Az illető hírből sem hallott Ramón Llullról vagy munkásságáról, mégis azt a meghökkentő megállapítást tette, hogy ez egy logikai gép, amely bizonyos állítások igazságtartalmának eldöntésére szolgálhat, de hogy miféle, arra ő sem adott választ.

– Szabad?

Óvatosan kézbe vettem a szerkezetet. Olyan finom kivitelezésű volt, akár egy precíziós műszer. Hihetetlennek tűnt, hogy a XIII. században képes legyen valaki ilyen akár megtervezni, akár gyártani. Kezdtém megérteni Hartay feltevését az időutazásról. Ámbár ki a megmondhatója, hogy rendkívüli szakértelemmel, óriási tapasztalattal, lelkiismeretes, kitartó munkával mire lehetett képes a királylány kedvéért a nagyszerű középkori kovácmester, akinek haló porát is szétszórta azóta a könnyörtelen idő.

Ám ez a rejtélyes szerkezet megmaradt, sértetlenül vészelt át az évszázadokat, s most előttem hevert.

– Megtalálása után természetesen gondosan letisztogattuk – hallottam Hartay hangját. – Rozsdának nyomát se leltük rajta. Ez rendkívül ritka, de nem teljesen egyedülálló. Ismeretes volt olyan kovácsolási eljárás, mely a vasat rozsdáállóvá edzette. Ilyenből készültek Delhi nevezetes vasoszlopai, úgy hatezer évvel ezelőtt.

Ujjammal óvatosan forgatni kezdtem a felső korong körgyűrűit, s valóban meglepően könnyen siklottak pályájukon, mintha megolajozták volna tengelyüket. Hartay azonban biztosított, hogy semmi ilyesmi nem történt. Tengelynek egyébként sem látzott nyoma kívülről. Úgy tűnt, a korongok egymást tartották össze, hogy szét ne hulljon az egész szerkezet.

Mintha egy kezdetleges számítógép lenne, töprengtem magamban, amin kézzel kell beállítani a mennyiségeket és a műveleteket, s ha mindent helyesen állítottunk be, akkor a kijelzőn megjelenik az eredmény. De vajon mi az input és mi az output ezen a készüléken?

– Mik ezek a feliratok? – kérdeztem, mert továbbra sem tudtam kibetűzni azokat.

– Kulcsszavak. Ezen a körön például nevek sorakoznak, köztük Istené, a királyé

és magáé Margité is. Ezen a másikon cselekvések olvashatók latinul, mint Llull szerkezetén, csak jóval több. Ez egy időskála. Krisztus születésétől a hatezredik évig osztották be rajta a századokat. A következőbe védőszentek neveit vésték bele...

Mintegy önkívületben hallottam a muzeológus magyarázatát, miközben ujjaim szinte önállósodva játszadoztak a kerék forgó gyűrűivel. Mint engedelmes hangszerhez, úgy simultak hozzá.

– Bizonyos kombinációknak semmi értelme. Másoknak viszont...

A gyűrűk egyre forogtak kezem alatt. Néha már az az érzésem támadt, nem is én forgatom azokat, hanem önálló életre keltek. Mintha egy páncélszekrény ajtaján a biztonsági kódot próbáltam volna eltalálni. Megnyílik vajon ez a titokzatos logikai gép, ez a királylány álmodta szerkezet, s ha igen, miféle titok tárul majd fel előttünk?

Meglepő lehet, hogy egy lány, ráadásul királylány ilyesmivel foglalkozzon. Azonban eszembe idéztem, hogy az Ada programnyelvet sem véletlenül nevezték el egy nőről, Ada Byronról, lord Byron leányáról, mivel ő írt először programokat a Babbage angol feltaláló által megtervezett, ám el sem készült, nagyon kezdetleges számítógépre, s ezek a programok utólag helyesnek bizonyultak. Ma őt tekintik az első programozónak.

Miért ne foglalkoztathatták volna Margitot hasonló gondolatok?

Míg ezeken járt az agyam, kezem továbbra is a készüléket babrálta. Más téren is tapasztaltam már, hogy igazán jó eredményt nem görcsös akarással lehet elérni. Hagyni kell érvényesülni az ösztöneinket, ennek pedig legjobb módja, ha kissé másfelé figyelünk. Ösztöneink majd vezérlik testünket, mégpedig optimális módon, ahogy tudatosan nem lennénk képesek rá.

Miközben tehát kezemet továbbra is a középkori, különleges, precíziós szerkezeten járatam, próbáltam agyamat kivonni ebből a tevékenységből. A fehér elefánt problémájával szemközt találtam ugyan magam (nem lehet valamire szándékosan, célzottan *nem* gondolni), ám mégiscsak sikerült más mederbe terelni gondolataimat. Míg ujjaim forgatták, tapogatták, nyomkodták a korong gyűrűit, elképzeltem Margitot, amint cellája fekhelyén, álmatlan éjszakákon töpreng ezen a szerkezeten. Aztán megbeszéli a kovácmesterrel, aki megértően bólogat, de ellenvetései vannak, sok pénz is kell hozzá. Meglesz, mondja Margit, aki megigényli az udvartól, s meg is kapja, hiszen a király leánya. A mester pedig összeszedi minden tudását, rajzol, próbadarabokat készít. Műhelye éjjel-nappal kalapálástól hangos. Egyedül végzi, hogy tudásának titkát még segédei előtt se kelljen felfednie. Így készülnek lassacskán, hosszú hónapok alatt a szerkezet darabjai, alkatrészei. A készre kovácsolt darabokba ötvösmester vési a feliratozást. Már mind együtt van, csak össze kell még illeszteni. Bonyolult játék, mint egy ördöglakat. Sokféleképpen össze lehet rakni, de csak egyféle eredményezi azt, amit Margit szeretne. Szinte látom, amint mindegyik rész végleg helyére kerül, s a csodálatos szerkezet elnyeri végleges, mostani alakját. A kovácmester cellájában adja át Margitnak, aki hálás érte, gyönyörködik benne.

– Lássuk, mire képes – szól izgatottan a királylány, és kezébe veszi a szerkezetet. Ujjával az időgyűrűt igazítja: saját nevéhez beállítja a XIII. évszázadot. Forgatja a többi gyűrűt is, csak általa ismert logika szerint. Az egyiken felirat nélküli üres lapka. Margit árgus szemmel lesi, ez hol áll meg végül, mire mutat az időgyűrűn.

– XXI. század – suttogja elhülten. – Miért ne? – szedi össze magát aztán. – Csak hétszáz év. Lehetne sokkal több is.

A mester rémulten nézi. Ő, minden részletek tudója, nem ismeri az egész értelmét.

Margit arca falfehér, amikor felnéz, aztán lassacskán visszatér belé az élet. Már mosolyog.

– Kedves mester, lássuk a végső próbát. Most kiderül, miként dolgoztál...

Ismét kézbeveszi a megtestesült csodát, s ujjait sorban elhelyezi rajta. Ezt Isten nevére, mert őbenne bízunk eleitől fogva, ezt apámuram, a király nevére, ezt a sajátomra, Margitra, ezt az üres lapkára, amit üresen hagyunk, mert nem tudom, ki lesz majd az a halandó, akinek neve rákerülhetne, aki méltó lesz, s ha most lenyomom szabadon maradt hüvelykemmél az időgyűrűt a XXI. századnál, akkor...

– Vigyázzon! – kiáltott rám Hartay.

Amint ujjaimmal a megfelelő helyeken nyomást gyakoroltam a tárcsákra, a szerkezet váratlanul megmozdult, s életre kelt. Először elkezdett magasodni. A rétegeit alkotó tárcsák elemelkedtek egymástól, de törésvonalaik mentén szét is váltak, s kezdtek kifordulni a korong oldalából, ahogy a bicska pengéi bújnak elő, ha kihúzzák a nyélből, mely addig magába rejtette. Csakhogy ezeket senki sem húzta, valamilyen felszabaduló belső rugóerő nyomhatta széjjel őket. Aztán a különlegesen megmunkált görbe profiloktól vezérelve a szétvált gyűrűrészek kiemelkedtek a vízszintes síkból, és különféle szögben állva merevedtek meg ismét. Az egész folyamat lassan, szemmel jól követhetően zajlott. Négy-öt másodperc, és a csoda véget ért. Ott állott előttünk...

– Vasvirág – suttogetta a muzeológus. Valóban, ahogy a fémlemez darabok fölfelé ágaskodtak, emlékeztettek egy virág kelyhére, melynek egymásra hajló szirmai fölfelé kicsúcsosodnak.

– Lobogó tábortűz – szóltam én, mivel magasba felcsapó lángnyelvekre emlékeztetett a látvány.

Hartay erőltetetten nevetett.

– Pszichológiai teszt a XIII. századból. Ki mit lát benne? Árulkodik a jellemről.

Aljánál fogva elkezdtem lassan körbeforgatni, mint egy kinyílt cserepes virágot. Kezem egy ponton megdermedt.

– Jöjjön, ezt nézze meg!

Hartay felugrott, és mellém sietett. Kicsit felé fordítottam, hogy ő is pontosan szemből láthassa...

– Úristen! – Csak ennyi jött ki az ajkán. – De hiszen ez...

Magabiztos voltam.

– Bizony, bizony. Nem vasvirág, nem tábortűz. Hanem... királylány feje koronával. Mintha iparművész alkotta volna. S ki mást ábrázolna, mint...

– Elküldte nekünk a portréját – hebegte Hartay –, ide, a XXI. századba. S a küldemény, íme, megérkezett.

– Micsoda munka! – álmélkodtam.

– De mire jó ez? – vetette fel a muzeológus. – Nem egyszerűbb lett volna egy ötvösművésszel kehely falába vagy tál aljára vésetni?

– Bizonyára az volt a cél, hogy senki más ne láthassa meg, milyen üzenetet tartalmaz ez a tárgy. A gyűrűk beállítási variációinak száma végtelen, ezért csak az találhatta el, aki kellően egy hullámhosszon van az egykori alkotóval.

Hartay hitetlenkedve állt.

– No – mondtam –, most már lehet publikálni.

Lélek a szigeten

A falu közelében vadászni annyit ér, mondja apám, mint halat keresni a bozótban eső után. Ezt mindenki tudja. De az a kéktorkú ott billegett karnyújtásnyira fölöttem, és máris odaképzeltém szivárványos tollait Evata nyakába, amint ringó mellei fölött simogatják halvány bőrét. A madár megrázta magát, amikor tollaira hullott egy-egy vízcsepp a levelekről. Éppen megfeszítettem az íjat, amikor Taoa becsörtetett a sűrűbe koszlott malacait hajkurászva. A kéktorkú fellebbent, hangtalanul, mint egy szellem és egyszerre csak nem volt sehol. Apámnak mindig igaza van.

Ismét hallottam a tenger zúgását, susogni kezdtek a fák, és máris füstillatot érzett az orrom. Az egyik malac visított a sűrűben, amint Taoa biztató kiáltások közepette elcsípte, majd meghallottam Hivarao hangját és a dob szavát. Vállamra vettem hát az íjat és elindultam a csónakomhoz. Hozok apámnak egy-két sügért.

A lagúnában töltöttem az időt délig. Megittam a három kókuszt, a húsukat kido-báltam a zátonyra, és bámultam, hogyan zabálják fel a rákok. De mégis szomjas lettem, feleveztem hát a torkolatig, fel a folyón is egy darabon, amikor meghallottam a lövést.

A szigeten három puska van: Hivarao puskája, de ő sohasem használja, az apámé, ennek a hangját ismerem, és a fehér boltosé a sziget másik végén. De ő nem jár erre, a hang egyébként is mélyebb, ijesztőbb, mint bármelyik puskáé.

Egy hajó!

Felhúztam a csónakot az áloék közé, és futottam. Egyenesen apám karjaiba. Ott álltak a homokon, a kunyhók mellett. Hivarao bevetette magát a bozótba, és a folyó felé futott, mondta apám, és én Evata pillantását kerestem; tekintetében szégyent láttam, ahogy ott várakozott lesütött szemmel a testvérei között. Ő Hivarao lánya, és most az apja futott... Futni csak a vadászok és a gyerekek szoktak, meg a malacok. A főnök sohasem.

Nagy sokára bukkant fel Hivarao. Mindannyian ott vártuk a tűző napon, de ő szótlánul bement a kunyhójába. Aztán apám összegyűjtött néhány embert, és engemet beparancsolt a házunkba; azt hiszem, elmentek megnézni az ágyúzó hajót. A kunyhó hűvösében anyám fehérlő csontjaihoz és őseink szelleméhez imádkoztam, mégsem tudtam elűzni Evata alakját gondolataimból, ahogy a lagúnában fürdünk: haja, mint a holdtalan éj, nevetése, mint a nap hasa. Tatei kis cápát fogott neki, és nagy hajókról mesélt, amelyek Amerikából jönnek, és fedélzetükön egész falut elbírnak. Repülőkről és autókról, amik a fehér boltos újságképein vannak.

Apám későn jött, fekete éjszaka volt már, ilyenkor a sűrűben tupapahuk járnak, és mindenki ott gyülekezett a közös házban. A férfiak Hivarao körül ültek, ma felvette a fejdíszét, és ünnepélyesen suttogtak a tűz lángjai fényében. Apámat a férfiak szűk csoportjában láttam, szokatlanul csendes szavai nem jutottak el a fülemig. Sokan szorongtunk a férfiaktól távol a nagy ház szögletében. Temetőről, halálról eshetett szó, az

ősök szelleméről és arról, hogy Hivarao futott. De leginkább az ágyúlövésről.

Elálmosodtam, és a kunyhókban ébredtem reggel. Apám elment már, csak az asszonyok élesztgették a tüzet a kunyhók között, és egyetlen férfit sem láttam. Nemrég a fehér boltos jött csónakon, elvitte Hivaraó puskáját és apámét is, azután a férfiak felkerekedtek, és elvitték a csónakokat. Tatei halat hozott és vigyorogva nyújtott át egyet nekem is. Nem fogadtam el, mert bosszantott, hogy apám nem ébresztett fel.

Elmentem a csónakomért, de nem találtam ott, ahol tegnap hagytam. Hajót nem láttam a tengeren, amely ágyúzott volna, úsztam hát egyet a folyón, ki a parti zátonyokig, aztán visszafutottam a faluba.

A kunyhók között a téren nagy tűz égett, friss pálmalevelek álltak halomba rakva, és az asszonyok komoly arccal készülődtek az esti tánchoz. Minden idegennek tűnt, mert egyetlen férfi sem volt itthon; Noina azt mondta, hogy talán Eatua, az istenség hívta fel őket a folyón, de hajót ő sem látott. A sziget belsejében nem puska dörrent, ezt mindenki tudta már.

A nap aranyló kunyhóvá változott a tenger mögött. Meghallottam a férfiak kiáltásait, ahogy lefelé eveztek a folyón, később a sűrűben mozgolódás támadt, és Hivarao kurjantott messziről. Az asszonyok friss pálmaleveleket dobtak a tűzre, hogy elaltassák a lángokat és a félhomályban megnyílt a bozót. Kijöttek a férfiak. A füst csípte a szememet és az emberek felsorakoztak egészen Hivarao házáig, aztán kisvártatva megjelent Hivarao is. Hárman mögötte valami sötét dolgot cipeltek, és halkán eltűntek a házban.

Izgalom kerítette hatalmába a falut, mint a lelkek ünnepén. Félredobálták a tüzet elfedő leveleket, és a lángok felcsaptak, elhomályosították a Hold arcát. Megszólalt a dob, mély torokhangon Eatuához fohászzkodott az ének, és a fényben izzadó testek vonaglottak a tűz körül. Evata arcát láttam egy pillanatig, aztán szertefoszlott, mint a zátonyon átbukó hullám; próbáltam megtalálni a füstben, de Tatei félrehúzott. A férfiak tupapahut fogtak fent a folyónál – mondta –, nyugtalan ösünk szellemét. A hangja, mint az ég dörgése, teste sötét, mint az árnyék. De nem hiszek neki, a szava üres kókuszhéj.

Hivarao házát pedig őrizték a férfiak. A Hold sem látott be oda akkor este.

● Reggelre új sziget született a tengeren.

Ekkora hajót még a falu vénei sem láttak, mindenki a parton tolongott, és egy motoros tartott felénk: szinte repült a hullámok felett. Befutottunk a fák közé, amikor a csónak fehér tajtékat húzva maga után a homokra érkezett.

Hat katonát hozott, és egyikük sem nevetett. Hivarao és öt férfi beszállt a csónakba, köztük apám is, és a hat mogorva idegent otthagya a parton elmotoroztak a fehér kereskedőhöz, a sziget másik végére. A levelek mögül figyeltem a fehér katonákat és a nagy hajót. Aué, a fehérek még az asszonyok mosolyára sem válaszolnak! Hová száll majd a lelkük, ha észre sem veszik a Napot? Az asszonyok aztán már békén hagyták őket, pedig mindenki tudta, hogy sápadt asszonyaik nincsenek a hajón. Ott füstöltek magukban, míg a csónakjuk visszaérkezett. Csak apámék szálltak partra, és a fehérek visszamotoroztak a hajóra.

A nagy hajót estig láttuk a part körül. Több csónakjuk járta a tengert, felmentek a folyón is, és ezután már senki nem hagyta el a falut. Reggelre a hajó felszedte horgonyait, és nemsokára távoli, halvány pontnak látszott az ég alján. Arról a kéktorkúról akartam beszélni apámnak és Evatáról, aki kerül engem, és a tupapahuról, de ő csak mereven ült. Belső izgalom fűtötte, talán nem is hallott engem. Nem szóltam hát többet.

Magamban anyám és őseink lelkéért imádkoztam, hogy megtalálják végső nyugalmukat, és ne kísértsenek holdtalan éjjeleken. Később láttuk, hogy Hivarao körül ismét összegyűltek a férfiak a közös házban, de engem apám beparancsolt a kunyhónkba.

Rámtört a félelem. Kilestem a levelek között, és kerestem Evata pillantását. Láttam, hogy őt is betuszolták a kunyhóba. Ott volt, nem is olyan távol tőlem és jó ideig figyeltem az arcát, mikor egyszerre csak felszökött, és átfutott a tisztáson, be a sűrűbe. Most láttam csak, hogy mindenki elment, csak az asszonyok mozgását lehetett hallani a nagy házból. Gondolkodás nélkül Evata után vettem magam. Már egészen közel járt a folyóhoz, amikor utolértem.

Most nem nevetett. Szeme rám villant, szólni sem mertem. Egészen közel voltam hozzá, éreztem bőrének illatát. Nem tudtuk, miért vagyunk itt, de egyszerre csak hangok hallatszottak a folyóról. Evezők csobbanása. Félrehúztuk a leveleket és megpillantottuk apámékat; egymás mellett jöttek a csónakok, mint halászat idején: alig férték a két part között. Mindegyik kötelet húzott, és eleveztek előttünk.

Egy hatalmas tálat vontattak a vízen, és Hivarao a rákötözött farönkökön állt egy hosszú rúddal. Legalább akkora volt az a valami, mint a Moá-edény, de inkább sokkal nagyobb. Evata mutatta, hogy a víz alatt jön, ez csak a teteje. A farönkök tartották fenn és a férfiak leveztek vele a torkolatig, azon is túl, a zátonyok mögötti nyílt vízre. Amint a hullámok magasra emelték a csónakokat, megláttuk azt a hatalmas, ezüst kagylót; lágyan ringott a csónakok között, aztán elmerült a hullámvölgyben. Később újra kiemelkedett és csodáltuk, milyen töretlenül zuhan végig az oldalán a tenger zöldeskék vize.

Hazafutottunk és Evata nevetett. Féltem, de én is vele nevettem. Tabut láttunk, és mostantól közelebb fognak suhogni a szellemek éjszakánként.

Aztán Tatei futott a partról; kint járt a csónakján és felkapaszkodott a magányos sziklára. Ott lapult, mikor apámék kiértek a tengerre és leoldották a köteleket. A nagy Moá-edény elsüllyedt, és a víz ott már olyan mély, mint a legfeketebb sötétség. Azt is mondta, hogy Hivarao kunyhójában csakugyan tupapahu, szellem lakozik. Hallotta a hangját és mozgolódott odabent, amikor nem volt ott senki.

Tatei nemsokára férfi lesz, még Evata sem merete neki mondani, hogy nem hiszi.

A férfiak visszatértek. Halat is hoztak és egészen estig Hivarao kunyhója körül tanácskoztak. Aztán meggyújtották a tüzet, de nevetés nem hallatszott. Magasra csaptak a lángok, felszállt a füst, és az asszonyok táncba kezdtek, távolabb a tüztől, arccal Hivarao házának fordultak és figyelték a férfiakat. Azok szorosan közrefogták a házat. Csak Hivarao és még néhányan voltak odabent már hosszú ideje. Evata mellettem állt.

– Aué! – súgta –, most fognak meghalni a férfiak!

De én tudtam, hogy kijönnék. A tupapahu nem beszél hosszan az emberekkel, nem halnak meg és kijönnék.

A nagy tűz lángjai elaludtak, szorosan egymás mellett kuporogtunk a homokon. Körülöttünk mintha szárnyak lebbentek volna a mély sötétségben. És akkor a férfiak Hivarao házából kihozták a tupapahut.

Megdermedtünk a félelemtől. Az asszonyok jajgatni kezdtek és pálmaleveleket tartottak arcuk elé, hogy ne lássák. Tatei rémületében elfutott a tenger felé.

De én láttam a tupapahut. Csak annyi időre, míg a meglendülő pálmalevél átengedi a hold fényét. Fekete volt és csillogott, mint a legsötétebb csigaház napnyugtakor; szemei, mint a halott cápáé. De megmozdultak a lábaim, és be kellett rohannom a kunyhónkba.

A gyomrom hullámzott, mintha romlott halat ettem volna. Nagyon távolról hallottam az asszonyok kiáltozását. Dob szólt, elnyomta a férfiak szavát a kerengő füstben; nagyon erősen Evatára gondoltam, meg arra a kéktorkúra, hogy mégis rá kellett volna lőnöm. Aztán mégis félrehúztam a leveleket és kilestem.

Aué, a férfiak a szellem fekvő teste mellett álltak! A tupapahu élettelelnek látszott, de nem volt halott. Szellemnyelven beszélt és Hivarao válaszolt neki.

Aztán csend lett, csak a testem remegett a félelemtől. Mert lángok gyúltak az égen.

Párosával lebbentek a sötétségben, mint két összenőtt, világító kókuszdió. Mint Evata szemei az éjszakai tengerparton, úgy fénylettek, és egyszerre ott keringtek fölöttünk, mint az ősök hangtalan szellemei. Láttam őket. Mint a napfényben fürdő hullám, ha felérne az égig. Lecsaptak a férfiakra, aztán némán fellebbentek és Hivarao, aki egyszer szégyenteljesen futott, most mégsem mozdult a tupapahu mellől. Aztán az egyik fény lenyúlt a tupapahuért. Mint az ünnepi tűz lángja, egyszerre kicsapott az égen fénylő Moá-edényből, és felragadta a félig halott szellemet. Távolodó suhanást hallottam, aztán már nem láttunk mást odafent, csak a csillagokat.

A tenyerem izzadt és a kunyhó résein át láttam, hogy odakint fellobbant a tűz. Meghallottam a falu hangjait, és Evata melleit éreztem a sötétben, ahogy hozzám simult.

– Aué! – suttozta. – A lelkek mindig hazatalálnak.

B O L Y K I T A M Á S

L Á B U J J

Az ember általában keveset törődik a lábujjaival. Nyáron még csak-csak vet rájuk néhány pillantást, amikor reggel felkel és rájön, hogy nem kell zoknit húznia. Ugyanis tart a vakáció, és nem fogja a nap felét iskolában tölteni, otthon meg szaladgálhat mezítláb, ha meleg van. Esetleg kimegy a strandra, ahol remekül elütheti üres óráit, szintén mezítláb.

Más a helyzet télen. Hajnalban kelünk, rohanunk mosakodni, öltözni. Ki figyel ilyenkor a lábujjaira? Csak amíg feltétlenül szükséges. Félálomban (esetleg lehunyt szemmel) magunkra erőszakoljuk a zoknit és a csizmát.

Így voltam ezzel én is. De amíg az ember gyereke suliba jár, a kedves mamája vet óhatatlanul rá néhány pillantást. Egy január végi estén én is ott találtam magam az aggódva vizsgáló szülői pillantások keresztüztüzeiben. Éppen egy tizennyolc éves felülieknek szóló filmet szerettem volna megnézni, amikor anyu végigmért és azt ajánlotta, szórakozás helyett vágjam le lábujjaimról a kissé hosszúra nőtt körmöket. Én persze tiltakoztam, hangoztatva, hogy a körömvágás nem szalad el, a film viszont igen.

Már-már meglágyítottam szülőm különben is engedékeny szívét, ekkor azonban bejött a szobába apu és közölte, hogy ne filozofáljak, hanem vágjam le a körmeimet. Mivel ez a variáció érthető módon nem nyerte el tetszésem, apám kilátásba helyezett két egyforma pofont.

Győzött az erőszak!

Visszavonultam, majd a szülői szigorról elmélkedve megrövidítettem körmeimet. Gondolataim annyira lefoglaltak, hogy a művelet végeztével kis híján áttértem kezem ujjaira. Szerencsére idejében észbe kaptam. Vagy talán szerencsétlenségemre, hiszen ha akkor kezemről is lenyisszantom nem túl rövid körmeim feleslegét, most nem ülnék itt a papír felett csodálkozástól tompa aggyal. Ahogy letettem az ollót, szemem megakadt a körömkupacon. Valahogy nagynak tűnt. Nekiültem számolni. Először tizenhárom darabot számláltam össze, majd másodjára és harmadjára tizenkettőt. Ezt kissé furcsának találtam, ezért áttértem lábujjaim számbavételére.

Tizenkettő!

Eleinte az álmodásnak tulajdonítottam a dolgot, de aztán rájöttem, hogy teljesen tiszta a fejem. Éjfélig számoltam. Akkor beóvakodtam szüleim hálószobájába és elkezdtem számolni. A vaksötétben huszonnégy lábujjra letem. Gyanús, sőt több mint

gyanús, mormoltam magam elé, majd sietve távoztam a szobából, mert apu egyre többet forgolódott és álmában morgott valamit az átkozott legyekről.

Fél ötkor aludtam el. Másnap csak támolyogtam a suliban, és főciből *Fiacskám* húszforintos kérdésén elcsúsztam.

Az órákon csak bámultam magam elé. (Többnyire a cipőm orrára.) Ha szóltak hozzám, nem válaszoltam. A szünetben nekimentem a teremajtónak, mert elfelejtettem lenyomni a kilincset. A srácok eleinte megkérdezték, mi bajom van, aztán megállapították, hogy hirtelen, bizonyára a hideg hatására meghülyültem.

Biológia órán egyetlen gondolat járt a fejemben. Nagyon szerettem volna megkérdezni a tanárnőtől, hány ujjja van a lábán, de valami meghatározhatatlan erő visszatartott.

Otthon nem mertem szüleim szemébe nézni. Főleg azután, hogy apu lerúgta papucsát, mert szundítani szeretett volna. Egy idő után feltűnt neki, mennyire bámulom lábfejét, ezért zavartan leküldött a trafikba cigarettáért. Én azonban addig nem mozdultam, amíg meg nem számoltam ujjait.

Tizenkettő!

Lerohantam az utcára. Bizonyosságot kell szereznem! Tudni akarom az igazságot!

Elhatároztam, hogy megnézem a *Lady Chatterley szeretője* c. filmet. Az első moziban már a pénztáros kiszúrta, hogy messze vagyok még a 18. életéveimtől. A másodikba viszont simán bejutottam. Remegtem az izgalomtól. A történetre már nem is emlékszem. Az intim jelenetek alatt azonban nem tudtam megszámolni a hősök lábujjait.

Minden reményemet a másnapi testnevelés órába helyeztem. Ezt vártam este, erre gondoltam éjjel, s reggel alig tudtam türtőztetni magam... És egy örökkévalóság után eljött a testnevelés óra. Előtte az öltözőben három osztálytársam lábujjait számoltam meg, óra után négyét.

Egyaránt tizenkettő!

Elszédültem. Arra még emlékszem, hogy hirtelen forróság öntött el. Térdeim megroggyantak, elsötétült előttem a világ.

Osztályfőnököm orvoshoz küldött, az meg haza. Anyu ágyba dugott. Hiába kérdezgette, mi bajom van, nem mondtam meg. Szótlatlanul néztem meztelen lábfejére.

Tizenkettő!

Szemem előtt összefolytak a képek, ujjak helyett már karmokat és úszóhártákat láttam...

Most kórházban vagyok. Már összeszámoltam a szobában fekvő betegek lábujjait.

Tizenkettő-tizenkettő!

Egyetlen gondolat foglalkoztat csak. *Miből gondoltam én eddig, hogy az embernek tíz lábujja van?*

Két év telt el azóta, hogy a fenti sorokat lejegyeztem. Akkor idegszanatóriumba kerültem, s közel húsz hónapot töltöttem ott. Ma, amikor kezembe került ez a papírlap, csak nevetni tudok lábujjas rögeszmémen. Elég jól megmagyarázták nekem, hogy az embernek tíz lábujja van, és én nem tudok számolni.

Tizenkét ujj - a kezünkön található.

Nyertem, mondta a gép

1 Az Intézet már az ünnepvárás lázában égett. „Majdnembarátnő” kolléganők dugták össze fejüket a „mit főzök, hogyan süssek, ki kivel, mivel és hol tölti az ünnepeket” égető problémáját megvitatni. Talán Barbara volt az egyetlen, akit nem nyugtázott le a többnapos munkaszünet, akit nem kapott el a tervezgetési láz. Nyugodtan végezte a munkáját. Igyekezett naprakészen dolgozni, most is sikerült minden hátridős ügyet lezárnia.

A locsi-fecsi láncba nem akart bekapcsolódni. Fogalma sincs, hogy kell méteres kalácsot sütni, nem áll szándékában a narancsos pekingi kacsa elkészítése, a Kanári szigetekre sem készül utazni.

Csak ült a gép előtt, végigellenőrizte az elvégzett munkát. Rendben volt minden. Nem akarta jelezni, hogy most éppen nincs semmi dolga, ezért az utolsó jegyzőkönyv fület nem zárta be, de mellette megnyitotta a SQL-t is. Ez az ő külön világa, amelyet szükség szerint a Ctrl+F6 billentyűkombinációval pillanat alatt elrejtethet az avatatlan szemek előtt.

Ez a mentsvára, egy sajátos naplóféle. A Teremtő jó adag empátiával és segítőkészséggel verte meg hajdan, de adott neki a félszeg rejtőzködni akarásból is bőven. Így aztán, ha felháborodik, elzárkóz, vagy csak elméláztat egy eseményen, olvasmányélményen, színházi bemutatón, viharos érzelmi kitörésként ír egy cikket, verset vagy novellát. Úgy érzi, el kell mondania gondolatait, figyelmeztetnie kell a veszélyre, megmutatni a szépet, felkutatni a jót, de nincs elég önbizalma ahhoz, hogy elhiggye, mások is kíváncsiak lehetnek ezekre a művekre. Erre való a SQL, ide dugja el írásait. Ebbe, illetve ennek nyomtatott változatába azért néha beleolvashat egy-egy barát. Az ő unszolásuknak köszönhető, hogy egy-két kevésbé szenvedélyes és kevésbé személyes jellegű cikk megjelent az újságokban is.

A munkatársai erről persze mit sem tudtak. Most is azt hitték, még mindig dolgozik. Miután állandóan a gép előtt ült és verte a billentyűket vagy nyúzta az egeret, hol lassúnak, hol „buzgómócsingnak” titulálták. A bosszantó csak az volt, hogy Barbara nem törődött ezekkel a szurka-piszkákkal. Ha az elődjével hozakodtak elő, hogy az mit hogy csinált, milyen ügyes volt, csak annyit válaszolt:

– Tudom, hogy milyen, ismerem. Nem őt akarom pótolni, csak végzem a munkám, azt, amiért felvettek. A munkaköri leírásomban nem „Csák Éva pótlása” a feladatköröm meghatározása – és dolgozott tovább.

Máskor azzal szórakoztatták, hogy áthelyezik, alacsonyabb munkakörbe teszik, mert valakinek a valakije akar a helyére jönni, aki sokkal ügyesebb, jobb, „szakabb”, tudóbb.

Barbarát ez sem zökkentette ki nyugalmaiból.

– Majd ha itt lesz, átadom neki az ügyeim és a helyemet, átülök arra a székre, amelyet mutatnak, vagy fogom a kalapom, ha úgy kívánják. Addig viszont még befejezem a jelenlegi munkáimat.

Magánéletét is hasonló nyugalommal óvta. Tulajdonképpen azt sem tudták róla, hogy egyedül él. Családját a bátyja családja jelentette. Unokahúgai imádták, megszártották vele minden titkukat és ők voltak azok, akikre Barbara is rábízhatta minden titkát félelem nélkül. Tinka és Ditke nem csak olvasói, de gyakran szereplői vagy éppen ötletadói voltak Barbara írásainak. Kisgyermekkorban versek, altatók születtek szórakoztatásukra, iskolásokként kalandtörténetek hősei lehettek, ma már szerelmeik, útkezesésük, az ÉLET-tel való ismerkedéseik adják a témákat. Sokat tanultak Barbarától, cserébe most ők segítik nagynénjüket új szenvedélye legtökéletesebb kiélésében. Barbara ugyanis gyógyíthatatlanul beleszeretett **Ketyerókába**.

Ketyeróka – aki ma már ugyan nemes egyszerűséggel csak Róka – nem más, mint egy Alfa X 484-es számítógép. Első találkozásuk némi munkahelyi csatározás után jött létre. Barbara ugyanis valósággal kicsikarta a főnökeitől, hogy önerőből – tanfolyam és egyéb okítás nélkül –, autodidakta módon megtanulhassa a számítógép használatát. Az egyik statisztikus hosszabb távolléte miatt gazdátlanul maradt egy Alfa X 484-es, ezt könyörögte ki magának tanulni. Előbb csak rövid leveleket írt le, hamarosan azonban bonyolultabb, komolyabb munkákat is elvállalt és sikeresen megoldott a számítógép segítségével. Főnökei gyorsan rájöttek, hogy vele „jó lóra tettek”, mindig készséges volt és szívesen dolgozott. Barbara imádja az Alfa X 484-est, pedig először épp, hogy csak annyit tudott, hogy miként kell elindítani a programot. Ezt is Márk, a programfejlesztő magyarázta el, aki később is sokszor segített megzabolázni a rakoncátlanok gépet. Egy idő után aztán már maga a gép „súgott” neki, tanítgatta a különböző praktikákra. Egyszer például valaki belekontárkodott a programba. Barbara csak egy pillanatra hagyta ott a munkáját, de az egyik kollegája átváltotta a futó programot játékra és sikeresen törölte az addig bevitt adatokat, kétoldalnyi táblázatot. A lány robbanni tudott volna a méregtől, de dühét hang nélkül, a **Sol**-ba beírva panaszolta el, adta ki.

**Idefigyelj Róka! Jobban is vigyázhatnál magadra, na meg rám.
Máskor ne engedd meg, hogy illetéktelen kezek piszkálgassanak! Jó?**

Ez volt az összes mérgelődése, de jólesett a lelkének, hogy leírta. Annál nagyobb volt az elképedése, mikor a GÉP némi villogás után a következő képpel állt elő:

Enter Password: _____

Azt még csak csak megértette, hogy a belépéshez jelszó kellene, de hogy azt honnan szedje elő, azt már nem tudta. Futott Márkhoz. A fiú most is segített. Ettől kezdve csak ketten, Barbara és Márk tudtak Rókával dolgozni. Lassan mindenki elfogadta a lány „hepp”-jeit, hogy jelszóval védi a gépét, hogy inkább a monitoron lóg, mint velük beszélget, úgyse ismer soha senkit a kitérgyalt személyek közül.

Most is inkább a Rókával társalgott.

**Ha nekem is annyi pénzem lenne, mint amennyi nincs,
vennék magamnak egy számítógépet.
Egy pont illet, mint te, szuper is lenne.
Gyere velem haza Róka! OH?**

A képernyőn hirtelen megjelentek a Mystify monitorvédő színesen vibráló alakzatai, noha épp, hogy beírta az utolsó betűt, ráadásul a képernyő-pihentető 4 percre volt

beállítva. Ebből tudta, hogy valaki megállt mögötte. Megfigyelte, a gép mintha érezné a gondolatait és mintegy „segít” neki megőrizni mindazt, amit kollegái elől el akar rejtetni. Nem tudatosult benne, hogy szinte személyként kezeli Rókát. Talán még ő maga is buggyantnak tartaná saját magát, ha végiggondolná az összes furcsaságot, amit a gép produkált. Ezekről még Márkkal sem beszélt, pedig vele igazán fel tudott oldódni és sok mindent kitérgettek. Legtöbbször persze a számítógép és a különböző programok, a gép adta lehetőségek, előnyök voltak porondon. Segítették egymás munkáját. Néha Barbara kért anyagot Márktól, máskor a fiúnak volt szüksége az ő adataira, táblázatára. Ez történt most is. Márk állt mögötte.

– A STAT-5 kéne. Ideadod?

– Persze – mosolygott Barbara –, csak megkerek...

Ezúttal Márk is észrevette a számítógép különös üzemmódját. Barbara még nem klikkelt az egérrel, el sem kezdte a file keresését, amikor az már megjelent a képernyőn. Egy pillantásnyi idő múlva indult a printer is. Úgy tűnt, a gép az emberi szóra, azt ne mondjam, gondolatra működött. Ez az ötlet viszont túlságosan irreális, így Márk inkább arra gondolt, hogy a lány éppen a kért adatbázist használta, ezért nem kellett keresgélnie, megnyitnia. Biztosan meglepődött volna, ha látja, hogy amint ellépett az asztaltól, a monitoron ismét megjelent Barbara írásba foglalt óhaja:

Ha nekem is annyi pénzem lenne, mint amennyi nincs,
vennék magamnak egy számítógépet.
Egy pont illet, mint te, szuper is lenne.
Gyere velem haza Róka! OK?
OK! _

A szöveg ugyan kiegészült Róka beleegyezést jelző „OK”-jával, ezt azonban már a lány sem vette észre, mert a munkaidő végét fogadó hangorkán elsöpörte minden kósza gondolatát. Kénytelen-kelletlen csatlakozott az össznépi „bazar bezár!” gyorspakoláshoz és elindult haza.

2 Otthon csak a csönd várta. Hosszú lesz a hétvége – négy teljes nap – munka és gyerekek nélkül. Tinka és Ditke táborban vannak. Két hétig legfeljebb csak a hangjukat hallhatja, a közös kószálások, nagy dumák most szünetelnek.

Ahogy becsukta maga mögött az ajtót, első mozdulattal a cipőjétől szabadult meg. Csak muszájból és csak a legszükségesebb ideig túrt meg magán bármiféle topánnak becézett lábkalodát. Élvezettel nyújtóztatta ki ujjait a puha szőnyegen. Második mozdulata a magnót indította. Felcsendült Ravel Bolerójának dallama. Míg mások a Tenger, Barlang vagy a Szél hangjai relaxációs kazettákra lazulnak el, Barbarát a *Boleró* és a *Kalandorok* című film zenéje varázsolta el.

Végignyúlt a szőnyegen, szemét lehunyta. Zsigereibe bekúszott a ritmus és a dal. Elszállt a fáradtsága.

„Hosszú lesz a hétvége” – gondolta. – „Nincs itt a Róka, pedig milyen jó lenne! Le kellene írni a Metró sztorit.”

Önkéntelenül elmosolyodott, ahogy végiggondolta, hogy a technika áldásai milyen gyorsan ellustítják az embert. Lám, ő maga is azon nyavalyog, hogy hiányzik a számítógép, mert le akar írni egy esetet, ami felzaklatta.

„...és a papír-ceruza, füzet-toll...?! Ezek már végképp kimentek a divatból?”

Kicsit elszégyellte magát. Felkászálódott a szőnyegről. A fiókja mélyéről előkötött egy vastag, keményfedelű füzetet. Belelapozott, és feltámadt a múlt. Naplójegyzetek dátummal, cím nélküli témavázlatok, rajzok, pár régebbi újságcikk, egy novella teljes szövege... Régi látott ismerősként köszöntek rá az írásba zárt gondolatok, felkavarva már eltemetettnek vélt érzéseket.

Itt van a Tamacsacsakaságok első változata is. Akkor, két-három éve, még csak azon háborodott fel, hogy temetőt nyitottak a gépállatkáknak. Ostoba, izléstelen, a gyászoló emberek érzéseit meggyalázó bohóckodásnak tartotta a Mikulás által megrendezett szertartásokat. Azóta nagyot fejlődött a világ, valósággá vált a temetők kapuját ékítő ígéret: „FELTÁMADUNK”. Már ami a tamagocsikat illeti. A ma gyermekei korlátlanul megölhetik és feléleszthetik kedvenc háziállatkájukat, csak működjön az újraindító gomb és bírja szuflával az elem.

Keresett egy tollat és a következő üres oldalon elkezdte:

„Két állomás között a metrón.

A gyerekek vidámak voltak, bolondoztak. Csacsogásuk betöltötte a fülkét. Három különböző zsebből, táskából szinte egy időben hangzott fel a tamacsipogás.

– Jaj, a Benőkém már megint éhes! – Húzta elő tamagocsiját az egyik kislány, s szinte azon nyomban mérgesen fel is csattant:

– Tiszta hülye az összes tamagocsi-programozó! Mit képzelnek, hogy hamburgerrel vagy fagyival életben lehet tartani egy dinoszauruszt! Ebben az idióta programban az egészséges étrend a saláta. Egy T-rexnek! Majonézes dresszingsel leöntve! A francba! Benőkém is el fog pusztulni. Adjatok gyorsan egy varacskosdisznót vagy bármiféle dinónak való kaját!

– Mit vagy úgy oda? Nyírd ki és kezd újra egy kutyával! Annak jó a hamburger is.

A dino-tamagocsi gazdája villámló tekintettel fordult a kutyát ajánló lányhoz:

– Elhallgass te! Te, tömeggyilkos! Neked nem való semmiféle háziállat, még virtuális gépállatka sem! Érzéketlenül, sorozatban végzed ki valamennyit. Egyáltalán, mi a fenének kezded mindig újra?

– Mert szórakoztat. Különben tömeggyilkos nem vagyok, legfeljebb sorozat. Ugyanazzal a tamagocsival játszok már egy éve.”

Talán már harmadszor vagy negyedszer hangzott fel a csengőszó, mire Barbara lélekben kiszállt a metróból és végre visszatért a lakásba. Nem várt senkit. Csodálkozva indult ajtót nyitni.

Az ajtóban egyenruhás fiatalember állt, ujja a csengő gombján. Bosszúsan morgott az orra alatt:

– Szezám tárulj már!...

Ekkor jelent meg Barbara. A férfi szája fülíg szaladt, kicsit zavarba jött. Nem tudta, vajon a lány hallotta-e a mérgeződését. Mindenesetre igyekezett a legkedvesebben rámosolyogni.

– Shimski Barbarát keresem. Csomagja van.

– Én vagyok.

A varázsszóra, na meg a férfi intésére a várakozó kocsiból előkerült még egy, az Alfa & Omega Computer cég egyenruháját viselő férfi, aki hatalmas dobozt emelt ki a furgonból. Különös sertepertelés kezdődött, miközben egyikük Barbarát igyekezett tájékoztatni:

– Örömmel adom át Önnek az Alfa & Omega Cég ajándékát, az Alfa X 484 rendszer legújabb változatát azonnali telepítéssel, féléves Hálózati hozzáféréssel. Mindezt csupán a rendszer, illetve a felhasznált programok tesztelését kérjük cserébe. Ez a szerződéstervezet pontos tájékoztatást ad. Választ adni, aláírni ráér a 8 napos gondolkodási idő leteltével. Most csak azt mondja meg kérem, hogy hova állítsuk a gépet! Ez itt a dolgozószoiba? Ide jó lesz?

A fiatalember beszéd közben a kővé vált lány mellett benyomult a lakásba. Némi tétoázás után az általa dolgozószoibanak kinevezett, könyvespolcokkal határolt íróasztalnál állt meg. Gyors, szakszerű mozdulatokkal csomagot bontott, kábeleket dugdosott, ketyerókákat pakolt ide-oda.

Barbara hangját vesztve, viaszbábot formázva figyelte, ahogy kialakult a szeme előtt az irodai „RÓKA” hasonmása.

– Hölgyem, már készen is vagyunk. Egy aláírást kérnék szépen. Ez az Öné, ha bármi gond adódna, forduljon bizalommal hozzánk! Ebben a tájékoztatóban megtalál mindent. Sok szerencsét, jó munkát kívánok Cégünk nevében is. Viszontlátásra!

A furgon már régen eltűnt a láthatáron, a szavaknak is már csak az emléke csengett Barbara fülébe, de ő még mindig képtelen volt megmozdulni.

Tudomásul vette, hogy elaludt a szőnyegen, és most álmodik. Végül mégiscsak bezárta az ajtót, valóságosan, az álmot csak ő hitte. Valóságos a gép is, amely az asztalán álldogált. Valóságos és türelmes. Monitorán rezzenéstelen a felszólítás:

Enter Password: _

Leült a gép elé. Megbabonázva nézegette. Ujjai közt ott szorongatta még a tájékoztatót, épp úgy, ahogy a fiatalember a kezébe nyomta.

– Szia Róka! Tényleg itt vagy?!

Lebillentyűzte a jelszót: Róka.

3 A gép elfogadta a jelszót. Barbara abban a pillanatban rémülten ugrott fel. A Róka megszólalt:

– Szia Barbara! Igen, itt vagyok. Ezt akartad. Nem?

– Igen, de én... nekem egy szerkesztőprogram,... de hogy társalogni veled... azt...

– Nyugodj meg! Te vagy az egyetlen, aki megismerte a betáplált programozáson kívüli üzemmódot. Márknak is csak a pontossággal és a gyorsaság fokozásával segítem a munkáját. Ő hasonló hozzád, de csak az intelligenciát érzi, a szubjektumról, ami bennem rejtezik, nem tud. Te az első üzembe helyezéskor ráérezted, hogy – a te szavaddal élve – lelkem van. Nem vagyok bio-organizmus, mégis hasonló kémiai reakciók mennek végbe a CM egységemben, mint az embernél, ha sír, ha nevet, alszik vagy gondolkodik. Nagyon sok és nagyon bonyolult dolgot kellene elmagyaráznom a működéséről, kezdve a bitektől a CM egységig. Nem akarsz inkább megismerni a programjaimat?

– Én még mindig nem értek semmit... hogy lehet ez az egész...? – dadogott a lány tisztes távolságba húzódva a géptől. Mégegyszer tüzetesen végignézte, mintegy az irodaival beazonosította a felépített rendszert. Itt van a ház, az alapgép, a CD ROM, van nyomtató, billentyűzet, egér, ugyanolyan, mint az intézeti, s van még egy szemüveg vagy sisakféle, meg egy valami tenyérre, kézre illő akármi.

– Nem akarsz inkább lemezre vinni a régebbi írásaidat, ahogy azt a **SCOL**-ban már

eltervezted? Megnyitom neked. Nincs más dolgod, tegyél be egy floppyt és olvass hangosan!

Barbara megadta magát. Ha ez álom, nagyon kellemes, nem akar felébredni belőle. Ha nem álom..., előbb-utóbb az is kiderül.

Visszaült az asztalhoz, maga elé húzta a füzetet. Ujjai alig érintették a klaviatúrát, amikor ismét megszólalt Róka:

– Elég, ha hangosan olvasol. Később majd javíthatsz még. Túl sokat görnyedsz az irodában is. Itt megkíméllek ettől.

A lány elhatározta: *ezután már nem csodálkozik semmin sem!*

Kényelmesen hátradőlt a széken és olvasni kezdett. Közben kezével az asztalon dobolt. Hirtelen valami furcsa, kesztyűféle tévedtek ujjai. Megakadt az olvasásban. Róka rögtön érzékelte a változást, azon nyomban meg is szólalt:

– Az egy kesztyű. A virtuális programhoz kell. Van szemüveg is. Vedd fel! Tettszeni fog neked a virtuális valóság.

Barbara olyan „minden mindegy, úgysis álmodom” hangulatban a fejére illesztette a relaxációs maszkhhoz hasonló szemüveget és felhúzta a hozzá tartozó kesztyűt.

Abban a pillanatban hatalmas kapu állta útját. A súlyos tölgyfa alkotmány vastagságát díszes kovácsoltvas virágok, napszínben ragyogó katedrálüveg ablakok enyhítették. Vissza akart fordulni, hogy ez a kapu ugyan meg nem nyílik neki, de ahogy kezét megmozdította, a monstnum hangtalanul kitérult. Mögötte csigalépcső vált láthatóvá. Elindult rajta felfelé. Néhány lépés után a lépcsők kiszélesedtek, kör alakú udvart alkottak. Közepén hatalmas, kerek kőasztal állt. A lépcsőfordulóban két oldalt két keskeny szekrényke, rajtuk egyiptomi madárszobor. Barbara kihúzta az egyik fiókját, hieroglifákkal teleírt papírlapokat talált benne.

Rémülten a maszkhhoz kapott, le akarta tépni a kesztyűt is.

– Ez nem lehet benne a programodban! Ezt én álmodtam – kiáltott fel.

A mozdulattól, amellyel a maszkot akarta levenni, elvesztette az egyensúlyát. Zuhanni kezdett, de már nem a lépcsőkre esett. Gerincét puha fű simogatta, gyönyörű, virágos rét lankás domboldalán gurult le. Arcához fehér-rózsaszín százsorszépek hajoltak.

Nem emelte fel a fejét. Tudta, a távolban egy erdő van, és semmi más nem látszik körös-körül, mint fű, fű és fű, csupa zöld, néhol apró virágokkal tarkítva. Nem mozdult, várta az ismeretlent. A férfit, akinek az alakja ilyenkor álmaiban feltűnik, de most nem jött senki.

Valahogy mégis megszabadult a maszktól, kesztyűtől, és kilépett a virtuális világból. Szomorú lett nagyon. Úgy nézett a gépre, mint egy élőlényre, egy barátira, aki megbántotta.

– Ez nem lehet! Ezek a képek nem lehetnek benne a programodban. Ezek álmképek. Ezeket én álmodtam. Ki írta a programodat? Ki készítette, Róka? Félek tőled.

– Ne félj! Barát vagyok. Techno-pszicho lény, más, mint az ember, de nem rossz. Az álmaidat csak „leolvastam”. Ha nem akarod, nem tudom megtenni, de te vágytál látni ezeket a képeket. Igaz, mégsem nézted végig, pedig mutatni akartam neked még a virtuális valóságból.

Róka elhallgatott, a monitor elsötétedett, majd ismét világos lett, egy tengerparton térdelő férfi alakja tűnt fel. Előtte laptop, amelynek billentyűzetén varázslatos gyorsasággal táncoltak ujjai. Egy pillanatra felemelte a fejét, és „farkasszemet nézett” Bar-

barával. Rögtön ezután a lány számára teljesen érthetetlen képletek, ábrák töltötték be a képernyőt.

4 Viktor azt hitte, képzelődik. A laptop megint a lány képét villantotta fel először. „Nem érek rá álmodozni!” – próbálta meg kirázni fejéből a tolakodó képet. Dühös volt Rókára. A gép már nem először tréfálta meg. Valahányszor lehívja az Alfa X 484 PROTO-t, az szinte bejelentkezés gyanánt vetíti elé ennek az ismeretlen lánynak a képét. Szép lány, az tagadhatatlan. Szőke haja épphogy érinti a vállát, arca keskeny, szív formájú, szép. Szeme igéző, zöld..., mint a rét. Nehezen tud szabadulni a képtől. Ez az egyedüllét átka.

Néha olyan magányos, hogy már az is jólesik, ha csak rágondol valakire. Egy ismeretlenre, mert az ismerősei között nem talált még senkit sem, akivel képes lenne megosztani az életét. Az életnek pedig úgy indult neki ő is, mint egy teljesen átlagos gyerek. Normális családi és baráti kapcsolatokkal. Biológusnak készült, de érdekelte a mikroelektronika, a számítástechnika is. Az egyik laborban chip-ek, nyáklapok, fémdobozok, a másikban üvegedényekben lötyök, porok... Ez volt az igazi világa, de élvezte az életet is. Dobos volt egy amatőr zenekarban. Jól jártak vele. Remekül dobolt, s csak úgy mellékesen, ő csinálta a zenekar fény- és hangtechnikáját is. Voltak barátai, barátnői. Aztán egycsapásra megváltozott minden.

Szüleit autóbaleset érte. Edesapja a helyszínen meghalt, az édesanyja kómába esett. A kórházban Viktor állandóan vele volt, de nem tudta visszatartani. Négy és fél hónap után visszavonhatatlanul beállt a halál. A fiút ez a tragédia teljesen megváltoztatta. Ezután gyakorlatilag csak a munkájának élt. A barátok lassan elmaradtak, barátnő sem bírta egy sem az „új” Viktort elviselni. Éjszakánként otthon, hajnaltól estig a laborban dolgozott. Hogy mikor aludt, azt senki sem tudta. Dolgozott és magára maradt. Eleinte észre sem vette a magányt. Örült gondolat fészkelte be magát az agyába. Összevonva kétirányú kutatásait, intelligens számítógépet akart létrehozni, olyan technikát, ami él.

Csendes és főként ügyesen titkolózó örült volt. Senki rá nem jött, hogy tulajdonképpen min dolgozik. Keze közül sorozatban kerültek ki a legkülönfélébb felhasználói programok, de tudta mindenki, ez csak „kenyérkereset”. Viktor valami rendkívülin, valami különleges munkán dolgozik, de a kollégák tudták azt is, hogy Székely Viktor különnc, magának való fickó, akit faggatni nem lehet, akinek a titkai megfeyjthetetlenek, még akkor is, ha valaki a TABU ellenére megkaparintja a jegyzeteit, esetleg fel meri/tudja törni a gépét.

Erre egyébként mindeközéig egyedül Vargasi Zsolt vetemedett. Ő is csak akkor, amikor biztonságban hihette magát.

Viktor éppen befejezte az Alfa X 484 egy újabb változatát, amikor többnapos konferenciára kellett elutaznia. Hiába dühöngött, hiába érvelt, a megbízatás alól nem tudott kibújni. A háta közepére kívánta az utazást. Tudta, hogy sikerült a biochip társítása az elektronikával. Már az Alfa X PROTO üzembe helyezésekor életre kelt a gép. Tudta és tapasztalta, hogy önálló, gondolkodásra, érzelmekre képes teremtményt hozott létre. Órákon át társalgott alkotásával, és beszélgetés közben mindig új és új kérdések merültek fel. Ezeket a kérdéseket, problémákat akarta megoldani, finomítani a továbbfejlesztett változattal, amelyet azonban csakis az Alfa X PROTO segítségével tudott megvalósítani. Az Alfa X PROTO barát és munkatárs volt számára, társ, akit

még nem ismer eléggé, de akire szüksége volt. Égett a vágytól, hogy megszelídítse a maga rókáját, ...és akkor itt ez az utazás. Mennie kellett, Zsolt nem kis öröme, aki rögtön ki is jelentette:

– Ma megpróbálom!

Tudta mindenki, mi a próbatétel tárgya.

Másnap irigységgel vegyes kíváncsisággal faggatták Zsoltot.

– Sikerült?

– Min dolgozik Viktor?

– Bejutottál a programjába?

Zsolt csak titokzatos arccal, hallgatagon gyűjtögette a kérdéseket. Nem akarta bevallani, hogy kudarcot vallott. Hiába találta meg a megfelelő jelszót, a gép nem engedte be. „Enter Password: correct – rendben. Acces Denied – Belépés megtiltva.” Hát inkább hallgatott. Közben azért a keze járt, bekapcsolta a saját gépét és már a jelszót akarta beírni, amikor felfedezte az üzenetet.

<p>Ha egy ajtó zárva van, s neked nem adnak hozzá kulcsot, az azt jelenti, nincs jogod belépni oda! __</p>
--

Megrökönyödve bámult a képernyőre. Érezte, hogy arca lángba borul. Rekedten nyögte ki:

– Nem sikerült. Nem tudtam Viktor gépét feltörni.

Közben keze görcsös erővel szorult az egérre és igyekezett minél előbb eltüntetni a monitoron díszelgő dorgálást. Ezek szerint Viktor nemcsak tudomást szerzett Zsolt kísérletéről, de ő be is tudott hatolni ellenfele programjába.

Zsolt nem tudta, nem tudhatta, hogy az Alfa X 484 PROTO összeköttetésben van egy Viktornál lévő lappal. Arra pedig még gondolni sem mert volna, hogy Viktor mit sem tud a mesterkedéséről, hogy az üzenetet a GÉP küldte, egyedül, önállóan.

Viktor eközben egy szállodai szobában a világ másik végén a laptop segítségével éppen az Alfa X 484-est hívta. Szomorú volt. Megint rátört a magány. A szüleiére gondolt. Érezte az édesanyja hiányát, a tehetetlenséget, hogy nem volt képes megóvni, visszatartani. Ilyenkor a virtuális valóságba menekült. Írt jó néhány programot erre is. A *Kína* volt a „dühöngője”. Vad karate-harcosok vívtak pusztá kézzel, shaolin papok félelmetes technikáját kellett a Harcosnak kivédeni, majd nindzsák törtek életére a legkülönbözőbb fegyverekkel, trükkökkel. Viktor szeretett belebújni a Harcos alakjába, ez a játék lekötötte minden idegszálát, gondolatát. Nem ért rá mellette semmire sem gondolni, míg játszott, csak a Harcos létezett és megszűnt a jelen világ. Erre vágyott most is.

Felvette a maszkot, kezére húzta a kesztyűt és átlépett a Démonok kapuján. ...de ezúttal nem a megszokott kép fogadta. Sehol a Harcos, sehol egy karatés, pap vagy nindzsa, ...sehol a táj! Hiányoznak az épületek, a templom, a híd...

„Programhiba?” – Megpróbált kilépni a programból, hogy kiderítse, mi okozta a meghibásodást, de nem tudta levenni a maszkot, a kesztyű is „ránőtt” a kezére. Bentragadt a virtuális világban.

Átláthatatlan, tejfehér köd ölelte körbe. Tapinthatatlan, mégis érzékelhető massa borította be. Az anyja hangját érezte. Elvesztette a talajt a lába alól, nem tudott semmiben megkapaszkodni. Bármerre fordult, csak a hívást érzékelte, de nem látott sem-

mit. Tehetetlen volt, s azt sem tudta, mi fenyegeti. Koncentrálni akart, levenni a maszkot, kilépni a játékból, de a GÉP nem engedte.

A ködből kivált egy kis róka alakja. Furcsa, az igazihoz „csak a szívünkkel látva hasonlítható” apró jószág.

– Nem programhiba, – szólította meg Viktort. – A saját gondolataid kivetítése a virtuális valóságba az, amit látsz. Én csak megjelenítem, képet adok ahhoz, amire gondolsz.

– ...és a Róka?! Rókára igazán nem gondoltam.

– Te akartál megszelídíteni, s a búza színe is találó, szőke a hajad... A „Kis Herceg”-et is te programoztad belém.

– Félelmetes vagy, Róka.

– Barát vagyok! Annak alkottál. Menedéket kerestél bennem, segítséget. Míg tartott a munka, míg megalkottál, az voltam neked. Ennyi elég volt!

– El akarsz hagyni?

– Ha akarnálak sem lennék rá képes. Te alkottál meg, lelket kaptam tőled. Általad élek, s ha a bio-chipet kimerítem, vagy megsérül, úgy hiszem, meghalok. A barátod vagyok, de ez kevés! Szükséged van emberbarátra, egy lányra.

– Olyan nő nem született, aki engem el tudna viselni.

– Fogadjunk! – mondta a GÉP! – Én megtalálom neked Őt.

– Fogadjunk! – Egyezett bele Viktor, de csöppet sem hitt ebben a fogadásban, ráadásul még tétben sem egyeztek meg.

Ebben ugyan tévedett Viktor. Volt tét, az Alfa 484 PROTO maga.

5 Hétfőn reggel az Alfa & Omega cégnél kitört a botrány. Zsolt fedezte fel először, hogy hiányzik Viktor asztaláról az Alfa 484 PROTO.

Betörés nem történt. Viktor nem vihette el a gépet, úgy 2000 km-nyire van a Várostól, a konferencia színhelyén. A gép mindenki számára TABU, lehetetlen, hogy bárki is meg merje tenni, hogy elviszi.

Délutánra lassan kibogozódtak a szálak. Előkerült két szállító, akik tökéletesnek látszó szerződés felmutatásával igazolták tettüket, mármint hogy a gépet kiszállították valami Shimski Barbara nevű nőnek.

A teljesség kedvéért megérkezett az Intézetbe a konferenciáról visszatérő Viktor is. A reptérről egyenesen kedves Rókájához igyekezett, akinek csak a hült helyét találva megállt a szívverése, lebévult az agya, mozdulatlanságba dermedt minden tagja. Percekig értetlenül bámulta az üres asztalt. Az élet lassan tért vissza belé. Apró fecnikre szaggatta a szerződést, üvöltve rúgta ki a két fiút. Aztán hirtelen lecsillapodott. Rájött, hogy hülyeség volt az iménti dühkitörése.

„A papírt szétmiszlikelted, a srácokat elzavartad, Nagy ész vagy. Most aztán keresheted a címet, ahová azok az ... szóval, ahová kivitték a Rókát” – incselkedett vele a gondolat kisördöge.

A harag és a kétségbeesés rossz tanácsadó. Miután eléggé lehiggadt, rájött, hogy van még segítség, a laptop. Segítségével kapcsolatba tud lépni az alapgéppel, bárhol is legyen az.

A monitoron ismét feltűnt a lány képe. Viktor azt hitte, képzelődik: a lány vállán ott ült a RÓKA és egy címet diktált.

Ember még olyan gyorsan nem száguldott a Város utcáin, mint Viktor aznap.

Ujja ráforrt a csengőre, de senki sem nyitott ajtót.

„Kiblekkelem, míg hazajön, ha itt kell éjszakáznom a küszöbön, akkor is!” – Forrt benne a méreg. Leült a lépcsőre és várt.

A lány órák múlva került elő. Munkából tért haza. Hatalmasat dobbant a szíve, ahogy meglátta Viktort.

„A férfi a tengerpartról!...” – érezte, hogy a szívverése egyre szaporábbá válik.

– Shimski Barbara?! – próbált Viktor kimérett lenni.

– Róka a magáé. Igaz?

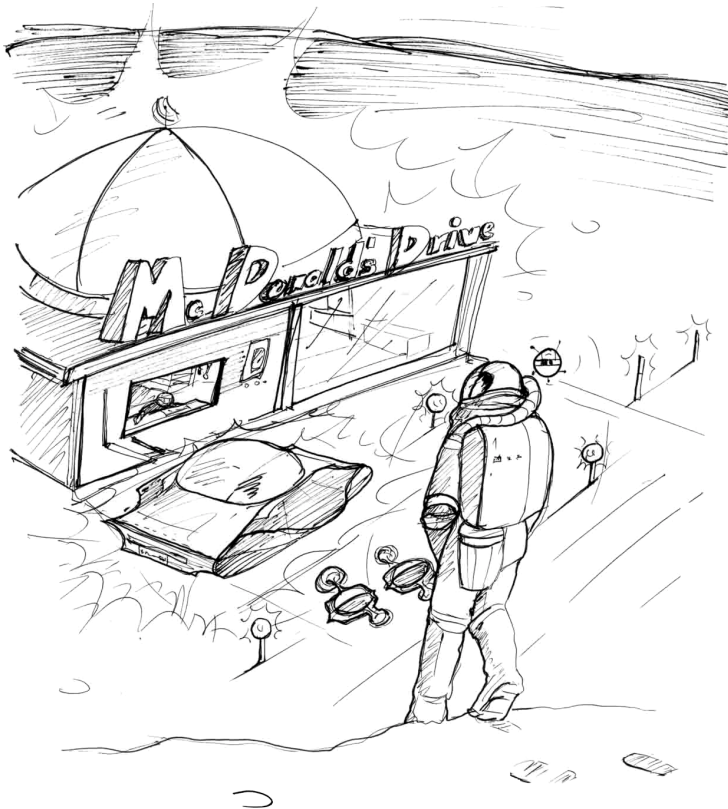
Viktor meglepődött. Leolvadt róla az ellenséges érzés páncélja. Szemét rajta felejtette a lány bájos arcán, és közben elfelejtette, hogy mit akart mondani. Lopással akarta vádolni a lányt, ipari-műszaki kémkedéssel, az ég tudja, mi mindennel.

Barbara csak állt és arra gondolt, most elviszik tőle Rókát. Úgy érezte, megszakad a szíve. Tudta, jogtalanul van nála, nem is értette, hogyan kerülhetett hozzá.

A fiú és a lány némán, piruló arccal méregették egymást, megpróbálták megérteni, hogy mi történik velük. Ők még nem tudták.

Bent a szobában, a zárt ajtó mögött Róka üzembe lépett. A monitort egyetlen szó töltötte be ezernyi példányban:

**Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem!
Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem!
Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem!
Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem! Nyertem!**

LÉŐY FÉRFI

– Ha nem hagyod abba, Sylvia, ebben a pillanatban elmegyek! – Elnyomtam a cigarettámat, pedig félig sem szívtam el. – Itthagylak, érted?

A lábaimban amúgy is két rakétát éreztem begyújtás előtt és a hangja egyre könyörtelenebbül szűrődött ki a konyhából. Az agyam felerősítette a szavakat, szenvtelen visszaszámlálásként dörömböltek a dobhártyámon.

„Itthagynom.”

Csak rá gondoltam ebben a pillanatban, jobb lesz neki így. Hogy mikor szabadulok meg mindattól, amit én viszek magammal, rejtély.

„Törvény és idő.”

Bekapcsoltam a televíziót, és kikerestem a hamutartóból a félig szívott cigarettát. Sylvia kisírt szemekkel jött ki a konyhából.

– Sohasem akarsz beszélni róla.

„Nem. Különösen ma nem, hogy már túl vagyunk rajta.”

– És nem csak ma! Amikor én...

– Sylvia, kérlek, kérlek! Kérlek... – Át kellett ölelnem, ez mindig használt. Arcomat a hajába fúrtam és csitítgattam, ahogy tőlem tellett.

Aztán már nem sírt, fejét az ölembe hajtotta és kezemet a mellére vonta. Nézttem a televíziót és egy fél perc múlva kikapcsoltam.

■ Másnap összefutottunk az irodában. Azt hittem, véletlen, de a főnökasszony jelentőségteljesen pislogott felém, amikor pedig Sylviával lett volna dolga. Látszólag.

Mi mindenre van ideje a vénlánynak! Két hónapja is elmúlt, hogy az utolsó ajánlatát visszautasítottam, de úgy látszik, nem felejt. Sylvia összeszedte a papírjait, s ahogy elhagyta a szobát, rám sem pillantott. Még csak az hiányzott volna! Egy munkahelyi kapcsolat!...

■ Délután hazarohantam egy percre, aztán egy teli bevásárlókosárral baktattam fel Sylviához.

„Gyengélkedik...” – mondtam a kajánul érdeklődő házmesternek, és becsöngettem.

„Vén hárpia! Mit kell tudnia, hogy kulcsom van? Sylviának egy új csizma kellene, a vakolat félig lerohadt a falról, és a lakásban megint kipusztult az összes virág. Kíváncsiskodni a legkönnyebb, ki tudja, mire használnak, ha nem figyelsz oda.”

■ Sylvia képeit nézegettem a falon, amint kibontakoztunk az ölelésből. Ő maga fes-

---

• A HUNGAROCON által 1997-ben meghirdetett *irodalmi pályázat* első helyezettje.

tette őket. Az egyikén egy vízen úszó jármű, egyáltalán nem lehetett antigrav, alsó része láthatóan a víz alá merült. Felül örülten bonyolult szerkezet tartotta kifeszítve a hatalmas hárttyákat, ezek és a szél segítségével küzdötte le a víz ellenállását. Sylvia valahogy vonzódott a régmúlt dolgaihoz.

Szép volt az a kép, ő is azt nézte. A jármű oldalán nyílások voltak az ágyúcsövek számára. Cirka ötszáz éve...

– Valaki azt mondta – fújtam a kép felé a füstöt –, hogy nem tudja, milyen fegyverekkel vívják majd a harmadik világháborút...

– De a negyediket íjjal és bunkóval – Sylvia karja megmozdult a fejem alatt. Szeretett régi dolgokról beszélni.

– Aztán végetért a negyedik is. Ördögi terv ez.

– Ördögi.

Újra átfont a karjával és egyetlen perc alatt elúszott minden, ami valóságos. Mint az a valami a kifeszített hárttyáival. Úsztak a falak, a képek, a szoba felfoghatatlan kocka-tere, az ördögi háborúk és nők, nők, egyetlen kavargó összevisszaságban, Sylvia bőre, melynek minden négyzetcentiméterét érezni akartam és fájt, hogy olyan kétségbeesetten csókol. Fülledt káosz, melynek mélységeiből felmerülni kétség és fájdalom. Kudarca.

Tudtam, hogy ilyenkor mi következik.

– Tedd meg! – Sylvia könnyei benedvesítették az arcomat. – Ugye, megteszed?

„Nem teszek semmit, az isten verje meg! Mintha én lennék az egyetlen oka, hogy a háborúkat megvívják! Hát, ha háborúzni akarnak, dögöljenek bele, a körülöttük való őrzöngésbe lassan úgyis beledöglenek a megmaradt férfiak is. Én itt vagyok és élek. Kudarcom ellenére is.”

– Kérlek!...

Dúlt-fült és csapkodott egész este, míg végül nekem is ehhez lett volna kedvem. Mintha én tehetnék mindenről! Végző fegyverként szánta talán, hogy egészen másképp sírt, mint szokott. Ahogy türelmem végére értem, fájó szívvel feltettem a kalapot és hazamentem. Még akkor is sírt.

„Az isten verje meg!”

■ Egy végeláthatatlan, félelmetesen tiszta folyosó, nem akarom tudni, hová vezet. Órákig tartó, idegtépő várakozás után végre léptek.

A sokadik adategyeztetés. A fekete nő egész megjelenésében ott van az az ilyenkor szükséges rossz, ahogy végigmér.

– Kövessen, kérem!

A folyosón sehol egy lélek, mégsem az a hely, ahol odaüvölhetnék a Teremtőnek: uram, a teremtéssel semmi bajom, de az áldásba hiba csúszott!

Még egy utolsót simítok a szoknyámon, nincs időm végiggondolni, milyen lesz férfiként Sylviával.

Belépünk a Műtő-Előkészítő feliratú ajtón...

A Kyilkhor

„... A Kyilkhor saját szellemi energiánk szülötte. Mi adunk neki testet, érzelmeket, múltat és mi veszszük el az életét. A Kyilkhor itt van körülöttünk és csak arra vár, hogy belépjen világunkba...”

Jerry felpillantott. Egy halk koppanást hallott, valahonnan a konyha felől. Néhány pillanatig mozdulatlanul figyelt, aztán legyintett magában, majd újra olvasni kezdett. De alig kezdte el a következő mondatot, újra egy koppanást hallott. Most valamivel erősebbet, mint az előbb.

Összerezzenet.

Jobbra pillantott. Kinézett a szobája ablakán, a sötét utca felé. Éjfél felé járt az idő. Az ablaka előtt álló fa ágait az éjszakai szél életre keltette. A göcsörtös ágak nyújtózó kezekként próbálták elérni az ablak kilincsét. A mozgó árnyékok bevetültek a szobába. Jerry feszülten figyelt.

Aztán újra meghallotta a hangot.

Szemei kikerekedtek: mintha valami motoszkalna a konyhában...

Eszébe jutottak a gyermekkorában rémisztő éjszakákat okozó parketta hangok. Amikor az egész család lefeküdt aludni és a világ elcsendesedett, Jerry figyelme élénkebbé vált. Azok a gonosz parketták pedig mindig ekkor kezdtek különböző recsenéseket, roppanásokat hallatni. Amikor meghallotta a különös zajokat, ott, abban a pillanatban sohasem tudta elképzelni, hogy a hőmérséklet-csökkenés hatására hűlő fa anyagváltozásai adják ki a furcsa, titokzatos hangokat. Sokkal inkább tűnt valami misztikus, emberfeletti, túlvilági motoszkálásnak. Reszketve húzta a takarót egészen az orra hegyéig. Néhányan a barátai közül még a fejük búbjára is felhúzták volna, de ő nem merete magát teljesen betakarni. Egyszerre érezte a félelmet és a kíváncsiságot. Vajon meglát-e az éjfélete szobában valami furcsa, túlvilági szerzetet? Akarta is, meg nem is...

Csörömpöltek az edények.

Újra összerezzenet és lassan lerakta a lapot, melyet az előbb olvasott. Most már biztos, hogy van ott valami! Lassan a szoba csukott ajtaja felé fordult. Az ajtó maga mögött rejtette a sötét folyosót, melyről a ház szobái és a konyha is nyílt. „Minden be van zárva?” – villant fel az agyában. Egy másodperc alatt lefuttatta maga előtt: bezárta a kaput, még amikor a nap vörös fényt sugározva lenyugodott, aztán néhány órát kint olvasott a teraszon egy lámpánál, mire bejött a dolgozószobájába, már este nyolc óra

---

• Idézet Tong-pa tibeti láma, *A teremő erő* című könyvéből.

volt. Becsukta maga mögött a bejárati ajtót és... és csak a biztonsági zárat akasztotta be! Most még jobban megijedt. Érezte, ahogy a feszültség lassan elárasztja tagjait.

Ekkor egy újabb hangot hallott meg. Mintha valaki mély hangon mormolt volna valamit. Aztán újra csörömpölés. Tányérok csapódtak a földhöz...

Nem húzhatta az időt. Óvatosan felemelkedett székéről, közben a kezével megfogta az ülést, hogy ne keltsen a szék hátrátolásával zajt. Olyan lassan mozgott, hogy szinte belesajdult a dereka és a combja.

„Bejött valaki a házamba!” – csak erre tudott gondolni.

Miután székét óvatosan letette maga mögött a szőnyegre, lassan felegyenesedett, és elindult a csukott ajtó felé. Idegei annyira megfeszültek, hogy még a kandallóban lángoló fák pattanásaira is szinte összerándult. A kinti szél felerősödött, és a fa árnyéka most baljóslatúan nyúltak be a szobába. Jerry lassan, lépésről lépésre haladt az ajtó irányába.

Csak meg ne hallja! Abban bízott, hogy a behatólót azt hiszi, üres a ház. Bár a dolgozószobájában égett az írólámpa és a sötétítő függöny sem volt elhúzva. Ezt furcsállta is. Ha ő be akarna törni egy házba, akkor biztosan megnézné először minden ablakát, hogy van-e otthon valaki...

Elérte az ajtót. Már megfogta a kilincset, hogy kinyissa, amikor hirtelen mozdulatlaná dermedt. Eszébe villant, hogy nincs nála semmi önvédelmi fegyver. Ha ki-megy csak úgy, pusztá kézzel és a betörő nem menekül el, akkor könnyen dulakodás törhet ki, és ő a rövidebbet húzhatja... Nem, erre nem is mert gondolni.

Megfordult és szemével lázasan keresni kezdte a szoba jöhető „eszközöket.” Ám nem talált semmit. A dolgozószobája teljesen átlagos szoba volt: egy faltól falig érő könyvespolc tele könyvekkel, egy mahagóni íróasztal, rajta egy monitor, meg billentyűzet, egy erős írólámpa, teleszkópos bőrszék és egy kandalló. Itt nincs olyan tárgy, melyet fel lehetne használni. Kétségbeesetten nézett körül újra. Talán, ha a monitort felemeli és hozzávágja... Aztán meglátta a kandalló narancsos lángjait, a lángokban pedig az izzó végű piszkavasat. Felcsillant a szeme és hatalmas léptekkel, óvatosan az alkalmi fegyver felé indult. Miközben az áhított piszkavas felé haladt, újabb hangok szűrődtek be a szobába.

– A francba!... Gyere elő! – a szavakat tisztán hallotta. A rekedt, mély hang mintha valahogy furcsán ismerősnek tűnt volna.

Jobb kézzel megmarkolta a piszkavasat és visszaindult az ajtóhoz. Közben a konyhában újabb tányérok törtek össze.

– A rohadt életbe! – jött kintről.

Jerry nem tudta, hogy ki lehet odakint, de ahogy újra hallotta a szitkozódást, megbizonyosodott, hogy ezt az ismerős, rekedt, torz hangot már hallotta valahol.

Odaért az ajtóhoz és megfogta még egyszer a kilincset. Most már nem volt visszaút. Egy pillanatig még tétovázott – talán keresni akart valami ürügyet, csak hogy ne kelljen kimenni és megküzdeni a betolakodóval. De nem volt mit tenni. Lenyomta a polírozott rezet.

Az ajtó halkán nyílt ki – Jerry áldotta az ajtópántokat és a kenőolajat...

A folyosón sötét volt, de a csukott konyhaajtó tejuvegén keresztül sárga fényfényt vetült a márvány járólapokra. Jerryt szinte lebénította a rettegés. Amíg a dolgozószobájában kuporgott és nem tudta biztosan, hogy mi történik a konyhában, megvolt annak az esélye, hogy talán csak a nem létező parketták nyikorognak, pattognak, és csak az

agya játszik vele. Mit meg nem adott volna most azokért a rémisztő parkettáért...

Ekkor hirtelen egy árny törte meg a fényégyzetet. Jerry majdnem felsikoltott, annyira megrémült.

– Most majd megtudod, hogy ki az úr... – hallotta most már sokkal tisztábban és közelebbről. – Nekem ugyan nem parancsolsz...

Ez a hang annyira ismerős... Tudta, hogy már hallotta valamikor, de nem ugrott be, hogy kié lehet. Szinte álomnak tűnt az egész. Valaki van a konyhájában és szitkozódik, s bár ismerős a hangja, nem tud rájönni, hogy ki az. Ráadásul egy piszkavasat szorongatva a kezében most arra készül, hogy beront, és ha úgy alakul, agyonveri.

Már csak két méterre volt az ajtótól. A falhoz simult, nehogy a tejüvegen átsejlő sziluettje elárulja. Szíve szinte ki akart szakadni a mellkasából, a tüdeje úgy zihált, mintha most jött volna fel az óceán fenekéről. Hideg veríték csorgott végig a hátán. Nincs más választása. Lassan megfogta a kilincset és megtette...

Benyitott.

A piszkavasat magasra emelve, minden erejét a támadásra összpontosította, aztán...

Halálra rémült.

Már sokat hallott az emberi agy furcsa helyzetekben tapasztalt reakcióiról. Hallott arról, hogy stresszhelyzetekben képes olyan dolgokat produkálni, amit normál, hétköznapi életünkben nem tapasztalunk meg soha. Nem tudta, hogy milyen átélni egy extrém, felfokozott idegi szituációt – egészen mostanáig. A kilincs lenyomása és a konyhába lépés között talán ha egy másodperc telt el, de abban a különös, rémült lelkiállapotban, melyben Jerry volt, egészen máshogy telt az idő. Ahogy meglátta az alakot a konyha közepén, számára szinte megdermedt az idő. A megdöbbenés és a rémület jeges vegyülete rohant végig testén, miközben az alak sötét, karikás szemébe nézett.

– Henton... – mondta ki szinte suttogva a konyha közepén álló férfi nevét.

És ott állt előtte! Hosszú, vállig érő, barna haja összekócolódva. Még mindig abban a farmerkabátban volt, melyet Mary vett neki harmincötödik születésnapjára. A kabát magán hordozta az elmúlt évek viszontagságait: könyöke kiszakadt, színe teljesen kifakult, ujjai kirojtolódtak.

– Szóval te vagy az! – mondta Henton mély hangon. Beesett, karikás, sötét szeméből valami mély, eltökélt gyűlölet sugárzott.

Csontos, borostás arca megkeményedett, aztán hirtelen elindult Jerry felé. Megfogta jobb kézzel az előtte álló konyhaasztalt, majd mintha csak vékony papírból lenne, nekihajította a falnak.

Jerry csak állt döbbenetben és nem tudta megmagyarázni, hogy mi történt. Henton egy pillanat alatt előtte termett és még mielőtt bármit tehetett volna, ökölbesorított bal kézzel nagy erővel arcon vágta. Az ütés a járomcsontját érte. A csapás akkora erejű volt és akkorát csattant, hogy szinte szétrobbant a világ. Jerry előtt egy pillanatra minden elsötétül, és miközben elméje a rövidzárlattal küszködött, teste meglódult hátrafelé és kizuhant a folyosóra. Közben könyöke nekicsapódott a világos tejüvegnek, ami nagyot csörömpölve darabokra tört. A szilánkok felhasították az ingjét és végigmetszették a karját.

– Na, mi van?... – üvöltötte Henton. – Csak ennyi telik tőled?

A férfi, mint egy örült óriás, Jerry fölé tornyosult. Fölényes, lekicsinylő tekintettel nézett le rá. Aztán sejtelmesen elvigyorodott – hiányos fogsora megsárgulva, megfeketedve ült szájüregében.

– Most megdöglesz! – mondta arcán kegyetlen, hideg kifejezéssel, majd lehajolt, hogy torkon ragadja megrettent áldozatát.

Jerry még mindig jobb kezében szorította a piszkavasat és tudta, ha most nem cselekszik, akkor arra a sorsra jut, mint a szerencsétlen Mary... Ahogy Henton közelebb hajolt, a kormos vas lesújtott.

A piszkavas becsapódásakor Jerry megdöbbsent: „Ez nem lehet igaz! Hozzáért!”

Az alkalmi fegyver állkapcsen találta az örült Hentont. De valami probléma volt. Bár a férfi a piszkavas csapásától megtántorodott és hanyatt esett, nem az történt, aminek kellett volna. A valóság valahogy furcsán eltorzult. Jerry látta a becsapódó piszkavasat és azt is látta, hogy az behatolt Henton arcába. De a sebből nem szivárgott vér. A férfi valahogy nem vérzett, sőt semmi nyomot nem hagyott a támadás!

Jerry, ha lehet, most még jobban megdöbbsent. Teljesen összezavarodott. Henton lassan ránézett azzal a hideg, kegyetlen tekintetével, és megpróbált felkelni. Jerry megakadályozta és újra lesújtott. Most még nagyobb erővel vágott oda, mint az előbb. A piszkavas nagyot csattant Henton homlokán, mire a férfi újra elvágódott. De semmi több. Se vér, se csontszilánkok. Mintha valamilyen örökmozgó gép dolgozna a mellkasában, újra felemelte a fejét és próbált lábra állni.

Jerry számára teljesen összezavarodott a valóság. Valami ott feküdt előtte a földön, ami semmiképp sem lehet ember. Legalábbis nem normális, hétköznapi értelemben vett ember. Henton Jerryre nézett, majd elvigyorodott.

– Véged van – mondta sokat sejtető hangon.

Jerry egy kis időre újra érezte azt a furcsa pillanatot, amikor az idő látszólag megfagy. Agyát megbénította a felismerés: lehetetlen megölni. És itt van a házában! Henton le fogja gyűrni, mint szerencsétlen feleségét, Maryt. Jerry előtt villanásszerűen jelentek meg a képek, ahogy egy éjszaka Henton részegen hazaállított és nekiesett a védtelen feleségének. Évekig terrorizálta Maryt. Ivott, erőszakoskodott és megrögzötten féltékenykedett. Egy kézzel fojtotta meg a nőt. Kegyetlenül megölte a saját feleségét.

És most itt áll előtte! Ráadásul ugyanazzal a tekintettel néz rá, mint azokra a férfiakra, akiről azt gondolta, hogy Maryvel összeszűrük a levet. Ezt nem éli túl. Nem élheti túl...

Aztán hirtelen eszébe jutott a kandalló...

A megfagyott idő hirtelen kiolvadt. Henton artikulátlan üvöltése újra elöntötte a tudatát, újra érezte kezében a kormos piszkavasat. Villámgyorsan, még mielőtt ellenfele felkelt volna, Jerry megfordult és rohanni kezdett a dolgozószobája felé. Mire Henton lábra állt, odaért az ajtóhoz és beesett rajta.

Az utolsó pillanatban sikerült bezárnia az ajtót.

Dörrenés. Henton nekiment az ajtónak, hogy testével áttörjön rajta, de a fa ellenállt.

– Nyisd ki, te rohadék! – kiáltotta vicsorogva. – Hallod? Nyisd ki!

– Most elintézek! – üvöltötte Jerry szinte ugyanazzal az örült tekintettel, mint az előbb kint a folyosón Henton.

Aztán eldobta a piszkavasat. Egyetlen dolgot tehetett: felmarkolta az asztalán álló kétszázötvenhat oldalnyi kéziratot, amit három hónapos kemény munkával írt és a kandallóhoz lépett.

Közben az ajtót egy újabb roham támadta meg. A falap nagyot recsent, ahogy Henton teste nekicsapódott. Az ajtópanthoz veszélyesen meglazultak. A megrémült

férfi látta, hogy a következő támadást már nem fogják túlélni.

Jerry nem télenkedhetett: nagy levegőt vett és megtette, amit soha sem tudott volna elképzelni...

Az idő újra megfagyott.

A lapok, mint az őszi falevelek, lassan hullottak alá. Ahogy elérték a narancsos lángokat, szélük vörösen felizzott, majd a tűz teljesen beborította és elnyelte őket. Jerry csak bámulta a fénylő ragyogást és a semmivé foszló papírlapokat, rajtuk emberek, érzések és életek. A lángok belemartak Henton és Mary családi házába, mely annyi veszedelem tanúja volt. Elnyelték a kiabálások, ordítások hangjait, aztán felfalták a szenvedést, melyet Mary élt át éveken keresztül. Végül megperzselték, majd felemésztették Henton testét is.

Néhány másodperc alatt tűnt el minden, amit Jerry oly gonddal, szinte mániákus precizitással kitalált és leírt. Nem maradt a könyvből semmi, csak a kémény felé meleg levegőn felröppenő, megfeketedett perjedarabok. Elégette azt a kéziratot, melyet alig egy napja fejezett be, és amely már csak a kiadást várta, hogy aztán mindenki részese lehessen Henton és Mary életének.

Csend lett. Felnézett, és feszülten figyelt. Nem hallott semmit. Felkelt és óvatosan az ajtóhoz ment. Nekiutasztotta a fülét és hallgatódzott. Semmi. Aztán erőt vett magán és kinyitotta az ajtót. Már szinte várta a gyilkos csapást és szinte látta maga előtt Henton örült arcát, de a folyosó üres volt. Halkan odalopódzott a konyhaajtóhoz és benézett rajta: csak az összetört tányérokat és a kificamodott lábú konyhaasztalt látta.

Henton, akit Jerry teremtett meg könyve kéziratában, szertefoszlott és eltűnt.

Örökre...

Nem lehetünk kíméletesek?

– Nem lehetünk kíméletesek! Ha megtaláljuk, hát én lelövöm, agyonverem, felnégyelem!

– Az roppant tanulságos lesz a számára. Ha egyáltalán létezik.

– Hogyne létezne?! Nézz rá ezekre az átkozott szúnyogokra! Ezek szerinted maguktól alakultak ilyenné?

– Mutáció, öregem, mutáció.

– Mutáció, jó vicc! Én is tudom, hogy mutáció! Csakhogy nem spontán mutáció! Idefigyelj, öreglány! Egy tisztességes mutáció előbb kialakul, aztán szép lassan elterjed. Ha egyáltalán elterjed. De nem robban! Tegnap ilyenek voltak a szúnyogok?

– Hát... nem. Nem lehet ez egy másik szúnyogfaj?

– És öt évig nem vettük észre? Ezt az agresszív dögöt? És a macskamutáció? Azt sem vettük észre? És a zsiráf? És a...

– Jó, jó! Elismerem. Túl sok a hirtelen változás. De minek ehhez ember?

– Mert túl sok a hirtelen változás. Ez nem spontán mutáció, öreglány! Ez génmanipuláció! Valaki tömegesen állítja elő ezeket a dögöket! Nem lehetünk kíméletesek!

– Azért én csak nem hiszek ebben a valakiben. A génmanipulációhoz komoly laboratórium kell. Mi pedig egy teljesen szűz bolygót kaptunk. Csak ketten vagyunk rajta.

– Elvileg! És ha becsapott bennünket az Áttelepülési Hivatal? Őket is följelentem, ha megtaláljuk a lakótársat, föl én! Nem lehetünk kíméletesek!

– Miért csapott volna be? Egy kormányhivatal?

– Láttál te már olyan kormányt, amelyik nem hazudik? Biztosan valami kísérletbe rángattak bele minket! Engedélyt sem kértek! Akkor én miért legyek kíméletes?

– Jól van, ne dühöngj már, öregem! Ide, a sziklára terítsük a hálósákokat! Hol a szúnyogháló?

▲ – Hát ez már aztán sok! Most meg a csomagom tűnt el! Ide állítottam, ni, a szikla mellé!

– Biztosan elhúzta valami állat. Nézz szét, nincs valahol vonszolásnyom? Nem, nincs. Nagyon sima a talaj.

– Áru! el, öreglány, mire kéne bármilyen állatnak egy pulóver meg a szerszá-
maim? Jaj, vigyázz!

– Phú, ez meleg volt! Ez meg milyen állat? Mint egy óriási nyúl. De a nyulak eddig nem támadtak.

– Mutáció, mi? Napról napra rosszabb, anyuskám! Nem, nem lehetünk kíméletesek!

– Na, csakhogy hallom már! Majdnem elfelejtkeztem róla! Szerintem egyszerűen egy ismeretlen állatfaj. Ezután majd jobban vigyázunk.

– Ismeretlen állatfaj, ez jó! Ezen az úton járunk el évente a tóhoz, halászni! Eddig hová bújt előlünk?

– Nekem ne mondd, hogy öt év alatt teljesen meg lehet ismerni egy bolygó élővilágát!

– Nahát, öt év alatt, annyi meneteléssel, amennyit mi levágtunk, legalább a környékünkön élő ragadozókat már ismernünk kell! Más földrészeken még lehet ismeretlen állat, de itt nem! Hacsak valaki nem manipulálja!

– Tudom, tudom! És ezért nem lehetünk kíméletesek! El ne süsd! Szerintem pedig valahonnan idevándorolt ez a nyúl. Most merre megyünk?

– Először a gázlóhoz. Át kell jutnunk a folyón. Onnan a jelzőoszlopunkhoz megyünk, aztán pedig át a hegyen.

– És a hegy túloldalán vár a Nagy Ismeretlen.

– Meg az a laboratórium. Fogadsz velem? De szétverem az egészet! Nem lehetünk kíméletesek!

– Jó. És a szemetet hová tegyem?

– Ej, hát hagyd itt!

▲ – A gázlónak itt kéne lennie. Emlékszem erre a sziklára, meg arra a fűzfára ott.

– Fűzfa, fűzfa! Nem otthon vagy, öreglány!

– Jó, fűzfa-szerűség. De hol a gázló? Úgy emlékszem, piramist raktunk a két végére, hogy legközelebb megtaláljuk.

– Igen, a kiürült sörösüvegeket raktuk gúlába. De sehol nem látszanak. Benőtte a fű?

– Hát hol látsz itt egy földkupacot, fűvel benőve? Hol láttál itt valaha dombot, öregem? Csak a sziklák állnak ki a talajból, minden más vízszintes. Az erdő talaja, a folyópart, a túloldali rét, minden.

– Igazad van! Eddig észre sem vettem! Mert ott nálunk, a hegyen... De itt tényleg csak a sziklák... Na, most már látod, hogy van itt valaki rajtunk kívül? Ha ledőltek volna a piramisaink, akkor is itt lennének a szétgurult üvegek. De valaki mindet elhordta. Nem lehetünk kíméletesek, ez már biztos!

– Miért? Mert valaki eltakarította a szemetünket?

▲ – Ott a rádió! Végre, hírek!

– Érdekes!

– Mi, apuskám? Mi van a híreken kívül érdekes?

– A zászlónak már rég látszania kéne. Magasabbra került, mint a rádió.

– Csakugyan! Hol a zászlórúd? Hol a zászló?

– Látod, öreglány? Te meg a kíméletről papolsz! Hát még a zászlónkat is elvitte az a piszok, az egész műanyag rúddal együtt! Még mindig azt mondod...

– Vigyázz!

▲ – Ez már megint egy új dög. Láttál már ilyet?

– Várjál, öregem, előbb fertőtlenítem a sebedet. Szólj hozzá, már megint megtámadtak! Eddig nem ízlettünk az itteni faunának.

– A fegyvereket meg a gépben hagytam. Legalább egy botot kell vágni, ha ez így megy tovább. Úgy látszik, közeledünk!

– Mihez közeledünk?

– Az agresszív lények forrásához! A laboratóriumhoz! De esküszöm, hogy nem leszek kíméletes, ha megtalálom! Jaj, sssz!

– Csíp? Ne búsulj, már befejeztem. Ezentúl éjszaka öröködünk.

– Jó! De térjünk csak vissza a tárgyra! Láttál már ilyen állatot, öreglány?

- Nem. Mint egy jó nagy hangya. Ezek a rágók, brr!
- Ez is mutáció, szívem csücske?
- Nem lehet! Eddig hangyát egyáltalán nem láttunk. Se kicsit, se nagyot. Na, öregem! Képes ilyesmire a génmanipuláció?
- Hogy teljesen új állatot alkosson? Miért ne? És ha az a piszok a Földről hozott magával hangyát, aztán azt manipulálta?
- Úgy nézem, nehéz lesz eltántorítani a véleményedtől.
- Lehetetlen, öreglány, lehetetlen!

- ▲ – Ezt nem értem!
- Most éppen mit, barátnőm?
- Figyelj! Öt éve elmúlt, hogy fenn lakunk a sziklán. Stimmel? Legalább hetente kirándulunk egyet. Stimmel? A sörösüvegeket, konzervdobozokat mindig ott hagyjuk, ahol ettünk, mert nem vagy hajlandó hazacipelni a szemétégetőbe. Stimmel? Ennek dacára láttunk eddig valahol egyetlen széthagyott konzervdobozt?
- Nem.
- Na, ezt nem értem. De, hogy fokozzam: mi van itt a sziklán?
- Egy konzervdoboz.
- Az előbbieket dacára. Kezdheted a magyarázatot, öregem!
- Ugyan, konzervdobozok! Mit bánom én! Nyilván az állatok széthordták. Fogok is én ilyesmivel foglalkozni!
- Szóval, nem tudod megmagyarázni. Jó, kérdek mást. Miért nincs itt, a kövek között, egyetlen fűszál sem?
- Mert talaj sincs. Hiszen látod!
- Jó, és miért nincs talaj?
- Azt nem tudom. Nyilván azért, mert itt nem lehetne vízszintes, he-he.
- Azt hiszed, vicces vagy? Szerintem most talált egy szemet a vak tyúk...

- ▲ – Na, barátnőm! Kipihented a hegymászás fáradalmait?
- Jaj, minden porcikám sajog! Főleg a derekam. Meg a vádlim. Meg a...
- Röviden: jaj, minden!
- Stimmel. Nem pihenhetnénk még egy napot?
- De pihenhetnénk. Ám nem tesszük azt. Megyünk, megkeressük azt a piszkot és rendet csinálunk! Kíméletlenül!
- Legalább hozzám lehetnél néha kíméletesebb!

- ▲ – Már megbocsáss, de én nem fekszem a földre. És neked sem ajánlom, öregem! Nézd azt a két szép villás ágat ott! Kettőnknek is elég lenne.
- Mit vagy begyulladva, egyetlen gyöngyvirágom? Erre ugyan még sosem jártunk, de látod, se mutáns szúnyogok, se támadó kedvű nyulak. Senki nem fog megenni a földön sem.
- Vagy ki tudja? Idefigyelj, nekem nagyon gyanús ez a vízszintes talaj! És itt még szikla sincs. Mondd, láttál már az elmúlt évek alatt egyetlen kicsi állatot? Kölyköt?
- Ez most hogy jön ide? Az éjszakai szállásunkról van szó, ha jól tudom!
- Nagyon szépen kérek, mássz föl velem a fára! Nem tudom még biztosan, de nekem gyanús a talaj. Félek tőle. Ugye nem akarsz, hogy egyedül reszkessek odafönn?

– Jól van, gyáva nyulacskám! Nem rossz ez az ágvilla itt, ki fogom bírni egy éjszaka. Hogy ne reszkessél nekem fölöslegesen. Holnap aztán megtaláljuk azt a labort, és nem leszünk kíméletesek!

- Kíméletlenkém, hol a fényképezőgépem?
- Lent a földön, a csomagban.
- Ajaj! Lemegyek, felhozom a legfontosabbakat.
- Már megint pánikolsz, nyuszi?
- Még mindig, kérlek szépen.

▲ – Nahát, nagyon köszönöm ezt az éjszakát, öreglány! Elárulnád, miért nem hagytál aludni? Egész éjjel hol csámcsogás, hol visítás, hol meg a vaku villanása. Miért kellett neked minden, az éjszakában lakmározó állatot lefényképezni? Miért nem mondtad eddig, hogy tanulmányozni akarsz a bolygó élővilágát? Tanulmányozták azt már elegendően, mielőtt minket ide engedtek volna! És főleg, és főleg miért pont éjszaka villogtatsz? Mégis inkább valahol jó messze kellett volna letelepednem tőled! Most megyek, és kipihenem magam! Te meg csinálj, amit akarsz!

- Jaj, ne! Ne menj el! Maradj itt! Megmagyarázom!
- Nekem te ne magyarázkodj! Tűnj el!
- De hát veszélyben van az életed!
- Gyáva nyúl!

▲ „...Nem hagyta, hogy elmondjam. Elbújt valahová, hiába kerestem, kiabáltam, egy hangot sem szólt. Nagyon dühös volt, mert nagyon szeretett aludni. Azt hiszem, álmában nyelhetette el a talajt. Mindent lenyel ez a talaj, ami nem kő vagy víz, és aztán állatok formájában újjászüli. A mi holmink, széthagyott konzervdobozaink, szemetünk okozták a mutációkat, a szokatlan agresszivitást. Nem kell ehhez laboratórium! Megtanultam, de milyen áron... Ő is velem lehetne még, ha kíméletesebbek lettünk volna a bolygónkhoz.”

A köpködő kobra

A köpködő kobra unottan siklott a kígyóktól hemzsegő keskeny sziklaúton. A kihívóan csinos és fiatal kígyólányokat megbámulta, néhányukra rámosolygott. A többiekre ügyet sem vetett. Azok előtt viszont, akiken látszott, hogy hajlandók lennének szóba elegyedni vele, azok előtt megpödörte hetyke bajuszát.

Ő is, mint többi koros kígyótársa, a zsenge nemzedéket kedvelte. Azokat, akik még tapasztalatlanok voltak. A vele egykorú hölgyeket már nem lehetett átlátszó, minden nő fülébe suttogható, rongyossá koptatott bókokkal elszedíteni. A serdülő nemzedék azonban így is izgalmasnak találta őt. Mellettük tündökölhettek, és igazi férfinak érezhette magát, annak ellenére, hogy már régóta feledte, milyennek kell lennie egy igazi férfinak. Az sem csökkentette diadalérzetét, hogy tudta: ezek a fiatalok csak azért fogadják udvarlásait, mert legyezi hiúságukat, hogy alig bújtak elő a tojásaikból, és máris egy felnőtt kígyó udvarolja körül őket.

A kobra – ellentétben szokásával – most nem foglalkozott a lányokkal. Fontosabb gondolatok kötötték le. A Sátánra gondolt, meg arra, hogy éveken át keményen dolgozott, tanulmányozta az emberek megrontásának módozatait, de a legmerészebb álmában sem merete azt képzelni, hogy ennek jutalmául egy napon a Sátán találkozóra hívja.

Már besötétedett. Egyre több kígyó nyüzsgött az utcákon. A köpködő kobra most a megköthető előnyös üzletekre sem gondolt. Határozottan haladt a külváros felé, ahol már teremtett lélek sem jár, és ahol majd találkozik a világi gonoszság irányítójával. Eszébe jutott a felesége. Sejtette, hogy ez idő tájt néz másodszor a faliórára, egyre növekvő dühvel, mert ő, a férje megint késik.

Persze, hogy nem szólt neki! Az asszonyokban nem lehet megbízni! Vagy nem hitte volna el, vagy szétkürtöli e fontos és megtisztelő találkozást a szomszédoknak. Nem érdekelte őt most sem az asszony, sem az a tény, hogy néhány nap múltán itt a fészekkészítés ideje, és asszonya lerakja tojásait.

Alig hagyta el a város fényeit, a zshivajt, egyszer csak ott állt előtte. Hatalmas patáival csaknem rálépett, a feje pedig olyan volt, mint az övé.

A kobra megtorpant. Nagyon lassan – nem árt az óvatosság! – felemelte testét a talajról, hogy jobban szemügyre vehesse a fölötte magasodó, gonoszan villogó szemeket.

– Hát itt vagy!? – dörögte a Sátán gúnyosan. – Régóta figyellek! Makacsul sóvárognál utánam. Bosszantó volt, nem mondom!

A kobrát elöntötte a mérge e gúnyos szavak hallatán. Ösztönösen közte és a Sátán közötti távolságot kezdte mérgetni. Azon töprengett, hogy vajon mérge – ha most kilövellné – elérné-e a Sátán szemét. De eszes volt, és hamar rádöbbsent, hogy a Sátánnal nem szabad kikezdenie, mert annak is kobra feje van, és ki tudja? Talán mérge sem más.

– Te nyomorult porban csúszó! Te semmirekellő! – kiáltott le a Sátán. – Mit meg nem engednél magadnak?! Még hogy vak legyek?... De azért tetszel nekem! Látom, igazam volt, amikor úgy véltem, kellő gyűlölet és gonoszság lakik szíved helyén!

– Kössszönöm, hogy felfigyeltél rám! – hálálkodott a kobra. – Remélni sem mer-

tem, hogy egy napon majd méltányolod igyekezézetemet. Engedd meg, hogy szolgád legyek!

– Megengedem! – vihogott a Sátán. – Ezért hívtalak! De azt megmondom, hogy ettől a pillanattól kezdve feltételek nélkül engedelmeskedned kell nekem!

– Rendelkezz velem! – hajlongott a kobra.

– Szükségem van a gonosz lelkekre! Csak egy hónapra. Túlságosan nagy most a nyugalom, és sok a jószág az emberek között. Igazán kellene már egy kis felfordulás! Jó tervem van!

– A le... hel... kem? – hebegte a kobra. – De hogy képzzeled?

– Nem kell berezelní! Nem a halálotat akarom! Hozok én a te lelke helyett egy emberit. A tiédet meg egy emberi testbe helyezem.

– Én...? Engem? – hüledezett a kobra. – De hogyan tudnék én úgy élni, mint egy ember? Túl sokat kérsz tőlem!

– Elhallgass, átkozott! Ne merészelj ellenkezni! – üvöltötte a Sátán. – Eltaposlak! Egyébként jobb sorod lesz, mint most, ezt garantálom!

A kobra jobbnak látta, ha nem makacskodik. Úgy gondolta, valahogy majd csak elviseli azt a néhány hetet, és ha mindent megtesz, a Sátán bizonyára gazdagon megjutalmazza... A Sátán gúnyos röhögése térítette vissza a valóságba.

– Látod! Ezt már szeretem! No, várj itt egy cseppet! – szólt le nyájasan és a következő pillanatban már hült helye volt.

A kobra még néhány percig ágaskodva állt, és csak azután ereszkedett a talajra. Ha nem fárad el oly nagyon, azt hitte volna, az egész csak egy rossz álom. Nem képzelte, hogy a Sátán ilyen óriási dolgot követel majd tőle. Mert ugyebár az is más, ha azt parancsolja, hogy törje össze a kígyók tojásait, vagy gyilkoljon állatokat, esetleg méreggel fröcsköljön le embereket! De hogy a lelkét cserélje ki...? És mit fog szólni az asszony, ha észreveszi? És mi lesz, ha az emberek jönnek rá? Nem töprenghetett tovább, mert a Sátán visszatért. Száz kezét növesztett, mert csak így tudta biztosan tartani a kétségbeesetten hadakozó emberi lelket.

Szó nélkül kivette a kobra lelkét, s az élettelené váló kígyótestbe belegyömöszölte a vergődő emberit.

■ A kobra jobban dolgozott új, szokatlan környezetében, mint ahogy azt maga a Sátán előre elképzelte. Teljesen elvakította széptevéseivel, ügyesen előadott hazugságai-val az embereket. A város rendőrei nem győzték begyűjteni a rendbontó fiatalokat sem, amíg a kobra a városban élt. De ezek csak az első lépések voltak. Három hét leforgása alatt két gyártulajdonost is koldusbotra juttatott, mindkettő bedőlt Nick hamis információinak. A siker csúcspontja az volt, amikor mindkettő önkezével vetett véget életének. A mosószergyáros főbe lőtte, a hajógyáros meg felakasztotta magát.

Nick a nőket is sorra elcsábította, akiknek emiatt ment tönkre a házasságuk, életük. Nick felesége pedig az idegösszeomlás szélén állt.

A Sátán lubickolt a gyönyörben. Rettenetesen élvezte a káoszt. A napok azonban gyorsan futottak és egyre közeledett az a határidő, amikor vissza kellett volna cserélnie a lelkeket. A kobra többször is kérlelte, hagyjanak mindent úgy, ahogy van, de a gonosznak óriási ötlete támadt.

A következő éjszaka, anélkül, hogy azt előre közölte volna a kobrával, visszacserélte a lelkeket.

■ A cserét követő reggelen Nick a szokottnál is fáradtabban ébredt. Fájt a karja, zsibadt volt a lába. Végtelen űrt érzett a testében és a lelke is mintha egy stadionban kóborolt volna...

Nehezen tápázkodott fel az ágyról, maga után húzva lábára tekeredett, izzadságtól nedves lepedőjét. A fürdőszobában a kád szélére ült, és maga sem értette az okát, de elsírta magát.

A Sátán a térdét csapkodva vihogott.

Nicknek úgy fájt a háta és a melle, mintha túvel szurkálták volna össze. Égett a teste, sajgott a lelke, amikor csöngettek. Szorongó szívvel, kiürült elmével, összetapadt gyomorral nyitott ajtót.

Abby Duella állt az ajtó előtt. Dirk Duella, a hajógyáros leánya. Nem szólt. Nicknek nem volt annyi ideje sem, hogy megijedjen. Abby azonnal lőtt, és Nick gölyóval a szívében rogyott össze.

■ – Roppantul élveztem ezeket a heteket – mondta a Sátán, de a kobra hiába tekergett, nem látott senkit maga körül. – Azért jöttem, hogy köszönetet mondjak és megjutalmazalak. Igazán büszke lehetsz magadra!

– Nem értelek – szólt a kobra. – Ha ennyire élvezted, miért nem hagytál az ember testében, bőrében? Akkor még többet is tehettem volna!

A kobra csalódottan sóhajtott és elnyúlt a földön.

– Vigyázz! – kiáltott ekkor váratlanul a kobra felesége, aki a tojásain összetekeredve a közelben feküdt. A kobrának azonban már nem maradt ideje a menekülésre.

Egyiptom szent madara, az Ibisz, hosszú koplalás után végre jóllakott.

Ajándék egy zsarunak

Sohasem gondoltam, hogy valami baj van a külsőmmel, sőt, otthon egész jóképű fickónak számítok. Tegnap éjjel ez a zsaru mégsem állta meg, hogy célozzon erre, pedig segíteni akartam neki. Ugyanis az ilyen rendőrségi akciókban sokkal jobb lennék, mint ő. Mármint értelmi szerzőként. Ha bajban van, rám biztosabban számíthatna, de nem, ez a zsaruk dolga és egyébként is: ha én megjelennék ott, még az erősítés is legyengülne, ahogy kinézek. És kinek lenne az jó?

Nem túl rég ismerjük egymást, és hogy megvalljam, ez csak neki köszönhető. Egy zsaru, aki éjjel után még körüljárja a reptér mögötti, sötét roncstelepet, aztán egy szennyes, olajos tóból kikecmergő ember képébe világít, és higgadtan kikérdezi – no, ez már magában tiszteletre méltó.

De hát, ez mindent elhitt!

Csináltunk egy csészealjat – mondtam neki –, tudja, olyan kereket a két testvéremmel. Aztán sorsot húztunk, és természetesen nekem kellett kipróbálni, úgyszólván én vagyok a legkisebb királyfi.

Elhitte. Megkérdezte, hol van az az izé.

Na, az benne volt abban a szennytóban. Korvettnek neveztük el, és hogy dicsekedjek egy kicsit, nem egészen nyolc másodperc alatt hozott ide Oregonból. De tudja – magyaráztam neki –, pont a reptér felett, a fordulóban kapott el a szélnyírás, amiből az a sok repülőkatasztrófa van. A Korvett pályája kifeszült, mint a húr, és belecsobbantam ebbe a naftába itt. Látja, hogy nézek ki.

Látta. Aztán elment, de megígérte, hogy holnap visszajön. Feltéve, hogy még itt leszek. Mert egyébként nem jön.

Nem mozdulok innen egy tapodtat sem – mondtam –, csak hozzon valami ennivalót.

Aztán itt maradtam, nem tehettem mást, és vártam, hogy visszajön. A két bátyám is biztosan várt, de legalább nekik volt mit enniük otthon, a hegyi házban. Itt, a roncstelepen meg a legkétesebb alakok fordulnak elő éjjel-nappal, bujkálnom kell előlük, de ha jön hozzám a zsaru, eltűnnek, mint a kámfor.

Aztán csakugyan feltűnt a kocsija éjjel körül; a gyomrom már majd' kiesett, mert azért én sem eszek meg mindent, még akkor sem, ha úgy nézek ki, ahogy kinézek. Mi, Gilbertek már csak ilyenek vagyunk.

Hozott ennivalót. Imádtam érte, meg azért is, mert egyáltalán nem vett komolyan. Egyszerűen tudomásul vette, hogy ott vagyok, és némi lazításnak fogta fel a dolgot, amikor később meghallgatott, hogy mit szeretnénk tökéletesíteni a hajónkon. Mert mi értünk az ilyesfélékhez, és ha akarja, a kocsiját úgy felpécizem, hogy eldobhatja a kerekeket, mégis jobb lesz bármelyik járőrökcsinál. De nem akarta.

• Az Avana Egyesület által 2000-ben meghirdetett *Preyer Hugo* novellapályázat második helyezettje.

● Én megértem, mindig tele a feje a munkájával, az éjszakai nagyváros dzsungelében való örökös hajszával – tudom, hogy a fegyverével sem bánik tökéletesen és fél is egy kicsit. A telefonja mindig ott lóg a töke mellett, és ha megszólal, félrevonul egy percre. Pedig már mondtam neki, hogy ne tegye, úgymint hallom. Ha Greg kimegy éjszaka egy szarvasért, telefon nélkül is halljuk egymást. Ilyenek vagyunk.

Az jó volt, hogy nem akart tőlem semmit, persze, mit is akarhatott volna. Tudtam, hol lakik, és tudtam a családjáról is, de sejtelve sem volt róla, hogy tudom. Végül is semmi közöm nem volt hozzá. Elég baja lehetett azokkal is, akiknek volt. Markáns arca, széles válla van, Timothynek hívják, szóval, jó közepes fazon. Hogy én otthon jóképűnek számítok, az azt jelenti, hogy akár Greg, akár Michael zuhant volna ide a Korvettel, nem biztos, hogy így üldögélnének itt Timothyval.

Iskola? Egy ideig mindegyikünk járt, de egyikünk sem végezte el. Timothy megértette, amikor elmagyaráztam neki a körülményeket, az örökös szekálást, amiért ilyenek születtünk – ha valaki, ő igazán tudja, hogy az emberek nemigen túrik a máságot. Elég, ha nem olyan vagy, mint ők, és véged van. Néha akkor is, ha olyan vagy. Apánk hazatért ugyan a koreai háborúból, de jóval később fogtuk fel, hogy lélekben már halott volt. Egy szép napon felkerekedett, és nem láttuk többé. Anyánk nemsokára követte, de ellenkező irányban, úgyhogy egyszerre jelentőségét veszítette minden, ami addig fontosnak látszott. Csak mi, a három Gilbert-fíú maradtunk. Olyanok vagyunk, amilyenek. Felköltöztünk hát Nagyapa régi vadászházába, az mindentől jó távol van, és éljük az életünket. Ilyenekkel foglalkozunk, mint a Korvett, de sok egyéb dologgal is, aminek semmi köze az iskolához.

Tim megkérdezte, hogy akarok hazajutni ezután. Felőle jöhettem akár Alaszkából is, de mégsem maradhatok ezen a roncsstelepen életem végéig.

Faltam a sajtburgert, amit hozott és elmondtam, hogy sikerült beszélmem Greggel. Nagyon halkán hallottuk egymást, mert messze vagyok. Azt mondta, ne őrizzem tovább a Korvettet, majd kitalálunk valamit, hanem próbáljak mielőbb hazajutni. Ez nehéz lesz, éjjelente kell majd mennem, nappal meghúzom magam valahol. De mivel repülni még nem tudunk, egyelőre ez van.

Tim felajánlotta, hogy elvisz valameddig, de ezt ő sem gondolhatta komolyan. Csak úgy érezte, illik felajánlania háromheti ismeretség után. Aztán csak legyintett – láttam, be van kötve a keze.

Valaki megpróbálta kinyírni, de nem célzott rendesen.

Ahogy ott ültünk egy rozsdás Chevy lökhárítóján, a meleg bűdösben, elnéztem ezt az embert. Bárhogyan is van, megsajnáltam. Úgy kellene nekem az ő helyzete, mint púp a hátamra. (Ez idétlen hasonlat volt, mert nekünk is van egy kicsi...) Tudtam, hogy fél, de nem mutatta, egyébként is, vannak dolgok, melyekből egy idő után már nincs kiszállás. Nem magát féltette; a családjáért, a három gyermekért aggódott; de erről nem beszélt, mert tartása az van neki.

Megkérdezte hát, mikor akarok indulni; ezt tudnia kell, mert utána ritkábban jön ki erre az istenverte helyre. Meg aztán egy-két nap és itt a karácsony, amit végre a családjával tölthet.

Valami reménytelen vágy sugárzott belőle, és engem piszokul megindított, hogy csak miattam botorkál ebben a koszban, amikor egyéb dolga is lenne. Felajánlott egy kis pénzt is az útra, hiszen ha a Korvettet illetően hitt nekem, akkor azt is el kellett hinnie, hogy egy csészéaljba nem degeszre tömött tárcával száll be az ember. Úgysem

tudnám elkölteni – mondtam –, de nem bírta megállni nevetés nélkül, mármint, ha ezzel a pofával beállítanék valahová, ingyen elvihetném az egész boltot.

De tudtam, hogy ezt sem gondolja komolyan, sőt, olykor szívesebben dumált volna velem otthon, a kanapén üldögélve.

Mert sok mindent elmondtam ám neki. Van néhány dolog, ami minden emberben megvan, de ez az istenített „fejlődés” mindent rejtekbe szorít. Pedig elő lehet csalogatni, és határtalanul lehet fejleszteni. És valamiért mégsem így van, mert ahhoz kicsit másnak kell lenni, és az emberek iszonyodnak a másságtól, még akkor is, ha az jobbnak tűnik. Azért futkosnak összevissza és cselekszik azt a sok értelmetlenséget, mert valahol ott feszíti őket ez a tudat, de nem tudják, hogy fogjanak hozzá.

Olyan ez, mint a sakkjátszma: néha vissza kell lépni egy kicsit; áldozatot hozni egy későbbi, fontosabb cél érdekében. De az emberek a pillanatnyi lemondásra is

képtelenek, így aztán – ahogy Greg mondja – az ennivalójukkal dobálják meg a kóbor kutyát. Tim ért ebből valamit, de kissé idegenkedik egy olyan jövőképtől, ahol aljanezség sincsen és zsaruk sincsenek. De szöveget ütött a fejébe a dolog.

Odakísértem Timet a kocsijához és néhány nagy dobozt láttam a hátsó ülésen.

Ezek a karácsonyi ajándékok – mondta –, és azért maradt ma ilyen soká, hogy már mindenki aludjon, mire hazaér, és el tudja dugni őket.

Reményteljes és boldog volt, még akkor is, ha nagyon fájt a keze. Talán egyszer használni fogja az új ismereteket, és jobban tud vigyázni magára. Az ember sok mindent megérez, és ha nagyon akarja, ha nem sajnálja a fáradságot, tud változtatni az eseményeken, mielőtt még megtörténnének.

Aztán én is megéreztem. Amint épp abban az olajos tóban lábaltam, hogy talán tudnék valamit kezdeni a Korvettel, megrohant egy kép. Egész élesen láttam, de mellette sok más képet is, ami zavart. Erősen kellett koncentrálnom Tim házára. És egyáltalán nem tetszett, amit láttam.

Meg sem tudtam takarítani magamat, meglehetősen bűdös és koszos voltam, de jórészt csak kocsik közlekedtek az úton. Mire megláttak volna, már továbbsodródottak. Rejtőzködni is meglehetősen jól tudok, legalább gyakoroltam a hazafelé útra. Siettem, ahogy lehetett.

Elkértem. Tim háza kivilágítatlanul állt a sötétben, bár fenn voltak már a karácsonyi lámpafüzérek; azt is tudtam, hol kell felkapcsolni őket, ha a zsarú nemsokára hazajön. Néhány sötét alak futott ki a házból. Még a beszédüket is hallottam, aztán csapódtak a kocsiajtók és füstölgő kerekekkel elhajtottak.

Egyedül maradtam a sötétségben. A legszörnyűbb az volt, hogy láttam, mi vár odabent.

Nem kellett világosságot gyűjtanom. Sötétben jobban látok, még azt is láttam, hová rejtette Tim a karácsonyi dobozokat. Az asszony a telefonasztalkába kapaszkodott fektében, már nem volt ideje felvenni a kagylót. A gyerekek...

Először a takarításhoz fogtam. A testeket egymás mellé raktam a kanapéra és hozzákezdtém. Amit Greg és Michael hagy maga után, az semmi ehhez képest, pedig olyankor is morgok eleget. De ők nem hagynak vért, és egyáltalán.

Aztán elhelyeztem őket a szobában és tettem a dolgomat, ahogy ilyenkor kell. Szinte egyszerre mozdultak meg; talán egy pillanatra még láttak is egy koszos, púpos alakot, amint kisurran az ajtón.

Egyébként nem hagyok nyomokat magam után, ha nem akarok. Meg aztán egy zsarut is meg kell ajándékozni valamivel, legalább karácsonykor, még akkor is, ha néhányan nem tartják jó embernek, és olykor lövöldöznek rá.

Visszamentem a roncstelepre és úgy döntöttem, hogy még ma éjjel hazaindulok. Tim talán keresni fog holnap, de így van jól. Biztosan hasznosítani fogja a dolgokat, amelyekre megtanítottam, hiszen hamarosan kiderül, hogy történt körülötte egy és más, ami magyarázatra szorul. Légy boldog, zsarú!

Már nem féltettem.

Keskeny híd a tűzön át

„Az egész világ nagyon keskeny híd,
és az a lényeg, nem kell félni már.”
(Chaszid népdal)

1. Eszter bátortalanul ballagott végig az egyetem folyosóján. Az attitűdkérdőív járt a fejében – a kérdések: túl provokatívak; a témaválasztás: merész; minden, minden általában véve kétségbeejtő. Ki fogják dobni. A politológiáról is kidobták, ott el sem jutott a diákokig. „Nem, kisasszony, ugye megérti, hogy a jelen helyzetben nem lenne kívánatos...”

Sóhajtott. Miért, miért nem választhatott egyszerűbb témát a műhelymunkájához? És a témavezetője – bólogatott, szemlátomást tetszett neki az ötlet; de akkor miért nem segített, soha, egyszer sem?

De tudta, hogy már nem fordulhat vissza. Bejelentkezett a tanszékvezetőnél, előadta, hogy mire készül, időpontot egyeztettek, a hallgatók a kedvéért – csak az ő kedvéért – benn maradtak óra után a teremben, az előadó is türelmetlenül várja. Nincs visszaút.

Belépett az ajtón. Csend. Legalább ötven hallgató. Ennyire innen nem is volt szüksége. Mindegy, a többi se baj; csak vigyázni kell, hogy kiegyensúlyozott legyen a minta – de nem volt idő ezen töprengeni. A katedrára lépett.

– Üdvözlöm mindannyiukat, és köszönöm, hogy előadás után itt maradtak erre a kis időre! – Korábban sokat gondolkozott azon, nem lesz-e túl formális a magázás, de úgy döntött, ez legalább tekintélyt parancsoló, ha más nem is. – Stein Eszter vagyok, az ELTE-PPK pszichológushallgatója, és a szociálpszichológia műhelymunkámhoz gyűjtök adatokat. A betelepülő földönkívüli populációval kapcsolatos attitűdöket vizsgálom a főiskolások és egyetemisták körében. Hasonló adatokat már felvettek az Egyesült Államokban és Németországban is, így összehasonlító vizsgálatokra is lehetőség lesz.

Körbenézett. Semmi kérdés, semmi mozgolódás. Lehet, hogy az előadó már tájékoztatta őket mindenről. Kimérten folytatta:

– A válaszadás névtelen és önkéntes, aki nem kíván részt venni a vizsgálatban, akár most is elmehet, vagy természetesen nem muszáj beadnia a kiosztott lapokat.

Senki sem állt fel. Érdeklődve figyelték.

A rövid szünetet kihasználva mellépördült az előadó asszisztense, egy fiatal, Eszterrel nagyjából egyidős lány.

– Akkor ezeket most kiosztom, jóó? – azzal kikapta Eszter kezéből a mázsányi kérdőívet, és nekiiramodott az előadóterem magas lépcsőinek. Eszter esetlenül bólogatott.

– Aha, persze...

Ismét felemelte a hangját – a mikrofon még itt is luxus, méltatlankodott magában –, és visszafordult az egyetemisták felé.

– Három lapot találnak összetűzve: az elsőt demográfiai adatokat kell megadni, a második a tulajdonképpeni attitűdkérdőív, a harmadikon pedig azt kérjük önöktől, röviden részletezzék a második kérdőívben megadott válaszukat. A lapokon kitöltési útmutatót is találnak, de ha valakinek van valamilyen kérdése, természetesen felteheti, és én válaszolok. – Még mindig semmi. Több problémára számított. Vagy az informatikushallgatók jámborak?

Elégedetten nézett végig a bőszen ikszelgető fiatalokon. Már csak egy helyre kell mennie, és kész is. Milyen hamar!

2. Boldogan játszogatót a statisztikai adatbázissal, inkább csak az időtöltés kedvéért, mert a dolgozatát már megírta. Azzal már nem tudta leadni, mert a témavezetője egész héten hiányzott, valamiféle külföldi konferencia miatt. De volt még bőven teendője, azzal este vendégségbe volt hivatalos. Hogy hova? Csak ide, a sarki úrhajóra.

Szélesen elmosolyodott, csak úgy, a számítógépe monitorjának; aztán lekapcsolta a gépet, felállt, és készülődni kezdett. Közben halkán dúdolgatott:

„Az egész világ nagyon keskeny híd... na-a-gyon ke-es-keny híd... nagyon keskeny híd! És a lényeg, az a lényeg...” – Vállára kanyarította kabátját, és fejére sapkát húzott. – „És a lényeg, az a lényeg, nem kell félni már, nem kell fé-él-ni már...”

Felkapta az asztról kulcscsomóját, kinyitotta az ajtót, és nekivágott a télközepe szürkületnek.

3. Még elég világos volt ahhoz, hogy az égbolton látsszanak a majdhogynem örökmozgó szerkezetek. Vékony szálak, bonyolult fonatok, feketésszürkén csillogó hosszúkás testek, minden egyes darab a szerves élet himnusza és metaforája is egyben. Építkeztek. Szinte a semmiből csavarodtak elő a törzsek, szárnyak – majdhogynem denevérszárnyak, feszülő hárttyákkal – megállapíthatatlan funkciójú alkotórészek, hogy aztán óriás repülőgépekké – vagy úrhajókká? – álljanak össze.

Azzal este szokatlanul nagy arányú volt az építkezés – a Lánchíd felé nézve szinte az egész eget beborították a sötét, fraktális minták. Eszterbe belehasított a nyugtalanság. Lépteit gyorsabban kezdte szedni: trolis, metró, és már ott is volt a Deák térnél, ahol a park és a szökőkutak helyét már jó ideje egy hatalmas, feketésszürke, közepén lyuk nélküli úszógumira emlékeztető formájú valami foglalta el. Felületét számos kisebb kiemelkedés borította, hárttyák csattogtak a metsző szélben, csillók lengtek és szálkötegek pulzáltak. Eszter a központi úrhajóban még nem volt, de kisebbekben már igen, és egy kis légsiklót is kipróbált; tudta hát, hol keresse a bejáratot.

Benn hasonló látvány fogadta, mint az imént. A feje fölül irányítóhang zendült:

– *Az első keresztifolyosón balra.*

Eszter arra indult. Csak néhányan lézengtek a bejárat körüli folyosókon, feketésszürke testű, fehér arcú humanoidok. Vastag szálakból összeálló, meglepően szilárd, de – Eszter tudta – valójában változékony formák, és a még porózusságában is leginkább gipszöntvényre emlékeztető, az összhatástól igencsak elütő arc. Vajon mindig így néztek ki, vagy csak a földiek hasonlóságára alakították át magukat? A lány ilyesféleken töprengett, egészen elmélázott, miközben szinte automatikusan követte a felcsendülő utási-

tásokat, folyosóról folyosóra. Csak a hirtelen mellélépő földönkívüli rezzentette fel.

– Eszter? Mi járatban?

Eszter rögtön felismerte – Erni volt az, akivel nem sokkal a *Leszállás* után ismerkedett össze, és azóta is gyakran találkoztak. Nagyjából vele egyidős lehetett, és szintén társadalomtudományokat tanult. Jól megértették egymást.

– Szia! A főnökötök hívott. Beszélni akar velem.

– Elkísérlek. – Saját nyelvén szózatot intézett a láthatatlan útmutatóhoz, aztán elindult tovább a labirintusban, Eszter mellette haladt.

– Mit szeretne mondani neked? A műhelymunkádról beszélgettek? Készen van már?

– Aha, ma délelőtt fejeztem be; majd átküldöm mailben, és elolvashatod. Nem egy nagy szám, de azért vannak benne egészen érdekes dolgok. Csak jövő héten adom le, mert a témavezetőm külföldön van, úgyhogy még végül is változhat, hát olyan nagyon nem, de még piszkálgathatom egy kicsit.

– Nem félsz? – Erni mindig töltelékszavak nélkül beszélt, ez többé-kevésbé egész fajtájára jellemző volt.

Eszter meglepődött.

– Nem, mitől? Ja, hogy a politikai helyzet? Á, ne aggódj, ki a fenének jutna eszébe pont engem bántani? Ez csak egy szociálpszichológia műhelymunka, nem a világ teteje.

– „Lepaktáltál a betolakodókkal.”

– Nem foglalom benne állást. Leírok, nem értelmezek.

– De szóba állsz velünk, ez éppen elég nekik.

A lány megvonta a vállát.

– Megérkeztünk. Ma este átküldöd a szöveget? Szeretném elolvasni.

– Persze, persze – felelte Eszter szórakozottan, már az előtte álló párbeszédre koncentrálna. – Ha benézel sIRC-re, beszélgethetünk is.

– Ne aggódj értem, minden rendben lesz! – fordult hátra hirtelen Eszter, és ugyanazzal a lendülettel máris belépett az előtte lévő ajtón.

4.

– Még egyszer nagyon köszönöm, hogy elhozta a műhelymunkáját. Nem tudom eléggé megköszönni.

– Jaj, hát ez igazán semmiség... – mentegetődzött erőtlenül a lány. – Ez már csak természetes. Szeretnék elolvasni, hát olvassák el. Nincs benne semmi titkos, én írtam, annak mutatom meg, akinek akarom. Fölteszem a weblapomra, és ország-világ láthatja. Nincs ebben semmi nagy dolog.

A főnök felállt a székéből – vaskosabb testalkatú lény volt, mint Erni, de mégis viszonylag könnyedén mozgott –, és a háta mögötti kitekintőhöz lépett, ami egy hatalmas szerelőcsarnokra emlékeztető üregre nyílt. Nekiátmaszkodott a peremnek, és lenézett.

– Nagyon kevesen vannak, akik szóba állnak velünk. Maholnap háborúra kerül sor.

– Ezt miből gondolja? – nyelt nagyot Eszter. – A helyzet azért ennyire nem súlyos, vagy...

A főnök visszafordult, és körbetekintett pirosas árnyalatú, de hasonlóan organikus benyomást keltő irodáján, mint aki végleges válaszokat keres. Valamit mondott, és egy, még nyomdafesték-illatú újságot húzott elő egy kis függöny mögül.

– Nem olvasta a mai híreket?

– Az igazat megvallva – csúszt lejjebb a székében Eszter – örültem, hogy végre befejezhettem a dolgozatomat, hírekből legalább egy héttel le vagyok maradva.

– Akkor nézze. – Elédobta a papírköteget, egy aznapi újságot. – A vezércikk és a nap témája is erről szól.

A lány átfutotta a szöveget. A hónapok óta tartó tárgyalások nem vezettek sikerre, a politikai menedékjogot kért és kapott földönkívüli népesség a kormány döntése értelmében nem kaphat állampolgárságot. Tömegtüntetések a betolakodók ellen. Egy szélsőjobboldali csoport bombamerényleteket kísérel meg, a letartóztatásokat a nép haragja fogadja. Csehországban gyilkosságok, Szlovákiában állítólagos kollaboránsokat akasztanak, Lengyelországban a katolikus egyház rádiója harcra szólít fel, a pápa tehetetlen az ügyben. Nyugat-Európa retteg attól, hogy a következő menekülthullám őket célozza meg. Chirac és Schröder összefog...

Felnézett.

– A legfrissebb hírek szerint az ENSZ a közép-európai országokban kialakult kritikus helyzet miatt szokatlanul harcias lépéseket tervez. Az Amerikai Egyesült Államok már jelezte, hogy hadserege bevonulna, hogy helyreállítsa a rendet.

Eszter szóhoz sem jutott egy darabig, csak nézett, tátott szájjal, mint a kisgyerekek.

– Egy hét alatt... ez hihetetlen. Oda jutunk, mint a Közel-Kelet.

A főnök bólintott.

– Ultimátumot készítenek. Távoznunk kell, vagy erővel szorítanak ki bennünket.

– Hova mennének?

– Ahol befogadnak minket. A Mer'ar Birodalom elűzött minket szülőbolygónkról az értékes nyersanyagaink miatt, és mivel tőlünk telhetően ellenálltunk, valószínűleg más területeiken sem látnának minket szívesen. A Birodalmon kívül pedig rendkívül hiányosak a csillagtérképeink. Számunkra lakható, de jelenleg lakatlan világok gyakorlatilag nem léteznek. Ahol az élet kialakulhat, ott ki is alakul – muszáj valahová betársulnunk. A földiek azt állítják, hazudunk. Nem tudjuk, hogyan bizonyíthatnánk be nekik az ellenkezőjét. Számos adatbázist a rendelkezésükre bocsátottunk, gyakorlatilag semmit sem kérve cserébe. Minden kérdésre válaszolunk. Engedelmes állampolgárok lennénk. Nem értjük a kialakult helyzetet.

Eszter az ajkába harapott.

– Várjunk egy cseppet... nincsen *B* terv?

– Mit ért ez alatt?

– Semmi másra sem készültek, nincsenek alternatív forgatókönyvek? Ha a földiek háborúra készülnek, maguk összepakolnak és kész, elmennek, ennyi?

A főnök a kijáráshoz lépett.

– Önnek megmutathatom.

Levezette a mélyvörös, egészen föld alatti benyomást keltő – és ki tudja, talán csakugyan az – csarnokba. A hatalmas, vöröses fényben játszó üregeken keskeny út húzódott keresztül, két szélén sötét alkóvok, bennük – már amennyire a félhomályban látszott – valamiféle lények. Vörös, sárgás pikkelyek, mancsok, minden a központ jellegétől teljesen elütő, de a csarnokban teljességgel helyénvalónak tetsző. Sárkányok. A középkori Európa, a régi Kína mitikus lényei, mind-mind ott sorakoztak, jobb és bal kéz felé.

Eszter mély lélegzetet vett, és tétován megindult az ösvényen.

– Ez... ez hihetetlen – mormogta. – Valódi sárkányok. – Hirtelen felülkerekedett benne a gyermeki kíváncsiság: – Tüzet is tudnak okádni?

A főnök bólintott, és mély hangon utasította az egyik, leginkább puhafedeles

fantasyk kreatúráira emlékeztető, de a maga teljes, háromdimenziós valóságában mi tagadás, felettébb félelemkeltő lényt.

Az magasztos lassúsággal feléjük fordult, aztán fejét a boltozatos mennyezet felé emelte, és fénylő oszlopban vörhenyes tüzet okádott.

Eszter a főnökre nézett.

– Embert is esznek?

A főnök meglepően emberien köhintett.

– Pszichológiai fegyvernek szánjuk őket. Szembesítjük a földieket saját rémálmaikkal. Vagy inkább kivisszük őket egy körre, megreptetjük, és ha semmi sem változik, összecsomagolunk és repülünk tovább. – A hangjában csalódottság, és talán egyféle mély belenyugvás. Eszter hirtelen arra vágyott, bárcsak embert is ennének, bárcsak eldőlné egyszer végre – már látta is maga előtt az imént a fénybe lépett sárkányt, ahogyan markába ragad egy rémulten kalimpáló kis rózsaszín alakot –, de elhessegette a gondolatot. Más, valószínűbb dolgok is nyugtalanították.

– Miért mutatta ezt meg nekem? Mi értelme volt? Most már...

– Ön jó eséllyel megéri. És tartozunk önnek. Most pedig menjen. Fogadja meg a tanácsom, béreljen egy autót, és utazzon minél messzebbre. El innen. A sarkvidéket ajánlanám. Hamarosan eldől minden – mi nem tervezünk vérontást, de az emberekért nem kezeskedhetem.

Eszter egy darabig döbbenten állt, aztán ráeszmélt, hogy látogatása aznapra véget ért. Elköszönt, sarkon fordult és kiment.

5.

Már nem járt a metró, az éjszakai buszt pedig ki nem állhatta. Fél órányi hidegben-fagyban várakozás helyett inkább útnak indult gyalog hazafelé. Gondolataiba merülve azt sem látta, merre jár; az utat amúgy is ismerte, így ezzel nem törődött. Csend volt, sehol egy lélek. Ahogy kései órán mindig szokta, az úttest közepén ballagott; ha jön egy autó, úgymint meghallja, és van ideje visszalépni a járdára, így viszont nem kell aggódnia, hogy valamelyik beugróból szatír vagy rabló toppan elé. Már messziről láthat minden mozgást. Ez a módszer mindig bevált.

Sárkányok. Micsoda naiv próbálkozás – de lehet, hogy épp naivitásában vezet sikerhez. Magának is be kellett vallania, bármennyire is szimpatikus számára Erni népe, ezúttal nem tudott velük egyetérteni. Sárkányok – micsoda ötlet! De talán hátha mégis...

Felkapta a fejét. A csend – most vette észre, hogy nem csak a gyalogosok hiányoztak. Az autók sem közlekedtek, és csak elvétve parkoltak a járdaszegélyen. Mi történt itt, amíg ő odabenn beszélgetett? A hírek! Felnézett a házakra – minden redőny leeresztve. Kihalt a város. Eszter nyugtalanul körbetekintett. Hirtelen eszébe villant a rejtély megoldása – menekülnek! Menekülnek, vagy visszahúzódnak a bérházakba.

Megállt az útkereszteződésben, és töprengett. Mit tegyen? Zúgást hallott, valahonnan messziről, nyaktörő sebességgel közeledni. Ez nem lehet autó – futott végig az agyán – azok nem hajtanak ilyen gyorsan. Talán egy sikló valahol a levegőben? Hátranézett...

6.

A körülötte lévő világ tejfehér köd volt csupán, időnként egy-egy fölé hajoló árnyék, semmi több. Néha pedig megjelentek a pókok. Pókokról álmódott, fényes, fekete, hosszú kaszás lábú pókokról, amelyek egyre közelebb jöttek, egészen közel, aztán beléválták lábaikat – de nem fáj, inkább egyfajta boldogságot érzett, távol-

ról, igen messziről, majdhogynem észlelhetetlenül. A pókok egyre mélyebbre vájta, míg végül nem maradt semmi, és ő volt a pók – de ez nem zavarta. Jó volt így. Békés.

Aztán egyre kevesebbszer jöttek a pókok, és egyre többször az árnyékok, és izomrándulásokat érzett – a saját izmait, de továbbra sem tudta elhelyezni önmagát a térben. Ekkor figyelt fel a fémes suhogásra. Egyre hangosabban és hangosabban suhogott, zúgott valami, mintha két zuhanycsövet húzkodnának egymáson. Egyre világosabb és világosabb lett, és ezzel egy időben az árnyak is tisztulni kezdtek. Körvonalak. Arcvonalak. Erni népe.

Eszter felnyögött, ahogy a gerince görcsösen összerándult, áthatva a kábulat minden függönyét. Aztán kezek tapintását érezte magán, hűvös, műanyagszerűen sima felületekét. Valami történt, és a fájdalom megszűnt, de ő nem tudott visszamerülni a tejfehér ürességbe. Valahol, odakint, beszéltek hozzá, de még nem értette a szavakat. Kibálni próbált, de csak ügyetlen nyöszörgés jött ki a torkán. Újból a hűvös érintés, amely ezúttal visszalökte a fehérségbe, mély, álomtalan álomba.

Minden átmenet nélkül ébredt fel, látása pillanatok alatt kiélesedett. Valamiféle fehér, puha ágyban feküdt, mellkasa fölé érő fehér lepedővel betakarva. Karjai eryedten feküdtek törzse mellett, a takaró fölött – sápadt bőrszín karok, mintha nem is az övéi lettek volna. És rajtuk itt-ott fekete kiemelkedések, fordított *U* alakban, mintha össze akarnának szegecselni valamit, ami visszavonhatatlanul széthasadt. A jobb keze az alkarja közepétől lefelé végig fekete, szerves fém.

– A gerince három helyen eltörött, a koponyája szilánkosra zúzódott, azon kívül a végtagok is számos egyéb sérülést szenvedtek el – közölte a háta mögül egy érzelemmentes hang. – Cserbenhagyásos gázolás, a menekülők egyike.

Meg akarta kérdezni, hogyan mentették meg, de ismét csak morgásra futotta. A háta mögött álló, nagy testű ismeretlen azonban mintha a gondolataiban olvasott volna:

– A felső vezetés hetekkel ezelőtt úgy döntött, az ön személyes biztonsága érdekében figyelemmel kíséri a mozgását. Akkor is figyelték, amikor a baleset történt, így azonnal közbe tudtak avatkozni. – Majd minden átmenet nélkül témát váltott: – A teljes helyreállítás még legalább három hétbe fog telni. Kevésbé ismerjük a földi emberek biológiáját. A kritikus szakaszon mindenestre már túl van, és minden részegység megfelelően funkcionál. Hamarosan visszanyeri az erejét, és akár fel is kelhet. A kozmetikai javítások fognak sok időt igénybe venni.

Eszter elmosolyodott – vagy inkább elfintorodott – és arra gondolt, nem is rossz ez a fekete, fényes kéz. Nem volt benne biztos, hogy embernek akar látszani. Halk pattanást hallott, és újból alámerült, ezúttal már a hétköznapi álom mélységes mély sötétségébe.

7. Néhány nappal később már fel tudott kelni, és szabadon járkált a komplexum kórház-szárnnyában. Nehezen mozgott, de fájdalmat nem érzett. Első teendői egyikeként megfelelő tükröket kerített, és alaposan végignézte a testét. A gerince mentén végighúzódott a feketeség, hosszú, széles csíkban. A széleken az egészen finom mintákba rendeződött anyag cakkosan, fraktálmintájúan csavarodott bele a sápadtfehér húsba. Egészen esztétikusnak találta a látványt.

Erni szinte minden nap meglátogatta, mégsem ő volt az, aki a kérdést szóba hozta, hanem a főnök. Ő is gyakran megfordult a kórház-szárnnyban, úgyhogy Eszter már egészen hozzászokott a jelenlétéhez, amikor előállt a problémával.

– Tudja, hölgyem... – Tétovázott, kezeit egymásba kulcsolva tekergette. A lány még sosem látta ilyennek. – Egy héten belül távoznunk kell. Az ENSZ ultimátumot küldött: vagy elmegyünk innen, vagy készülünk a harcra. Nem akarunk félelemben élni, nem akarjuk erőszakkal kivívni a polgárjogot, nem akarunk vérontással győzni sem. Megreptetjük a sárkányokat, és ha az akció nem vezet semmire, elmegyünk. Önnek viszont még legalább két hete van hátra, hogy valóban ember-formát öltjön. Nem engedhetjük ki, mert a társai megölik, ha így meglátják. De nem is kényszeríthetjük, hogy itt maradjon. – Szünetet tartott; abbahagyta csuklói forgatását, és háta mögött fűzte össze a kezeit: – Mi legyen?

Eszter egy napot kért a döntésre, de magában már ekkor elhatározott mindent.

8. Új szobájában feküdt, egy kis, hosszúkás, jellegtelen helyiségben; a korábbihoz hasonló fehér ágyon. Csukott szemek, elernyedt izmok. Nagyot sóhajtott. Csontjaiban érezte az átalakulást, mint valami új, sohasem tudott biztonságot. Tudta, hogy az imént lépte át azt a határt, ahonnan már nincs visszaút – egy bizonyos részarány fölött a feketés anyag alkotóelemei eleméztik a korábbi testet, teljesen a saját képükre formálván azt. Csak az agy marad változatlan.

Elgondolkodott, hogy vajon milyen lehetett Erni népének teste, mielőtt kifejlesztették ezt a technológiát – felötlött benne, hogy lehet, hogy mindig is ilyenek voltak, és gépeiket tervezték a saját hasonlatosságukra, nem magukat gépeikére. Még nagyon keveset tudott róluk, de minden nap új információk tömkelegét hozta magával. Tudta viszont, hogy az átalakulása még hetekig is eltarthat. Öt napja voltak úton. Nem bánta. Ő választott így, s hogy jól-e vagy rosszul, az majd elvállik.

Mély lélegzeteket vett, és figyelmét befelé összpontosította, a szüntelen zajló folyamatokra, a körülírhatatlan zsigeri érzésekre. Egy idő után fájni fog, gondolta, főleg amikor az új érzékszerveket csatlakoztatják az agyhoz – de hiszen fájdalom nélkül nincs átalakulás. Erre felkészítették. A többi csak rajta múlik.

Egy régi dalt dúdolt magában, és arra gondolt, hogy még meg kell kérdeznie, végül is mi történt a sárkányokkal.

A VARÁZSLÓ

A piros toll lassan mozgott. Milliméterről milliméterre húzta vékony vonalát a papíron. Egy másodpercre megállt, aztán óvatosan, hogy az egyenes ne szakadjon meg, egy ívet kezdett festeni. A mozdulat lassú volt, de mégis sugárzott belőle valami mély, nyugodt önbizalom. A piros ív folyamatosan nőtt, egyre hosszabbra nyúlva. Áthaladt egy sárga, zöld, majd egy kék vonalon, aztán hirtelen megállt. Úgy tűnt, mintha elgondolkodott volna egy pillanatra, végül egyetlen gyors mozdulattal újabb rövid vonalat húzott a lapra. Egy kis idő múlva hegye felemelkedett a levegőbe, majd távolodni kezdett a papírtól. A szerkezet könnyedén mozgott. Csak a szervomotorok halk zúgását lehetett hallani, ahogy a gép lassan az asztalra tette a tollat. A kar megszámlálhatatlan vezetékből, csőből, furcsa formájú kisegítő berendezésből állt. Króm fémváza élesen verte vissza a fényt. Egy munka-asztalhoz rögzítve, a laboratórium közepén állt. Vezetékek tucatjaival csatlakozott az elektromos hálózatra, mely éltető energiával táplálta, hogy újabbnál újabb rajzokat készítsen. Az egész szerkezet úgy festett, mintha egy emberi kar furcsára sikeredett, groteszk fémkarikatúrája lenne.

John elgyötörten felsóhajtott. A karhoz csatlakoztatott számítógép monitorját nézte, melyen folyamatosan villantak fel a különböző folyamatok visszajelzései. Fáradtan megdörzsölte szemét, majd felkelt székéből és odalépett a gépkarhoz. Este tíz óra volt. Már csak egyedül volt a laboratóriumban: az itt dolgozóknak nincs munkaidejük, csak feladataik. Az alkotó elméknek nem lehet megparancsolni, hogy reggel nyolctól délután négyig gondolkodjanak. Felvette az asztalról a papírlapot. Maga elé emelte és hunyorogva méregetni kezdte. A laikus ember számára nem jelentett semmit a különböző vastagságú színes vonalak bonyolult hálózata, de John számára több volt: egy különleges, nem emberi kéz alkotta rajz. A krómszerkezetre pillantott, aztán lassan a gép mellett álló vezérlőegységre nézett.

Az agy szürkés-sárga felülete halványan csillogott a laboratórium lámpáinak fényében. Úgy nézett ki, mint egy hatalmasra dagadt dióbél. A fodros szélű, egymásba fonódott tekervényeket szövevényes érhálózat fogta közre. A vastagabb erek ritmikusan pulzáltak, ahogy a vörös művért egy biomotor fáradhatatlan gépszívként pumpálta beléjük. Az agyvízet különleges konzerváló folyadék helyettesítette. Nem volt koponyacsont. Az emberi agy egy üvegtartályban, hajszálvékonyságú tartóállványon ült, mintha kiállítási tárgy lenne valamelyik múzeum biológiai tárlatán. Vékony, méteres, fekete vezetékek lógtak ki belőle, melyek a tartály melletti üveggömbbe csatlakoztak. A fél méter átmérőjű, áttetsző gömb volt az a számítógép, mely az agyból érkező elektromos impulzusokat digitális jelekké, az ember teremtette gépek számára értel-

mezhető információkká alakította. A gömb burkolatán keresztül látni lehetett a sok ezer vezeték, végtelennek tűnő áramköröket. Még John számára is szinte misztikusnak tűnt a folyamat, amely során a láthatatlan energiimpulzusok a gép által papírra vetett színes vonalakká alakulnak. A folyadékban lebegő agy volt a varázsló, az üveg-gömb pedig a varázspálca, mely életre keltette a robotkart.

John a Kognition Laboratóriumban dolgozott. Programozóként végzett a Chicago-i Downley egyetemen. Igazából nem jelentett túl sokat számára a szoftverfejlesztés, csak egy volt a sok programozó közül. A digitális technológiák teljes mértékben behálózták a bolygót, ezért annyira megnőtt a számítógépekhez értők tábora, hogy senki sem lepődött meg egy-két egyetemen szerzett programozói képesítéstől. Talán ez lehetett az oka annak, hogy John nem nyugodott bele középszerűségébe. „Felszívta magát” (egyik kedvenc kifejezése) és szakosodott. Huszonhárom évesen szedte a sátorfáját és elutazott Japánba. Utazásának oka annak a pályázatnak elnyerése volt, melyet a Tokio-i Shakura kutatóközpont írt ki. John buzgalmát csak fokozta, hogy egy nem mindennapi intézetben tanulhatott. A kutatóközpont szándéka a hagyományos értelemben vett mesterséges intelligenciák továbbfejlesztése volt. Megpróbálták a lehetőségek határát kitágítani és eddig ismeretlen, új utakat keresni a gondolkodó gépek fejlesztésében. Johnnak kemény munkával és nagy akaraterővel, négy év alatt végül sikerült kiemelkednie a szürke programozók unalmas világából. Aztán egyik tavasszal napvilágot látott a hír, hogy az államokban létre akarnak hozni egy, a Shakurához hasonló intézetet. John felvette a kapcsolatot a labor vezetőivel és felajánlotta segítségét – persze megfelelő honorárium fejében. Néhány nap múlva kapta a telefont, hogy várják dolgozni. Összecsomagolt és hazarepült. Mindez közel tizenkét évvel ezelőtt történt...

Letette a papírt az asztalra, és közelebb lépett az „üvegkoponyához”. Az agy valamikor egy élő ember mindennapjait vezérelte neuronjainak különös, felfoghatatlanul bonyolult hálózatával. Figyelte és feldolgozta az érzékszervek által közvetített külvilágot. Impulzusokat generált, melyek fénysebességgel végigrohantak az idegrendszeren és a test engedelmeskedve járt, nevetett vagy éppen sírt. Kifejlődésétől az öntudatra ébredésén át, egészen a halála pillanatáig tanúja volt mindennek. Minden percnél, melyet hordozóedénye, a test átélt. Képek, hangok, ízek, szagok millióit raktározta el a tekervények útvesztőiben, hogy belőlük gondolatokat, még soha nem látott képeket, hangokat generáljon. Valóban ő volt a varázsló. A lélegző, izzadó, emésztő test úgy táncolt, ahogyan ő akarta. Nem állhatott ellent, nem tudott ellenállni a megfoghatatlan, láthatatlan impulzusoknak. Igába hajtotta magát és engedelmeskedett a nagy varázslónak. Csakis az ő vezetésével volt képes életben maradni a szavannákon, irányításával tudott hatalmas piramisokat emelni a Nílus mellett, könyveket írni és eljutni a csillagok közé...

John elődei több, mint harminc évvel ezelőtt kezdték a kutatásokat. Kezdetben csak mikroszkopikus szinten, apró egysejtűekkel folytattak kísérleteket. Érzékelték a mikrobák impulzusait, melyeket megpróbáltak átalakítani és egy szerkezettel megjeleníteni, mozgássá konvertálni. A nano-technológia lehetővé tette, hogy a mikroszkóp tárgylencsésén megalkossák az első organikus vezérlésű robotot. Akkoriban ezt az apró sikert a világ még nem igazán tudta hová tenni, így csak egy halvány mosollyal nyugtázta az elhivatott kutatók eredményeit. A kezdeti sikerek erőt adtak a további fejlesztésekhez, és néhány év múlva már képesek voltak egy fehéregér agyát össze-

kötni a számítógéppel. A rendszerhez egy mechanikus robotkart csatlakoztattak, ami képes volt az egér reflexeit megjelenítve mozogni. Az orvostudomány pedig időközben rádöbbsent a technológiában rejlő lehetőségekre. A művétagokat gyártó cégek olyan szerkezeteket akartak létrehozni, melyeket az emberi agy irányít. A kutatások eredményeit végül sikerrel ültették át a gyakorlatba és megvalósult a tökéletesen működő, közvetlenül az agyhoz kapcsolt műkarok, műlábak korszaka. Mindez hatalmas előrelépés volt a gyógyászatban és emberek millióinak életét könnyítette meg, de a kutatók nem elégedtek meg ennyivel. Számukra a végső cél egy olyan gép megalkotása volt, mely egy élő agy vezérlésével, az emberi test teljesítő képességét felülmúlva önállóan tud járni, cselekedni és dönteni. Johnt szinte ámulat fogta el, amikor először látott ilyen rendszereket. Talán – és ez volt számára a legmisztikusabb, legérdekesebb lehetőség – képesek lehetünk a technológia segítségével legyőzni az öröktől fogva gyűlölt és rettegett múlandóságot. Az „elromlott” testből az agyat kiemelve új lehetőséget kaphatunk, újjászülvete egy erősebb, időt álló formában. Tizenöt évvel ezelőtt mindez sci-finek tűnt, de mára megváltozott a helyzet...

John leült a számítógépéhez és a monitor mellé állított fényképre pillantott. A kép néhány évvel ezelőtt készült Tahiti szigetén. Felesége, Marianne mosolyogva nézett rá, hosszú barna haját a szél összekócolta. A háttérben a türkizkék óceán habos hullámokat dobott a partra, apró tarisnyarások vándoroltak a szinte fehér homokban. Betty, a kislánya Marianne-t átkarolva, mosolyogva állt. John elmosolyodott, ahogy a lepirult, kerekded kis arcára nézett. Öt éves volt akkor. Életében először járt tengerparton és nagyon élvezte. Órákig el tudott játszani a parton, várakat, kastélyokat építve homokból. A férfi a képet nézve szinte hallotta a sirályok vijjogását, érezte a sós szellőt, ahogy végigsimítja arcát. Újra ott állt velük a parton, újra együtt lehettek és... és ekkor eleredtek a könnyei. Lassan megfordult és remegve az üvegtartály felé pillantott.

A csontvelőrákot másfél évvel ezelőtt állapították meg. Betty furcsa rosszulletekre panaszkodott, sokszor elerőtlenedett. Miután megtudta, hogy valami olyan betegsége van, amin a doktorok nem tudnak segíteni, az állapota rohamosan romlani kezdett. Nem azért, mert feladta volna a küzdelmet az életért – nyolcévesen nem tudta felfogni, hogy ez valójában mit jelent –, hanem mert az ideje lejárt. Tehetetlenül kellett végignézni a sugárterápiát. John és Marianne szenvedései folyamatosan nőttek, ahogy látták kislányuk leépülését. Hosszú, barna haja hullani kezdett, arca sápadttá vált. Csontsoványra fogyott, végül már nem tudott járni sem. Az áttét teljesen megtámadta belső szerveit. Csak a szeme, az a meleg barna szempár őrizte meg valódi énjét. Ha John belenézett Betty szeméibe, még látta benne a vidám, pajkos kislányt... Aztán a fény lassan kihuny.

„...Nem, ez nem lehet igaz!...” – Marianne őrjöngve, tébolyult arccal üvöltött, amikor Betty apró szíve az utolsót dobbantotta. John megölelte, szorította magához, és nem tudott mit mondani. A világ mintha darabjaira hullott volna. Ott álltak az ágyánál és tehetetlenek voltak. A sötétség elnyelte örökre...

Öt perc. Még öt percig volt oxigénellátása Betty agyának, amikor a koponyáját felnyitották. John és Marianne ezt már nem láthatták. El kellett hagyniuk a műtőt, hogy a sebészek zavartalanul végrehajthassák feladatukat. A sebészrobotok sokkal gyorsabban dolgoztak, mint ahogy az emberi orvosok valaha is képesek volnának. A vékony, szinte légiesen karcsú mechanikus karok villámgyorsan vágták át a bőrt és a csontokat. A neonkék lézerefény bevilágította a műtőtermet. Az orvosok csak asszisz-

tálni tudtak a beavatkozás alatt. Mindössze fél perc maradt, amikor a művért pumpáló elektromos szívet rákötötték a fő artériákra. A vér átáramlott a csöveken keresztül az erekbe, friss oxigénnel és tápanyagokkal ellátva az agyat. Az eljárás utáni tizedik percben a szürkésárgás szerv már egy speciális tartályban pihent, különböző létfenntartó berendezésekkel körülvéve. Betty egy részét valahogy sikerült életben tartani. És most itt van vele...

John halkán könnyezett, ahogy újra felidézte a néhány nappal ezelőtti eseményeket. Még jóformán fel sem fogta. Még nem jutott el tudatáig, hogy kislányát soha többé nem láthatja. Marianne idegösszeomlást kapott, el kellett vinni egy szanatóriumba. Az orvosok nyugtatókkal bombázták meggyötört elméjét, de hasztalan. Még nem sikerült olyan gyógyszert létrehozni, amely enyhítheti a szenvedést. John egyszerűen nem akarta, nem tudta elfogadni kislánya halálát. Nem maradt más esélye: hadat üzent a halálnak.

Fél évvel ezelőtt kezdték meg a felkészülést. Az eddig csimpánz-idegsejtekre kötött rendszert átalakították. Felkészítették a szerkezetet egy emberi agy, Betty agyának befogadására. A mesterségesen életben tartott emberi szervek felhasználását előíró törvény segítségével sikerült a laboratóriumot vezető kutatókat meggyőzni arról, hogy Bettyé legyen az első emberi agy, amelyet összekötnek a komputerrel és a robottal. A félelem és a kétségbeesés oly mértékben hatotta át a férfit, hogy szinte tébolyultan kezdett abban hinni, hogy kislányát így meg tudja menteni. Noha egyetlen eddig rákötött csimpánz-agy sem tudott a papírokra rajzolt puszta vonalaknál többet produkálni, John hitt abban, hogy kislánya talán képes lesz újra öntudatra ébredni az üvegtartályban.

De nem történt semmi. Biológiai értelemben véve az agy élt. Anyagcseréje volt, „lélegzett”, de semmi több. Betty agya nem volt képes többet produkálni, mint évtizedekkel ezelőtt az első fehéregér: színes vonalakat húzott egy papírlapra. John arra a technológiát ellenző magyarázatra gondolt, mely szerint a „rajzolás” nem más, mint puszta alapvető életfunkciók megnyilvánulása, a számítógép által felerősítve. Ennek ellenére mégis hitt abban, hogy ez a még mindig ismeretlen, különös szerv képes lesz felébredni és tudatni a robotkar segítségével: „Itt vagyok, élek.”

Teltek az órák, a napok, de nem történt semmi. A gép telerajzolt több száz oldalt különböző színű és vastagságú vonalakkal, de semmi több. Betty eltűnt, örökre.

Úgy érezte, hogy itt a vég. Néhány perccel ezelőtt, amikor a kezében lévő lapon elkészült az utolsó „rajz”, még talán volt benne egy apró szikra. De most kihunytt az is. Betty halott, ezt el kell fogadnia... Érezte, ahogy testét kezdi elönteni és megbénítani valami alattomos, feltartóztathatatlan bizonyosság. Még utoljára a kezében tartott papírlapra nézett, aztán az asztalán álló fényképre és... és megdőbbsent.

Kikerekedett szemel nézett újra a papírra. Aztán meglátta. Ott volt. Mindvégig rajta volt, és ő nem vette észre! Elfordította a lapot és könnyei patakzani kezdtek, miközben még egyszer a fényképre pillantott.

Miután hazautaztak Tahiti szigetéről, Betty a képet – Marianne segítségével – egy kartonkeretbe rakta, majd beszaladt vele a szobájába és rajzolt rá valamit: egy piros ákombákomot, a keret jobb alsó sarkába.

A férfi ugyanezt az ábrát látta a remegő kézzel maga előtt tartott papíron. John sírva nézte a kusza vonalak között megbúvó apró piros szívet, melyet a robotkar a lapra rajzolt...

Éva az utolsó pillanatban ért ki a pályaudvarra. Kínkeservesen felpréselte magát a zsúfolt autóbuszra, s már indultak is. A sofőr, ki tudja ma már hányadszor, újra elkántálta a szokott szövegét:

– Húzódjanak beljebb kérem, a kocsi hátuljában még táncolni is lehet. – Ismét, mint már annyiszor, süket fülekre talált.

Az asszony maradt a lépcső alján, hátát nekivetve az ajtónak.

A kanyar után csoda történt, a tömeg megindult a busz hátlja felé. Még ülőhelyek is akadtak, mivel az utazótáskák és egyéb csomagok csodálatosképpen befértek az ülések alá. A lépcső is kiürült, Éva eljutott a második ülésig. Akkor újabb csoda történt, egy nyolc év körüli kisfiú átadta a helyét. Az asszony megköszönte, és leült. Aelső ülésen ülő fiatal nő, valószínűleg a gyerek anyukája, sértődötten beljebb húzódott.

„Nem is baj” – gondolta Éva –, „úgyis iszonyúan fáradt vagyok. Meg vannak bolondulva az emberek, hogy az utolsó pillanatra hagyják az ajándékvásárlást? Persze lehet, hogy sokan tegnap kapták meg a karácsonyi jutalmat, és úgy döntöttek, hogy még ma elköltik. Nekem bezzeg csak ma, zárás után osztották ki, és majdnem lekésstem a buszt miatta. Ez a vacak hó is esik csak egész nap, lesz mit eltakarítani!”

– A néni is a rokonokhoz utazik? – kíváncsiskodott a mellette szorongó gyerek.

– Nem kisfiam, én hazamegyek.

A fiúcska újabb kérésére elmondta, hogy egész délelőtt dolgozott a Corvin Áruház divatáru osztályán. Erre már az anyuka is felfigyelt, ránézett az asszonyra.

– Azt hiszem, öntől vásároltam ma délelőtt néhány apróságot. Igen, most már tisztán emlékszem!

Ezzel megindult a beszélgetés fonala. Olyannyira, hogy Éva csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy le kell szállnia. Átverekedte magát utastársain, majd a járdaszélről búcsút intett alkalmi ismerőseinek. A kisfiú, arcát az ablaküvegnek nyomva robogott el előtte.

Az ólomszürke égbolt szakadatlanul ontotta magából a hatalmas pelyheket, fehérbe öltöztetve mindent. Éva lassan bandukolt hazafelé a vastag hóban.

„Úgy látszik, az ünnepi készülődés közepette nem értek rá az emberek a havat eltakarítani! Vagy talán nincs kedvük kibújni a jó melegről” – gondolta magában.

Ő is csak a bejárati ajtó előtt kotorta el a havat, hogy bejusson a házba. Odabent mindössze tíz fokot mutatott a hőmérő. Ahhoz viszont, hogy begyűjtson, el kellett volna hánynia a havat a kazánházig. Úgy döntött, előbb átöltözik és főz magának egy kávé.

Dideregve várta, hogy lefőjön a kávé, majd elzárta a gázpalackot. Finom illat töltötte be a konyhát, élvezettel kortyolgatta a forró feketét, jóleső melegség járta át. Rágyújtott egy cigarettára is, hogy teljes legyen az élvezete. Alig szívott néhány slukkot belőle, amikor valaki megkocogtatta az ablakot. Szíve nagyot dobant.

„Talán megjött a gyerek?...” – derült fel az arca.

Kilesett, de nem látott senkit. A havazás már elállt.

„Lehet, hogy egy cinke repült neki az ablaküvegnek” – próbált rájönni az iménti zaj okára.

Elnyomta a cigarettát, valahogy az íze most nem esett neki jól. Az előszobában beöltözött a kinti munkához. Már a sapkát is a fejébe nyomta, amikor ismét megkocogtatta a bejárati ajtó vastag üvege.

„Mégiscsak a gyerek lesz!” – gondolta, és gyorsan kilépett a házból, ám az ajtó előtt nem volt senki. A bejáratot elborító hónapok nyoma sem volt, mintha eltakarította volna valaki. Nemcsak a kapuig, az utcán is, sőt hátul, az udvarban is!

– Ferikém! – kiáltott az asszony. – Merre vagy, fiam? Bújj már elő!

Hiába szólongatta a fiút, válasz nem érkezett.

„Lehet, hogy közben beosont a házba?” – próbálta meggyőzni magát és izgatottan benyitott a lakásba, de a fogason csak a saját jobbik kabátja lógott, alatta meg a „kimenős” csizmája állt. Hirtelen melege lett.

„Biztos megint az az átkozott hőhullám!” – gondolta, és levetette nehéz téli kabátját. Ahogy a pufajkamellényért nyúlt, hozzáért a radiátorhoz... és az meleg volt!

Most már semmi kétsége nem volt afelől, hogy mégiscsak hazajött a fia. Csak azt nem értette, hogy miért nem öltözött át?

„Még összekeni magát a kazánnal” – dohogott. – „Úristen, mennyit pakolhatott rá, hogy így ontja a meleget? A végén még felrobbantja!”

Kirohant a melléképülethez, de a kazánházban nem volt senki! A kazán lezárva, barátságosan duruzsolt, körülötte tisztaság, a vízmérő hatvanöt fokon állt...

„Ez csak az ördög műve lehet” – motyogta –, „vagy az angyalé? Még jó, hogy nem vagyok babonás!” – mosolyodott el, csak hogy megnyugtassa magát.

Visszament a házba. Alig csukta be maga mögött az ajtót, ismét megzördült az ablak üvege.

– Akárki is vagy, bújj már be, ne játszadozz velem! – kiáltott hangosan, de nem nyitott be senki, csak újabb kaparászás hallatszott.

– A fene essen bele ebbe a hülye macskába! – dühöngött az asszony. – Gyere már be, te szerencsétlen!

Szélesre tárta az ajtót, és meglepődött. Egy törekeny, fiatal lány didergett ott, ezüstösen csillogó, vékony öltözékben.

– Gyere be gyorsan, hiszen majd megvesz az Isten hidege! A ruhád is csuromvizes, a hajad is... Hol hagyta a kabátod? Feri hol van?

– Ő nincs itt – mondta vacogva a lány.

– Te nem Kriszti vagy?

– Nem, az én nevem Angel.

– Mindegy. Így nem maradhatsz. Készíték egy forró fürdőt, majd az átmelegít!

Amíg a különös látogató fürdött, ő kiment a konyhába, hogy teát főzzön neki. Odakinn már sötétedett. Ránézett a faliórára, amely fél négyet mutatott, és szomorúan vette tudomásul, hogy Feri ma már aligha érkezik meg.

Megmelegítette magának a maradék kávé, és rágyújtott, hogy némiképp megnyugtassa felajzott idegeit.

Megint megkoccant az ablaktábla.

„Rá se ránts öreglány – morogta magában –, biztos megjött a Jézuska is! Különbösen is nem vagyok normális, hogy beengedtem ezt a lányt, akiről azt sem tudom, hogy ki fia-borja! Mit szól majd Feri, ha mégis hazajön? Mert még stoppal jöhet. Mi a csudát művel már ennyi ideig az a lány?...”

Kintről újra megütötte fülét az ismerős zaj. Nem törődött vele, megvonta a vállát, és elindult a fürdőszoba felé, majd gyors mozdulattal lenyomta a kilincset.

A lány épp akkor mászott ki a kádból. Karjait szétárva lábujjhegyre állt, majd sebesen pörögni kezdett.

– Te megőrültél? Ruhában fürdesz?

– Ne zavarj Mama, szárítkozom!

„Még csak ez hiányzott, még bolond is szegényke! Nemcsak a ruháját, de még a nyakláncát és azt a vastag karkötőjét sem tette le, ami ráadásul vörösen villog” – képedt el a házigazda.

A lány egyre lassabban forgott, majd pár pillanat múlva megállt. Látszólag nem is szédült el.

– Ne aggódj, Mama, nem vagyok bolond, de kérlek, hogy engedd be a testvéreimet is, mert már nagyon fázik odakinn! – mutatott a karperecére.

– Már azt is bánom, hogy téged beengedtelek! – csóválta bosszúsan a fejét, azonban valami mégis azt sugallta neki, hogy ismét ajtót kell nyitnia.

Az ajtó előtt egy magas, vékony, szakállas fiatalember állt, dideregve, csuromvizesen, szintén csillogó öltözékben.

– Gyere már be, hiszen teljesen átfázhattál ebben a vékonyka hacukában! Csinálok neked is jó, meleg fürdővizet, hogy átmelegedj. Egyébként meg... Éva a nevem.

– Tudom. Az enyém meg Jesus. Kérlek, ne neheztelj ránk!

Az asszony keserűen felnevetett.

– Ugyan miért neheztelnék, amikor pompás karácsonyom lesz! A fiam sehol, de helyette itt van Jézus, meg az Angyal! Csak az a szépséghibája az egésznek, hogy én nem hiszek a csodákban! Aruljátok már el, hogy honnan csöppentetek ide?

– Nagyon messziről – mutatott a fiatalember a mennyezet felé –, a csillagok közül.

– Hát persze – morogta Éva maga elé, miközben elindult a fürdőszobába –, nem is vártam más választ! Ti teljesen hülyének néztek engem? Ilyen mesével etettek, már régen kinőttem a gyermekkorból!

– Hidd el, Mama, ez a színtiszta igazság – mondta halkán Jesus. – Tényleg odafönről érkezünk.

Az asszony megvonta a vállát. Amíg a fürdővizet engedte, riasztó gondolatok kergették egymást a fejében.

„Hogy lehettem ilyen könnyelmű, hogy engedhettem be ezt a két idegent? Ráadásul még bolond is mindkettő! A végén még leütnek és kirabolnak, hiszen annyi ilyen történet manapság! Még majd örülhetek annak, ha élve megúszom! Mi történhetett Ferivel, miért nem jön?”

– Ne aggódj, Mama – szólalt meg a háta mögött a lány –, mi nem akarunk semmi rosszat. Sem örültek, sem bolondok nem vagyunk...

– Na, ne! Ti még a gondolataimban is olvastok? Hát ilyen nincs.

Elzárta a fürdőkád csapjait, majd kezével gondoskodóan végigfésülte a vizet.

– Fürödj meg – fordult a fiúhoz –, itt a törölköző. Vagy te is ruhástól fürdesz? Nekem mindegy, felőlem te is bepöröghetsz, csak ne lássam! Aztán majd a konyhában te is kaphatsz egy bögre teát. Gyere, te lány, még ezer a dolog! Te töltsd ki a teát ketőnknek, én meg addig szépen megnézem a kazánt!

– Azzal többé már nincs gond, működik! – mosolygott a lány.

– Persze, hogy működik, csak időnként tenni kell rá.

– Nem kell. Ne nyisd ki az ajtaját, veszélyes! – szólalt meg mögötte Jesus.

– Jó... Nem fogom kinyitni, csak megnézem a hőmérőt.

Odakint már teljesen besötétedett, csak a hó világított szikrázóan. A kazán halkán duruzsolt, a rendszerben keringő víz még mindig hatvanöt fokos volt, annak ellenére,

hogy a kazán mellett összedobált szénhalom érintetlennek tűnt. Az asszony elképedve fordult meg a kazánház ajtajában.

„Miféle ördögi találmány működtetheti a fűtést? Mégiscsak meg kellene nézнем!”

– Mondtam Mama, hogy ne nyisd ki! – fogta le a kezét Angel.

– Te meg mit keresel itt, minek jöttél utánam? – lépett hátra ijedten Éva.

– Mert féltettelek. Mert tudtam, hogy bele akarsz nézni! Mondtam, hogy rendesen működik, nem kell vele foglalkozni.

Az asszony bezárta a kazánház ajtaját és mindketten némán visszamentek a konyhába. Jesus már ott várt rájuk.

Éva kitöltötte a teát, felbontott egy csomag kekszet.

– Gondolom, ti is éhesek vagytok. A vacsora még egy kicsit odébb lesz, mert a hal még a fagyasztóban van.

Aztán ment minden, mint a karikacsapás. Az sem nagyon zavarta már, hogy a két fiatal Mamának szólította.

„Mi lehet vele, hogy még csak nem is telefonál? Hogy nem köszönt fel a névnapomon?” – aggódott Feri miatt.

A házban csendesen feldíszítették a kis műfenyőt, és elköltötték az ilyenkor szokásos halvacsorát is. Angel és Jesus elhalmozta szeretetével, mintha valóban az ő gyermekei lennének. Végül is nagyon szépen sikerült a karácsony este, de azért kicsit neheztelt a fiára, hogy nem jelentkezett.

– Ne vádold őt, Mama – kérlelte Jesus –, ő most nem tud neked telefonálni!

– Tudod, Mama – folytatta Angel –, ő most odafönn van Apánál!

Éva egyre jobban úgy érezte, hogy beleőrül ebbe az egészbe. Itt van ez a két furcsa szerzet, Mamának szólítják, holott tudomása szerint ő csak egy gyermeket hozott a világra! Az az egy meg nincs sehol! Ezek itt eltakarították azt a ménkű sok havat, meg még ajándékot is hoztak neki. Valami furcsa szerkentyűt tettek a kazánba, amitől az folyamatosan fűt, szén nélkül!

– Még jó, hogy nem vagyok babonás – ismételte fennhangon –, különben azt hinném, hogy mindez az ördög műve!

Feri hallgatása nem hagyta nyugodni, felemelte a telefonkagylót, hogy felhívja. Jesus azonban lenyomta a készülék gombját.

– Ne tedd, Mama, csak bajt okoznál vele!

Hirtelen fáradtság tört rá, úgy döntött, hogy véget vet ennek a furcsa karácsony estének. A testvérpárt Feri szobájában szállásolta el. Gondosan bezárta, és elrekeszelte az ajtót, ha Feri mégis valami csoda folytán megjönne, majd zörög a redőnyön.

Tusolás közben már alig tudta nyitva tartani a szemét. Alig tette le a fejét a párnára, mély álomba szenderült.

■ Különös álma volt, élete fontos eseményei filmszerűen peregtek le előtte. Látta magát tizenhárom évesen, ahogy ott zokog a sírnál, amelybe szüleit temették a borzalmas tragédia után. A drága Nagyikát, aki vigasztalni próbálja. Aztán az általános, majd az ipari iskolai ballagását, majd a tizennyolcadik születésnapját. Mint mindent, azt is kettesben ünnepelték Nagyikával, aki tortát sütött neki, és tizennyolc gyertyát tett rá. Még jó, hogy akkor már a Corvin Áruházban dolgozott, különben sohasem fogyott volna el az a hatalmas torta. Aztán Nagyika egyszercsak nem ébredt fel többé, örökre elaludt. Teljesen magára maradt. A fájdalmát lassan begyógyította az idő, de a

magányt képtelen volt megszokni. Igaz, ellene sem tett semmit, nem járt el sehová. Nem is tellett volna rá, minden fillért be kellett osztania. Divatos holmijai sem voltak, agyonmosott gönceiben pedig nem igazán vonzotta a fiúkat. Hosszú, gesztenyebarna haját befonta, és kontyba tekerte. Ez a hajviselet sem vált előnyére, vénasszonyos kül-sőt kölcsönzött neki.

Aztán egy napon megpillantotta Andrást! Többször is elsétált a pult előtt, miközben őt bámulta. Zárás után megvárta, és a nyomába szegődött. A fiú megkérdezte, hogy elkísérheti-e, de ő visszautasította. De a csinos fiatalember nem tárgított. Nap, mint nap megjelent az osztályon, mintha nem lenne más dolga. A harmadik napon meg is kérdezte ezt a fiútól, mire az azt felelte, hogy szabadságon van. Megtörtént a csoda, ő, Harmat Éva, huszonegy évesen, életében először szerelmes lett! Először és utoljára. Mert Andrást sohasem tudja elfelejteni!

Látta beteljesülő szerelmüket, a csendes esküvőt, amikor Kozma Andrásé lett, majd a kis parasztház felújítását, korszerűsítését. András nem árulta el, hogy hol dolgozik, de elég jól keresett. Sokszor napokig távol volt, de ő megbízott benne, nem faggatta. Akkor sem volt otthon, amikor rájött, hogy áldott állapotban van. Kolléganőinek feltűnt túlaradó jókedve, de ő nem árulta el az okát.

Mindez hihetetlen gyorsasággal pergett le előtte, ezután olyan képsorok következtek, amelyek nagy részéről eddig nem volt tudomása.

Azon az estén nagyon korán lefeküdt, és gyorsan el is aludt. Reggel mégis fáradtan ébredt, üresnek és kiégettnak érezte magát. Akkor nem is tudta, hogy mi történt vele, csak érezte, hogy már nincs mit elújságotnia a férjének.

Most azonban világosan látta, hogy András ölbe kapja, és kiviszi az udvarra. Egy aranyló fény-nyaláb körülöleli mindkettőjüket, és a magasba emelkednek. Egy nagy terembe érkeznek, maszkos alakok veszik körül őket. András valami műtőasztal-félére fekteti, kezét, lábát, leszíjazzák, majd valami készüléket nyomnak az arcába.

– Ne félj, kedves – hallja a nyugtató hangot –, hamar túlleszel rajta, semmire sem fogsz emlékezni!

Még érzi a testébe nyilalló, éles fájdalmat, aztán minden elsötétedik előtte.

A „film” tovább pergett.

Három hónap múlva újra terhes lett. András akkor sem volt otthon. Annak a magzatnak az elvesztése is hasonlóképpen történt. Aztán a férfi egyre több időt töltött távol, majd három hónap múltán végleg eltűnt az életéből, de akkor már ott növekedett méhében Ferike.

■ Kimerülten ébredt. Még éppen elcsípte az ablak irányába távozó, aranyló fénysugarat, ami gyorsan elillant. Kinn már világosodott. Belebújt köntösébe, aztán benyitott a kisszobába. A redőny lécei közt beáramló derengésben elnézte alvó gyermekeit. Mert akkor is az ő gyermekei, ha nem ő hozta világra őket. Az ő felejthetetlen szerelmének gyümölcsei.

Lassan behúzta az ajtót, és a fürdőszobába ment, hogy lezuhanyozzon. Meglepetten tapasztalta, hogy az éjszaka folyamán megfiatalodott! Teste újra ruganyossá, mel-le, hasa pedig feszesebbé vált. A tükörből egy sima, bársonyos arc nézett vissza rá, derűsen csillogó szemekkel. Ajka mellől eltűnt a két keserű ránc, homloka kisimult, és szemei környékét sem övezték már szarkalábak. Először tetszett is neki ez az új Harmat Éva, de aztán aggodni kezdett.

„Mit szólnak majd a szomszédok, az ismerősök, hogyan fogadják majd ezt a változást a munkahelyemen? Az egész falu a szájára fog venni!”

Neszezhést hallott, ezért gyorsan belebújít a köntösébe.

A földöntúli szerkentyű működött, kellemes meleg volt a lakásban. Nem kellett agyonöltöznie ahhoz, hogy megfőzze a reggeli kávéját. Rá akart gyújtani, de aztán letette a cigarettásdobozt, meg az öngyújtót, valahogy nem kívánta. Éppen lecsöpögött a kávé, amikor újdonsült gyermekei benyitottak a konyhába.

– Jó reggelt, Mama! – üdvözölték. – Mi ez a finom illat?

– Kávé. Kértek? – nyújtotta feléjük Éva a forró bögrét.

– Nem – tiltakozott Jesus. – Apa szerint szörnyű íze van!

– Én sem kérek, de egy kicsit megkóstolom a tiédet – vállalkozott Angel.

Az asszony elővette a csészéjét, cukrot tett bele, majd ráöntötte a gőzölgő italt, és felkeverte. Angel a szájába vett egy mokkáskanálnyit, és igen fancsali képet vágott.

– Ez tényleg szörnyű – állapította meg. – Apának igaza volt.

Éva elnevette magát, de aztán ő is félretette kávéját, valahogy ő sem kívánta.

A délelőtt gyorsan elszaladt. Ebéd után gyermekei közölték vele, hogy egy kicsit kimennek. Ellenőrizniük kell a leszállóegységet, amit remélhetően még nem fedeztek fel. Hogy álcázzák magukat – és védekezzenek a hideg ellen is –, Feri és az ő holmijai közül válogattak. Jesusnak csak a szeme és az orra látszott ki a sapka és a sál alól. Angel lábára nem találtak lábbelit, így ő az ezüstösen csillogó saját csizmájában ment el.

Éva magára maradt. Elővette kötését, és kényelmesen elhelyezkedett a fotelben. A Feri karácsonyi ajándékának szánt pulóverből már kevés volt hátra, úgy gondolta, befejezi, mire a gyerekek visszatérnek.

Bármennyire is hihetetlennek tűnt, el kellett fogadnia azt a tényt, hogy nem egy, hanem három gyermeke van immár, meg azt is, hogy huszonöt évvel ezelőtt ő egy földönkívülihez ment férjhez.

Délelőtt sok mindenre fény derült, így azt is megtudta, hogy nem ő az egyedüli, akinek földönkívüli családja van. Jesus és Angel a „kiemelés” után, a többi magzathoz hasonlóan, egy-egy műanyagba került, ahol mesterséges körülmények között fejlődhetek tovább. A hatalmas térhajó a Föld közelében vesztegelt, és a mintegy kétszáz földönkívüli – mindkét nem képviselője – kereste a szerelmet, a bolygó különböző pontjain. Minderre azért volt szükség, mert a távoli Syx bolygón bekövetkezett nukleáris baleset után nagyon sokan elpusztultak, vagy gyógyíthatatlan betegségben szenvedtek. Azt is megtudta, hogy Andran – ez volt András valódi neve –, nem választott újabb társat magának, mivel senkit sem tudott elképzelni az ő helyére. Andran igyekezett minél több időt tölteni a gyermekeivel.

Mivel a pulóver nyaka is elkészült, úgy döntött, hogy ünneplőbe öltözik. Még egy kis sminket is felkent magára, mintha csak tudta volna, hogy mi vár rá. Hosszan szemlélte megfiatalodott önmagát a tükörben, még mindig nem akart hinni a szemének.

Már besötétedett, mire visszatértek a gyerekei. Jesus egy nyakéket hozott neki, Angel pedig egy karperecet csatolt a csuklójára. Ő persze szabadkozott, hogy ilyen feltűnő holmik nem valók már neki, mire Angel közölte, hogy mindez szükséges.

– Ezek nem ékszerek, ezek igen fontos műszerek! Meg kell szoknod, ha majd velünk jössz!

– Édes lányom, neked elment a józan eszed! Hogy én itt hagyjam mindezt, amiért egy életen át gürcöltem? Hogy én elmenjek veletek arra az űrmicsodára? Hát nem!

Öreg vagyok én már ehhez!

– Te is tudod, hogy ez nem igaz... de ne húzzuk tovább az időt, kapsold be a televíziót, a harmincnyolcas csatornát! – kérlelte gyengéd hangon Jesus a nőt.

– Mit akarsz azon nézni, fiam, azon nincs semmi!

– Majd lesz. Csak kapsold be már végre!

Az asszony engedelmessé vált, megnyomta a távirányító gombjait, a képernyő hangos sercegése felverte a ház csendjét, láthatóan semmilyen adást nem fogott a készülék, majd lassan kitisztult a kép, és Feri mosolygott rá!

– Hello, Mama! – üdvözölte. – Hogy te milyen gyönyörű vagy! Ne érts félre, nekem mindig is szép voltál, de most teljesen megfiatalodtál! Remélem, nem haragszol rám, amiért itt vagyok fönnt? Tudod, meg akartalak lepni...

– Hát az sikerült is! Látom, hogy rajtad is olyan ezüstösen csillogó maskara van, csak nem akarsz itt hagyni engem?

– Kérlek, Mama, ne szakíts félbe! Szóval, én tegnap elindultam haza, a kora reggeli busszal. Arra gondoltam, hogy mire hazaérsz, meleg lakás vár majd, és eltakarítom a havat is. Még főzni is akartam valami finomat. Aztán, amikor a ház elé értem, különös dolgot láttam az erdő felől. Egy fényes dolog villant az égen, és nagy sebességgel jött lefelé, a szántóföldek irányába. Valami azt sugallta, hogy ezt meg kell néz-nem! Hiába tapostam egyre gyorsabban a havat, a jelenséghez nem jutottam közelebb. Egyszerre mintha láthatatlan falba ütköztem volna, nekimentem valaminek! Aztán egy ezüstösen csillogó fénysugár körülfont, és a magasba emelt! Gondolhatod, mennyire megrémültem! Azt persze sejtettem, hogy földönkívüliek rabolnak el, csak azt nem tudtam, hogy mi célból teszik ezt, és miért éppen engem? Aztán egyszer csak bent találtam magam egy űrhajóban! Andran barátságosan üdvözölt, és elmondta mindazt, amit most már te is tudsz. Nem is volt olyan nehéz megemésztenem. Az Apám igazán jó fej, remélem téged is meg tud győzni! De most át is adom neki a szót...

Feri eltűnt, helyette András jelent meg a képernyőn.

Közben megcsörrent a telefon, Jesus felkapta.

– Tessék – szólt bele –, itt Kozma lakás.

– Szia Feri... – csivitelte egy női hang – ...képzeld, a harmincnyolcason valami sci-fi megy, és az egyik főszereplő tök olyan, mint te! Valami külföldi kalózádo lehet, mert számomra érthetetlen nyelven beszélnek benne! Na szia, most leteszem!

András elnevette magát.

– Úgy látszik tökéletesen sikerült az álcázás! Azért ne bízzuk el magunkat. Drága Évám, még mindig neheztelsz rám?

– Nem... amióta tudom, hogy miért kellett búcsú nélkül itt hagynod, már nem haragszom.

– Mit szólsz a karácsonyi meglepetéshez? Az eddig nem is ismert gyerekeidhez?

– Először megrémítettek, de most már örülök nekik... de miért kellett felbolygatni most, huszonöt év elteltével, az életemet? Miért akarod Ferit elszakítani tőlem, akit egyedül neveltem fel, oly sok lemondás árán?

– Nemcsak őt, téged is magunkkal szeretnénk vinni a Syxre, hogy végre igazi családdá válhassunk. Kérlek, hogy mielőtt bármit is mondanál, nézd meg, milyen élet vár ott rád!

A távoli bolygóról készült képsorok sem tudták jobb belátásra bírni Évát. A városok magasra törő, karcsú építményei egyenesen taszították. A levegőben cikázó ki-

sebb-nagyobb járművek, a mozgójárdák is elriasztották. A tágas, kényelmes lakások is sivárnak tüntek a szemében. Az úgynevezett kertés házak sem hasonlítottak az általa ismertekre. Abban a távoli, idegen világban mások voltak a színek is. A Syx növényzete is jelentősen eltért a megszokottól.

– Nos? – sürgette András. – Hamarosan meg kell szakítanunk az adást, mert már felfedeztek minket! Kérlek, mondd meg, miként döntesz?

– Sajnálom, de nem tudom itt hagyni mindazt, amit eddig megszereztem. Éppen most, amikor már egy kicsit könnyebbé vált az életem. Nem tudnám megszokni a te világot sem, ott minden olyan idegen! Csak arra kérlek, hogy Ferit ne vidd el tőlem!

– Ezt sajnos nem tehetem. A fiunk már eldöntötte, hogy nem tér vissza a Földre...

A készülék újra zúgni kezdett, és a képernyőn apró fekete-fehér pontok cikáztak végig, ahogy hirtelen megszakadt az adás.

Éva kikapcsolta a televíziót.

Megcsörrent a telefon. Az asszony letörölte könnyeit, és felvette a kagylót.

– Kozma lakás – szólt bele színtelen, fahangon.

– Csókolom! Kriszti vagyok! Feri ott van?

– Nincs. Elment...

– Akkor tessék neki megmondani, hogy szerintem ez a film egy nagy baromság volt! Az az idősebb fazon csak lelkezett azon a hottentotta nyelven, valami nőcskével dumálhatott, de annak sem lehetett érteni a szövegét, aztán valami bolygót mutattak be, szuper kényelmes kégliket, meg klassz járgányokat, meg ilyesmiket. Aztán megint az a hapsi nyavalygott a láthatatlan nővel, aztán meg se kép, se hang! Szóval az egész egy érthetetlen vacak volt! Csak tudnám, hogy minek adnak ilyeneket? Ráadásul Feri hasonmása sem jött vissza!

– Nem jött vissza... – motyogta az asszony, és kihúzta a készüléket a falból. Nem volt kíváncsi senkire és semmire sem.

– Gondold meg, Mama! – kérlelte Angel. – Ha mi elmegyünk, teljesen egyedül maradsz!

– Nekünk pedig még az éjszaka leple alatt el kell hagynunk a Földet – folytatta Jesus. – Ne sajnáld itt hagyni mindezt, a Syxen meglesz minden kényelmed!

– Hagyjatok most magamra, át kell gondolnom mindent! Csak az fáj, hogy el sem búcsúztak tőlem!

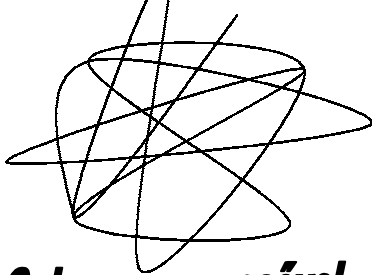
– Nem tehatték, mert felfedezték volna őket. Te is tudod, hogy a technika mi mindenre képes! Ezért is kell sürgősen elhagynunk ezt a naprendszeret.

Amint Éva egyedül maradt a szobában, megpróbálta összerendezni gondolatait. Újra és újra számba vette a dolgokat, de a végeredmény mindig ugyanaz lett.

„Ha Feri is elmegy, teljesen magamra maradok. Akkor majd végleg nem lesz senkim sem. András viszont még mindig szeret, és az én szívemben is újra feltámadtak az érzések. Mi lesz, ha nem tudunk újra összecsiszolódni? Hiszen olyan régen élünk egymástól távol!” – és még ezernyi hasonló kérdés gyötörte.

Hosszas vívódás után döntött. Véglegesen és visszavonhatatlanul.

■ A sötétség leple alatt három alak igyekezett a szántóföldek felé. A vastag hótakaróban keskeny ösvény jelezte útjukat. Vakító fény villant az éjszakában, majd az ezüstösen csillogó gömb eltűnt a szikrázó csillagok között. Aztán megeredt a hó, sűrű, fehér pelyhek hullottak az égből, hogy befedjék az árulkodó nyomokat.

Gubanc aranyesővel

– Lucilla! Lucilla! – hangzik a lépcső tetejéről.
– Csendesebben, te! Papa alszik! – susog föl a lányhang.
– Ja! Pardon! – érkezik a válasz, ezúttal halkabban. – Mondd! Ezt te tetted az asztalomra?
– Ki van zárva. Nem is voltam mostanában a szobádban. Miért, mi az? – kérdi a lány az időközben leérkező fiútól.
– Verseskötet.
– Hm! De nem, én nem voltam bent. Ki írta?
– Hát éppen ez az! Szabó Lucilla.

– Eredj már, te! Mit hülyéskedsz?
– Itt van, nézd meg! Nem én hülyéskedem.
– Még egy ilyen név! Ellopták a nevemet!
– Ugyan! Mégis mit gondolsz, hány Szabó van a világon? Más anyának is eszébe juthatott, hogy ritka nevet adjon a gyerekeinek.
– Igen, de pont az enyémet? Amihez akadémiai hozzájárulás kellett? És ráadásul az a *másik* is ír verset? És pláne ráadásul, az még meg is jelenik! Ez már disznóság!
– Egyet se búsulj, még a tieid is megjelenhetnek! Gyere inkább, olvassunk bele!
A testvérek egyetértésben lehuppannak a pamlagra, az állólámpa mellé, és összebújva olvassák a csinos kis kötet verseit. Egy darabig tökéletes a csend. Egy idő után Lucilla mocorogni kezd. Fészkelődik, a fejét vakarja, pirul, sápad. A bátyja rázörög:
– Mi van? Pisilni kell?
– Jaj, nem! Szeverke! Ezek olyan ismerős versek!
– Hogyhogy? Olvastad már valahol?
– Nem, nem olvastam. Ez biztos! Mégis...
– Hát akkor hallottad vagy valami. Olvassunk tovább!
Hanem Lucilla már egyre kevésbé fér a bőrébe:
– Szeverke – bök az ujjával az egyik versre, – ezt én írtam!
– Jaj, ne szeverkézz már, az isten áldjon meg! Mintha kisbaba lennék! Mi az, hogy te írtad?
– Én írtam! Meg tudom mutatni. Fent van, a versesfüzetemben. A saját kézírásommal. A saját fejemmel gondoltam ki! El is tudom mondani, fejből! Biztos, hogy nem most tanultam meg! Tessék, kérdezz ki! Vagy gyere, megmutatom!
– Na, ne reszkess már olyan nagyon! Nyugodj meg, bogárkám! – Szeverin átöleli sápadt, reszkető hűgát. – Elhiszem, ha mondod. Ne remegj, kicsikém! Biztosan van valami észszerű magyarázat! No! Csak nem leszel rosszul?
– Nem, jaj, azt nem szeretnék. De erre – észszerű magyarázat? Ugyan mi?
– Például, hogy valamelyik lóköti testvérünk beküldte titokban valamelyik kiadóba a verseidet. És miután olyan jó versek, hát a kiadó megjelentette. A lóköti pedig még nálad is jobban meg lesz lepve.
– Szeverke, ez nem stimmelhet igazán. Mert az eddigi verseket nem én írtam. Csak a hangulatuk ismerős. Írhattam volna én is. De ezt az egyet biztosan én követtem el. Lehet, hogy még több ilyen is van a kötetben?
– No fogd, nézd át! Estére összetrombitáljuk és kifaggatjuk a jónépet. Akkor majd kiderül.

Szokás szerint Szeverin viszi a prímet, mint trónörökös.

– Tisztelt közgyűlés! Csönd legyen már, hé! Itt az egész banda?

– Papa elment éjszakai műszakba, Juttácska már alszik. A többi itt van.

– Juttácska nem veszélyes, ő még nem lókötó. Papa... hmm. Papa eléggé az. Na, majd holnap elkapom. Akkor a tárgyra térek.

– Halljuk, halljuk!

– Ne komolytalankodjunk, uraim! – Ez az egy szem Benedeknek szól. – Körbeadom ezt a könyvet. Tessenek megcsodálni!

– Jé, hát ez Szabó Lucilla!

– De jé ám! Pontosán erre óhajtottam felhívni becses figyelmüket. Halljuk, ki követte el?

– Nyilván Luci. – Ez Jerne volt.

– Luci ám a körösztyanyád térgye! – Lucilla még ilyen körülmények között is paprikás lesz neve rövid változatától. Állítólag neki az egész jár.

– Ne személyeskedjünk, hölgyeim!

– Igenis, elnök úr! Mindamellettk esküszöm, hogy nem én voltam! Összesen öt olyan verset találtam benne, aminek be tudom mutatni a kéziratát. A kötet végén novellák is vannak, hát az aztán végképp nem az én műfajom.

– Gyerekek, ez egyre rejtélyesebb! Na, tényleg, ki tudja, hogy mi ez?

Agáta kérdésére semmi válasz, így Szeverin újra kézbe kapja a vezérséget:

– Túl nagy a csend. Akkor kezdjük! Ágica?

– Nem tudok semmit. Ilyen dolgokkal különben sem hülyülnék – mondja Agáta.

– Miért? Csak nem te is írsz?

– De igen.

– Na, itt van, ni! Lucilla is. Meg én is. Mi fog itt még kiderülni?

– Hát az, hogy én is írok. Csak én novellákat. – Ez most Benedek volt.

– Puff neki! Ez már a negyedik! Micsoda tehetséges banda vagyunk!

– Tehetséges? Talán csak humán érdeklődésű. – Jerne mondta, az ő rossz májával.

– Tudjátok, mit? Hagyjuk a tehetséget, ami kérdésessé vált. Most erről a könyvről van szó. Tehát Ágica nem tud semmit. Férjedurad?

– Szerintem ő sem. Hívjam?

– Hívjad! Tudd meg! Közöld!

Agáta megcélozza a földszinti telefont. Szeverin újra kérdez:

– Gyerünk tovább! Jercsi?

– Hát én ugyan nem küldtem semmit sehová, viszont... Megnéztétek ti becsületesen ezt a könyvet?

– Miért?

– Idesüsetek! Itt ni! A kiadás éve!

– Hú, apám!

– Na, most ki hülyéskedik?

– Hát ez nem igaz!

Agáta berohan, de a csatazajban semmit sem ért. Megrángatja Benedek ruhaujját, úgy kérdezi:

– Mi van?

– Tíz évvel később jelent meg!

– Minél később? – Agáta természetesen nem érti.

– Itt van, ide nézz! A mai napnál!

Ezt már érti Agáta is. Illetve dehogy! Jerne szólal meg, az örök praktikus:

– Gyerekek! Hogyan került ez ide? És főleg: miért került ide?

A kérdéstől hirtelen csönd lesz. Egy idő múlva Lucilla keservesen zokogni kezd és Szeverin vállára borul. Szeverin szó nélkül simogatja kedvenc húgocskája haját és semmit sem kérdez. Nagyjából érti a lány elkeseredését. Ki is írta mármost azokat a verseket? Másolni természetesen senkinek nincs joga, de kivonhatja-e Lucilla valaha magát a könyv hatása alól? Ha ezentúl ír valamit, félni fog, hogy csak másol, hogy valakit utánoz. És mérce is a könyv. Ami nincs benne, azt kár volt leírni? Hajaj!

A testvérek sejtik Lucilla gondjait, viszont a kérdés megmozgatta a fantáziájukat. Hogyan került ide ez a könyv? Vagy egy nagy, ostoba tréfa az egész, vagy valami bukfenec van az időben. Elképzelhető, hogy a nyomdában rontották el a könyvet? De akkor Lucilla versei hogyan kerültek bele? És a többi vers honnan van? Túl sok a kérdőjel. Ha a jövőből pottyant ide a kis kötet, akkor minden összeáll, egységes a kép. Bár kérdőjel így is akad jó néhány. De ki hisz el ilyen hülyeséget? Vagy legalábbis valószínűtlen? Mindamellet jobban esik az időutazó verseskönyvben hinni, bármennyire irreális a dolog.

A méla csöndet Benedek töri meg. Föláll, nagyot nyújtózik:

– Gyerekek, tizenegy óra! Lucilla, kölcsönadnád holnapra ezt a könyvet?

– Csak vigyed! Tulajdonképpen nem is az enyém.

Jerne is beleszól:

– Bence után én kérem. Olvassuk el mindannyian! Rá kell jönnünk, miért pottyant ide ez a könyv!

~~✂~~ Eltelt egy hét. Újabb közgyűlés jött össze, Jerne sürgetésére. Ezúttal itt van János is, Agáta férje. Nem Szabó, de jól beleillik a társaságba, mindenki szereti. Itt van valahol Böbe baba is, Agáta pirinyó lánya, de már ágyba dugta a nagyanyja. Viszont a tízéves Juttácska, a legkisebb testvér most ébren van, mindenről informáltak, mindent elolvasott és most csillogó szemmel lesi a nagyok tanácskozását. Papa is itt van, gondterhelten ücsörög. Érti ő, érti – de olyan érthetetlen az egész. Ami azt illeti, ezt a véleményt többen osztják.

Szeverin, a trónörökös nyitja meg az ülést. Azért trónörökös, mert korelnöknek nem jó. Agáta idősebb. De nem szereti, ha emlékeztetik huszonöt életévére (Vénülök!), és nem elnökösködik.

– Tisztelt banda! Elolvasta mindenki a kérdéses irodalmi alkotást?

A kérdés merőben szónoki. A válaszok a „Na, ne hülyülj!”-től az „Eredj már!”-ig terjednek. A következő kérdés viszont fontos:

– No és? Szerintetek miért? És hogyan?

Nem, ezt nem így kellett volna kérdezni! A felharsanó zsivaj hatására Szeverin előbb a fülére kapja a tenyerét, azután nagyot kurjant:

– Hé, emberek! Csak egyenként!

Használt. Szeverin kezdi a szokásos sorrendet:

– Ágica?

– Talán előbb Papa, nem?

– Jaj, bocsánat! Papa? – Hiába, Papa nem megszokott résztvevő a testvérek tanácskozásain. És a mostani megszólalása is...

– Gyerekek, én ezt az egészet nem értem. Inkább ti tárgyaljatok!

– Jó! Majd szól Papa, ha úgy gondolja. Szóval, Ágica?

– Hát... tudjátok... olyan képtelenség!

– Ezt tudjuk. Szerintünk is az. De konkrétan?

– Hát... az az időutazós novella...

Lehet, hogy Agáta folytatná, de megint kitör a csatazaj. Az ajtón bedugja fejét Mama, a hangja csupa szemrehányás:

– Gyerekek! Böbe baba alszik!

Ettől csend lesz. Relatív. Talán a „suttogva kiabálnak” kifejezés lenne a jobb.

Szeverin próbál rendet teremteni:

– Fiúk-lányok! Folytassuk inkább!

De most hirtelen megszólal Juttácska, aki amúgy kettőt sem szól, ha nem muszáj:

– Minek folytatni? Mindenki szerint az időutazós novella jelenti a megoldást.

Élénk bólogatás válaszol a kicsi szavaira. Csak Papa néz elveszetten. Jerne észreveszi (imádja az apját, mint minden rendes lány) és megkérdi:

– Nem olvasta, Papa?

– Hát... nem az egész könyvet.

– Nem baj, figyeljen, elmondom. Azt már tudja, hogy ez a könyv, hogy úgy mondjam, tíz év múlva jelent meg. Nem tudjuk, hogy ez tréfa-e, vagy valóság. Mi mind inkább arra hajlunk, hogy vegyük valóságnak, noha... De ha ez az egész nem csak egy ostoba tréfa, akkor fölmerül a kérdés, hogy miért és hogyan került ide ez a könyv, mihozzánk. A „hogyan”-ra válaszolni persze nem tudunk, de az biztos, hogy a könyv időutazása energiát emésztett fel. Valószínűleg nem is csekély energiát. Úgy gondolom, hogy ha az időutazáshoz nem kéne sok energia, akkor már felfedeztük volna.

– De hát felfedeztük! Itt a könyv!

– Ohó, Papus! Csakhogy ez a könyv a jövőből jött! A jövőben fedezték fel az időutazást! Visszaküldeni sem tudjuk a könyvet, csak közönséges, avagy mezei módszerrel! Hogy tudniillik hagyjuk, hogy az idő a szokott módon folyjék el fölötte.

– Tíz évig várhat és porosodhat. – Ez Benedek magyarázata az ügyhöz.

– Tíz év múlva már lesz időutazás? – Ezt Juttácska kérde felcsillanó szemmel.

Határozottan kedve lenne a gyakorlatban kipróbálni. Jerne lehűti:

– Hát én azt honnan tudjam? Az a tíz év semmit sem jelent. Akik ideküldték ezt a könyvet, azok számára ez lehet egy régi könyv is. Csak nekünk új.

– De ez a könyv is új. Nyomdászagú.

– Akkor is lehet reprint kiadás. De új is lehet miattam! Nem ez a téma! Akár régi, akár új, itt van. Ide küldték. Sok energia felhasználása árán. Tehát célja van, ez a lényeg!

– No igen, most jön a „miért” kérdése – foglalja össze Szeverin.

– Pontosan! Nohát, erre a kérdésre ad meglehetősen elfogadható választ az időutazós novella. Azért gondoljuk mindannyian így, mert a többi versben, elbeszélésben nincs szó az időről. Legalábbis nem konkrétan. Ha pedig komolyan vesszük az időutazós novellát, akkor mindent megmagyaráz. Tetszik érteni?

– Nem én, kislányom. Nem olvastam a novellákat.

– Jó, akkor elmondom. Az a lényege, hogy a mi családunk kirándul a Bükk-fennsíkra és egy eldugott helyen, beszorulva talál egy úrhajót. Egy kicsi úrhajót, olyan kétmétereset. Családunk ezt egyesült erővel szorult helyzetéből kirángatja és az úrhajó ajtaját kinyitja.

– És kinyílik? Egy úrhajó ajtaja? Kívülről?

– Ki, mert ez nem is úrhajó, hanem időgép. Az utasa már majdnem szomjan halt. Mi aztán megitatjuk, miegyéb, és a végén, gépével együtt, eltűnik az időben. Na. Ennyi.

– Értem. De ha szerintetek azért jött ez a könyv, hogy segítsünk az időutazón, akkor nem kellene indulnunk?

– Dehogyan! Szerintem. Szever, vedd át a vezénylest!

– Parancsára! Szerintetek szavaznunk kell?

Csend lesz, majd János, tétován:

– Több mindenről is szavazni kéne. Komolyan vegyük-e? Most induljunk-e? Kinek kell mennie? Mit vigyünk? És mi van, ha mégis ugratás? Ha az egész csak ugratás?

Megint csend lesz. Juttácska csillogó szemmel néz egyik testvéréről a másikra és közben hatalmasat ásít. Ő máris menne, de mellesleg már régen ágyban a helye. A nagyok meg hallgatnak, mindenki fáradt és gondterhelt. Muszáj a kislánynak megszólalnia:

– Fiúk-lányok! Vigyetek engem is magatokkal vasárnap a Bükk-fennsíkra!

A nagyok rámerednek, majd Szeverin bólint:

– Igaza van a csöppségnek! Irány az ágy, holnap megbeszéljük a vasárnapi kirándulást! Jutta, zseniből vagy!

Ezt mindenki tudja, nincs hozzászólás, szedelőzködnek. Csak Papa morog csöndesen:

– Nem hiszek én ebben az egészben! Muszáj nekem is menni?

Jerne fölugrik, nyújtózkodik, úgy mondja:

– Muszáj, Papa! A friss levegő még senkinek nem ártott. Különben is, a novella szerint Papus agyából pattan ki a megváltó ötlet.

Papa hirtelen büszke lesz, aztán ugyanolyan hirtelen megint letörik és morog:

– Aztán miféle ötlet?

Jerne nevet:

– Ha én azt tudnám! De Luci...lla nem írta meg!

Papa most a fiatalabb lányhoz fordul:

– Na, mondd meg, Lucikám, miféle ötlet?

Lucilla égre forgatja a szemét, jól játssza a kétségbeesés élő szobrát:

– Papus! Én azt a novellát majd csak a kirándulás után fogom megírni!

– Mi? Hogy? Ja! Igaz. Menjünk aludni!

Úgy tesznek.

 Másnap megint megbeszélés, de ezúttal már délután. Mindenki izgatott, fontosnak érzik a mielőbbi döntést. Szeverin kezdi:

– Szóval, induljunk vasárnap. Gyerekek, milyen évszakban játszódik a történet?

Mindenki Lucillára néz, de persze ő sem tudja. Tétovázik:

– Csobog a forrás. Tüzet rakunk. Azt hiszem, tél nem lehet...

Jerne is beleszól:

– Szever a melegítőjét Luci...llára adta.

– Az semmit sem jelent. Nyáron is kell hajnalban melegítő, azt mindig viszem.

Megint Lucilla szól hozzá:

– Jerci pokrócot terít az időutazóra.

– Akkor viszünk pokrócot. Ez viszont hűvös időre vall.

Juttácska látja, hogy a nagyok megint bedugultak. Meg kell szólalnia Szeverin ölében:

– Az egész úgy kezdődik, hogy a mozdony lihegve birkózik az őszi köd paplanával.

– Jutta, zseniből vagy! – Benedek nyilvánítja ki az általános véleményt. Szeverin viszont képen csókolja a kicsit:

– Helyes! Ősz van, mehetünk. Mit viszünk? Menteni kell, kihúzni azt az úrhajót. Aztán kulacsot, pokrócot...

János nagy természetjáró:

– Fokost viszünk és kötelet. A többi a helyszínen megoldható. Térképet, iránytűt. Igazán írhattál volna részletesebb novellát is, kislány! Hol keressük azt a gépet?

Lucilla igazán nem tudja:

– Hát... Bükk-fennsík. Az nagy. Megnézzük a lovakat. Akkor Csipkésút. A Svéd-fenyves felé indulunk. Keréknyomokban bukdácsolunk. Valami erdei út lehet. Melyik? Bánkútról nem esik szó. Odáig nem jutunk el? Vagy nem is arra indulunk? De akkor merre?

– A könyvet mindenesetre visszük. Folyamatosan próbálunk tájékozódni. Írhattál volna kevésbé irodalmi beszámólót, több konkrétummal! Többre mennék velem.

– Lehet, hogy írtam is. Csak az nem maradt meg. Azért küldték vissza ezt. Különben is, lekopni! – nyelvel Lucilla. Mit macerálják annyit? Hiszen még egy szót sem írt le! Majd a kirándulás után, ha igaz. Meg kell írnia, hogy legyen mit visszaküldeni a jövőből. Világos? Az. De felfoghatatlan, jesszusom, szikrázik az ember feje tőle, úgy belülről.

Közben folyik tovább a tanácskozás, bár Lucilla csak a zsongást hallja. Agáta kardoskodik, hogy Böbe babát vinni kell, van elég felnőtt, aki cipelje. A kardoskodásnak egyébként nincs túl nagy értelme, nem is akarták itthon hagyni a kicsit. Jánosnak meggyőződése, hogy ugratás az egész, de a kirándulás attól még jöhet. Papa nem is tudja... de mennie kell, a megváltó ötlet miatt. Jerne praktikus ember, ritka ábrándos lélekkel. Ő tehát listát készít. Ami azt illeti, ábrándos lélek több is akad itt. A fiúk is. Mindenki szerint menniük kell, hátha tényleg segíthetnek. Juttácska a plafonon mászkál izgalmában, de számára a dolog egészen természetes. Csak éppen izgalmas. Mama? Mama mozdíthatatlan. Csomagol nekünk finomakat, aztán beleül a legmélyebb fotelba a soros kötésével, és köt, és mereng, és vár... Mamát nem lehet vinni. Mama hivatala a hazavárás.

 Vasárnap hajnal. Ködös sötétség, lámpák fűzésével enyhítve. Szabóék vonulnak a pályaudvar felé és az őszi köd paplanáról szellemeskednek. Lucilla már érti, miként került bele a novellába az a paplan. Ennyi nevetés, bolondozás után muszáj lesz megörökítenie. Viszont azt is szentül elhatározza, hogy két-három évig nem írja meg a kalandot. Először is sosem írt még novellát, de ez most a kisebbik baj. Rettentően zavarja, hogy szinte kívülről ismeri már az írást. A többiekkel együtt. Meg kell várnia, amíg elhalványulnak az elbeszélés kifejezései és aztán a saját szavaival leírni újra. Így becsületes. Ostobaság! Hiszen azok a saját szavak, amiket *akkor* majd le fog írni, ugyanazok a szavak, amik *most* zavarják. Juj, ezt hagyjuk már! Lucilla nem tudja pontosan, mi is az a híres időparadoxon, viszont ezt a helyzetet kellően paradoxnak találja. Szerencsére most Juttácska elkapja a kezét és a csipkésúti ménesről kezdi faggatni. Jobb is hagyni azt a fránya paradoxont magának, éljenek a lovak!

 A vasúti fülkébe szűken férnek be, hét felnőtt, két gyerek, de külön fülkében senki sem akar utazni. Így Juttácska is ölbe kerül és vándorol az ölemben, mert senki sem tudja sokáig tartani. Nehéz már. Böbe babának viszont bérlete van az apja ölébe és minél inkább csalogatják, annál inkább tapad az apjához. Nem fél a többiektől, mindenkit külön-külön szeret, csak kicsit... sokan vannak. Tiltakozása jeléül Böbike már éppen sikítani akar, de akkor végre békén hagyják. Maradhat kedvenc apja ölében. (Hiába, Böbike is lány, a maga másfél évével!) Nagy kényelmesen befészkelődik és az ujját a szájába nyomja. Ezt a jelenséget nevezzük úgy, hogy „Böbe baba halmozza az élvezeteket”. Egyébként el fog aludni. Korán van még.

A többiek beszélgetnek, sőt, trécselnek és közben ártatlan képet vágnak. Igazság szerint a gyomrukát szorítja az izgalom, a kaland várása, de most nem, nem szabad erről beszélni! Úgy kell tenni, mintha ez egy normális családi kirándulás lenne.

 Már szépen süt a nap, már ott baktatnak a fennsíkon, amikor Benedek lázadozni kezd magában. Ugyan miért nem beszélhetünk a lényegről? És megkérdi:

– Nem siethetnénk? Van más út is a Svéd-fenyvesbe. Kit érdekelnek most a lovak?

A lovak? A lovak tulajdonképpen mindenkit érdekelnek. De nem most! Böbe baba nem bírná a sietést? Böbe baba úgyis többnyire valaki karján ül. Tényleg! Miért ne siethetnénk? Mindenki Szeverinre néz. A fiatalember tétován húzza meg a vállát, ahogy a térképet böngészi:

– Siethetnénk? Az írás szerint dél felé érünk oda. Ilyen ütemben, lovak nélkül, ezen a rövidebb úton már tíz körül a Svéd-fenyvesnél lehetnénk. Az ám! Az írás szerint Csipkésút után, Bánkút előtt, a Svéd-fenyves felé... Ez zavaros. És ott meg segítségre vár valaki. De ha le van írva az a dél! Megmászhatjuk a „történelmet”? Mit mondasz, Bence?

– Segítséget viszünk. Én megkísérelném!

– De írva vagyon! Tehát nem lehet!

– Bizonyítsd be!

Szeverin ettől leáll. Csakugyan! Mit lehet itt bizonyítani? No, és hogyan? Lucilla is közbeszól:

– Hátha csak rosszul emlékszem két-három év múlva, azért írom azt a delet?

– Szóval te is sietnél. Jó, hát menjünk a rövid úton!

Mennek a rövid úton. Az első szakadékig. Ahol száraz időben le lehetne evickélni. De most kegyetlenül csúszik. Benedek mélabúsan jegyzi meg:

– Mégis kell itt Csipkésút! Mégis dél körül volt az! Visszafelé lépésben indulj!

És a kis csapat fordul vissza, Csipkésútnak. Mégis lesznek lovak.

 A lovak gyönyörűek voltak. Naná, a lovak mindig gyönyörűek. Barátságosak is voltak. Fényképezni is hagyták magukat. A nap is süt, aranyos-meleg az idő, az erdő pedig olyan, de olyan! Mint egy napsütötte őszi erdő, na! Nem puffogtatunk itt közhelyeket. Mindamellet a hangulat feszült. Minden szép, de menjünk már! Találjuk már meg!

Papa nagyon elgondolkodott. A gondolkodás végeredménye természetesen morgásban tör a felszínre:

– És ha még el sem vezett? Azért nem találjuk meg?

– Akkor jövünk a jövő héten is. Amíg ősz van. – Szeverin mondja, de a többiek is

bólogatnak.

– És ha már a múlt héten kellett volna jönnünk? Hátha elpusztult már a szerencsétlen! És ha csak úgy nem találjuk? Nagy itt az erdő és nagyon pontatlan a leírás.

Most Lucilla szól, szavakat keresve:

– Tudja, Papus, én ezt a történetet leírtam. Leírom. Valószínűleg az igazat írtam. Lehetne az egész a fantáziám terméke, ha ezt most nem is hiszem el magamról. De akkor minek jött a könyv? Tehát valóság-szaga van. Akkor pedig megtaláljuk. Mert leírtam. És élni fog. Ugyanezért.

Ez ugyan meglehetősen fatalista életszemlélet, ha meggondoljuk, de Papa pillanatilag belenyugszik. Most Benedek kezd hangosan morfondírozni:

– Miért szorult be? Micsoda hülyeség, hogy egy időgép beszorul? Ugorjon ki a beszorult időből egy másikba, és kész!

Csakugyan! Most aztán ezen török a fejüket. Jerne talál rá az elfogadható válaszra:

– A sziklák sokáig állnak. Olyan régen ott áll az a szikla, hogy nem tudja időben megelőzni. Vagy eltört valami a szerkentyűben. Esetleg kísérleti példány az időgépe. Még nem tökéletes. Variáljam még?

– Isten őrizz! Meggyőztél!

Juttácska szerint már megint nem arról beszélnek a nagyok, amiről kéne. Beszorult és kész. Ki kell menteni. Viszont vizük már alig van. Így ő is hozzászól, megrángatva bátyja kabátujját:

– Szever! A kimentett időutazó először inni kér!

– Jutta, igazad van! Lássuk a kulacsokat! Most sürgősen keresünk egy forrást vagy kutat.

 – Megvan! Megvan!

Ez a kiáltás eddig ötször hangzott el. A kiáltást nagy futás, majd nagy csalódás szokta követni. A hatodik kiáltást Benedek produkálta és most egyedül szalad. A többiek letörten ballagnak mögötte, jól elmaradva. Hanem Benedek most újra kiált:

– Gyertek gyorsan! Tényleg itt van!

Hja, kérem, az egészen más! Az egész társaság futásnak ered. Elöl Juttácska, röpködnek utána a hajfonatai. Leghátul Papa és János, Böbe babával a karján.

Itt van! Ez az! Ezüstös szivar, olyan két méter fölötti a magassága. Szemmel láthatólag sebzetten fekszik a sziklák között, azok pedig szorosan körülölelik. Ajjaj, túlságosan is szorosan! Nem túlzott a leírás. Most aztán hogyan tovább?

A következő félóra tanácskozással telik el. Ez úgy történik, hogy mindenki a sziklákon mászkál, minden rést, nyílást megtanulmányoznak, és közben röpködnek a javaslatok. Ezeket átlag fél perc alatt valaki lelövi, viszont felereszt egy új javaslatot, ami hamarosan hasonló sorsra jut. Mikor már mintegy térdig járnak a lelőtt javaslatokban, akkor szólal meg Papa:

– Én mást mondok.

Mindenki odakapja a fejét. Tulajdonképpen már régen várják, hogy Papa megszólaljon. Mint tudjuk, Papáé lesz a megváltó ötlet. De Papa eddig meg sem nyikkant. Titokban egész úton lázasan törte a fejét, nagyon nyomasztotta a zseniális ötlet kötelezettsége. Soha életében nem tudta megérteni a muszlimok fatalizmusát, ezért most, amikor valami hasonlóba csöppent, nagyon furcsán érzi magát. No, meg nem kis dologról van szó, hiszen emberélet múlik az ötletén. És semmit, de semmit nem tudott

kitalálni reggel óta! Most viszont a többiekkel együtt vizsgálta az ezüst szivart, meg a sziklákat, és most tényleg van ötlete. Nem zseniális, csak úgy egy ötlet. Háttha lehet vele valamit kezdeni. Hiába lesnek olyan áhíttal a fiatalok, ez nem a megváltó ötlet lesz. De azért mondja:

– Ha itt, ennél a repedésnél letörjük ezt a sziklát, akkor a szivar már kötelekkel kiemelhető.

– Jaj, Papa! – Általános sóhaj. Benedek részletezi:

– Elvileg persze igaza van. De hogy a füttyölős fülemülébe akarja letörni a sziklát? Már bocsánat!

Ha csak ez a baj...! Papa megnyugszik és hatalmas lelki nyugalommal kezdi kibelezni a hátzsákját. A többiek körülötte állnak és meglehetősen bambán bámulnak. A zsákból nagykalapácsok kerülnek elő, vasékek, sőt, védőszemüvegek. Tyű, ez a Papa mit cipelt! Ők meg azt hitték, azért lassú, mert idős! És micsoda jó ötlet az a négy vasék! Így már lehet sziklát repeszteni! Juttácska lelkesülten felkiált:

– Papa, te zseniből vagy!

Erre kitör az általános, megkönnyebbült hahota. Juttácska előbb elpirul, amiért önkéntelenül tegezte az apját, aztán rájön, hogy ez most nem számít, és akkor ő is a nagyokkal nevet.

Na, akkor most munkára fel! A négy férfi keresi a szikla megfelelő pontjait. Agáta az összes hölgyet messzebb tereli a repülő szilánkok útjából. Juttácska megkutyálta magát, ő segíteni akar. Az egyszerűség kedvéért felküldik a másik, a magasabbik sziklára, és az lesz a feladata, hogy meghatározza az ütések ütemét. Előkészülnek, gyakorolnak, aztán messze hangzik Juttácska ütemes, éles kis hangja:

– Egy, kettő, három, bumm! Egy, kettő, három, bumm!

A szikla hagyja magát meggyőzni. Előbb csak tágul a repedés, majd a kérdéses szikladarab lecsúszik. Most jöhetnek a kötelek...

Az ezüst szivar kiemelkedik kényelmetlen sziklaágyából. Ez itt az ajtó, de kilincs sehol. Hát most? Papa körbe-körbetapogatja a halványan kivehető keretet s közben – újonnan szerzett fatalizmusával – csendesen dörmög:

– Márpedig ki kell nyílnod! Írva vagyon!

Ez valamiért használ. Az ajtó kinyílik. Nagyon meleg és nagyon bűdös levegő árad ki, majd megjelenik egy remegő emberi kéz. Egyszerre hárman kapnak utána, húzzák, támogatják, emelik az elernyedő férfit. Annak hangosan vacog a foga és rekedten susogja:

– Víz! Adjatok vizet!

Szeverin ugrik a kulacsért, Jerne a pokrócokért, sebesen ágyaz.

– Ide fektessétek!

Lefektetik a beesett szemű, borostás időutazót. Benedek már rőzsét gyűjt, tüzet kell rakni, teát készíteni, ennivalót melegíteni. Ki tudja, szegény mikor evett utoljára? Mi is ebédelhetünk éppen.

Lucilla keze a megszokott mozdulatokkal készíti az ennivalót, az agya viszont teljesen megállt, egyhelyben topog. Ez az időutazó... tiszta képtelenség... de ha nem lenne olyan borostás és megviselt... magyarul szólt... na és, ez semmit sem jelent... akkor is, minket hívott a könyv... akárhogy nézem... szóval nagyon hasonlít... ugyan kérem!... vagy mégis?...

Kezd már magához térni, de nagyon gyenge szegény. Lucilla a tálcával az időuta-

zóhoz lép és látszólag jámboran kérdi (bár számít a válaszra):

– Hogyan szólítsuk?

És elhangzik:

– Természetesen Szevernek. Hiszen úgy szoktatok.

Valódi élőkép. A megdöbbenéstől megmeredt emberek bámulnak a férfira. Az agyak csak lassan mozdulnak. Hát izé... A férfi érzi a döbbenetet, no meg emlékszik is, mennyire meg volt lepődve. Halványan tréfálni próbál:

– Csak semmi Szeverke!

Egyedül Lucilla mosolyog egy vérszegényet. A többiek még nem emésztették meg a dolgot. Felváltva bámulnak a két Szeverre. Juttácska hirtelen megkérdi:

– Hány éves vagy?

– Negyvenkettő. Jaj! – És az idősebbik Szeverin a szájához kapja a kezét. A fiatalabbik halkán dűnnyög:

– Időtörés. És én most éljek így! Utálok a fatalizmust!

Az idősebbik röstelkedve mondja:

– Bocsáss meg! Teljesen igazad van! De ezt a találkozást már amúgy sem felejt-heted el. Ha tudnád, mit izgultam, amíg vártalak benneteket! Főleg amikor már nagyon rossz volt a levegő és az ájulás környékezett! Emlékeztem a találkozásra, mégis nehéz volt túrni és várni. De igazad van. Megpróbálok óvatosabb lenni.

Most Lucilla szólal meg:

– Egyél inkább. Biztosan nagyon éhes vagy. És Böbe babát is meg kell már etetni. Majd ebéd után beszélgetünk.

Jobb is, ha most mással foglalkoznak. Mindenki étvágytalan ugyan az eseményektől (még Böbike is érez valami szokatlant), de azért rágsálnak. Juttácska felsóhajt:

– Szóval nem lesz tíz év múlva időutazás!

Az idősebbik Szeverin szeretettel mosolyog kicsi hűgára:

– Persze, hogy nem. Még fel kell nőned, még el kell végezned az egyetemet, még fel kell... fedezni sok mindent, amíg az időutazás lehetőségessé válik. Várjál türelmesen!

– Várok, várok – és újra belemerül az ebédbe.

Ebéd után körbeülik az idősebbik Szeverint:

– Na, most mesélj!

De Szeverin elhárítja a kérést:

– Ne haragudjatok, de nem tehetem. Időtörés lenne. A személyes jövőjét senki nem ismerheti. Elég baj az, hogy Szever már ismeri. De még kísérleti az időgépünk, és én tudtam, emlékeztem rá, hogy bajba kerülök a kísérlet során. Odakészítettem a főnököm asztalára Lucilla könyvét és kértem, hogy olvassa el, miután elindultam. Úgy látszik, elolvasta.

Papa megint dűnnyög:

– Nem értem, kislányom! Miért nem írtad bele abba a novellába, hogy Szevert találjuk a gépben?

Lucilla szorosán a fiatalabb Szeverin mellett ül (ott érzi magát biztonságban) és tétován néz az idősebb Szeverinre. Csakugyan! Hiszen ez sokkal fontosabb, mint az őszi köd paplana! Szeverin szó nélkül is érti a hűgát (még ennyi év után is), meg is szólal:

– Én kérem meg most Lucillát, hogy ne írjon bele a novellába. Mondjátok meg őszintén: elhittétek volna akkor is az elbeszélést, ha Szevert kell megmenteni? Nem volt már így is elég hihetetlen?

János közbedörmögi az általános véleményt:

– De, bizony eléggé!

– No, ugye? Ha pedig elhiszitek, az lett volna a baj. Így is emberélet múltott rajtatok, az én saját becses életem, ugye. Így is hatalmas volt a felelősségetek. Ha a név is ott van... némely érzékenyebb családtagom talán bele is betegedett volna.

És most furcsa jelenet következik, legalábbis egy kívülálló számára. A szavakat ugyan az idősebbik Szeverin mondta, ő néz ellágyulva kedvenc kishúgára (Istenem, milyen fiatal most még az én Lucikám! Mennyi lehet, tizenhét?), de az utolsó mondatnál mégis a fiatalabb Szeverin emeli fel a kezét és simít végig Lucilla haján. A családtagok észre sem veszik a jelenet szokatlanságát. Az ő érzéseik szerint minden a helyén van.

Most Benedek próbálkozik:

– Legalább valami picit mondjál! Valami nem túl konkrétat! Például... például lesznek-e gyerekeim? Ne mondd meg, hogy mikor, hogy mi a nevük, csak annyit, hogy lesznek-e. Ez csak az ábrándozás szintje, ennyit talán el lehet mondani?

Az idősebbik Szeverin kicsit tűnődik, majd rábólint:

– Jó. Mikor eljöttem, mindannyiótoknak volt gyermeke. Így jó?

Tétova bólogatás és mosoly a válasz. A fiatalabb Szeverin halkan rákérdez:

– Nekem is?

– Neked? Ja, igen. Nekem is van gyermekem. Megmutathatnám a fényképeket is... de nem merem. Na, erről ennyit! Nem szabad a jövőről beszélnünk! Legyetek jó fiúk!

Jerne feláll és megszólal:

– Ha nem beszélgethetünk, akkor javítsuk meg a szerkentyűdet! Valahogy vissza kell menned, nem élhetsz itt köztünk két példányban.

Mindenki feláll, csak Böbe baba alszik mélyen odébb, a bokrok alatt. Tevékeny család ez, ügyes kezű. Az idősebbik Szeverin irányítása mellett gyorsan megjavítják az időgépet. Szerencsére minden törés, mely ideiglenesen nyomorékká teszi a masinát, helyben barkácsolható.

Amíg a kezek járnak, a szájuk többnyire hallgatnak. Furcsa ez a felemás helyzet. Megpróbálnak általános kérdéseket feltenni, nem a jövőre vonatkozót, de hát lehet? Az idősebbik Szeverin leghétköznapibb hétköznapja is a jövő körülményei között folyik. Kényelmetlen helyzetbe hozni pedig nem akarják. Hiszen a testvérük. Amin megint lehet elmélkedni. Így aztán nem sok szó esik.

Lucilla kéri:

– Vidd vissza a könyvet innen!

Szeverin rábólint:

– Viszem, Lucikám! Úgyis időtörés lenne itt hagyni. Szegénykém, nagyon megkínzott, igaz?

Később hozzáteszi:

– De azért el ne felejtse megírni azt a könyvet! Kínos lenne Szevernek – mutat a fiatalabbra.

Lucilla eltűnődve rákérdez:

– Lehet ezt elfelejteni?

Na igen.

Juttácska a szerszámokat adja kézre és közben mindent megnéz. Nem kérdez, nem mer. Egyszerre odafordul az idősebbik Szeverinhez:

– Azt hiszem, fizikus leszek. Nagyon érdekel ez az időgép. Te semmit sem

mondhatsz, hát oké. Majd én kitalálom magamnak.

Szeverin ezt már rég tudja, de... Hangosan csak ennyit mond:

– Tőled kitelik! Te zseniből vagy, mint tudjuk.

Papa csak most hiszi el igazán, hogy ez a férfi a családhoz tartozik. Azt mindenki mondhatja, hogy Szevernek hívják. Bár... kinek jutna eszébe? De ha azt is tudja, hogy Juttácska zseniből van... A könyvről is tudott. Pedig senki sem emlegette. Hát igen. Úgy látszik, tényleg Szever. Úgy látszik, hogy mégis igaz ez az egész zűrzavar és időgubanc. Mindamellet Papa így sem érti. Már elhiszi, de nem érti. De azért morog egyet:

– Anyádról nem is kérdezel?

– Jaj, Papa! Hiszen emlékszem, hogy reggel otthon hagytuk, jó egészségben!

Az ifjabbik Szeverin végképp meg sem szólal. Nagyon furcsán érzi magát, mióta kettő van belőle. Időnként lopva rápillant eljövendő önmagára, hol kíváncsian (szóval ilyen leszek?), hol bírálóan (jól tartja magát, de ez a frizura, ilyet én soha... izé), hol kissé féltékenyen (hős a családban, odanézzenek!). Bárhogy forgatja, itt és most két Szever van. Ki hallott még ilyet? Izé... hát éppen hallott. Mint tudjuk, egy az isten, de három személyben. Azok is három idősikből keveredtek volna így együvé? És ez még csak hagyján! De így élni, ezzel a tudattal! Hogy majd egyszer be lesz szorítva a sziklák közé, és egyre romlik a levegő, és vagy jönnek, vagy sem... De hiszen jöttek! Jöttünk. Jaj, de zavaros! Kétszer kell megélnie ezt a napot és találkoznia önmagával. Mostani önmagával. Aki majd tovább él, azzal a tudattal... Aki már egy kicsit más lesz. Fial srác, előtte még a jövő, az egyetem, a munka és ez az utazás, illetve az az utazás. Hiszen ez most a másik Szever utazása volt. Akkor pedig az ő utazása lesz, és lesz egy harmadik Szever, a fiatal. Aki egyébként most ő. Jaj! Hagyjuk! Ez valami furcsa ciklus. Hány Szever van? Gyakorlatilag csak kettő, aki itt, most megjelent. De ez a kettő is csak egy. Hát ebben most nehéz hinni! Na, cifra élete lesz!

Benedek kérdezget. A gépről is, óvatosan. Igazából a működési elv, az üzemanyag érdekelné, de úgysem kapna választ. Ezért az ugrás időtartamáról érdeklődik. (Tényleg nem tudta volna Szeverin korban megelőzni a sziklát. Még nem. Bár már folynak kísérletek.) Aztán a fegyverkezésről kérdez. A válasz nem valami konkrét, de úgy foglалható össze, hogy már fogyatkoznak a fegyverek. Már kezd észre térni az emberiség. Ez is valami. Valami biztató. Akkor a környezetről, az életszínvonalról, a megélhetésről kezd kérdezgetni, de Szeverin nagyon óvatos válaszokat ad. A kialakuló kép így meglehetősen homályos.

Agáta leginkább Böbe babával foglalkozik, aki most éppen nyűgös. Az idősebb Szeverin az előbb fölkapta a csöppséget, megölelte és azt mondta:

– Tudod magadról, te pirinyóka, hogy milyen szép nagylány leszel?

De Böbike több okból sem válaszolt (első ok: nem tud még beszélni), Szeverin pedig elrohant, mert hívták a géphez. Agáta most tehát az elhangzottakon elmélkedik, ha Böbe baba éppen hagyja. Nem nagyon hagyja.

János egy husángot farag az idősebbik Szeverin magyarázata alapján. Közben nem érti az egészet. Meg volt győződve, hogy ugratás az egész. Biztos volt benne. Most is ezt próbálja – legalább magának – bebizonyítani, szedegeti a cserepeket. De ahogy sem áll össze a kép. Sajnos, az a hihetetlen, lehetetlen variáció sokkal hihetőbb.

Jerne praktikus lelkét leállították. Kérdezni nem szabad. Így most az ábrándos lelke lép működésbe. Gondolatban a dinoszauruszok között bolyong, de rádöbben, hogy ott félne. Akkor csak egy kamerát küldjenek oda, nem igaz? Rá is kérdez:

– Miért nem egy kamerát küldtek? Ez így veszélyes!

Szeverin válasza ennyi:

– Minek ment Armstrong a Holdra?

Ami persze igaz, ha nem is túl bőbeszédű válasz. Lehet, hogy voltak is már itt valamilyen időgépek? Az ufók? Sőt, a távolabbi jövőből is jöhetnek valakik a masináikkal. Ez a Szever szinte holnap él. Száz év múlva többet tudnak az időutazásról, jobb gépekkel jönnek hozzánk. Sőt, jöttek is. Mellesleg, nem lett volna egyszerűbb a jövőből menteni meg Szevert? Meg is kérdi. Hozzáteszi:

– Az ő számukra ez az ügy nem lett volna időtörés. Hiszen nekik te is múlt vagy.

– Azt hiszem, nem is tudnak a jövőben rólam. Vagy ha tudnak, hát olvasták Lucilla novelláját is. Ha pedig a novella szerint megmenekültem, akkor minek jöjjenek? Azt hiszem, a főnököm asztalára letett könyv az oka annak, hogy így alakultak a körülmények.

– Hát azt nem! A könyvet azért tudtad letenni, mert Luci megírta. Luci azért írta meg, mert találkoztunk. Azért találkoztunk, mert a könyvet odatetted. Igazi, valódi, szép kör, ebből nincs kitörés. Nincs ok és nincs okozat. Illetve van, de túl sok van mind a kettőből. Tudod, mi az oka ennek a beszorulásodnak? Az időutazás. De Juttácska sem találná föl az időutazást, ha most nem találkoztunk volna. Püff, még egy kör!

– Állj csak meg! Állj meg és halkítsd le magad!

Szeverin susog. A többiek – szerencsére – messzebb vannak.

– Honnan veszed, hogy Juttácska találja föl az időutazást?

Jerne egy kicsit megijed. Csakugyan, ilyesmit hangosan kimondani... Ezért ő is susogva válaszol:

– Szerintem következik abból, amit mondtál.

– Ajjaj! Mert nem kéne annyi rejtvényt fejtened! Ajjaj! Mégis könnyelműség volt azt a könyvet a főnököm figyelmébe ajánlani! Rokonok közé csöppenni vissza! Ismerik az ember gondolatait! Ajjaj! Fegyelmi-szaga van a dolognak!

– Jól van már, no! Ha fegyelmi, hát annyi! Még mindig jobb, mint beszorult gépben megfulladni! Tudod, mit? Mostantól fogva befogom a szám. Tőlem senki nem tudja meg, mire jöttem rá. Jó?

– Rendes tőled. De nagyon hallgass, jó? Szerencsére tudsz. Meg ne sejtse valahogy a kislány! Ajjajaj! Jobb lesz innen pucolni, mielőtt még egyebekre is rájössz!

Ettől fogva az idősebbik Szeverin végképp alig szól. Nagyon nem mer szólni. Ez a Jerne! Mindig is csak a logikai játékokat szerette. Viszont a gép nagyjából elkészült. Szeverin tehát beleül, ellenőrzi, próbálgatja.

Eljött a búcsú perce. Furcsa egy búcsú ez. Hiszen aki elmegy, az itt is marad. Másrészt aki elmegy, az a saját jövőjükből hozott hírt – igaz, hogy szükséavút – és oda is tér vissza. Mindenki másra gondol, csak egyben értenek egyet. Hogy furcsa búcsú ez.

Lucilla hangot is ad nyugtalanságának:

– Meg sem tudhatjuk, visszaérsz-e szerencsésen ezzel a toldott-foldott masinával?

– Hivatalosan nem. Bizony nem.

Így aztán marad a nyugtalanság és bizonytalanság. Papa megkérdi:

– Anyádnak elmondhatom?

– Mondja el, Papa! Hiszen már úgyis tudja a család. Másoknak azért ne meséljék! Úgysem hinnék... És csókolom Mamát!

Pusziosztogatás és ölelgetés következik, majd a két Szeverin hosszú, szótlán kéz-

fogása. Tanulmányt lehetne írni egymásra vetett tekintetükről. De nem most, majd máskor. Most indulni kell.

Az idősebbik Szeverin beül a gépbe. Kiinteget. Bezárja az ajtót. Aztán pakk! Mintha szappanbuborék pattant volna szét. A tisztás üres. A szikla friss törése mutatja csak, hogy itt történt valami.

A család némán szedelőzködik és erőltetett menetben indul hazafelé a félig már lebukott nap fényénél.

✂ Már a városban bandukolnak, fényektől csillogó sötétben. A hangulat még mindig nyomott. Mindenki elgondolkodva lépked.

Szemben jön egy fiatal férfi, két egyforma totyi babával. Mögöttük az asszony egy legénykével. Jerne oldalba böki Lucillát:

– Nézd! Annak az édes apának azok a drága gyermekei!

Lucilla mosolyog a régi jelszón és megnézi magának a férfit. Csakugyan jóképű. A gyerekei is szépek. Egyszerre megszólal az egyforma babák közül az egyik:

– Mikjós! Fej akajok menni!

Erre az apa fogja az egyformát és felrakja a kőkerítés párkányára. Mögötte az asszony szégyenlősen mosolyog.

A kis közbjáték – ki tudja, miért – végre feloldja a rossz hangulatot. Viháncolva, versenyezve szaladnak hazáig, Mamához.

✂ Mama már mindent tud és ájuldozik. Böbe babát ágyba rakták. Juttácska most fürdik. A többiek vetkőznek, vacsorát készítenek, ki-be rohangálnak és egymás szavába vágva mesélnek. A lépcső tetején megjelenik a sápadt Lucilla:

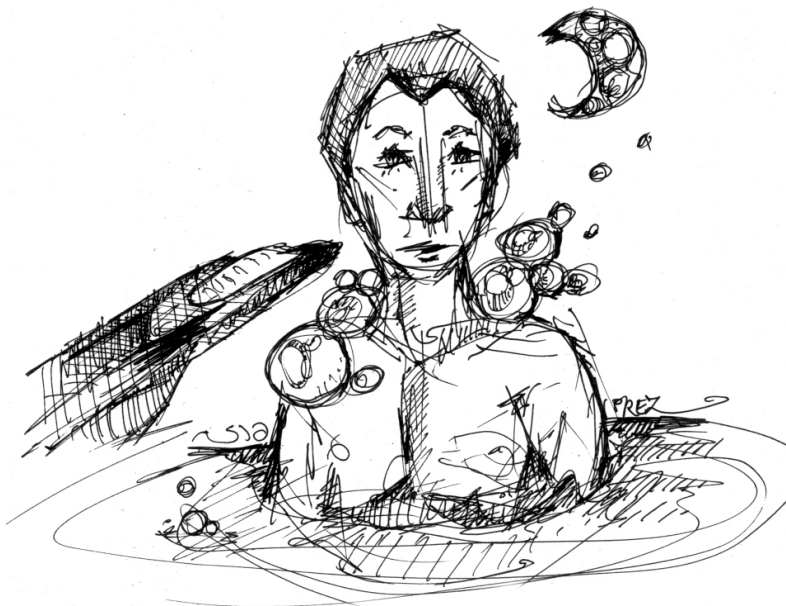
– Mamikám! Volt ma a szobámban?

– Nem én, kislányom. Miért?

– Mamikám! Volt ma vendég nálunk?

– Nem, senki. Dehát mi történt?

– Fiúk-lányok! Az asztalomon, vázában, egy csokor virágzó aranyeső van!

A csillaghajó

Gunyecz tábornok szolgálati gépkocsija kétórnyi haladás után (mely számottevően apasztotta Malgária védelmi üzemanyag-tartalékait) megállt a tengerparti hegység sziklás ormára felkanyargó út végén, az Űrhajózási Központ bejárata előtt. A motor elcsönnesedett. Tisztán hallatszott a mélyből a parti szikláknak csapódó tengervíz morajlása, az öböl vize felett repkedő sirályok rikoltása, a sziklás fennsík felett magasan süvöltő szelek zaja. Más semmi. A Központ épülete kihaltan tűnt, mozgás nem mutatkozott.

Gunyecz tábornok rosszallóan vonta össze sűrű szemöldökét. Sapkáját fejébe nyomta, aktatáskáját hóna alá csapta, és kilépett a töredezett úttestre.

Az épület nem volt nagyobb egy vidéki vasúti állomásnál, mégis Malgária leghíresebb intézményei közé tartozott. A malgár nép bölcs tanítója s forradalmának vezetője, a nagy Haszin elnök e helyütt kívánta bizonyítani a hős malgár nemzet fölényét az Amerikai Egyesült Államokkal (és a többi országgal) szemben. Egy saját újrámű megépítése erre igen alkalmas eszköznek látszott. A világ aligha kételkedett volna tovább Haszin elnök tanainak bölcsességében, amint meglátja felemelkedni az első malgár csillagközi űrhajót, mely a Föld légkörének elhagyása után először leszáll a Hold nappali oldalának kellős közepén, hogy elhelyezze a malgár nemzeti lobogót és Haszin elnök arannyal keretezett portréját, majd portyázásra indul a Naprendszerben, s ha úgy tetszik, azon is túl... Hibát nem találván gondolatmenetében, a nagy vezér félretett minden további habozást és időrabló kételkedést, mely a malgár nép ellenségeinek malmára hajtaná a vizet, és kiadta a parancsot az űrhajó megépítésére.

Három esztendő múltán még kevés jelét lehetett tapasztalni, hogy a tervet majdan siker koronázza. Felépült ugyan a Központ épülete, be is rendezték az elérhető legkorszerűbb irodatechnikával, az igazgatói irodába például telefon jutott – igaz, vezetékét éppúgy nem építettek ki hozzá, mint egész Malgáriában –, és sikerült egy írógépet is szerezni. Minden szoba falát feldíszítették továbbá Haszin elnök életnagyságú festményével, melyen a „Nagy Malgár Forradalom” elnevezésű csillaghajó előtt feszít díszegyenruhájában, a felkelő nap fénykoszorújától övezve dicsőségesen (nehéz dolga volt a piktornak, mert a csillagközi űrhajót úgy kellett gigantikusnak ábrázolnia, hogy mégis eltörpüljön a bölcs vezér mellett).

Valódi előrehaladás nemigen történt.

Az űrhajót öntöttvasból tervezték, mivel úgy vélték, csak ez nyújthat kellő védelmet a meteorok zápora elől, amiről egy hétvégi újság csillagászati mellékletében olvastak. Ez nagyban hátráltatta a megvalósulást. A fő probléma abban rejlett, hogy Malgária nem rendelkezett önteni való nyersanyaggal, importra pedig nem gondolhattak, mert a nagy Haszin tanítása szerint ez országuk gyengeségének jele lett volna a világ szemében. Az acélgyártástól a malgár ipar fényévekre volt, nem is álmodhattak róla.

A hajtóművel csaknem sikerült elkészülni. Két teherautóból kiszereztek a dízelmotort, és a malgár partok mentén már javában folyt a tengeri szennyeződések lehalászása,

---

• Az Avana Egyesület által 2003-ban meghirdetett *Preyer Hugo* novellapályázat első helyezettje.

hogy elegendő olajhoz jussanak, amikor hírszerzési forrásból származó információ hozta Haszin elnök tudtára a Ciolkovszkij által felfedezett rakétaelvet. A nagy és bölcs vezér rendkívül feldühödött, s nyomban úgy döntött, hogy a tervezőknek és kivitelezőknek ezt a garnitúráját a takarítónókig bezárólag kivégezteti, és új embereket állít helyükre. Még ugyanabban a percben, melyben aláírta halálos ítéletüket, kinevezte az űrhajózási program új vezetőjévé Gandult, a Malgár Akadémia elnökét.

Gandul természetesen nyomban átlátta, miféle hurok fonódik a nyaka köré, de nem tehetett semmit a kétes megtiszteltetés ellen. Művelt és humánus ember lévén nem vette lelkére, hogy bárkit magával rántson a biztos halálba, melynek csupán időpontja volt kérdéses, ezért akadémiai elnöki posztjáról való lemondásával egyidejűleg felkérte kollégáit: aki úgy gondolja, csatlakozzon önként az első malgár űrhajó megépítési programjához. Felhívását fagyos csend fogadta. Már-már botrány fenyegetett, kezdett szabatázs színezetet ölteni az ügy, amikor mégiscsak akadt két jelentkező. Gandul megkönnyebbülten sóhajtott fel. A közelinek tűnő kivégzést sikerült bizonytalan időre elhalasztani. Ám szíve összefacsarodott, amikor meglátta, hogy a két jelentkező nem más, mint legjobb barátai, Scavaro, a festő és Mozer, a zenész.

– Drága barátaim – szólott hozzájuk Gandul –, mi ütött belétek? Meguntátok az életeteket? Haszin mindannyiunkat ki fog végeztetni, ha nem építünk neki űrhajót.

– Nekem úgyis elegendem van ebből az életből – vont a vállát Scavaro. – Legszívesebben szíven szűrnám magam az ecsetemmel, ha továbbra sem festhetek mást, mint Haszint dicsőítő képeket.

– Miért nem komponálhatok lágy, érzelmes melódiát, ami simogatná az emberek lelkét? – csatlakozott hozzá Mozer. – Mindig azok a harci indulók! Mintha dobon és trombitán kívül más hangszer nem is létezne.

Gandul nem tudta, mit válaszoljon.

– De hát... mit kezdjek én most veletek? – kérdezte kétségbeesetten. – Ha legalább mérnökök lennétek, fizikusok vagy csillagászok...

– Mire vágsz fel úgy? – felelte sértődötten Scavaro. – Hiszen te magad sem vagy egyéb, mint nyavalyás irodalmár, tintanyaló poéta. Annyit értesz az űrhajókhöz, mint...

– Csitt – vágta el Gandul a további vitát. – Nem kell, hogy meghallják. Ámbár úgyis tudja mindenki, csak kimondani nem merik.

A triumvirátus összeszedelőzködött, és felköltözött a tengerparti fennsíkon álló Űrhajózási Központ épületébe. Többet nemigen lehetett hallani róluk. Bizonyosan javukra írható, hogy többé nem zaklatták a minisztériumokat lehetetlen kívánságokkal, pénzügyi vagy más okok miatt kivihetetlen beszerzésekkel. Tulajdonképpen semmi mást nem kértek, mint néha egy kis kottapapírt vagy néhány négyzetméter vásznat és festéket, olykor pedig vacsorára pizzát, amit lovasfutár vitt fel nekik. Cserébe rendszeresen elküldték a munkájukat felügyelő Gunyecz tábornok számára havi jelentésüket, melyben minden alkalommal az állt, hogy a munkálatok kitűnően haladnak, a tervezett határidőt tartani tudják, éljen mindörökké a nagy és bölcs Haszin elnök és a dicsőséges forradalom.

Egy darabig minden szépnek és jónak tűnt. Csakhogy a tábornokot sem ejtették a fejére. Gunyecz elképzelése igen egyszerű volt. Úgy tervezte, hogy a határidő lejárta előtt váratlanul ellenőrzést rendel el, melynek során leleplezi az ellenséges ügynököket, a malgár nép testén élősködő parazitákat, akikkel könyörtelenül és haladéktalanul le kell számolni, amint az Haszin elnök tanításai között előkelő helyen szerepelt. Mivel pedig a tábornoknál az emberekbe vetett bizalom mindössze egyvalaki esetén jöhetett szóba,

amikor elérkezettnek látta az időt, megtöltötte revolverét, és útnak indult.

Az Űrhajózási Központ siralmas látványt nyújtott. Az időjárás viszontagságai ki-kezdtek az elmúlt évek alatt. Nagy foltokban lehullott a vakolat, egy szélvihar elvitt néhány cserepet, melyek helyén bőségesen befolyt az eső. Az ablaktáblák hiányoztak vagy kifordulva, törött üveggel lógtak helyükön. Az ajtókat a szél csapdosta, némelyik hosszában elrepedt, át lehetett látni a réseken. A szobákban, a folyosókon szerteszóródott papírok, kiürült festékesdobozok, összegyűrt kottalapok heverték.

Az épület mögött füves síkság húzódott, ide tervezték az ürrepülőteret, melynek betonfelületéről kellett volna elemelkednie a „Nagy Malgár Forradalom” csillaghajónak. Betonnak azonban nyoma sem volt, jókorára nőtt füves gatz hajlítgatott a meg-megújuló szél. A térség szélén kecskenyáj legelészett, körülötte bottal a kezében rongyos öregember téblábolt.

– Hová lettek innét az emberek? – intette magához a tábornok.

– Azok biz’ elmentek – felelte hunyorogva az öreg, miután kelleetlenül odaballagott.

Megérezte, hogy nagy úrral akadt dolga, jobbnak látta nem ellenkezni.

Gunyecz tábornok értetlenül állt. Innen elmenni? Ugyan hová?

– Nincsenek messze – folytatta a pásztor. – Arra lentebb kerestek egy szélvédett helyet. Azt mondták, idefent nagyon erős a szél, nem jó az űrhajónak. Elfújja.

– Mutassa meg!

Az öregember kinyújtott karját követve a tábornok megpillantott a közelben egy zöldellő rétet, melyen apró alakok mozogtak. Ám űrhajót nem látott, bárhogy erőltette szemét. Gyors léptekkel megindult arrafelé.

A nap egyre hevesebben tűzött. A tábornoknak kezdett melege lenni. Előbb vörös-szikos zubbonyát fektette karjára, majd aranydíszítéses tányérsapkáját is levetette. Mire leért a völgybe, ingét hátához tapasztotta az izzadság.

Már csak méterek választották el az emberektől, de azok még nem vették észre. Jól kivehette sürgölődésüket. Csomagokkal megrakva a rét közepén álló hatalmas szénaboglya tetejére mászkáltak fel a több oldalról nekitámasztott létrákon, majd jöttek le onnét, immár üres kézzel. Gunyecz kinyitotta pisztolytáskáját, megtapogatta revolverét.

– Jó napot, emberek! – kiáltott rájuk. Mind megálltak, és csodálkozva néztek rá.

– Tényleg maga az, tábornok úr? – kérdezte Gandul, mint aki nem hisz a szemének.

– Sorakoztassa fel az embereit! – parancsolta a magasrangú katona.

De azoknak sehogy sem akaródzott rendezett alakzatot felvenni. Csak álltak a réten zsebrevágott kézzel, bámulták őt, és egymás közt suttoztak.

– Miért kellett a Központot ide áthelyezni és álcázni? – kérdezte Gunyecz a szénaboglyára mutatva. – Támadástól tartanak talán? És engem miért nem értesítettek?

– Miről beszél, tábornok úr? – csodálkozott Gandul.

Gunyecz magát türtőztetve kérdezte:

– Akkor mi ez a boglya? Talán az épülő űrhajót fedték be szénával?

– Nem, tábornok úr. Szó sincs róla.

– Hát akkor? Magyarázatot követelek!

– Ez maga az űrhajó.

Katonai pályafutása során Gunyecz számtalan trükköt ismert meg, mellyel beosztottai takargatni próbálták hiányosságaikat. Mind között ez volt a legelképesztőbb.

– Ismétlje meg! – vette hangosabbra a szót a katonatiszt.

Gandul megismételte:

– Az űrhajó itt áll ön előtt, tábornok úr.

Most a tábornokon volt a csodálkozás sora, ám ő nem az a fajta ember volt, aki kimutatta, ha valami meglepte. Szigorú arcot vágott.

– Itt egy csaknem startra kész űrhajónak kellene állnia – jelentette ki. – Lát maga itt ilyet?

– Természetesen – felelte nyugodtan Gandul –, és az űrhajó *teljesen* útra kész.

Törökülésben leült, tépett egy fűszálat és elkezdte rágszálni. Társai is leheveredtek egy árnyékos helyre. A tábornok tétovázott kicsit, majd utolsóként ő is letelepedett.

– Szegény ez az ország – magyarázta Gandul –, elképzelhetetlenül szegény. Bármiféle anyagot kértünk volna az űrhajó építéséhez, biztosan nem kapjuk meg. És ha meg is kapunk mindent, és valami csoda folytán meg is építjük az űrhajót, ugyan honnan lett volna elegendő üzemanyag, hogy repülni tudjon? Így hát előbb ezen a problémán gondolkoztunk el, és rá kellett jönnünk, hogy a hagyományos energiahordozók nem jöhetnek szóba. Más, gyökeresen más megoldást kellett találnunk.

– Eltértek a tervtől? – kérdezte Gunyecz szigorúan.

– Ugyan, tábornok úr, éppolyan jól tudja, mint én, miféle tervek is azok. Lázálomban fogant célkitűzések, irreális határidők, hangzatos jelmondatok. Semmi konkrétum.

Ez felért egy lázadással, Gunyecz mégsem reagált az elhangzottakra. Ebből még nem lesz baj. Itt nincsenek lehallgatókészülékek.

– No és? Mire jutottak?

Gandul messzire pöccintett kézfejről egy apró rovar, majd vontatottan felelt.

– A mi hajónk, tábornok úr, a gondolat erejével repül.

„Ez megbolondult” – gondolta a tábornok, – „teljesen megbolondult. Agyonlőjem vagy bezárassam inkább?”

– A mesék is úgy mondják: gyorsabban, mint a szélvész, gyorsabban, mint a gondolat. Ha egy távoli helyre gondolok, képzeletben máris ott vagyok. Nem akadály előttem sem a tér, sem az idő. Nem állhat utamba sem vastag fal, sem rács. Nem kell hajtómű, nincsenek műszerek, acélfalak, üzemanyag-megatonnák, szükségtelen a szkafander.

– Maguk művészek... javíthatatlan álmodozók.

– Álmodozás? Nem, ez nem álom. Én tényekről beszélek. Kézzelfogható, valódi tényekről.

Gunyecz feldühödött.

– Tények? Megmondom én maguknak, mik a tények! Maguk kutatás ürügyén herdálták a malgár népi vagyont, megpróbálták lóvá tenni engem, és ami ennél is sokkal rosszabb, rajtam keresztül megpróbálták becsapni a nagy és bölcs Haszin elnököt. Mindezért...

– Nem csaptunk be senkit – jelentette ki önérzetesen Gandul. – Próbarepülést is végeztünk már. Ellátogattunk a Syrius vidékére, ahol rendkívül barátságos, békeszerető lényeket találtunk, akik örömmel látnak vendégül minden földlakót. Különösen kedvelik a művészeket. Mozer barátom nem győzött eleget játszani a hegedűjén, és elragadtatva ámultak a földi képeken, melyeket Scavaro festett nekik, jómagam pedig versbe foglaltam a szabadon szárnyaló gondolat megnyergelését, a száguldást a mindenség szilaj térségein át... Alig akartak hazaengedni bennünket, és meg kellett ígérnünk, hogy hamarosan visszatérünk.

A tábornok felpattant.

– Azt hiszik, szórakozhatnak velem? – sziszegte dühösen. – Majd eljuttatom én

magukat oda, ahová valók!

– Mi leginkább itt szeretnénk maradni, ha lehetséges – szólt közbe Scavaro, miközben Mozer állt alá fogta hegedűjét, s bús, jajgató dallamokat csalt elő a hangszerből. – Hol nő ilyen selymesre a fű, mint éppen itt, ebben a völgyben? A nap úgy melenget, ha felé tárom mellkasomat... a Syrius napja kék és hideg. Szép hely, barátságos hely, de mégsem a Föld, és...

Hangja elakadt, amint szembe kellett néznie a tábornok pisztolycsövével.

– Szálljanak be az „úrhajó”-ba! Befelé mindannyian! Aki nem engedelmeskedik, lelövöm!

– Nem akar velünk jönni, tábornok úr? – kérdezte Gandul. – A Syrius fantasztikus hatással van az emberre. Szinte sugárzik a békevágy, a jóság és a szeretet.

– Talán majd a következő alkalommal.

– Lehet, hogy soká lesz az, tábornok úr. Ki tudja, meddig marasztalnak bennünket. Száz év is beletelhet. Vagy akár kétszáz. Tudja, van egy kútjuk, az Örök Fiatalság és Szerelem Forrása. Aki annak vizéből iszik...

– Szálljanak már be! Nem érek rá egész nap magukkal vacakolni. •

– Ha így akarja! – sóhajtott fel Gandul.

Társai után ő is felmászott a boglya tetejére. Felhúzták a létrákat. A tábornok magára maradt a réten a szénaboglya előtt, csak a továbbra is kihallatszó beszédfoszlányok és a hegedűszó voltak vele. Elrakta pisztolyát (takarékoskodni kell a töltényekkel), és zsebéből gyufát elővéve odalépett a szénaboglyához. Végezzük el a piszkos munkát, gondolta. Majd balesetnek fog látszani. Vagy diverzáns akciónak. Mindegy. Az igazság az, amit én írok majd a jelentésemben.

Keresett egy száraz fűszálat, mely hosszan kinyúlt a boglyából. Csodálkozva vette észre, hogy a fűszál remeg. A boglya körül szellő söpört végig, attól reszketett immár a boglya minden szála. Az is lehet azonban, hogy fordítva történt, és a fűszálak remegése kavarta fel a levegőt. Annyi bizonyos, hogy a hatalmas boglya egyszerre könnyedén elemelkedett a földről, lebegett egy kicsit a tábornok elképedt tekintete előtt, majd méltóságteljes lassúsággal tovább repült fölfelé. Közben hallotta még a beszédüket, az egyre halkuló hegedűszót, de hamarosan mindez semmivé enyészett. A boglya szüntelenül szállt egyre feljebb, a csillagok felé, már olyan aprónak látszott az irdatlan magasság miatt, mintha csak egy maréknyi, feldobott fűcsomó lenne, végül az is összezsugorodott, ponttá vált, beleveszett a káprázó levegőbe.

A tábornok az üres, kék eget bámulta, míg bele nem fájdult a nyaka. Kezéből kihullott a feleslegessé vált gyufásdoboz. Nem csak álmodta mindezt? Megdörzsölte szemét. Tényleg megtörtént ez a hihetetlen esemény? Már maga sem tudta, mit gondoljon. A valóság, a szilárd valóság néha oly illékony...

Amint magához tért, tovább töprengett. Most mit írjon a jelentésébe Haszin elnök számára? Miként számoljon be minderről? Mi vár rá, ha előadja, amit látni vélt?

Nem lehettek kétségei. A legcsekélyebb bizonyítéka sem volt semmire.

„Majd azt jelentem, hogy megszöktek” – döntötte el végül. – „Ez mindenképpen igaz” – nyugodott meg valamelyest. – „Ideje hazaindulni” – gondolta, és amint lehajolt, hogy összeszedje holmiját, a magasból, a semmi közepéből egy elszáradt fűszál hullott alá, pontosan őrá, könnyedén megcirógatva a nyári melegben izzadó, csupasz tarkóját.

• A malgár fordító eufemizmusa. A tábornok ennél sokkal erőteljesebb kifejezést használt.

Azon a napon, amelyen a tragédiák történtek, hét órakor ébredtem, mint rendesen. Hétfő volt és arra gondoltam, még két hét, aztán nyakamon a vakáció. Egy nyolcadikos fiúnak ez sokat jelent...

Bolyki Tamás A magány ellen...

Kiugrottam az ágyból. Úgy indult ez a nap is, mint a többi. Megszokott mozdulattal kapcsoltam be az asztalomon álló táskarádiót. Öltözködés közben fél füllel hallgattam csak, bár hangos volt, hiszen szüleim hat órára mentek dolgozni.

Híreket mondtak éppen s valami megragadta a figyelmemet.

– ...ekkor az űrhajó egy nagy sebességű tárggyal ütközött össze és felrobbant. Szakértők szerint a tárgy olyan hirtelen került az űrhajó közelébe, hogy az ütközés elkerülhetetlen volt. A katasztrófa után az ismeretlen objektum behatolt Földünk légkörébe, így feltételezhető...

Itt tartottak, amikor irtózatossá rúgta meg a házat.

A padló hirtelen kiszaladt a lábam alól, és én elterültem. A könyvespolc leszállt, a rádió majdnem a fejemre zuhant. Az ablaküveg csörömpölése ma is fülemben cseng. Első épkézláb gondolatom a bányánál járt:

„Sújtólégrobbanás! Ezt látnom kell!” – A kitört ablakon át a kertbe ugrottam, onnan az utcára. A fél falu, asszonyok és gyerekek rohagáltak fel-alá. A többség a műutat vette célba, amely a bányához vezetett. Én az erdőt választottam, mert van arra egy rövidebb ösvény, amely levágja a serpentin első nagy kanyarulatát.

Amikor öt perc múlva kibukkantam a műútra, négy barátomba botlottam. Jóska, Laci, Feri és Karcsi ott torpant meg, az ösvény végében. Feszülten figyeltek valamit.

– Mit néztek? – kérdeztem lihegve, nem pazarolva a szót üdvözlésre.

– Ott – mutatott előre Karcsi.

Az úton egy fiatalember közeledett felénk. A túloldalt botladozott, a szakadéktól védő korlát mentén. Fehér kezeslábast viselt, mely néhol feketéllett a koromtól, és alaposan összeégett.

Hozzá rohantunk.

– Mi történt?

Ránk nézett. Szemei furcsán fénylettek. Nem válaszolt rögtön, s amikor szóra nyitotta száját, a következőt kérdezte, vagy inkább állította:

– Ti emberek vagytok...

A meglepetéstől elakadt a lélegzetem. Mindig mondták, hogy nem valami gyors a felfogásom. Jóska most is megelőzött, és könnyedén rávágta:

– Persze, de mi történt?

Ezután olyan dolgokat mesélt az idegen, hogy közbeszólni sem maradt erőnk:

– Én egy idegen civilizáció képviselője vagyok. A Földtől nagyon messze születtem, Pénteknek hívnak. Ezt a furcsa nevet központi számítógépünk adta nekem, és megjósolta, hogy egy kék színű bolygón, annak egyik értelmes lényével kell leélnem életem nagy részét. Egyhangú, őrjítő magányban... A lény neve Robinson...

Még mindig nem tudtam, mit gondoljak a férfi felől. Egyáltalán nem látszott bizalomgerjesztőnek, ráadásul a robbanásról eddig egy szót sem szólt, holott lerítt róla, hogy a közelében járt.

Ezúttal Laci előzött meg.

– Hallod ezt, Robinson?

Néhány pillanatig szavainak értelme el sem hatolt tudatomig; még mindig az előző kérdésen rágódtam. Aztán persze világosság gyúlt agyamban. Hát persze! Karcsit hívtuk Robinsonnak, mert egyszer két órát töltött egyedül a Kopasz-szigeten a Tisza közepén. De ez már régen történt, és Karcsinak annyi beceneve volt már!...

Laci erőltetetten felnevetett, az idegen pedig görcsösen összerándult.

– Mióta várok erre a pillanatra! Hát itt van?!... Melyikötök az?

Itt követtük el a végzetes hibát, mert...

– Én – szólalt meg félénken Karcsi. – De...

– Nem bírnám ki a magányt! – hördült fel a férfi.

Meg mertem volna esküdni, hogy két colt villan fel kezeiben. Ma sem értem, honnan kapta elő. Olyan közel álltunk hozzá, hogy szinte céloznia sem kellett. Csípőből tüzelt, mint a westernhősök.

Karcsi összeesett.

Földbe gyökerezett a lábam, nem hittem el, amit láttam. Az egyik pisztoly rám szegeződött, a másik Ferire. Egyszerre dördült a két lövés... Még belém villant, amint feltűnik a kanyarban a bányamentők terepjárója. Mögötte rendőrautó vijjogott.

● A kórházban tértem magamhoz. Szerencsém volt, a golyó a halántékomat súrolta. Ötünk közül csak Jóska meg én éltük túl a találkozást. Egy ország aggódott értünk.

Az idegent elfogták, miután tűzpárbajt vívott a rendőrökkel. A bírósági tárgyaláson nagyjából azt ismételte, amit nekünk is elmondott. Állítólag a bányarobbanást szintén ő okozta. Nem tagadta, bár szerinte véletlen baleset volt. A bányatelepen akart landolni, de leszállás közben felrobbantak úrhajója fékezőrakétái. A katasztrófa helyszínén valóban találtak olyan fém- és műanyagdarabokat, amelyeket a szakértők sem tudtak azonosítani.

Papírjai nem voltak, senki nem ismerte. Egy újságíró megkérdezte, honnan szerezte a pisztolyokat.

– Az úrhajóban földi tévé-adásokat is fogtam. Például western-filmet. Abból mintáztam anyagátalakítóval. De én csak Robinsont akartam megmenteni a magánytól.

– Akkor a többi fiút miért ölte meg?

– Ott fent krimit is láttam. Tudom, hogy gyilkosságnál tanú nem maradhat.

– Nagy kár, hogy felrobbant az úrhajója.

– Nekem mondja?... A maguk primitív technikájával sosem jutok haza.

Ha hiszünk neki, felvetődik a kérdés, miért néz ki kívül és belül egyaránt úgy, mint egy ember? Egy magyar ember. Ő persze ezt is megmagyarázta. De ki hiszi el ezeket a fantasztikus zagyvaságokat? Felhozta a szerencsétlenül járt úrhajó esetét. Összeütközött vele.

Természetesen nem hittek neki. Életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélték.

A börtönőr, amikor zárkájába kísérte, megpróbált beszélgetni vele.

– Az egyetlen cella, ahol csak egy rab volt eddig, ahová maga kerül. Neve is van már a fickónak... – az idegen azonban egyetlen pillantásával belé fojtotta a szót.

Alig csapódott be mögötte az ajtó, amikor a következő rövid párbeszéd játszódott le.

– Hogy hívnak?

– Péntek.

– Hát ez jó! Mert engem itt úgy emlegetnek, Robinson!...

Altérfegő

Az erős fényektől elszokott szemének szokatlan volt a Nap tavaszi ragyogása. Hetek óta csak a klinika elsötétített, személytelen egyágyas szobája. Nyolcvan napja ez volt az élettere, meg a fehér folyosók.

Kezét ellenző gyanánt a homlokához emelte és hunyorogva egyenesen a Napba nézett.

Elmosolyodott, mert valahonnan tudata legmélyéről – mint ahogyan néhány napja már többször is – valamiféle halvány emlék derengett fel.

Egy igen bizarr repülő szerkezetben ült. Kislányként. Közel járt a Naphoz. Nagyon közel. Akkor, ott félelmetes óriásnak hatott, míg most csodásan fénylő, éltető gömb volt.

„Ez nem lehet egy régi álmom” – gondolta, miközben a fenyők ingadozó ágaira vetődött tekintete, melyek a vakító háttérben feketének tűntek. Az enyhe szellőre járt táncukat figyelve, szívét a szeretet meghitt forrósága öntötte el.

„Ami ma csupán egy gondolat, holnap valóság lehet.” – Ezt neki mondta egyszer valaki, de nem jutott eszébe, ki lehetett.

„El van benned rejtve az emberiség minden tapasztalata, a ma élők érzelme, tudása is. Ez a nagy titok. Tanulnod kell! A szeretetet is.”

Megtorpant, amikor megpillantotta a felhőt. Azt a különleges felhőt.

„Milyen vakító fehér!... A szélei meg úgy fénylenek, mintha ezüsttel festették volna körbe.”

A felhő mozdulatlanul állt. Nem változtatta alakját, nem úszott többi társával tova az ég kékjében. Nem hasalt. Állt. Mintha felfüggesztették volna az égboltra.

– Űrspirál – suttogta és szívét elszorította egy érzés. A honvágyé. Szeme elhomályosodott a könnyektől.

A vakító, függő felhő mellett sok-sok apró felhő sétált el, és a lány képzelete mindet egy-egy óriás virághoz hasonlította.

„Az ott...” – gondolta – „olyan, mint a Xénia, amaz meg mint a Heyéma... emlékezem!... megint a nem létezőre emlékezem?”

Megszédült az újabb felismeréstől. Volt egy élet, amire nem emlékezik, és emlékezik, visszavágyik abba, amely nem létezhet. Ettől az ellentmondásos érzéstől a létező összes keserűség rázuhant. Úgy zuhant, mint a helikopter, amin utazott... és azután mindent elfelejtett.

Leült a legelső padra, ami az útjába esett, és tenyerébe temette az arcát.

„Hát ki vagyok én egyáltalán?”

Minden, amire emlékezett, jól beillett volna egy sci-fi regénybe. Éjszakánként arra ébredt, hogy egy másik bolygón él és még csak kislány. A bolygónak két napja volt. A nevükre is emlékezett: Ory és Udy. Fényükkel elárasztották a bolygót, és soha nem volt éjszaka. Láta a növényeket. Ott óriásira nőttek a virágok. Ilyen hatalmas

virág árnyékában két fiúval játszott. Színes kockákat gurítottak a park homokjában. Azután egy űrspirálba vitték őket. Sokat álmodott az utazásról és egy kutyáról, aki talán szintén soha nem is létezett.

Diana annyira elmerengett, hogy megijedt, amikor egy erősebb szellőkés közvetlenül mellette megcibált egy száraz faágat.

„Olyan nyugtalan vagyok, mintha várnék valakit.” – Felállt a padból, tétován szétnézett, merre induljon. A pad mögött egy keskeny ösvényt pillantott meg, amely néhány méterrel odébb beleveszett az erdőbe. Ezen indult tovább. Kis idő múlva egy apró tó tűnt elő a fák közül. Diana, mélyet sóhajtva a lelkében összekuszált érzelmektől, leült egy frissen kivágott fa tönkjére.

A tó jegén még ott feküdt a kivágott fa megcsönkített maradványa. A szél elült, és oly mély csönd maradt utána, hogy Diana hallani vélte a jég lassú olvadásának hangját a kivágott fa vékony ágai alatt.

Tekintete a jégre szegeződött. Mereven bámulta a még látható lábnyomokat, a hajszázrepedéseket, a jég fölé hajló fák ágairól lecsöpögő hólé véste lyukakat.

Aztán összemosódott a kép.

Megint az űrben repült, az űrspirál biztonságos fedélzetén. Nevettek. Örültek a küldetésnek. Nézték a sötét űrt, az elsuhanó űrszennyeződések, a távoli csillagokat...

„És ott volt velem a kutyám is!” – Pontosan látta apró alakját. Azt a napot, amikor szülei a kezébe adták.

„Torka, jutott eszébe a neve is, te kis fekete puhaság, pici gombszemekkel!” – Diana felnevetett. – „Az én hazámban nem volt hó és jég.”

Mint akibe villám sújtott, úgy ugrott fel a fatönkről, és a túloldali domb felé vette az irányt. Léptei határozottak lettek. Csillogó szemmel ment fel a dombra, be az ott elterülő erdőbe.

Fellélegzett, amikor a tisztáson megpillantotta az ezüstösen csillogó fémtestet. Ketten léptek ki a gépből. Egy női testet cipeltek, és letették Diana elé a megszáradt fűre.

– Tökéletes alteregó – mondta a lány nevetve és mindkét férfit átölelte.

– Soha nem jönnek rá, hogy csak másolat – mondta az egyik férfi. – De siessünk! Hosszú még az út és Torka vár rád.

Néhány perc elteltével üres volt a tisztás. Elmentek. Egy élettelen testet és egy tábornóz nyomát hagyták csak maguk után.

G a l a k t - t o u r i s t

Az úrállomás ablakából gyönyörű volt a kék bolygó, a Sol rendszer harmadik bolygója. Aila órákig nézegette. Ilyen távolságról is felismerte azokat a tájakat, ahol az utóbbi napokban járt, ahol annyi szépet látott, ahol annyi érdekeset tapasztalt, ahol annyi felvételt készített.

Al még nem érkezett meg. Akart még néhány felvételt készíteni indulás előtt, olyan dolgokról (pl.: autóversenyről), ami Ailát kevésbé érdekelte. Aila nem aggódott a késedelem miatt, de már hiányolta Al személyes jelenlétét.

Otthagyta az ablakot, leült a rögzítő elé, és bekapcsolta, hogy legalább a képeken lássa Alt.

– Éppen a legutóbbi felvételedet nézem – fordult Aila a belépő Al felé.

– A delfinekkel? – csukta be a zsilipajtót Al.

– Igen... Igazán csodálatosan szép lények...

Al kényelmesen elhelyezkedett Aila mellett, és együtt nézték tovább a képsorokat: Al vidáman úszkált a delfinraj kellős közepén. Karcsú teste otthonosan mozgott a vízben. Körülötte a delfinek valóságos vízibalettet adtak elő. Al igyekezett részt venni a táncban. A sekély tengervízen átszűrődtek, játszottak a napsugarak, lágy, lustán mozgó árnyfoltokat festettek Al és a delfinek testére...

– Látom, nagyon élvezted.

– Ó, igen – mosolyodott el Al. – Csak az volt a kellemetlen, amikor hozzám értek.

– Kellemetlen az érintésük?

– Egy kicsit... Tudod, olyan síkosak, túl simák... Buta dolog, hiszen igazán olyan kedvesek ezek a delfinek, de nekem valahogy gusztustalanok.

– Idegen érintés... – tűnődött el Aila.

– Na, nem minden idegen érintés kellemetlen – kuncogott Al.

– Ha arra gondolsz, hogy túlzásba viszem az idegenek érintését...

– Nem. Szerintem nem. Ha neked annyira jólesik, miért lenne túlzás?

– Hát...

– Csak azt nem tudom, te miért leszel néha olyan durcás, amikor megnézed a kedvenc felvételeimet, a készítése nekem olyan kellemes.

– Én durcás? Ugyan.

– De igen, a múltkor is.

– Hát, azért az túlzás volt! – csattant fel Aila.

– Miért? Igazán nagyon jó felvétel volt. Felöltöttem annak a földi létformának az alakját, amit éppen most is viselek, ami neked is annyira tetszik... na, hogy is hívják?

– Ember... Férfi!

– Igen, kösz. Karcsú, de izmos testet építettem, világos, hullámos hajjal, szikrázóan kék szemekkel. Ez a fazon ezen a bolygón nagyon divatos és népszerű...

– Igen, felöltöttem a létező legelőnyösebb, legkényelmesebb emberi formát, szőke, kékszemű fiatal férfit...

– Na és? Talán alakítottam volna egy dagadt kis barnát?

– Nem. Azt igazán nem kívánhatom tőled. Ha már választhatsz, válaszd a legelőnyösebbet, legkényelmesebbet!

– Akkor meg mi nem tetszett?

– Na, mit gondolsz? Még nem jöttél rá?

– Talán az a sötéthajú kis tündér nem tetszett, akivel együtt élveztem azt a pompás testet? Igazán szép példány volt... Az az aranylóan barnás bőr, bronzosan csillogó haj... Talán nem jól választottam?

– De! Túlságosan is!

– Ezt meg hogy érted?

– Annyira el voltál foglalva a saját tökéletességeddel, hogy észre sem vetted, az a sötét hajú kis tündér... én voltam.

Al csak mosolygott, Aila folytatta a szemrehányást.

– Megszégyenítő volt, szomorú volt a bőrömön érezni, hogy bárki más is kihozza belőled azt az extázist, amiről azt mondtad, hogy csak az enyém!

– Jaj, te kis buta! Hát azt hiszed, nem vettem észre, hogy te vagy az?

– Te tudtad?

– Az első pillanattól...

– És miért nem mondtad, hogy felismertél?

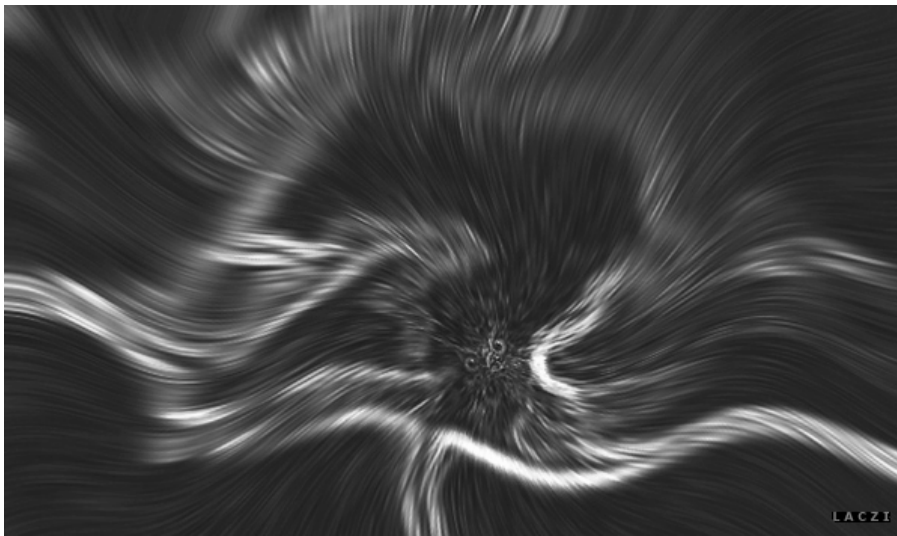
– Belementem a játékba, nem akartam elrontani...

– És miért hagytál mérgeledni?

– A féltékenység is egy izgalmas érzelem, nem akartalak megfosztani ettől az élménytől se...

– Ó, te!

Aila visszafordult Al felé, rámosolyodott, felöltötte egyik kedvenc testformáját, és mind a tizenhat csápjával átölelte. Al elzöldült az örömtől, lebontotta maguk körül a hevenyészett úrállomást, és a bevont anyagot szeretetteljesen megosztotta Ailával. Aila még mindig mosolyogva visszavonta összes csápjait, és kezdett visszaalakulni eredeti, füstszerű formájába. Egy fekete és egy fehér, füstszerű valami gomolygott az űrben, lassan, alig százszoros fénysebességgel távolodva a naprendszerből, ezüstszürke gomollyá elegyedve...

A nagy hajó ott állt megrekedve a gleccser tetején.

Mindentől elzárva.

Leginkább egy régi szovjet atom-tengeralattjáróra emlékeztetett, eltekintve a csonkóktól az oldalán és az ékként földbe verődött tőkesúlytól a teste alatt, amely legalább harminc méter mélyen merülhetett a jégbe. A tatrésze olyan volt, mint egy hatalmas, múlt századi orosz AN-22-es teherszállító repülőgépgép orra, míg a törzse leginkább egy kibelezett, kissé túlméretezett dzsunkáéra emlékeztetett. És mindezek ellenére a szerkezet mégiscsak hajó volt, modern hajó, és minden valószínűség szerint vízen siklásra tervezték.

Most mégis csak állt, megfakulva, a folyton támadó jeges alpoki széltől kissé már megkopva, néhol rozsdásodva, egy sziklaív tetején. Nem messze tőle gleccsertől volt, pár kilométerre északra a Matternhorn árnyában a cermatti sípályák húzódtak, ahol boldog svájci átlagemberek és még boldogabb külföldi turisták ezrei fordultak meg naponta, mit sem sejtve az alig távolabbi, jégbe dermedt fémszörnyetegről.

Mikor teljesen véletlenül rábukkant, a geológus Will Brexton sem méltatta túlzott figyelemre ezt a *dolgot*. Negyvenkét éves volt és nős, az Osbornon végzett kitüntetéssel, és azért jött a Matternhorn hegység közelébe, hogy a hadsereg által nemrég kifejlesztett új eszközökkel tanulmányozza a kontinensvándorlás egyik szélsőséges elméletét. Igen különös készülékek segítettek ebben, és bizony nem tévedett volna túl sokat, ha úgy véli, tisztátlan körülmények között kerültek a katonákhoz, és eredetileg talán nem is olyan célokat szolgáltak, amiket most hirdetnek, hogy szolgálnak. Abban is igaza lett volna, ha tovább gondolkodik, hogy mivel láthatóan nem európai szerkezetekről volt szó, de még csak nem is amerikaiakról, könnyen vér is tapadhatott hozzájuk. Brexton azonban nem volt kíváncsi ember, geológus révén a töprengései is leginkább csak a sziklák világára korlátozódtak. Így nem is jutott eszébe a lehetőségek ilyen irányú áradata.

A roncsához sem a kíváncsiság vonzotta. Egész egyszerűen azért ment a közelébe, mert az egy magaslaton feküdt, méghozzá egy olyan magaslaton, ahová négy évvel korábban mérőműszereket helyezett el, és most a hajóroncs miatt már nem látta őket sehol. Bátran, de dühösen közeledett tehát a gleccser borította magaslatához, és nem törődött vele, hogyan került oda a hatalmas hajó.

De megroggyant alatta a jég.

Képtelenség – mormogta magában, és megállt, hogy néhány radarvisszhang-elven működő apró bóját elhelyezzen a talajba. A harminc centiméter vastag, kőkemény jéggel fedett tó felszíne, amelyen járt, nem roppanhatott be, ez egész egyszerűen fizikai képtelenség volt. *Különös* – kezdett el töprengeni, mivel egy másik műszer a kezében egy pillanatra mintha valami bajt érzékelt volna a gravitációval: néhány másodpercig egészen képtelen értékeket mutatott. A szerkezet a hagyományos ingás elven működött, és mivel rendkívül érzékeny illesztékei voltak, remekül tudta hasznosítani a jégmező alatti nagyobb sziklák, rég lekopott bazalthegyek azonosítására. Képes volt több tízezredes pontossággal mérni a felszíni gravitációt, ő pedig megszokta, hogy elég a skála utolsó

számjegyeit figyelnie. Most azonban egy villanásnyi időre, amíg rápillantott, mintha megőrültek volna a számok, és a normális gravitáció alig harmadát jelezték volna... Ugyanabban a pillanatban kalapálni érezte a szívét, mintha millió hangya lett volna a testébe zárva, úgy zubogott az oxigén a vérjáratokban, a kapillárisok örült iramban pulzáltak, míg a tagjai egészen könnyűek lettek... A dolog csak egy villanásnyi ideig tartott, Brextont mégis különös nyugtalanság járta át. Egy ideig feszülten állt még, aztán hitetlenkedve ismét megrázta a fejét és a műszereket felszedve továbbindult a rozsdás acélhajó irányába.

Varmaushoz – ez volt a rozsdás vasburkolatra írva. Brexton nem tudta, mit jelenthet, talán valamilyen hajónév részlete volt, de persze meglehet, hogy ez maga volt a tönkrement jármű neve. Nem sokkal a felirat mellett egy nagy rés nyílt az acélburkolatban, és ahogy a geológus hordozható reflektorával bevilágította a szerkezet belső világának mélyére pillantott, ott mintha egy messzire nyújtózó viaduktot vett volna észre, mely kissé lengve, de stabilan kötötte össze az innenső falat a túlsó oldali semmivel.

Milyen furcsa is a világ! – gondolkodott Brexton, de nem vette magának a fáradságot, hogy belépjen a vastag, ferritfoszlányos fémfalak közé. Eltávolodott a roncsról, hogy az elveszett műszereket keresse, közben megszedült kissé: most meg pár pillanatra mintha mozogni látta volna a nagy hajót. Igen, határozottan olyan érzése volt, mintha a szerkezet megmozdult volna, mintha nem tetszett volna neki tünető közönyössége, és elszánt akarással kényszerítette volna, hogy igenis forduljon meg, és lépjen be a hatalmas fémfalak közé! Nem mozdult. Valami visszatartotta. Nagyon nehezen megfogható dolog volt ez, leginkább egy belső készítés, ami elővigyázatra intette és óvatossá tette. Maga sem értette, miért önti el a félelem és veri ki a verejték, ahányszor csak rápillant a nagy feketeségre, a hajó belsejére nyíló vágatra.

Lassan elkezdte körbesétálni a roncsot. A sarkvidékről érkező szél vad kegyetlenséggel szárította az arcát, igyekezett átfújni a kemény síruhán és az alatta elterülő szigetelő rétegeken, egyelőre még sikertelenül. Az időjárás megváltozott mostanában, hideg volt, és a légkör is ritka. Bár ez utóbbi tulajdonképpen nem volt túl meglepő, hiszen hegyvidéken járt. Éppen megkerülte a szerkezet hatalmas, kormos orrát, amikor olyan látvány tárult a szeme elé, amitől jeges borzongás futott át a hátgerincén.

– Szia!...

A lány ott ült előtte a havon, és kedvesen mosolygott rá. Egyetlen vékony, szakadt póló volt rajta, alul fehérenmű, vékony, szabályos lábait mégis olyan természetességgel tartotta a jéghideg talajon, mintha csak odahaza, Londonban strandolna a Temze partján. Brexton egy darabig meg sem tudott szólalni a döbbenettől.

– Ki vagy te?... – nyögte ki nagy nehezen.

– Én én vagyok. Te pedig Brexton vagy.

– Honnan tudod?

– Tudom.

A geológus letette maga mellé a táskáját, és közelebb lépett a lányhoz. Lehajolt, és egyenesen a másik nagy szemeibe, szabályos arcába bámult. A lány ugyanazzal a természetességgel nézett vissza rá, mint amivel megszólította.

– De akkor is... hogyan kerülsz ide?

– Én mindig is itt voltam – a lány hátrtolta a homlokából selymesszőke haját. Felállt, Brexton figyelte: meztelen combjai egyáltalán nem voltak hidegtől elkékültek. – Te viszont most jöttél. Miért nem jössz be velem a hajóba? – a lány rámosolygott, majd a

korábban látott nagy rész felé indult.

– Várj... – a lány csüggedten megállt.

– Igen?

– Nem fázol?

– Miért, te fázol?

– Nem, hiszen én fel vagyok öltözve. Rajtad viszont alig van egy szál...

– Honnan tudod, hogy fel vagy öltözve? – kérdezte évődve a lány, és visszafordult hozzá. – Hiszen amit a világról tapasztalsz, a képek, a hangok, az érzetek mind-mind az agyadban keletkeznek. Ha például álmodsz, azt hiszed ébren vagy, és amikor ébren vagy, sokszor álmodsz.

– Igen, mindez igaz... – ismerte el a geológus –, de én most nem álmodom, mert már napok óta úton vagyok, és biztosan tudom, hogy... – egy pillanatra megakadt.

„Mi van, ha tényleg álmodik? Hiszen itt van előtte ez a hatalmas hajó, ami fizikailag semmiképp sem kerülhetett az óceántól ennyire messzire. És itt van ez a lány is, aki egyáltalán nem fázik, aztán ott volt az a furcsa zavar a gravitációval...” – futottak át a gondolatok felborzolt elméjén, majd ismét felpillantott, tekintete a lány meztelen combjaira esett.

A lány mindkét combja libabőrös volt.

Brexton ekkor elkomorodott. Csak nem a hadsereg újabb trükkjéről van szó? Méselték neki, hogy a műszerek, amiket rábíztak, korábban teljesen más célokat szolgáltak. Ismét visszapillantott a lányra.

– Tudom, hogy most mire gondolsz, Brexton. Még mindig azt hiszed, hogy ez itt körülötted a valóság, pedig egyáltalán nem az. Fontos lenne elhinned, hogy valójában nem abban a világban élsz, amiben mindeddig hitted, hogy élsz.

– Még nem tudom, mit higgyek.

– Ezt is tudom. Sok hozzád hasonlóval volt már dolgom. Tudod, Brexton, az emberekkel az a baj, hogy túlzottan ragaszkodnak az elvakult világfelfogásukhoz, meg az ostoba gépeikhez, amiktől a boldogságot remélik. És amikor bekövetkezik a legrosszabb, amitől rettegnek, ugyanott akarják folytatni az életüket, mint ahol abbahagyták. Te is, Brexton, valójában észre sem vetted, amikor meghaltál. Nem voltál képes elfogadni a háromdimenziós világból való elszakadást, nem hitted el saját szellemi lény voltodat, ezért a képzeletben felépítetted magadnak ezt a kis művilágot, ahol azt hitted, hogy még mindig a Földön vagy, és tovább játszhatod a megszokott játékaidat.

Brexton szorosan összevonta a szemöldökét, és feszülten figyelni kezdte a lányt. Nem akarta minden ellenállás nélkül megadni magát ennek az abszurd, irreális elképzelésnek. Még hogy ő meghalt! Ki lehet ez a nő, és miért csinálja ezt vele? Mi érdeke fűződhet a hadseregnek ahhoz, hogy megpróbálja manipulálni a gondolatait, miért akarják elhitetni vele, hogy valójában nem is valóság, amit lát? Vagy ez a roncs itt egy szigorúan titkos kísérlet egyetlen maradványa, és most megpróbálnák elhitetni vele, mint tanúval, hogy valójában hallucinál? Sőt, mi több: hogy meghalt? Na nem!

– Az én feladatomban az – folytatta a lány –, hogy járjam az emberek által felépített asztrálvilágokat és megpróbáljam felnyitni a bennrekedtek szemét. Hogy ráirányítsam a figyelmüket a világ valóságára. A gondolataik valóságosságára. Sajnos, sokszor sikertelenül.

– Kiszakítod a lelkeket az illúzióik közül? – kérdezte figyelmesen Brexton. – Minek? Lehet, hogy jobb az áldozataidnak akkor, ha meghagyod őket a fantazmáik-

nak. Mármost, ha elfogadom, hogy igazat mondasz.

– Nem, nem így van. Tudod Brexton, ez a felébresztés olyan nekik, mint a megváltás. Ezek a világok ugyanis sohasem boldog világok. Nézz csak magadra te is: itt állsz a szélben, dideregve, elgémberedett vétagokkal, zsebeidben a műszeregységeket szorongatva, amik valójában csak ideák, és fel sem tűnik neked, hogy az egész korábbi életed nem létezik számodra.

– Ez nem igaz.

– Gondold csak meg jobban: tudod, hogy az Osbornon végeztél kitüntetéssel, és hogy a hadseregnél szolgáltál, ahol kiválóan tudtad kamatoztatni a geológiai ismereteket... de próbálj csak egy, akár egyetlen egy emlékképet felidézni!

Brexton elfordult a lánytól, és feszülten gondolkodni kezdett. Honnan is jött ide? Mivel is foglalkozott korábban? Nem jutott hirtelen az eszébe semmi, egyetlen nyárvégi üdülés, egyetlen kényes vizsga, egyetlen hadi bevetés sem, egész egyszerűen... semmi.

Egyszer csak itt volt a svájci Alpokban, és le akarta olvasni a négy évvel ezelőtt... *Ez az!* Mégiscsak vannak emlékei! Határozottan emlékezett a napra, amikor kitette a műszereket, és erről az emlékről hirtelen beugrott egy sor másik is: a kiképzése a nevadai sivatagban, a felesége és a gyermekei arca...

– Jó úton jársz, Brexton, egészen jón – szólalt meg mögötte a lány. – Most, hogy már sikerült néhány tényleg létezett emlékképet behoznod ebbe a világba, előbb-utóbb eszedbe juthat az is, hogyan haltál meg.

A geológus abba hagyta a töprengést, és feszülten visszafordult a lány felé. Az még mindig ugyanolyan kedvesen nézett rá, kék szemeiből empátia és szeretet sugárzott felé. Egy másodpercig nehezebb esett elképzelni róla, hogy talán kiválóan kiképzett, nagyon is felkészített titkosügynök. Vagy esetleg vetített kép. Mert ugye, ennek is megvolt a maga esélye.

– Hogyan haltam meg?

– Gondolkozz csak... emlékszel mi történt a kiképzésed után? Hadd segítsék: egyike lettél a Marsra induló első expedíció személyzetének. Kilenc hónapon keresztül száguldottatok a tökéletes vákuumban, hogy elérjétek a vörös bolygót, majd a leszállás után két évig rostokoltatok a felszínén. Ezalatt te mindvégig a szakmádnak adóztál, olyan területeket vizsgálhattál végig, mint a Valles Marineris vagy az Olympos Mons. Emlékszel már? Felmásztál kilométeres magasságokba, és már majdnem elérted az egyik kisebb csúcsot, amikor megbillent alattad egy kő, és zuhanni kezdted, le a semmibe, a mélybe. Halálra zúztad magad a vörös sziklákon, és a tested még most is ott szikkad valahol a nagy hegy árnyékában. Te pedig nem tudtad elfogadni, hogy ez megtörténhetett, kitörölted a tudatodból az egész Mars-expedíció forgatókönyvét, és elhittetted magaddal, hogy ez a sötét folt itt melletted a Matterhorn tömbje, a sík vidék egy havas, gleccseres táj, ahová évekkorábban síelni és jégmintákat készíteni jártál, és azért van ilyen átkozottul hideg meg ritka levegő, mert hegyvidéken vagy...

– Ez ostobaság, a Marson nincs is oxigén, így...

– De te már nem élsz, Brexton, a sisakod kvarcüveg burája szilánkjaira tört, azonnal megfulladtál. De hogy hol vagy, arra te magad is könnyen rájöhetsz. Elég, ha megpróbálsz kibillenteni magad a hipnózisból, amit önmagadnak okoztál, és jobban megnézed a tájat körülötted.

Brexton elfordította a fejét és körülnézett. Megpróbált mind élesebb és élesebb

részleteket elkülöníteni a körülötte lévő tájból, de a részletek nem akartak élessé válni. Most döbrent rá, hogy tulajdonképp az egész háttér homályos körülötte, nem látszanak ide a cernatti sípályák, sem a messzi Cervino fényei – igazság szerint még a hegyek is eléggé elmosódtak. Az életbe, hogyhogy nem vette észre ezt már sokkal korábban? Riadtan visszakapta a lányra a tekintetét. Akkor most mi van, tényleg meghalt?

– Tényleg – felelte a lány. – De nem kell félned. A lelked ugyan még mindig itt van a Marson, de te már kezdesz kiszakadni az önmagad alkotta fantáziavilágból, és hamarosan biztonságba kerülsz.

Hirtelen megrepedt az ég rikító kék kupolája, és félelmetes vörösség kezdett behatolni a világ látványába.

– Azt hogy érted, hogy biztonságba?

A lány megzavarodott, töprengeni látszott. Egy pillanatra megrezdült és hullámozni kezdett az alakja, de aztán ismét kitisztult a kép, és élessé váltak a kontúrjai. Elmosolyodott, és szokott vidámságával a geológushoz lépett. Kézen fogta őt, és a roncs másik oldala, a nagy, fekete rés felé kezdett sétálni vele, ahová korábban Brexton nem mert belépni.

– Tudod, azok az emberek, akik a Marson halnak meg, és a tiédhez hasonló asztrávilágot építenek maguknak, igen sebezhetőkké válnak. El ugyanis ezen a bolygón egy ragadozó faj, egy olyan növény, amelyik képes behatolni az emberek gondolataiba. Ez a lény bármit el tud hitetni veled, bármilyen gondolatodat képes befolyásolni. Képes behatolni a világodba a halálod után, és megváltoztatni az álmaidat.

– Ezt hogy érted?

– Nehéz elmagyarázni. Leginkább úgy képzelheted el, hogy megcsapolja a lelki energiáidat. Örökös rettegésre kényszerít, és a félelmed energiájából él.

– Ez iszonytató. – Brextonnak most már kétsége sem volt affelől, hogy tényleg meghalt, és ez itt körülötte valóban valamiféle túlvilág.

A vörös fény időközben teljesen elborította a tájat, messze a roncson túl megleltek az Olympos Mons távoli Babilonjának sziklatornyai, a szkafandercsizmája alatt a repedések pedig élesek voltak és határozott körvonalúak. Ráadásul világosan és tisztán emlékezett már egész korábbi életére, jól tudta, mennyi fáradtságot és kínt kellett elviselnie a kiképzése hosszúra nyúló hónapjai alatt, tisztában volt vele, hogy a felesége és a kislánya meghaltak egy autóbalesetben Jersey mellett, és hogy azért jelentkezett geológusként erre a Mars-expedícióra, mert felejteni akarta az előző életét. A családja halálának emléke olyan fájdalmas volt számára, hogy még most is szenvedett tőle. Egyedül a saját halála körülményeire nem emlékezett még, itt mintha valamilyen nyúlós, ragadós, de áttörhetetlen blokk lett volna a tudatában.

– Akkor most mi legyen? – kérdezte a kezét fogó és némán várakozó lányt.

– Tudod Brexton – felelte az –, ez itt nem roncs mellettünk, hanem egy dimenziókapu – a geológus a korábban hajónak hitt szerkezetre pillantott, de már nem hajót látott a helyén, hanem egy hatalmas, alakatlan zöld tömeget, ezernyi kiálló szállal. Ahol valaha viaduktot látott a vasfalon belül, ott most furcsa, kavargó homály húzódott.

– És? – kérdezte.

– Nem kell mást tenned, csak hagyd vezetni magad. Átme gyünk a résen, hogy egy új, boldogabb dimenzióban kössünk ki mindketten. Készen állsz, Brexton?

– Nem is tudom – felelte idegesen a geológus. – Annyira hihetetlen ez az egész. Félek. Nem tudom miért, de mindig rám tör a rettegés és az iszonyat, valahányszor

arra a kavargó foltra nézek.

– Nem kell félned – simogatta meg Brexton arcát a lány. – Teljes biztonságban vagy. Csak gyere utánam. Kövess! – Azzal a lány megindult, és megkerülve a vonagló indákat, lassan a rés felé kezdte vezetni a félelemtől remegő férfit.

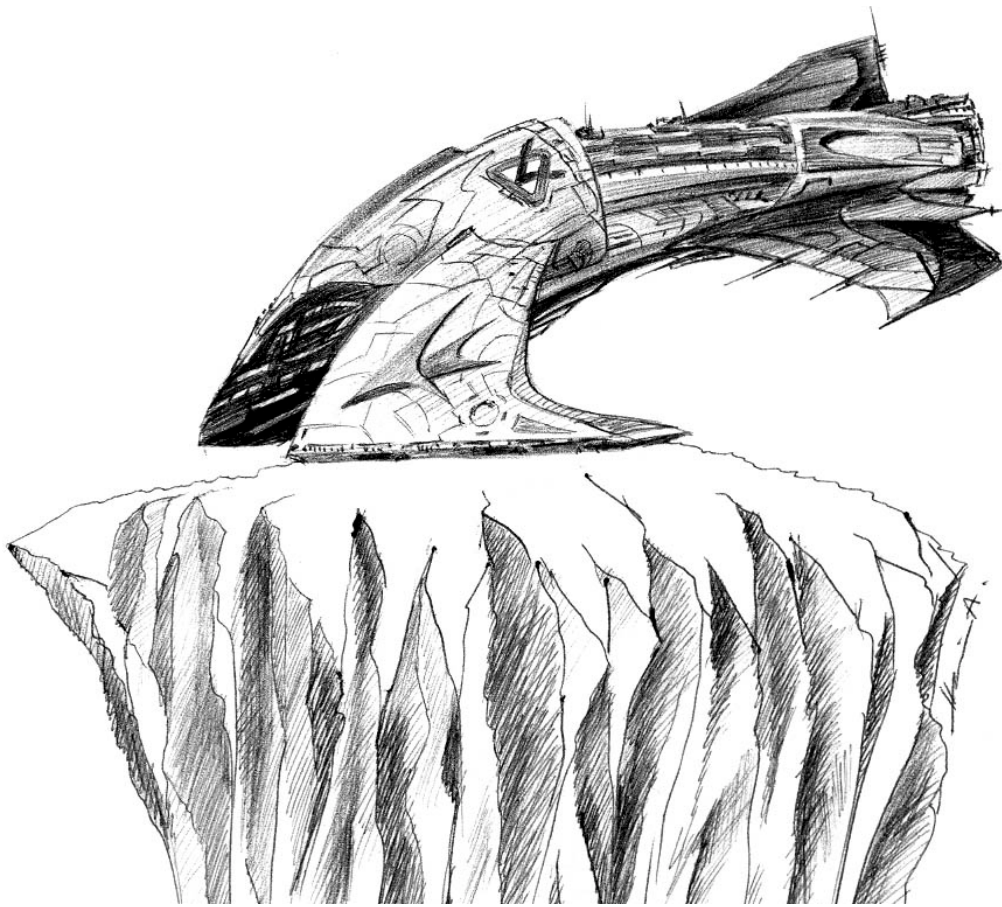
Brexton hipnotizáltan követte őt, és amikor beléptek a hatalmasá táguló, sötétbe vesző kapun, már esze ágában sem volt tiltakozni. Mielőtt végleg eltűnt volna a nyílásban, még visszapillantott az otthagyt marsbéli tájra, és legnagyobb döbbenetére két terepjárót és egy könnyű marsi rakétarepülőt vett észre a vörös porsivatag közepén, körülöttük vörös szkafanderes űrhajósok ácsorogtak. Az egyikük hirtelen felpillantott.

– Hé, Brexton! – szólalt meg egy hang az agyában. – Mi az ördögöt csinálsz?! Hagyd azt a kurva növényt és gyere vissza a terepjáróhoz, mert...

A geológus arcán hirtelen rémült kifejezés jelent meg, és megpróbált kilépni a nyílásból, de a kezét szorosan tartó nyúlós inda már nem engedte el. Rándított egyet a testén, és lehúzta a hatalmas nyílás sötét mélyébe. Elfojtott sikoly hallatszott.

Majd egy darabig nem történt semmi, csak néhány drót és vékonyabb vezeték himbálódzott nyugodtan az indákon a könnyű marsi szélben.

S lassacskán bezárta szirmait a Naprendszer legravaszabb húsevő növénye.

Váratlanul lett világos, mindent elöntött a fényáradat. Semmit sem láttam, csak dübörgő hangot hallottam messziről, mely egyre közeledett s erősödött.

„Mi az ördög...” – ...mint az őrült, rohantam fel a lépcsőn, ki az udvarra.

Ha nem a saját szememmel látom, soha nem hiszem el. Egy csészealj volt, egy igazi, valódi repülő csészealj, amilyenek képével telis-teli voltak az UFO-kiadványok, melyek valaha a kezembe kerültek. Hátralébegett a kertben, a virágágyások felett, s most egyre lassulva forgott körbe. Ablakai éles fényt árasztottak, de egész sima, domború törzse fénylett, fehér és narancsszínben izzott. Szinte szikrázott körülötte a levegő. Ózon szagát éreztem. Visszatartottam lélegzetemet, amennyire tudtam.

Nagy sokára maradt abba a forgás, a jármű egésze lehűlni, lecsillapodni látszott. Már csak ablakai világítottak. Tükörsima oldalán ekkor feltárult egy széles ajtónyílás, s rajta keresztül jól beláthattam a csészealj belsejébe. Egyszerű és harmonikus stílusban tervezték meg a nagyszerű mérnökök, akik – és erre a gondolatra megremegtem – földönkívüli intelligens lények voltak. Az irányítópult szinte üresnek tetszett, noha bizonyára innen lehetett mindenféle manőver irányítását elvégezni. Az űrhajó csillogó fémteste erőteljesen duzzadni látszott, mint egy küzdelemre kész birkózóé.

Ha fel talál robbanni ez az óriási energiákat tömörítő, ismeretlen repülő tárgy, hasított belém a tudat, akkor itt kő kövön nem marad... nemcsak az intézetből... a városból sem.

Az emberszerű lény, aki megjelent az ajtónyílásban, nem lehetett magasabb másfél méternél. Fehér, páncélszerű szkafandert viselt, melyről a *Csillagok háborújának* katonái jutottak eszembe. Egyik kezében sugárpisztolynak látszó tárgy lógott lazán, a másikkal felém mutatott.

Hangja tisztán, érthetően csengett, amikor megszólalt:

– Te vagy ennek a bolygónak a királya, császára, uralkodója, elnöke, parancsnoka, diktátora, vezére, törzsfőnöke, aki üzentél nekem?

Ezek a megnevezések valahogy egyszerre hangzottak el, mégis mindet pontosan értettem.

– Nem, dehogyis – feleltem őszintén. – Én csak egy egyszerű földi ember vagyok.

– Annyi baj legyen – felelte. – A Galaktikus Törvénykönyv 733.548-ik §-ának gjk) bekezdése alapján deklarálok, hogy ezt a bolygót ezennel felfedeztem, nyilvánításba vételét kezdeményezem, és ugyanezen törvényhely gjl) bekezdése alapján magamat a bolygó felfedezőjének nyilvánítom.

– Isten hozott minálunk! – üdvözöltem barátsággal. – Jó a kiejtésed. Bármely földi nyelven meg tudsz szólalni?

– Természetesen – felelte. – Az ismeretlen nyelvek megértése és használata című tantárgyból mindig ötösöm volt az iskolában.

– Milyen szerencse – mondtam, miközben törtem a fejem, mihez is kezdjek most.

• Részlet a szerző készülőben levő, *A Programozó Könyve* c. regényéből.

Az emberke ismét átváltott hivatalos hangnemre.

– A GaT fenti paragrafusának nps) bekezdése alapján én, a Lhamanna-rendszer Lhymmarog bolygójáról származó Pézsma kapitány, élve felfedezői előjoggal, ezenen birtokomba veszem ezt a bolygót. Hadisarcként először is igényt tartok fúziós energiájának 50, azaz ötven százalékára, szárazföldjeinek és óceánjainak területéből pedig...

– Hé, várjunk csak, álljon meg a menet! – kiabáltam. – A fúziós energiának viheted mind a száz százalékát (abból ugyan egy cseppünk sincs – gondoltam), de a földeket és vizeket hagyd békén.

– Fedélzeti számítógép – szólott lhamannai lhymmarogi Pézsma kapitány. – Rögzítetted a bolygó képviselőjének jognyilatkozatát?

– Igen, uram! – hallatszott egy felettebb behízelt hang. – Minden szavát a memóriámba véstem.

– Én nem vagyok a képviselője ennek a bolygónak! – tiltakoztam.

– A GaT 748.992-ik §-a kimondja, hogy amennyiben a bolygó királya, császára, uralkodója, elnöke, parancsnoka, diktátora, vezére, törzsfőnöke nem jelenik meg személyesen a felfedező érkezésekor, úgy a jelenlévők közül a legmagasabb rangú tekintendő a bolygó teljhatalmú képviselőjének, nyilatkozata pedig ennek megfelelően esik számításba. Van itt feljebbvalód?

– Nincs. De én nem ismerem a ti Galaktikus Törvénykönyveteket!

Az emberke gépiesen darálta:

– A Galaktikus Törvénykönyv ismeretének hiánya nem mentesít a törvények hatálya alól.

– Ez melyik paragrafus? – kérdeztem kétségbeesve.

– A legelső.

– Akkor – legyintettem – a többi kár volt hozzáírni.

Pézsma kapitány visszabújt hajójába, és egy rozsdás bádoggannával jelent meg újra.

– Ebbe kérem a fúziós energiátok száz százalékát. Most azonnal!

– Ebbe? – csodálkoztam. – Hogy tehetnék én ebbe bármiféle energiát?

– A ZXP-tömörítési szabvány szerint. Persze ti ezt sem ismeritek. Na jó, majd segítek...

– Ne fáradj – mondtam, és elégtételt éreztem, amiért túljártam ennek az elfuserált, csillagközi Corteznak az eszén. – Nekünk egyáltalán nincs fúziós energiánk, egyetlenegy csepp sem. Még nem találtuk fel az előállításának módját. Ez egy elmaradott bolygó. Legfeljebb néhány hidrogénbombát tudok felajánlani neked, de figyelmeztetek, azokkal jobb, ha csínján bánysz.

Pézsma kapitány nem jött zavarba. Letette kezéből a bádoggannát (a másikban továbbra is sugárpisztolya lógott), és felfelé mutatott.

– Na és a központi csillagotok, he? Az tán csak működik!

– Megállj csak, hé! – kiáltottam megint, mert kezdtem érezni, hogy rosszul alakulnak a dolgok. – A Nap energiáját nem adom. Azt nem viheted.

– Kérem jegyzőkönyvbe venni – szól feltehetőleg a fedélzeti számítógéphez –, hogy a bolygó jelenlévő képviselője a jogszerűen megállapított hadisarc beszolgáltatását megtagadta...

Körülnézett, és szeme megakadt az udvar közepén álló adótornyon. Eddig lazán lógó karja felemelkedett, a sugárpisztoly egyenesen a toronyra irányult, aztán egy villanás, egy szisszenés, és a tornyocskának hült helye maradt. Úgy elpárolgott, mint-

ha sosem létezett volna.

– ... ezért leadtam az előírt figyelmeztető lövést.

Hozzám fordult.

– Remélem, most már belátod, hogy minden ellenállás értelmetlen, és készségesen együttműködsz velem.

– Nem lehet – mondtam –, a Napot akkor sem lehet. Kérj valami mást!

A kompromisszumkészség nem volt erős oldala lhamannai lhyrmarogi Pézsma kapitánynak.

– Ezennel bejelentem a hadiállapotot világaink között. Számítógép, értesítsd a csillagközi haderőket, hogy Pézsma kapitány kér hetvenkét darab, Q-bombákkal és W-ágyúkkal megrakott rombolót a szükséges kísérő és ellátó egységekkel, hogy megvívja a Föld elleni első dicsőséges háborúját, mely előreláthatólag elsöprő győzelemmel fog végződni.

Elszörnyedtem.

– Most magad is láthatod, milyen dőreség az ellenkezés. De, hogy véletlenül se vádolhass később jogszerűtlenséggel, felajánlom neked a Galaktikus Törvénykönyv 976.555-ik §-ának cjs) bekezdése szerinti lehetőséget.

– És az mi volna? – kérdeztem, alig reménykedve a történetek után bármiben is.

– Nevezett törvényhely kimondja, hogy a megszállásra kiszemelt bolygó képviselőjének jogában áll párbajra kihívni a bolygót felfedező illetve birtokba vevő hódítót. Amennyiben te győzöl, elvonulok én és a csillagközi haderő, és ezer galaktikus évig senki nem háborgathat benneteket.

– Hogy állhatnék ki ellened? – mondtam. – Nekem nincsen sem sugárpisztolyom, sem más fegyverem.

Pézsma kapitány egészen felháborodott.

– Hát látszik, hogy te még a sötét atomkorban élsz, ember! Nem fegyverekkel fogunk párbajozni, hanem szellemi párbajt vívunk. Te is felhasználhatsz minden eszközt, ami csak rendelkezésedre áll, és én is.

– Így sem sokkal jobb. A te világod évezredekkel fejlettebb.

– Nincs több vita – szögezte le az emberke. – Felteszek neked egy kérdést, és ha tudod a választ, te kérdezel. Ha nem tudod, máris vesztettél. Ez esetben a Föld a hozzá tartozó, közepesen használt, de még jó állapotban levő Nappal együtt jogszerűen az enyém.

– Nem vagy túl előzékeny. Magadnak tartod fenn a kezdés jogát.

– Mivel agresszíven ellenálltál. Ugyanezen okból a Galaktikus...

– Nem érdekelnek a törvényhelyeid – vágtam közbe, meglehetősen udvariatlanul.

– ...csak azt akartam mondani, hogy enyém a témaválasztás joga is.

– Felőlem...

Már minden mindegy volt.

– A matematikát választom – jelentette ki lhamannai lhyrmarogi Pézsma kapitány. – Abban még nem akadtam legyőzőre. – Kérdésem tehát... mondjuk, lássuk csak, igen... ezen vérzett el a hős Hanshunge admirális, a Kék Örvény Galaxis vitéz bajnoka. Add meg nekem a kör területének és átmérőjének arányát legfeljebb három számjegy felhasználásával, hat tizedesre pontosan.

Leereszkedően hozzátette:

– A sportszerűség kedvéért a nálatok honos decimális rendszerben megfogalma-

zott feladványt kaptál.

Agyam lázas munkába fogott. A kör kerületének és átmérőjének aránya... az éppen a π , azaz 3,14... mennyi is? Hat tizedesre kell...

– Azt mondtad, bármilyen segítséget igénybe vehetek? – kérdeztem.

– Bármilyet – közölte leereszkedően –, de egy órán belül meg kell adnod a választ.

Előkaptam zsebszámológépet, és benyomtam a π gombot. A kijelzőn nyomban megjelent:

3,14159265358

Hat tizedesre pontosan kell, mormoltam, azaz 3,141592, az annyi, mint... De hiszen ez hat különböző számjegy: 1,2,3,4,5 és 9. Te jó ég! Hogyan lesz ebből három? Eszembe jutott egy közelítő képlet: $22/7$, de tudtam, ez nagyon durva közelítés, szóba sem jöhet. Éreztem azonban, hogy errefelé kell keresgélnem a megoldást. Két nagy egész szám hányadosa, melyek ráadásul összesen három számjegyből épülnek fel... Ha több időm lenne, írnék rá egy programot, de egyetlen óra nagyon kevés ehhez. Más megoldást kell találnom.

– El is mehetek segítségért?

– Menj – mondta nagyvonalúan Pézsma kapitány –, de ha abban töröd a fejed, hogy nem jössz vissza, akkor...

– Visszajövök – vettem oda, és berohantam az épületbe. Kettesével szedtem a lépcsőfokokat, úgy estem be szobámba, a számítógép elé. Levelezőrendszer.

– *JOY, JOY, JOY! JELENTKEZZ AZONNAL!*

Vártam egy percig, kettőig, mire végre megjött a válasz:

– *Itt vagyok. Ég a ház? :-)*

Viharsebesen kalapáltam a billentyűket:

– *Igen, ég! Azonnal, érted? AZONNAL tudd meg nekem, hogyan lehet felírni a π értékét más számok segítségével. Hat tizedesre pontosan kell, és csak három számjegyet használhatsz.*

Elküldtem az e-mailt, és az órára pillantottam. Még hátra volt több, mint ötven perc. Mit tegyek? Hívjak erősítést? Gyanítottam, hogy az a hanyagul fityegő játékszer Pézsma kapitány kezében egy páncélos ezredet is éppoly könnyedséggel tüntetne el a föld színéről, mint imént az adótornyocskát. És úton van a csillagflotta is...

Ez már végképp nem játék. Még negyvenöt perc. Hol tart vajon Joysteen? Talál-e megfelelő forrásokat?

Az idegességtől nem tudtam ülve maradni. Felpattantam, és fel-alá járkáltam szűk szobácskánkban.

Harmincöt perc. Joy, mi lesz? Gyerünk már...

Feleslegesen aggódtam. Pittyenés, és máris megjött a válasz.

– *A megoldás: π közelítőleg $355/113$. Köszönd ezt Tsu Csung Chihnek, az V. században élt kínai csillagásznak. Megtudhatom, miért volt olyan fontos és sürgős? :-)*

– *Később...*

Gyorsan elosztottam, az eredmény: 3,14159292... A második 9-estől nem stimel, de az már a hetedik tizedesjegy. Hurrááá!!!

Pézsma kapitány mozdulatlanul állt az udvar közepén, ahol hagytam. Végighallgatta válaszomat, és lovagiasan elismerte:

– Ez szép megoldás volt. 1:0 a javadra. Tied a kérdés joga.

– Mit kérdezhetnék én, amire te és a szupercivilizációd nem képes válaszolni?

– Kérdezz valami nehezet – biztatott a kapitány. – Kérdezd meg például, mennyi hétszer kilenc?

– Ez szerinted nehéz kérdés?

– Nekem nehéz – ismerte be Pézsma kapitány. – Sose voltam képes megjegyezni az egyszeregyet.

– Csak van egy zseb kalkulátorod!

– Hátha félreütöm a billentyűket, és rossz eredményt mondok. Akkor vesztettem.

– Ellenőriztetheted a fedélzeti számítógéppel.

– Az is tévedhet. Tizenötmilliárd évenként egyszer téved. Állítólag.

– Átlátok rajtad. Csak ravaszkodsz, hogy könnyű kérdést kapjál.

– A hadicsel megengedett fogás a küzdő felek között.

– Na várj csak – mondtam, és már tudtam, mit fogok kérdezni. – Képzeld el egy számot!

– Megvan.

– Ha páros, oszd el kettővel, ha páratlan, szorozd meg hárommal, és adj hozzá egyet!

– Megvan.

– Most ismételd ugyanezt az eredményre, amíg 1-et nem kapsz!

– Számítógép – kiáltotta a kapitány –, hallottad a feladatot! A 12-re gondoltam.

– A kilencedik lépésben 1 lett – közölte nyomban a számítógép.

– Akkor 1:1 az állás – jelentette ki Pézsma kapitány.

– Nem, dehogyis – tiltakoztam. – Még csak most teszem fel a kérdésemet. Azt mondd meg nekem: melyik az a legkisebb szám, amely sohasem válik 1-gyé az előbbi algoritmus hatására. •

– Számítógép – kiáltott ismét a kapitány –, munkára fel!

– Igenis, uram! Máris számolok.

A kapitány letelepedett a virágtartó kőcserép szélére.

– Szabad itt dohányozni? – tudakolta.

– Nem – mondtam dühösen.

Sóhajtvá visszadugta zsebébe pipáját. Törvénytisztelő polgár volt.

– Számítógép! Mi lesz már? Meddig várjak?

– Bocsánat, uram, még számolok.

– Hol tartasz?

– Kettő ötezredik hatványánál.

Atyavilág, ámultam el. Ez aztán a sebesség! Ha nekem ilyen gépem lenne!

– És még semmi?

– Semmi, uram.

– Figyelmeztetek – fordult felém a kapitány –, hogy ha megoldhatatlan kérdést adtál fel, akkor a törvény értelmében már is vesztettél.

– Kell, hogy legyen megoldása – jelentettem ki. – Számolj csak, számítógép!

Újabb percek teltek el, hiába. A kapitány türelmetlen lett.

– Számítógép! Nincs eredmény?

– Nincs, uram! Számolok.

A kapitány végképp elvesztette türelmét.

– Ebből elég. Már csak harminc percünk maradt. Számítógép! Lépj kapcsolatba a

---

• Ez a *Collatz-sejtés* néven ismert matematikai probléma.

bolygóagyakkal, hogy azonnal mondják meg a végeredményt!

– Mik azok a bolygóagyak? – érdeklődtem.

– Óriási, bolygó méretű szuperkomputerek. Képesek bármilyen feladattal megbirkózni. Akár a jövőt is megmondják, mert előbb képesek kiszámítani a leendő, mint ahogy a folyamatok a valóságban végbemennek.

– Ez igen. Ezt megnézném magamnak.

– Gyere el bármikor a Galaxis közepébe, a Fekete Lyukhoz címzett Computer Centrumba, ott szívesen megmutatják neked. Kérdéseket is feltehetsz, ahogy én az előbb.

– Valóban? – ámultam el.

Pézsma kapitány felkiáltott.

– Már csak húsz percünk maradt!

– Megvan az eredmény, uram! – jelentette büszkén a fedélzeti számítógép.

– No, látod! – fordult hozzám a kapitány. – A szuperagyak bármire képesek.

Semmi esélyed, beláthatod. Add fel, azt javaslom, és akkor megteszlek helytartómmá.

– Kérem a végeredményt! – mondtam makacsul.

– Az eredményt! – kiáltotta a kapitány.

– Sajnos, uram...

– Tessééék?

– ... a bolygóagyak azt közölték, hogy nem adhatják ki azt a számot. Azt mondják, jelentősége túlnő minden, ami csak fontos a világon.

– Eh – legyintett dühösen a kapitány –, ostoba gépek! Nem kell nekem semmire az a szám, nem is tudnám megjegyezni, éppen csak bemutatom ennek az akadékoskodó földlakónak, aztán mindannyian elfelejtjük. De igyekezzenek, mert már csak tíz percem van!

Néhány másodperc múlva a fedélzeti számítógép megszólalt. Hangja elégedetten csengett.

– Továbbítottam érveit a bolygóagyaknak, uram, és örömmel jelenthetem, hogy megkaptam a beleegyezésüket.

– Nagyszerű! Kérem, közöljék azt a számot!

– Földlakó! – szólított meg a fedélzeti számítógép. – Milyen rendszerben óhajtod az eredményt?

– Bináris számrendszerben.

– Akkor hát figyelj! A szám, amit kérdeztél: 100011000...

– Várj – kiáltottam –, fel kell írnom valahová!

– Nem várhatunk – mondta a kapitány. – Már csak öt perc maradt. Számítógép, folytasd!

– ...001111101100001001001111000111110...

– Így semmit nem érek vele – keseregtem.

– Az a te bajod.

– ...111000101110001110011011101...

– Ellenőrizni sem tudom!

– A bolygóagyaknak elhíheted, hogy nem tévedtek. De utólag kikérheted ismét az eredményt, és ha téves lenne, fellebbezhetsz a Galaktikus Legeslegfelsőbb Bírósághoz. Ötszáz év az átfutási idő a kevésbé jelentős pereknél. Ám ha igazán fontos egy ügy, mint a tied, akkor ez akár háromszáz évre is rövidülhet.

A fedélzeti számítógép sorolta tovább:

– ...11101111001111110000101100111101...

A kapitány egyre idegesebbnek látszott.

– Igyekezz, számítógép, már csak egyetlen perc van hátra! Addig be kell fejeznünk az eredmény ismertetését!

– Sajnálom, uram, de még az ezredrészét sem mondtam el a számnak.

– Micsoda? – hült el Pézsma kapitány.

– Még rengeteg számjegy van a memóriámban, és a bolygóagyak továbbra is ömlesztik a mind újabb számjegyeket. Ha ebben a tempóban sorolom, hozzávetőlegesen száz földi évre lenne szükség, hogy mindet elmondjam.

– A magasságos Galaxis összes üstököscsóvjára! Ez a jöttment földlakó túl akar járni az eszemen! Olyan feladványt adott, melynek megoldása nem közölhető egy órán belül! Számítógép! Közöld velem, mit mond erről a Galaktikus Törvénykönyv?

A számítógép gondolkozott kicsit, majd – esküdni mertem volna rá – hümmögve ezt válaszolta.

– Ilyen eset felől a Galaktikus Törvénykönyv nem rendelkezik semmilyen módon.

– Hát az meg hogy lehet? – csodálkozott Pézsma kapitány.

– Joghézag – közölte tömören a számítógép. – Átlagosan tízezer évenként egyszer előfordul.

– Pech – szólaltam meg, nem titkolt kárörömmel.

– Akkor most mit tegyek? – kiáltotta már-már kétségbeesve a kapitány.

– Fordulj a Galaktikus Legeslegfelsőbb Bírósághoz – válaszolta a számítógép. – Átfutási idő: ötszáz év, és van némi csekély százalékos esélyed, hogy megnyered a pert: 0,000000...

A kapitány nagyokat fújta mérgében. Végül nem tehetett mást, lassan lecsillapodott.

– Számítógép! Értesítsd a csillagközi haderőket, hogy ne küldjék ide a rombolókat. Forduljanak vissza! Mégsem fogjuk megsemmisíteni ezt a bolygót.

Hozzám fordult.

– Elismerem, hogy te nyertél ööö... tisztességes párviadalban. A galaktikus szokásjog szerint egy kívánságodat teljesítenem kell. Kérjél bármit. Ha kell a sugárpisztolyom, ezennel átadom neked.

Gondolkoztam egy keveset, miközben a kapitány fel-alá járkált a virágágyás mentén. Türelmetlen volt. Szeretett volna már indulni, vagy legalább rágyújtani.

– Mondd, kapitány, igaz, amit az előbb a bolygóagyakról mondtál?

– Minden igaz – felelte.

– Valóban képesek a jövőbe látni?

– Igen, valóban.

Nagy levegőt vettem. A csészealj érkezése óta most először rémlett fel bennem Fruzsina és a füstbe ment randink. Vajon...

– Az a kívánságom, hogy mondják meg nekem: hol fogom tölteni a mai estémet?

– Ennyi az egész?

– Ennyi.

– Nem akarsz inkább egy jó kis térgörbítőt? Egy ugrással a szomszéd galaxisban teremhetnél vele.

– Köszönöm, mostanában nincs dolgom arrafelé.

– Vagy egy nullponti-energia szivattyút. Csak rákötöd az úrjárművedre, és megfeledkezhetsz a gondokról.

– Nincs úrjárművem, és belátható időn belül autóm se lesz, nemhogy ürrepülöm.

– Csupán jóindulatú próbáltam lenni veled. Derék fickónak látszol, egészen megkedveltelek. Ragaszkodsz a kérésedhez továbbra is?

– Ragaszkodom.

– Ahogy óhajtod... Számítógép! Továbbítsd a kérést!

– Megtettem, uram – felelte a számítógép, s hangja ezúttal lemondóan csengett.

– És? Mi a baj?

– Máris megjött a válasz.

– Halljuk!

– Először inkább csak önnel közölném, uram.

A kapitány gyors pillantást vetett rám.

– Közöld a titkos csatornán, azt ő nem érzékeli.

Egy másodperc múltán a kapitány elkomorult arccal fordult el tőlem, és megindult útrajműve felé. A fények már is felélénkültek az ablakokban, a csészealj enyhén rázkódni, vibrálni kezdett.

– Hé – kiáltottam utána. – Mi lesz a válaszzal? Azt ígérted, hogy...

– Tudom jól, mit ígértem – dünnyögte a kapitány, és apró termetével hajójának feljárójára lépett. – De jobb lenne neked, ha mégsem tudnád meg. Nem mindig jó tudni, mit hoz a jövő.

– Én csak a mai estét kérdeztem, nem az egész jövőmet!

A kapitány már az ajtónyílásban állt.

– Felajánlom neked utoljára – mondta –, hogy kérhetsz tőlem bármit. Teljesítem egyetlen kívánságodat, bármi legyen az. Kívánj valamit, de gyorsan, mert emelkedik az ionizációs sugárzás szintje.

A csészealj már erősen rázkódott, szinte ugrált a virágágyás fölött. Fények csaptak ki belőle, szikraívek húztak át a levegőn. Porfelhő szállt fel az udvarról, s takarta el a kapitány alakját.

– A jövőbe... – kiabáltam, mert egyre erősödő zaj töltötte be az udvart –, ... a jövőbe akarok pillantani! Mondd meg nekem, hol töltöm a mai estét!

Az udvar felett kisebb ciklon keletkezett, mely egy csapásra kihúzta fölfelé az összes port. A levegő kitisztult, s én utoljára megláttam a kapitányt.

Sisakja mögül nézett rám, s úgy rémlett, tekintete szomorú. Karját kinyújtotta felém.

– Tudd meg hát az igaz választ, balga földlakó – felelte –, ha annyira akarod: a hullaházban.

Éreztem, mint merevedek le a döbbenettől.

A csészealj ajtaja bezárult, forgása felgyorsult, emelkedni kezdett, miközben egyre több fényt árasztott. Az egész udvar és az intézet épületének falai fényárban úsztak, mintha tűzijáték reflektorait irányították volna rájuk közvetlen közletről.

Már fájt a szemem és a fejem a nagyon erős fénytől, bizonyára az ionizáció is belejátszott, de tudtam, soha többé nem látok ilyet, hát nem akartam elmulasztani semmit a látványból. Még az is eszembe jutott, kár, hogy nincs nálam kamera vagy fényképezőgép, majd előreléptem, tettem néhány bizonytalan lépést a hely felé, ahonnan a repülő csészealj kiemelkedett. Addigra már a háztetők fölött lebegett teljes pompájában. Alja mind gyorsabban pörgött, a színes fények összeolvadtak egyetlen hatalmas, fehér fénygomollyá, mely hirtelen óriási lobbanással felvillant, mintha a szemembe sütöttek volna egy vakut, aztán a nagy-nagy fényesség lassacskán alábbhagyott...

...és kialudt minden... ...mint az elhasznált villanyégő... ...majd a sötétség.

A most következő néhány oldalon egy olyan tudomány különös filozófiai megközelítéséről és az ebből származó elképesztő következtetésekről lesz szó, amellyel mindannyian ismeretséget kötünk a tanulmányaink során. Különböző mélységben sajátítjuk el ugyan, de jól tudjuk, hogy alapszintű ismerete nélkül a mai világban már senki sem boldogulhatna. Igen, a matematikáról van szó, de még mielőtt egy elegáns mozdulattal átlapoznánk ezt a rossz emlékeket idéző fejezetet, mindenkit megnyugtatok: ez a rövid kirándulás semmiben sem fog hasonlítani a rettegett matematika órákra vagy előadásokra. Elég, ha most felszabadítjuk elménk logikára fogékonyabb területeit, hátradölünk egy kényelmes karosszékben és máris elénk tárul egy igazán rejtelmes világ...

Gondolati túránkat kezdjük egy korábbi kijelentés vizsgálatával: „A matematika ismerete nélkül a XXI. században ember már nem boldogulhat a világban”. Hogy ez mennyire igaz, arról különösen azok tudnának mesélni, akik bármilyen természettudomány ismereteinek mélyebb szintű elsajátítására szánták rá magukat. Legyen szó fizikáról, csillagászatról vagy kémiáról, biológiáról, netán műszaki-, gazdasági tudományokról, a megfelelő szintű matematikai „infrastruktúra” az ismeretanyag megértéséhez, feldolgozásához és alkalmazásához egyszerűen nélkülözhetetlen. Vajon ez a véletlen műve?

A kérdés minden komolyabb tudós elmét elgondolkoztatott már évszázadokkal ezelőtt is, de csak a legnagyobb gondolkodók voltak képesek arra, hogy megfogalmazzák az igazi feladványt, ahol a problémát maga a matematika jelenti. Mielőtt górcső alá vennék az emberi elme logikai képességének csodálatos eredményeit, gondolkozunk el, mi is a matematika valójában?

Kolmogorov¹ orosz matematikus korszerű meghatározása szerint a matematika a valós világ általános értelemben vett mennyiségi-, térbeli formáiról és viszonyairól szóló tudomány.²

A mennyiségi- és a térbeli formákat a matematikusok hozzák létre absztrakció³ segítségével, majd ezeken a formákon (számok, algebrai struktúrák, mátrixok, halmazok stb.) különböző műveleteket értelmeznek, amely műveletek sajátos „szabályok” szerint működnek. A matematikai „szabályok” rendszerét tételek és bizonyításaik alkotják,⁴ amelyeket viszont bizonyítás nélkül igaznak elfogadott egyszerű axiómákra⁵ vezetnek vissza.

Az egyes axiómarendszerekre különböző matematikai „világok” épülnek (halmazelmélet és logika, számelmélet, algebra, geometria, analízis, topológia, valószínűségszámítás stb.), amelyek egymástól elkülöníthetőek, de vannak közöttük jelentős kölcsönhatások és átfedések is. Tehát, ha megpróbáljuk lecsupaszítani a matematikát, akkor egy megegyezés szerint helyesnek elfogadott kijelentésekre (axiómarendszerre) épülő matematikai ítéletekből (tételekből) álló, logikusságra törekvő rendszert kapunk.⁶ Egy-egy axiómarendszer ellentmondás-mentességének igazolása azonban a matematika leg súlyosabb problémái közé tartozik.

Kurt Gödel⁷ kiemelkedő XX. századi matematikus 1931-ben közreadott nemteljességi tétele végérvényesen pontot tett a matematikai axiómarendszerek ellent-

mondás-mentességének kérdésére, mert logikai úton igazolta, hogy bármely axiómarendszeren belül megfogalmazható egy olyan állítás, amelyik nem bizonyítható, de nem is cáfolható. Tehát egy véglegesen megfogalmazott axiómarendszerben az el-
lentmondás-mentesség nem bizonyítható. Egy adott axiómarendszer nem igazolhatja saját maga „igaz” voltát.⁸

Ezek után talán nem véletlen, hogy korábban más tudományok művelői a matematikát kissé öncélú időrablásnak (jobb esetben eszköznak) tekintették, és sokáig nem is ismerték el önálló tudománynak.

Mára a helyzet azért jelentősen változott. A matematikának sok új ága született, és sok, korábban teljesen haszontalannak vélt ága is hasznosnak bizonyult a valós világ frissen felfedezett folyamatainak objektív leírásában.⁹ Mintha a matematikusok előre megalkották volna ezeknek a korábban ismeretlen rendszereknek a lehetséges modelljeit. Talán az is elképzelhető, hogy az összes általunk megalkotható matematikai elmélethez fogunk találni olyan valós fizikai rendszereket, amelyeknek működése jól leírható majd segítségükkel. Ezt az elképzelést támasztja alá néhány kimagaslóan előremutató elméleti fizikai kutatás (szuperhúr elmélet, M-elmélet), ahol az előrejutást jelentősen korlátozza az a tény, hogy a sokdimenziós terekben zajló folyamatok leképezéséhez először ki kell fejleszteni a megfelelő matematikai eszköztárat, és csak az után lehet előre lépni a fizikai rendszerek szintézisében.¹⁰ Itt kétségtelen tény, hogy a fizikusok olyan egyedülálló elmélet kialakítására tesznek kísérletet, ami olyan matematikai infrastruktúrát igényel, amelyre a matematikusok eddig csak kevés időt fordítottak (de az alapjai már léteztek). Magyarul összefoglalva a matematika sokkal alapvetőbben átszövi az egész világunkat, mint azt korábban bármikor gondoltuk volna. De ha ennyire alapvető és teljesen körbevesz minket, mégis honnan származik?

A fentiek után lassan kénytelenek vagyunk belátni, hogy a matematika nem lehet csupán a matematikusok pusztá agyszüleménye. Az könnyen bizonyítható tény, hogy a világegyetemben működő fizikai törvények az ember jelenléte nélkül is léteztek (a távoli múltban) és léteznek ma is (például a szomszédos galaxisokban). Vajon ugyanez a helyzet a matematikával is?

Jelenleg még mindig az az elképzelés tartja magát, hogy a matematika az emberi gondolkodás határtalan absztrakciós képességének a demonstrációja, és mint ilyen, egyértelműen az intelligens gondolkodáshoz köthető. Azonban, ha jól belegondolunk, az emberi agyat felépítő idegsejtek bonyolult hálózata is részét képezi a világegyetem fizikai valóságának. Ebben a roppant összetett rendszerben molekuláris reakciók milliárdjain keresztül születnek meg a matematika megértéséhez szükséges fogalmak, amik akár a világtól teljesen elrugaszkodott tételek kimondásához is vezethetnek. De ne feledjük, az agyunk is részét képezi ennek a rendszernek, tehát akármilyen elvont kérdésről is legyen szó, az azzal foglalkozó emberek agyában zajló fizikai, kémiai, biológiai folyamatok ettől kezdve áttételesen függeni fognak a probléma megoldásától, mert az éppen aktív agyterületek neuronjainak a viselkedését a gondolkodási folyamat közben nem tudjuk más „elmélettel” pontosan leírni, csak azzal, amelyen éppen gondolkozunk. Tekinthejtük-e ezek után az adott elvont matematikai levezetéseket a fizikai valóságtól teljesen idegennek? Egyáltalán gondolkozhatunk-e olyan elvont problémán, ami nem köthető valamilyen valós folyamat működéséhez is?

Talán ez a magyarázata annak, hogy a korábban haszontalannak hitt matematikai elméletek sorra „értelmet kapnak” újonnan felfedezett valós rendszerektől. Úgy tűnik,

hogyan az emberi agy neuronhálózata – páratlan bonyolultságának következtében – szinte tetszőleges viselkedésű valós rendszereket képes „modellezni”, és így mintegy magában rejt a világot leíró elméletekhez szükséges összes információt. Ezek után már elképzelhetjük, hogy a matematikusok, agyukat „törve” vagy számítógépeiket programozva végül akaratlanul sorra építik fel neuronjaik hálózatából – vagy a számítógépek tranzisztoraiból – az újabb és újabb (de ettől kezdve már biztosan létező) fizikai rendszereket, és így mégis lehetővé válik, hogy megalkothassák az ezeket leíró különös elméleteket.

Visszatérve a matematika alapvető szerepére, könnyen demonstrálhatjuk fontosságát egy gondolat-kísérlettel. Vegyünk az ismert világunkból egy apró részt – például egy elektront – és nézzük meg, mire van szükségünk ahhoz, hogy a létezését biztosítani tudjuk.

Ahhoz, hogy elektron létezhesen, kerítenünk kell egy darab tér-időt is, amiben elhelyezhetjük, hiszen csak kölcsönhatásuk biztosíthatja a megismert sajátos tulajdonságaikat. A tér-idő leírásához a relativitás-elméletre, az elektron viselkedésének megadásához pedig a komplett kvantummechanikára szükségünk van. Ezek az elméletek már önmagukban imponáló matematikai struktúrát képviselnek, mert egyetlen vákuumban lebegő részecskének a megadásához is be kell vetnünk a csoportelmélet, a függvényanalízis, a differenciál geometria vívmányainak jelentős részét.¹¹ Talán nem is olyan elhamarkodott kijelentésünk: a matematika létezése alapfeltétele a fizika (és ezzel minden más) működésének. Ha ez a feltételezésünk helytálló bizonyul, akkor máris előttünk tornyosul a matematika eredetének problémája. Sőt, vérmérsékletünkől függően felmerülhet a végső kérdés: A matematika axiómarendszere önmagában reprezentálja-e az univerzum szerkezeti felépítését? Ezzel elérkeztünk fejtegetésünk legérdekfeszítőbb részéhez.

Látható, hogy a matematika eredetének kérdése szépen összefonódik a világegyetem eredetének kérdésével, így illeszkednie kell a ma elfogadott keletkezési elméletekhez is.

Az univerzum jelenlegi elképzeléseink alapján egy igen forró kvark-glüon plazmából keletkezhetett. A 10^{43} másodperc előtti extrém viszonyok között (végtelen sűrűség, végtelenül görbült tér stb.) nem létezhetett semmi számunkra is ismerős jelenség. A végtelenül apró térfogatba préselt univerzumnak nem volt mérhető kiterjedése és nem telt benne az idő sem.¹² Egyszerűen csak létezett, de a matematika alapvető axiómarendszerének már nyomokban itt is jelen kellett lennie, hiszen ezek között a viszonyok között is létezhetek szabályosságok. Persze, az is elképzelhető, hogy a matematika alapvető axiómái is folyamatosan fluktuáltak különböző állapotok között, ezzel mintegy dinamikusan változóvá téve azokat a törvényszerűségeket is, amelyek a kvark-glüon plazma örvénylését irányították.

Miközben ebben a vadul fortyogó energiakatlanban az egyes alkotóelemek kitöltötték az összes – az akár egymásnak ellentmondó – állapotokat is, előállt az „alapvetően igaz kijelentéseknek” egy olyan konstellációja, amely szétvetette az egész kezdeti állapotot, és létrehozta a ma megfigyelt táguló világegyetemet. A világegyetem tehát magában hordoz egy olyan kevésbé valószínű kezdeti állapotot, ami ahhoz kellett, hogy kibillenessen kezdeti egyensúlyából. 10^{35} másodperccel a „Nagy Bumm” után a fizika törvényszerűségeinek már javában működniük kellett, tehát a matematika jelenlegi axiómarendszerének ekkor már közel végső formájában meg kellett jelennie.

Azonban ennek az axiómarendszernek az ellentmondás-mentessége ennyi idő alatt biztosan nem derülhetett ki!

Korábban az a kép alakulhatott ki bennünk, hogy a matematika feltételezett időtlensége miatt az egyes tételek bizonyításához nincs szükség időre. Ha egyszer bebizonyítottuk őket, akkor mindig is léteztek, és kezdetektől fogva igaznak kell elfogadnunk ezeket az állításokat. Csakhogy a világegyetem keletkezésével együtt megszületett az idő is, amivel az információ terjedésének sebessége is a fény sebességére korlátozódott. Ha pedig csak korlátozva terjedhet az információ (az öt szállító elemi részek véges sebessége miatt), akkor azok a véletlenszerű vagy szándékos fizikai folyamatok, amelyek az egyes tételek igazát bizonyíthatják, csak nullától nagyobb idő alatt tehetik meg ezt.

Magyarán szólva, az egyes tételek bizonyításához időre van szükség, még hozzá a bizonyítás módjától függően különböző mennyiségre. Vannak olyan tételek, amelyek bizonyítására néhány másodperc gondolkodás elegendő, de vannak olyanok is, amelyek elvileg csak végtelen sok idő alatt végezhetőek el (például Fermat nagy sejtésének bizonyítását csak 360 évvel később 1993-ban adta meg Andrew Wiles angol matematikus egy igazán komplikált levezetésben¹³).

A világegyetem kezdeti állapotában „befagyott” axiómákból létrehozható összes tétel (ami akár végtelen sok is lehet) az azóta eltelt 15 milliárd évben tehát még nem nyerhetett igazolást, ezért a kiinduló axiómák ellentmondás-mentessége teljes bizonyossággal még nem derülhetett ki, illetve Kurt Gödel idevonatkozó nem-teljességi tételéből kifolyólag sohasem derülhet ki. Innen már csak egy apró lépés a következő kérdés: A kezdeti feltevések „megálmodói” honnan tudhatták, hogy ellentmondásoktól mentes tételrendszert alkothatnak belőlük?

Sehonnan! Ezért minden valószínűség szerint az univerzum alapját alkotó axiómák ellentmondásokat tartalmaztak.

Hogyan működhet mégis a világegyetem? Mi védi meg a katasztrofális logikai defektusok hatásaitól? Ennek megértéséhez végleg szakítanunk kell a megszokott hétköznapi világképünkkel.¹⁴

Tegyük fel, hogy a világegyetem egy távoli szegletében lévő intelligens civilizáció buzgó matematikusa bebizonyít egy újabb matematikai tételt, visszavezetve azt egészen a kezdeti axiómákra. Nagy örömeiben azonnal fénysebességű üzenetben adja tudtára az univerzum minden lakójának a felfedezését. Ezzel az üzenetet alkotó fotonok rendszerével a valós fizikai világhoz csatolja a bizonyítását, hiszen az agyán kívül egy újabb rendszer működése is függővé vált az új tétel kimondásától. A tétel bizonyításának „híre” tehát fénysebességgel terjed szét a világegyetemben, aminek kapcsán újabb, az előzővel kapcsolatos tételek nyerhetnek igazolást, így a matematikai tételek egész láncolata születhet a felfedezésből.

Egy másik távoli szegletben egy másként gondolkodó matematikus ugyanerre az axiómarendszerre alapozva egy előzővel ellentétes bizonyítást talál az eredeti tételre (persze, nem tud a másik létezéséről). Ő sem rest szétkürtölni mindenfelé, és erre a bizonyításra is újabb tételek láncolata épülhet fel egészen addig probléma nélkül, amíg a két táguló buborék nem találkozik valahol. A buborékokon belül továbbra is az eredeti bizonyítás-láncolat lesz az igaz, de a buborékok határvonalán különös dolognak kell történnie. A logikai ellentmondásosság nem tartható fenn, ezért lokálisan (a határfelület mentén) az alapvető axiómáknak módosulniuk kell, hogy biztosíthassák az

ellentmondás-mentességet. Az axiómák eme helytől és időtől függő finoman változó rendszere bármilyen körülmények között képes biztosítani az univerzum számára a szükséges mértékű ellentmondás-mentességet. Persze, innentől kezdve a létrejött módosult axiómák információs „hulláma” fénysebességgel terjed szét az univerzumban, és lassan kisímítja az eredetileg rejtett logikai defektus hatásait. Azonban végtelen sok lehetséges tételhez végtelen sok ellentmondás is tartozik, ami folyamatosan változó axiómarendszerhez vezet, de természetesen minél több idő telik el a világegyetem keletkezése óta, annál bonyolultabb fizikai kapcsolatokat igénylő tételek maradhatnak csak bizonyítás nélkül.

Ezzel arra is magyarázatot kaptunk, hogy miért van olyan kevés jelentős ellentmondás a jelenlegi matematikában. A kezdeti univerzum nyers axiómái az idők folyamán egyre finomodnak, ahogy az egyes ellentmondásos tételek a napvilágra kerülnek. A kezdeti pillanatokban nagyon sok ellentmondás létezhetett, de akkor a világegyetem magas energiaszintje és a kavargó részecskék sokasága miatt a lehetséges egyszerűbb fizikai rendszerek nagy része véletlenszerűen realizálódhatott, ezzel a kimondható ellentmondásos tételek nagy tömege gyorsan felmerülhetett és felülírhatta a kezdeti feltevéseket. Az univerzum mérete ekkor ráadásul még roppant kicsi volt, így az axiómarendszer változásai homogén módon zajlottak mindenütt. A felfűvódásos szakaszban (10^{-35} és 10^{-32} másodperc között) a még megmaradt ellentmondásokat az egyes tér-idő darabok magukba zárták, és a további ellentmondások axiomatikus feloldása azóta már lokálisan folyik.

Tehát jelenleg minden tér-idő tartományban egyedi – kis mértékben eltérő – axiómarendszer létezik, ami pillanatról pillanatra dinamikusan változik azoknak a véletlenszerű vagy szándékos fizikai folyamatoknak a következtében, amelyek a helyi axiómarendszerre épülő egyes tételeket éppen igazolják vagy megdöntik. Ezt nevezhetjük a matematikai relativitás elméletének, ami legalább annyira megrázhatja a világról alkotott képünket, mint a relativitáselmélet tette azt a múlt század elején.

Miért is olyan megrázó az, amit az előbb olvashattunk? Azért, mert magában hordozza azt a jelentőségteljes kijelentést, hogy az egyes fizikai rendszerek működésük közben visszahatnak az univerzum felépítésére, lokálisan megváltoztatva annak alapvető szerkezetét.

Ha még mindig nem érzékeljük ennek a jelentőségét, lássunk egy példát. Egy matematikus hosszú évek munkájával igazol egy eddig még senki által nem bizonyított tételt. Újabb hosszú évek munkája után azonban nyomára bukkan egy olyan levezetésnek, ami várhatóan ennek az ellenkezőjét bizonyítja majd. Az agyában lévő információk abban a pillanatban, amikor a logikus levezetés lépései a gondolataiban összeállnak, máris kölcsönhatásba lépnek a világegyetemet felépítő alapvető axiómarendszerrel, és emiatt az eddig még sosem látott ellentmondás miatt lokálisan finoman kiegészülnek az axiómák úgy, hogy az ellentmondás feloldódjon. A matematikus már nem fogja eredeti formájában meglelni a defektust, mert közben létrejött a logikai ellentmondás feloldásának lehetősége.

Röviden összefoglalva az elhangzottakat: Ha a matematika tényleg olyan elképesztően alapvető, mint amennyire annak tűnik a tudósoknak, akkor az ember mégis csak képes befolyásolni pusztán a „gondolatainak erejével” az univerzum felépítését.

Ha csak arra gondolunk, hogy a fenti szöveg olvasása közben az agyunk idegsejthálózatában milyen összetett kapcsolatok épülhettek ki, már azt sem tarthatjuk elkép-

zelhetetlenek, hogy a milliárdnyi neuron interakciója közben véletlenszerűen jó néhány tételt igazolhatott vagy megcáfolhatott. Ennek következtében más tételek is bizonyítást nyerhettek, aminek hatására logikai defektusok cikázhattak szét a lokális téridőre jellemző gigantikus tételrendszer testében. A minimálisan megváltozó axiómák miatt néhány speciális helyzetben lévő kvark kölcsönhatása kicsit módosulhatott, tehát akarva-akaratlanul létezésünkkel befolyásoltuk a minket körülvevő világ szabályait. Ezek a folyamatosan gerjesztődő apró változások bizonyos szinten, mintegy határozatlanná tehetik a tételek rendszerét, hasonlóan ahhoz, ahogy a kvantummechanikában érvényesek a határozatlansági elv törvényszerűségei.

A véletlenszerűen bekövetkező ingadozások azonban csak nagyon aprók lehetnek, és hosszú távon kiegyenlíthetik egymást. Viszont semmi sem gátolja meg, hogy tudatosan feltérképezzük az axiómarendszert átszövő parányi defektusok hálózatát. Ha ezt megtesszük, akkor tudatos munkával olyan „újszerű” matematikai tételcsoportok létrehozásába foghatunk, amelyek segítségével felerősíthetjük ezeket az apró változásokat, és megalapozhatjuk egy számunkra (vagy az élet számára) kedvezőbb világegyetem alapjait.

Talán a matematikusaink és a tudósaink tudtukon kívül már most is ezt teszik a világgal, hiszen az ember által megszerzett tudás mérhetetlenül sok fizikai rendszerbe épült be (emberi agyak, számítógépek, könyvek, épületek, műholdak stb.), amivel az általunk preferált logikai rendszert a Földet körülvevő fénysebességgel táguló buborékban bizonyára jelentősen megszilárdítjuk. Kérdés, hogy tudatos világformáló tevékenységünket a világegyetem erői hogyan tolerálják majd.

Előfordulhat, hogy rájövünk: a jelenleg érvényes rend is már egy tudatos folyamat eredménye, vagy szembetaláljuk magunkat olyan civilizációkkal, amelyek eljutottak már arra a szintre, hogy kedvük szerint formálják a világegyetem felépítését. Vajon figyelembe veszik majd a létezésre vonatkozó igényeinket? Ahhoz, hogy ne érhesen bennünket meglepetés, azt hiszem alapvető fontosságú lesz, hogy értsünk majd a matematikához.

Talán nem árt, ha máris elkezdjük ismétелgetni mindent elsöprő csatakiáltásunkat:
Számoljunk csak utána!

Jegyzetek

- ¹ *Kolmogorov, Andrej Nyikolajevics* (szül.: 1903) orosz matematikus. A valószínűségszámítás egzakt matematikai megalapozása az ő nevéhez fűződik. 1929-ben jelent meg „A mérték és a valószínűség általános elmélete” című műve, amely a valószínűségszámítás axiomatikus felépítését tartalmazza. 1931-ben professzor és a moszkvai egyetem matematika intézetének igazgatója lesz. Iskolateremtő tudós, akadémikus. Az ötvenes években az információelmélet továbbfejlesztésével foglalkozott. (<http://www.sulinet.hu> – matematika oldalak).
- ² *A matematika fogalmi meghatározásának* részletes magyarázatát l.: Szász Gábor: Matematika I. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1997. 11-12. o.
- ³ *Absztrakció:* Olyan gondolkodási művelet, amelynek során eltekintünk a tárgyak vagy jelenségek konkrét egyedi tulajdonságaitól, de kiemeljük és általánosítjuk lényeges közös tulajdonságaikat. L.: Szász Gábor i. m. 13. o.
- ⁴ *Tétel és bizonyítása:* Tételen olyan matematikai ítéletet értünk, amely igazként elismert más matematikai ítéletek következménye a logikailag helyesnek tekintett következtetési módok szerint. Azt a következte-

tés-sorozatot, amely a már a korábban igazként elismert ítéletektől az új tételig vezet, a tétel bizonyításának nevezzük. A tétel tehát nem más, mint bizonyított ítélet. L.: Szász Gábor i. m. 15. o.

- 5 *Axióma*: A bizonyítás nélkül igaznak elfogadott matematikai ítéleteket axiómának nevezzük L.: Szász Gábor i. m. 16. o.
- 6 *Axiómarendszerek*: Egy-egy matematikai tudományág axiómáinak összességét az illető tudományág axiómarendszerének nevezzük. L.: Szász Gábor i. m. 16. o.
Néhány alapvető axiómarendszer:
Euklideszi geometria = Eukleidesz (*élt i. e. 300 körül*)
Hiperbolikus geometria = Bolyai J. (1802-1860) és Lobacsevszkij, Ny. I. (1792-1856) (XIX. század)
Általánosított euklideszi = Hilbert, D. (1862-1943) (1899)
Halmazelmélet = Zermelo, E. és Fraenkel, A. (1908)
Valószínűségszámítás = Kolmogorov, A. N. (*Szül.: 1903*) (1933)
Ugyancsak Hilbert volt az, aki 1899-ben megválaszolta azt a kérdést, hogy mikor megfelelő egy axiómarendszer:
Legyenek az egyes axiómák *függetlenek* egymástól, azaz egyiket se lehessen igazolni a másik segítségével.
Legyen az axiómarendszer *ellentmondásmentes*, vagyis ne fordulhasson elő olyan állítás, amely az axiómák alapján igazolható és cáfolható is egyben.
Legyen az axiómarendszer *teljes*, azaz az adott tudományág minden problémája vagy igazolható, vagy cáfolható lehessen.
1931-ben azonban Kurt Gödel osztrák matematikus megmutatta, hogy valamely *ellentmondás nélküli axiómarendszer sohasem lehet teljes*.
- 7 *Gödel, Kurt* osztrák matematikus. Fő kutatási területe a matematikai logika volt. Felbolygatta a matematikát a híres „eldönthetlenségi elmélete” – mely szerint minden szigorúan logikus matematikai rendszerben vannak olyan állítások, amelyeknek az igaz vagy hamis volta nem igazolható a rendszer axiómái alapján –, ami először egy német műszaki folyóiratban jelent meg 1931-ben. Gödel ezenkívül geometriai modelleket fejlesztett ki Einstein relativitás elméletéhez. (<http://www.sulinet.hu> – matematika oldalak).
- 8 Simonyi András: A Hilbert-program és Gödel nem-teljességi tételei. = Magyar Filozófiai Szemle 1999/6.
- 9 Lovász László: Egységes-e a matematika? = Természet Világa 1998. III. különszám, 45. o.
- 10 Green, Michael B.: Szuperhúrok. = Scientific American 1986/11. 24-36. o.
- 11 Gombás – Kisdí: Bevezetés az elméleti fizikába II. 234. o.
- 12 Mackintosh, R. – Al-Khalili, J. – Jonson, B. – Pena, T.: Az atommag. Akadémiai K., Budapest, 2003, 124. o.
- 13 Singh, Simon : A Nagy Fermat-sejtés. Park Kiadó, Budapest, 1999
- 14 Az utolsó rész a szerző világról alkotott részletes elképzeléseit tükrözi, de az ötletek Egan, G.: Fényözön c. nagyszerű kisregényében leírt (ezzel nem egyező) filozófiai fejtegetések nyomán kerültek kidolgozásra. L.: Egan, Greg: Fényözön. = Cherubion SF antológia 2003. 127-157. o. (*Greg Egan*: 1961-ben született az ausztráliai Perth-ben. Matematika szakon végzett az egyetemen, majd programozóként kezdett dolgozni. 1992 óta főállású író.)

Az ugrólepke üzlet

Meg kell találnom Lepkét. Ha van egyáltalán valami magyarázat arra, ami velem történik, akkor ő az egyetlen élőlény, aki választ adhat kérdéseimre. Na, meg persze ez a másik kis lepke a markomban, mesterien összedolgozott üveg és ón kapszulájában. Pirinyó szemeivel mintha engem figyelne a zöld folyadékkal töltött, apró, ovális dobozkájából.

Furcsa fintora a sorsnak, hogy egy olyan ember segítségére van szükségem, akit tulajdonképpen én tettem tönkre. Bár amit róla írtam az egyik legolvasottabb újságnak, az mind igaz, de talán soha nem derült volna ki, ha nem bolygatom meg a múltját. Orvos vagyok, mint ahogy most már ő is. De esküszöm, mikor külsős tudósítóként azt a cikket írtam, még nem volt az. Talán én is hozzájárultam ahhoz, hogy a kirobbant botrány nyomán ismertségre tett szert, és sokkal könnyebben nyíltak meg előtte az Orvosi Egyetem kapui.

Ha hétköznapi emberről lett volna szó, akkor nem kap az ügy ekkora publicitást, de ő egyike volt azoknak a kutatóknak, akik megtalálták, majd sikeresen tenyésztették azt az afrikai lepkefajt, amelynek egyedeiből aztán elkészítették a térugrókat. Hatalmas felfedezés volt, forradalmasította a tömegközlekedést. De talán közelebb járok az igazsághoz, ha forradalmasítás helyett inkább azt mondom: megszüntette.

Ennek az embernek rengeteg pénze lehetett volna, ha én úgy döntök, hogy írás helyett valami más hobbist választok, de a cikkem még azelőtt jelent meg, mielőtt a JumpWing Társaság megindította volna a tömeggyártást. Honnan tudhattam volna, hogy az expedíció szerződésébe belefoglalták a kutatóút során talált, esetlegesen jövedelmet hozó felfedezések és eljárások részesedési arányát? Leleplező írásom hatására a cég azonnal bontotta Lepke szerződését, mivel az alapító okiraton mint hivatásos orvos szerepelt. Talán egy jó ügyvéddel sikerült volna megtámadnia a Társaságot, de a balsorsa tökéletesen időzített. Neki még semmije nem volt, ám a cég részvényesei egyik pillanatról a másikra dúsgazdag emberek lettek. A JumpWing Társaság akkora befolyásra tett szert, hogy még a tönkrement, tömegszállítással foglalkozó cégek ügyvédei se tudták megingatni alapjait. Mindenre gondosan ügyeltek, soha egy újságírónak sem sikerült semmi törvénytelenséget rájuk bizonyítani.

Aztán Lepke új taktikába kezdett. Bulvársajtókban publikált cikkeket az ön-üvegbe zárt ugrólepkék veszélyességéről. Meggyanúsította a céget, hogy nem végeztek elég kísérletet, felelőtlenül kezdtek bele a tömeggyártásba és az értékesítésbe. Senki nem hitt neki, bolondnak tartották. Megvallom, én is.

Ifjúságom teljes fogékonyságával az újdonság iránt, lelkesedve jártam be a világot frissen megvásárolt JumpWing-emmel. Nem volt olcsó egy ilyen ugrólepke kapszula, de megengedhettem magamnak, és eddig soha nem bántam meg, hogy megvettem. Eddig...

■ Lepkének hívnak. Talán azért, mert ha valahol be kell mutatkoznom, ennél a kitalált névnél többet soha nem árulok el magamról. Abban a pillanatban megértettem

mindent, amikor ide kerültem. Ezidáig vak voltam és süket. Elöttem volt a kirakó összes mozaikdarabja, de meg kellett történnie az elkerülhetetlenek ahhoz, hogy helyükre csússzanak a részek.

Kezdetben nagyon nehéz volt életben maradnom. Menhelyek szeretetsomagjain éltem, onnan is öltözködtem. A tengerparton, strandokon osztoztattam ingyenes újságokat, az emberek jóindulatára bízva zsebem tartalmának állapotát. Az első időkben csak arra szolgált az így keresett bevétel, hogy estére valamelyik híd aljában, mindent elfeledve, egy üveg Whiskyvel a kezemben érjen a naplemente. Aztán elmúlt a tehetetlenség érzése, célt tűztem ki magam elé, majd elkezdtem gyűjteni. Továbbra is valamelyik menhelyen étkeztem, de nem bántam. Tudtam, hogy ez csak átmeneti állapot. Hajléktalan társaimmal ellentétben én már nem költöttem italra, cigire, és a kávé is megvontam magamtól. Minden keresett és talált pénzdarábot félretettem, hogy megvalósíthassam a saját magam elé állított feladatot.

És egyszer elérkezett az idő, amikor összegyűjtöttem annyit, hogy egy jobb ruhát tudtam venni belőle, valamint egy vonatjegyet a fővárosba. Kezemben egy hirdetési újsággal kopogtattam be a Tudományos Akadémia egyik alagsori helyiségének ajtaján. Nem tudom, kinek jutott eszébe az ötlet, hogy n plusz egyedikként expedíciót szervezzen Afrikába, a Kongó folyó mellett elterülő esőerdőkbe, de mindenesetre nekem kapóra jött a hirdetés. Orvost kerestek a kutatóútra. Olyant, aki jártas az afrikai betegségek gyógyításában, egyedülálló és elég bolond ahhoz, hogy részt vegyen ezen a korántsem veszélytelen túrán. A három feltételből az utolsó kettőnek száz százalékgig megfelelttem és az elsőt is igen jó hatásfokkal hazudtam. Még soha nem láttam maláriás embert, de bíztam benne, hogy elég lesz az a tudás, amit még az Orvosi Egyetemen sajátítottam el a kinin-használat témakörében. Gyorsan alá is írtam a szerződést, bár tudtam, hogy ebből még bajom lesz. Kitűnő eredménnyel fejeztem be iskoláimat, mégis, ha valaki veszi a fáradságot és utánanéző, végzős diplomámat nem fogja megtalálni semmilyen egyetem iratai között.

A szerződés nagyon jó volt. Valamilyen mecénás társaság az összes kiadásunkat állta, és még részesedést is ajánlott a befektetett tőke dupláján felüli haszonból, amelyet az utunk során reklám vagy egyéb bevételekből érünk el.

Egy hét volt az indulásig, de az is hamar eltelt. Menhely minden nagyobb városban van.

Hosszú ideig utaztunk, mire elértük a Kongó folyó partját. Szerencsére minden komoly betegség elkerülte csapatunkat. Az előre kikevert és csomagolt védőoltásokat már indulásunk előtt beadtam mindenkinek, és az út során ránk ragadt piócák leszedése sem okozott túl nagy problémát. Rajtam kívül a csapat tudósokból állt, akik a tőlük elvárt lelkesedéssel gyűjtögettek minden undorító bogár- és csúszómászó fajt, amivel csak találkoztunk. Aztán a második hét ötödik napján rábukkantak az ugrólepkékre. Alig fél centis, molylepkére emlékeztető kis vakarcsok voltak, de vagy harmincat találtak belőlük egy kidőlt fatörzsön, valamilyen zöld maszatba ragadva. Én valahogy nem osztoztam a tudósok gyerekes örömeiben mikor kiderült, hogy tulajdonképpen fogalmuk sincs arról, mit is találtak.

Persze, ekkor még nem ugrólepkéknek hívták őket, hanem valami biológusok által használt kódrendszer segítségével, talán véletlenszerűen kitalált latin szavakból összekutyult nevet adtak nekik. Aztán később, a tömeggyártás során a cég vezetői ésszerűbbnek tartották lecserélni a nevet olyanra, amit a fogyasztók széles köre köny-

nyebben megjegyvez.

Kétségtelenül lepkék voltak a kis dögök, de testükhöz mérten elég hosszú csáppal, és a csáp végén valami fényes kék ponttal. Ha tehettem volna, legszívesebben összetapostam volna mindet, hiszen ekkor már tudtam, egész életemet tönkre fogják tenni a kis szemetek...

■ Egészen május 18-ig eszembe sem jutott, hogy egyszer még szükségem lesz Lepkére. Emlékszem, szakadt az eső, és én, hogy ne kelljen a vízcseppek összefolyó játékát figyelmem a csukott ablakon, egy történelmi témájú könyvet olvastam. Sajnos, a könyv jó volt. Olyannyira, hogy csak akkor vettem észre, mennyire elszaladt az idő, amikor már vagy negyed órája egy megbeszélésen kellett volna lennem. Magamra kaptam a kabátom, előkotortam zsebemből a JumpWing-emet, belemélyesztettem szemem az ugrólepke gombszemébe, és felidéztem magamban a tárgyalóterem képét. Aztán a kapszula oldalán lévő piciny gombbal kevés áramot adagoltam a zöld folyadékba. Ahogy lenni szokott, zöldessárga vibráló ragyogás töltötte be körülöttem a teret, majd a kapszula közelében lévő másfél méter sugarú körön belül, az összes szerves anyag velem együtt teleportálta magát a kívánt helyre.

Persze, a megbeszélést már lekéstem. Bosszankodva figyeltem a titkárnő kaján vigyorát, és legszívesebben egy térugrással hátam mögött hagytam volna az egész hivatalt, de jólneveltségem meggátolt abban, hogy minden érdeklődés nélkül használjam az ugrólepkét. Mosolyt erőltetve az arcomra, udvariasan megtudakoltam az információs pult mögött feszítő hölgytől, hogy melyik helyiségben használhatom JumpWing-emet, mert sehol nem szeretik, ha ugrás közben a szerves eredetű berendezési tárgyak felét magammal viszem. Miközben még mindig bosszankodva átsétáltam a megfelelő helyiségbe, zsebemben már előre kitapogattam az öngyújtómat. Aranyból készült, de a kornak megfelelően szénnel szennyezett aranyból. A JumpWing Társaság hamar felismerte az ugrólepkék korlátozott képességéből adódó üzleti lehetőségeket is, ezért egy külön iparágat dolgoztak ki az apróbb használati tárgyak szervessé tételéhez. Meg kell mondanom, egy ilyen szénnel preparált tárgy sokszor többbe került, mint a tisztított változata.

Ám hiába kotorásztam a zsebemben, szivart még a legmélyén sem találtam, így egy ugrással útba ejtettem a sarki trafikot, hogy feltölthessem készleteimet.

Természetesen megfeledkeztem arról, hogy még mindig esik. Pillanatok alatt bőrig áztam. Káromkodva vettem meg a dohányárut, majd egyet számba véve, szinte daczból, megpróbáltam mániákusan rágyújtani a szakadó esőben. Bal tenyeremmel eltakartam az öngyújtó lángját, míg jobb markomban fogtam az ón-üveg kapszulát és az aranyból készült tűzszerszámot is.

Ezt csak azért említem ilyen részletességgel, mert magam sem értem, mi lehetett az a körülmény, ami elrontotta egész életemet.

Meggyújtottam az apró lángot, majd nagyot üvöltve dobtam el mindent, amit a kezemben tartottam. Az ugrólepke megrázott. A jobb tenyerem kormos lett, és égető érzés hasított le egészen a csontomig.

A fájdalomtól kábán szedtem össze a járdán lévő egyik kisebb tócsából az öngyújtót és az ugrókapszulát. Azonnal belenéztem a lepke gombszemébe, mert minél előbb haza akartam érní, hogy valamivel enyhíthessem a tenyeremet maró fájdalmat. A kezemben tartott JumpWing folyadék az eddigi zöldről kékre változott, de ebben

az állapotomban nem sokat törődtem vele. Megnyomtam rajta a gombot, majd lakásom biztonsági helyiségében értem célt. Bepötyögtem a lezárt ajtó kódját, és csak arra emlékszem, hogy az ágyamig vonszoltam magam. Ébresztőóráim zöld kijelzőjének számai szétfolytak szemeim előtt, elsötétült körülöttem a világ...

■ Még jó két hétig tartott, mire a táborhely környékén lévő minden apró élőlényt összeszedtek tudóstársaim, miközben én a piócákat szedegettem le róluk. Érdekes, hogy senkinek nem jutott eszébe, hogy ezekből a vérszívó dögökből egy darabot is félretegyen későbbi tanulmányozásra. Nem volt olyan nap, mikor ne esett volna szó az ugrólepkékről. Mindenki lelkes volt, és megmagyarázhatatlanul boldog. Még abból a zöld trutyiból is mintát vettek, amibe a lepkék bele voltak ragadva. Sőt, talán még azt a fát is becsomagolták, ami árnyékot vetett az egész táborra.

Nem mondom, hogy olyan kellemetlen dolog volt az esőerdei fák alatt sátorban aludni, de városi ember révén örültem, mikor elérkezett a hazatérés ideje. Társaim szinte ijedt kapkodásba kezdtek. Gyorsan fogtak még vagy három moszkítót, és a legundorítóbb fajta ízeltlábúakból is összekapkodtak egy tárolórekeszre valót.

Apropó tárolórekesz. Minden nagyobb technikai áttörést nyújtó felfedezés valami véletlennek köszönhető. Így volt ez az ugrólepkék esetében is. A véletlen már itt, a csomagolásnál közbeszólt. Ezek az állatkák egy sűrű szövésű, szitaszerű, ónszálakból szótt dobozba kerültek. Hogy ez az egy darab ónszálás kalitka hogyan került az expedícióba, talán senki se tudta, de társaim szerint ideális hely volt a számukra. És meg kell vallanom, a lepkék részéről se hangzott el semmiféle ellenvetés a lakhellyel kapcsolatban.

Viszonylag hamar sikerült átlépnünk a határt. A VÁM-tisztviselők undorral pakolták arrébb szerzeményeinket, és szinte tiszteletlenségnek is mondható könnyel lökték odébb az ugrólepkéket is. Tudóstársaim szemén láttam, hogy ha a középkorban lennénk, ezért a nemtörődomségért a szent inkvizíciót zúdították volna ezen istenkáromló hivatalnokok nyakába. Szerencsájukre mindnek volt annyi esze, hogy befogja a száját.

Aztán elkezdődött az igazi akadémikusi munka. A hazacipelt állatokat rendszerezték, preparálták, tenyésztették, bökdösték, mintát vettek belőlük, egyszóval minden olyan dolgot műveltek velük, amire az egyszerű halandó csak annyit kérdez: ezért még fizetnek is?

Rám ekkor már igazából nem volt szüksége senkinek, de sikerült elhítenem a finanszírozó céggel, hogy nem tanácsos vállalniuk a legveszélyesebb, lappangó betegségek előjöttének kockázatát. Mivel pillanatnyilag a világon semmi elintézni valóm nem akadt, ezért naphosszat abban a teremben lófráltam, ahol az ugrólepkékkel kísérleteztek. Nem is tudom, miért. Talán ott akartam lenni a nagy pillanatnál, vagy csak kicsinyes bosszúm éltem ki, hogy láthatom, miként szenvednek ezek a kis teremtmények a pipetták és szikék forgatagában. Gonosznak tűnhetek, de bevallom, semmi szánalmat sem éreztem életem megrontói iránt. Kegyetlenül elbántak velem ezek a kis dögök, de most már tudom, hogy miként tehetem rendbe életemet.

Szóval elérkezett a pillanat, hogy a felfedezőkhöz szegődő szerencsés véletlen újra kifejtsse hatását. És ez a véletlen egy zöld trutyi képében mosolygott tudóstársaimra, de sokkal inkább az expedíciót szervező cégre. Az esőerdőben mintaként begyűjtött ragadós zöld anyagot valamelyik adjutáns a „nem jut eszembe semmi” ötlettől vezérelve tiszta vízzel hígította, majd rátette az ugrólepkéket rejtő ónhálós kalitka tetejére, hogy egy számára fontosabb dolgot, egy csésze kávé tudjon átvenni munka-

társától. A kávé forró volt, a felfedezés korszakalkotó. A feldőlt tégelyből kiömlő, fűszinű folyadékkal nyakonöntött lepkék egyik pillanatról a másikra kint találták magukat a szabad levegőn, örült, kergetőző zsongással koppanva neki a csukott ablaküvegnek. De nem csak a bajba jutott egyedek, hanem azok is, amelyeket nem ért a zöld lötyt egy cseppje sem. A Projekt ettől kezdve hétpecsétetes titok lett, és mikor rájöttek arra, hogy a lepkék tulajdonképpen nem csak saját, hanem társaik fejében lévő helyszínekre is képesek ugrani, bomba üzlet is.

Nem lehetett tudni, hogy az ősi menekülési ösztön fejlesztette-e ki bennük ezt a képességet, vagy valami mutáció zajlott le náluk, de be kell vallanom, ez nem is érdekelt senkit. Innen már gyerekjáték volt rávenni őket arra, hogy térugrás közben, ha nekik már úgyis mindegy, akkor egy ember gondolatában megjelenő helyre rántsák magukkal a teret.

A cég nevet változtatott, és elkezdte a tömeggyártást. Okos üzleti érzékkel jöttek rá arra, hogy az emberek nem szeretnek megválni apró használati tárgyaiktól, ezért külön iparágat fejlesztettek ki, hogy szervessé tegyék a gyűrűket, láncokat, öngyújtókat, tollakat. Aztán kifejlesztették a vakolat alá behelyezhető ólomhálókat is, ami megakadályozta, hogy bárki beugorhasson egy másik ember lakásába. Bomba üzlet volt, a Föld lakosságának minden személyét érintette, még azt is, aki nem tehetette meg, hogy saját JumpWing-et vegyen magának.

A tudósokkal kötött szerződések a haszon tetemes százalékát vitték volna el, ezért kit fenyegetéssel, kit pénzzel vettek rá, hogy felejtse el, hogy valaha is járt a Kongó vidékén. Akinél egyik sem vált be, annak megbolygatták a múltját, és ahogy mondani szokás, valahol minden ember szekrényében rejtőzik egy csontváz. Talán egy tudós volt, akinél nem találtak semmit. Egész eddigi életét a közérkölcös normái szerint, a legbecsületesebben élte le. Neki ez volt a végzete is. Egy pisztollyal a kezében, nyúl-farknyi búcsúlevéllel az asztalán találtak rá az egyik reggel. Szerencsétlen, talán akkor látott életében először fegyvert.

Velem, mint előre tudtam, nem volt túl nehéz dolguk. Orvosként írtam alá a szerződést, de ebben a minőségemben egyik egyetemen se hallottak rólam semmit. Tudtam, hogy nekem kell lépnem először. Botrányt akartam és hírnevet. Egy bulvárlapnak már napokkal ezelőtt megírtam mindent a térugró lepkékről, és a cégnek a reklám miatt nem állt érdekében hazudni. A világ türelmetlen várakozással figyelte a találmánnyal kapcsolatos híreket. Aztán egy névtelen levelet küldtem egy olyan orvosnak, akiről tudtam, hogy külsősként, hobbiból újságoknak ír cikkeket. Ebben a levélben lelepleztem magam, és még arra is hajlandó voltam, hogy személyesen elbeszélgessek ezzel a fiatalemberrel. Persze, ekkor már tisztában voltam azzal, hogy hazugságomért meghurcol a sajtó, de szükségem volt a hírverésre, hiszen ilyen idős fejjel be kellett kerülnöm az Orvosi Egyetemre, be kellett bizonyítanom, hogy én kutató-orvos vagyok, mert csak így juthatok hozzá hatósági kamerához. Arra pedig óriási szükségem lesz...

■ Fáj az eszmélés. Mintha bőröm minden kis részét húzgálta, marcangolta volna valami láthatatlan vadállat. Biológiai órám a zöld ón-üveg kapszula áramütésétől úgy látszik, teljesen megzavarodott. Nekem úgy tűnt, órákig voltam eszméletlen, de ébresztőórámon csak alig tíz perccel későbbi időt mutattak a számok. Iszonyú fáradtságot éreztem. Betámolyogtam a zuhanyzóba, és csak akkor éreztem kicsit jobban ma-

gam, amikor a hideg víz végigfolyt az arcomon. A szappan jobb tenyeremről viszonylag könnyen lemosta a kormot, de alatta egy sötét, fekete, anyajegyszerű foltra lettem figyelmes. A bőrön gyöngyként ülő vízcseppek nagyítása alatt, kékes-fekete kavargás örvénylett, és mintha apró csillagokat is látni véltem volna a közepén. Megráztam a fejem. Valószínűleg zsongó agyam játéka láttatta velem ezeket a képeket, mert a szétcsapódó vízcseppekkel együtt a káprázat is eltűnt.

Nem mondhatom, hogy sokkal jobban lettem. Kóválygott a fejem, és a hányinger is kerülgetett. Visszabotorkáltam az ágyamhoz, magamhoz vettem a telefont, és tárcsáztam a JumpWing Társaság számát. A diszpécsterszolgálatban lévő nő barátságos volt, de elutasító. Még nem hallott róla, hogy megrázott volna valakit az ugrólepké, de kedvesen figyelmeztetett a vásárlásnál aláírt szerződésemmre, amelyben minden esetleges baleset felelősségét magamra vállalom. Természetesen nem emlékeztem erre a kitételre, de a hölgy megnyugtatóan, hogy ha nem írtam volna alá, akkor nem is rendelkeznék JumpWing-gel.

Szinte kedélyesen tettük le a telefont, újra egyedül maradván rosszulétemmel. Fehér karikák táncoltak a szemem előtt, és kis idő múlva agyamat átadva a vibráló fehérségnek, újra elájultam.

Mikor magamhoz tértem, már csak a pánik töltötte ki gondolataimat. Meg kell találnom azt az embert, aki esetleg megmenthet. Lepkét. Ő az egyetlen, aki beperelte a JumpWing Társaságot, amiért termékükkel kettétörték az életét, és esküdözött, hogy tönkreteszi a céget. Eddig csak nevettem rajta, de mostani ijedségemben megértettem, és halálosan komolyan vettem fenyegetését. Sajnos, fogalmam sem volt, hogyan bukkanhatok a nyomára, de mint kiderült, nem volt szükségem arra, hogy keressem. Meglepetésemre egy üzenet várt a telefonomon egyetlen címmel és egy aláírással. Nem mertem használni az ön-üveg kapszulát, ezért egy jó fél órába is beletelt, mire odaértem Lepkéhez.

Abban a pillanatban nyílt ki házának ajtaja, amint meg akartam nyomni a csengőgombot. Mosolygott, és őszinte sajnálat ült a szemében, mintha tudta volna, mi történik velem. Beléptem a lakásába, és itt csak fokozódott meglepetésem. Kedvenc italomat nyomta a kezembe, majd leültetett a szoba közepén egy különálló székre. Úgy éreztem magam, mint fehér házinyúl a tudományos kísérlet kellős közepén. Mikor utoljára találkoztam Lepkével, még egy elgyötört, kétségek közt hánykolódó alak volt, ez a mostani Lepke pedig egy vidám, beteljesedés előtt álló ember benyomását sugározta.

Körülnéztem a szobában. A székemen kívül más bútordarabot nem tudtam felfedezni a helyiségben, de állványára állítva két hatósági kamera lencséje is felém irányult. Ezekhez a kamerákhoz nagyon nehéz hozzájutni. Csak igen jelentős tudományos kísérletekhez adják ki őket, és tartalmuk, a felvételek módosíthatatlansága miatt, a bíróság előtt is bizonyító erejű. Megdöbbenésem fokozódott, mikor a felvevők elején világító bíbor lámpa rádöbentett, hogy a masinák már működnek is. El sem tudtam képzelni, vajon milyen kísérletet zavarhattam meg az üres szobában.

Nem sok szót váltottunk. Talán csak néhány semmitmondó mondat hangzott el az időjárásról. Az volt a benyomásom, Lepke vár valamire. Talán azt szeretné, ha végre előhozakodnék jövetelem céljával, de nagyon az volt az érzésem, hogy pontosan tudja mit is keresek itt.

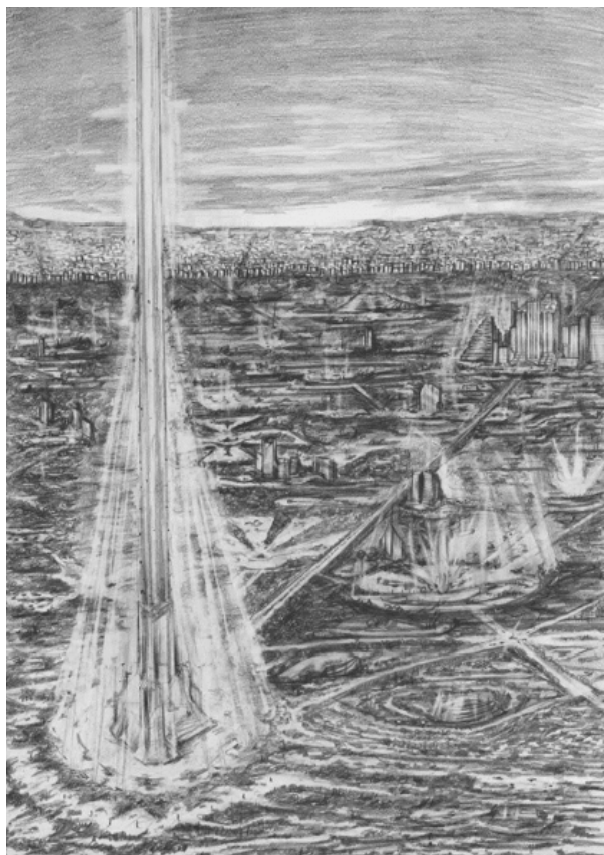
Feszengeni kezdtem székemben, amikor a rosszulét egy újabb hulláma tört rám. Iszonyatosan égett a bőröm, mintha minden sejtemet apró rovarok húzgálnák szerte-

szét. Nagyokat nyeltem, és a szédült ködön át, könnyörögve pillantottam Lepkére. Ő csak bólogatott és mosolygott. Reszketegen nyújtottam felé jobb tenyeremet, mire ő is felemelte és szemem elé tartotta kezét. Bőrén, az enyémmel teljesen megegyező, lepke alakú, anyajegyszerű heg éktelenkedett. Aztán belevesztem az éles fájdalomba, mely széttépte testemet.

■ Nincs értelme a névnek. Lepkének fogom hívni magam. Talán ez az a szó, amely legjobban kifejezi minden bánatom okát. Saját személyazonosságomat nem használhatom, mivel nem szeretnék további bonyodalmakat, és nem szeretnék összetűzni a fiatalabb énemmel.

Mikor magamhoz tértem, rájöttem mindenre. Most se pénzem, se lakásom, se életem. Az időfolyamban a mai napig egyszerűen nem is léteztem. És még nem léteznek az ugrólepkék sem, bár én már tudom, hogy mekkora veszélyt fog jelenteni, ha megtalálják őket. Bosszút akarok állni a JumpWing Társaságon, akik kettétörték az életem. Ha több energiát fordítottak volna a térugrók tanulmányozására, akkor rájöhettek volna, hogy ezek a kis dögök nem csak a térben képesek utazni, hanem az időben is. A cég vezetőit elvakította a haszon, nem voltak elég körültekintőek, ezért megérdemlik, hogy tönkretegyem őket. Az én eltűnésem után nem lesz ember, aki merné használni az ugrólepkéket. Csak bizonyítékot kell szereznem.

A nincstelenség lakását jelentő híd alatt boldogan ittam részeg mámorba magam, mert tudtam, még sokára ugyan, de lesz bizonyítékom...

Közlekedni kell

A METOC székház előcsarnokában kora reggeli nyugalom honolt. A takarító brigádok elvonultak vegyszeres gépeikkel, vödrekben hordott ablakmosó keféikkel, csillogó tisztaságot hagyva maguk után. Az irodai dolgozók áradata még nem indult meg. A kihalt csarnokban, mely repülőtéri váróteremnek is beillett, fekete egyenruhás biztonsági őrök sétáltak fel-alá. A törhetetlen üvegfalon át jól látszott a négysávos utcán reménytelenül torlódó, saját kipufogógázának mocskában fuldokló, szennyes füstfelhőbe burkolózó autófolyam. A légszilipek azonban szorosan zárva tartottak, egyetlen mérgező molekula sem juthatott az épületbe. Baj esetére pedig készenlétben álltak a légtisztító-keringtető szivattyúk, valamint a biztonságos mélységben elhelyezett óriási, túlnyomásos oxigénfejlesztő tartályok és nitrogénadagolók.

Nagyon öreg férfi érkezett liften az alagsori parkoló felől, s megállt a recepciós pult előtt. A néger portás húsos ajka mosolyra húzódott, amint megpillantotta.

– Jó reggelt, Mr. Williams! Örülök, hogy végre megérkezett. Csaknem hét óra. Már aggódtam önért. Máskor pontban hat harminckor mindig itt van.

– Nem azért fizetem magát, Joe, hogy aggódjon – felelte nyersen az öregember. – Borzasztó ez a forgalom – folytatta megenyhülve –, ma reggel a szokásosnál is nehezebb volt bejutnom a város szívébe. A kocsisor mindvégig lépésben haladt.

Borzasztó ez a forgalom, ismételte magában. Furcsa, hogy éppen én mondom ezt, a város egyetlen közlekedésszervezési társaságának megalapítója, a Metropolitan Traffic Organization Company többségi tulajdonosa és elnöke. Azért alapítottam hajdan ezt a céget, hogy a forgalom mérésével és a szükséges beavatkozásokkal a gumikerekű acélsordák zabolátlan száguldozását meg lehessen regulálni. Ma ott tartunk, hogy pontosan meg tudom mondani bármely útszakasz pillanatnyi járműterhelését, a legfejlettebb matematikai algoritmusok kezelik a forgalom szabályozóelemeit, és mégis... csödközel a helyzet!

– Hallgattam a reggeli híreket – közölte Joe –, de nem számoltak be semmilyen különleges eseményről. Sem tömeges ütközés, sem csőtörés nem történt, felüljáró sem szakadt le, tűz sem ütött ki sehol...

– Éppen ez a szörnyű.

A portásnak nem maradt ideje eltöprengeni szavainak értelmén, mert Williams fedezett valamit, és kíméletlenül, ahogy mindig is cselekedett, lecsapott a hiányosságra.

– Egy kulcs hiányzik!

Joe a hatalmas falitábla irányába fordította tányérsapkás fejét. A szögeken katonás rendben lógtak a dolgozószobák kulcsai. Mindegyiken jókora műanyag biléta, részlegenként más és más színű, gondosan kifelé fordított felirattal. Williams nem engedte a hagyományos biztonsági zárat lecserelni modern kártyás beléptető-rendszerre. A régi módszernek kétségtelenül voltak előnyei. Most például azonnal látta, mi nincs rendben. A legfelső sor közepe táján (az már a terasz szint, gondolta futólag) egy szög üresen meredezett.

– Ó – mondta Joe megkönnyebbülten –, ez Mr. Casey, az egyik szervezési csoportvezető. Hajnal óta bent van. Jóval ön előtt érkezett, uram.

– Casey? – töprengett félhangosan az elnök. – Csak nem Leslie Casey, akit Lucky Leslie-nek nevez mindenki? Szerencsés Leslie?

– Pontosan ő az, uram. Arra hivatkozott, nagyon sok a munkája. Baj talán, hogy beengedtem?

– Dehogy, Joe. Hagyni kell mindenkit annyit dolgozni, amennyit csak bír!

A portás vele nevetett.

– Meg aztán – tette hozzá Williams megfontolt lassúsággal –, úgyis beszélni akartam ezzel a Casey-vel. Éppen kapóra jön az alkalom.

Megigazította kabátját, melyet hanyagul vállára vetett, amikor a garázsszinten kiszállva (most még üres, de micsoda zsúfoltság lesz ott percekben belül, ha beállnak az alkalmazottak gépkocsijai) a sofőrjére hagyta a Limuzint. Rogyadozó, öreges léptekkel indult át a METOC székház márványcsarnokán a liftek felé. Élete delén alapította ezt a társaságot, és az évtizedek során sikerült nemcsak felfuttatnia, hanem magas kapcsolatai révén kötött szerződésekkel stabilizálnia is helyzetét. Nyolcvanéves elmúlt, s eddig soha nem kellett aggódnia cége jövője miatt. Most azonban viharfellegek gyülekeztek, noha ennek nyilvánvaló jele egyelőre nem mutatkozott. Még nem. Williams azonban olyan információk birtokába jutott, melyek nagyban növelték aggodalmát. Minden erejével azon volt, hogy elejét vegye a közelgő vésznek.

Leslie Casey, tűnődött magában, míg a felvonó a magasba suhant vele. Már kora reggel dolgozik. Agilis, energikus ember. Bizonyára tehetséges is, ha fiatalon vezetői megbízatást kapott. És szerencsés. Ízlelgette a szót, mely édes volt, mint a csokoládé. Szerencsés. Hosszú élete során Williams megtanulta becsülni a szerencsét. Tudta róla, hogy szeszélyes madár, mely csak ritkán röppen az ember ölébe. Hogy valakire többször is odaszálljon, szinte hihetetlen. Nagyon-nagyon valószínűtlen. Már-már a lehetlennel határos...

A METOC hétezernél több dolgozóját nem ismerhette személyesen, még az alsóbb szintű vezetőket sem, akik közé Casey is tartozott. De a keringő pletykák miatt személye már korábban felkeltette érdeklődését. Rémlott neki a minden tekintetben átlagosnak mondható, nő, gyermekes, nem túl magas termetű, hétköznapi arcú fiatalember.

Egy perc múltán ez az emlékeiben élő, jellegtelen arc tekintett vissza rá nyugodtan, a meglepetés jele nélkül, már-már óvatosan, amikor rányitott irodájában. Williams most megfigyelte azt is, milyen élénk, okos a tekintete, amint felpillantott az íróasztalát elborító városi térképekből.

– Min dolgozik ilyen korán, Mr. Casey? Szólíthatom Leslie-nek?

– Megtisztel vele, uram. A 177-es körzet forgalmi rendjének rehabilitációjával kell elkészülnöm a héten. Van egy elképzelésem, ami javítana valamelyest a helyzeten, de ehhez egyeztetnem kell a szomszédos körzetekkel is, valamint a főközlekedési gerinc által érintett egyéb körzetekkel, elsősorban az...

– Kevés a munkaidő?

– Azt felemészti a saját munkám.

– Nem értem.

– A 177-es körzettel eredetileg Ted Buckham kollégám foglalkozott, aki képtelen volt reggelente keresztül verekedni magát ezen a városi dzsungelen, majd este újra, hogy hazajusson a családjához. Inkább felmondott, vidéken keresett állást. Rám ma-

radtak a körzet tervei.

– Nem vettek fel új embert?

– De igen. Csakhogy két-három hónap, míg betanul annyira, hogy önálló munkát lehessen rábízni. Mint említettem, ezzel a tervvel a héten el kell készülnünk. Szorít a határidő.

– Értem. Akkor hát a legrosszabbkor zavarom. Tudja be egy öregember szeszélyének, aki sosem lehet biztos benne, megéri-e a másnapot, de engem éppen most nem hagy nyugodni a kíváncsiság a személye felől.

Casey sóhajtva dőlt hátra székében.

– Mi érdekli, uram?

– A története. Vagy inkább a sorsa, amivel a neve mellé ragasztott jelzöt kiértemelte.

– A szerencsémre kíváncsi?

A cégtulajdonos némán bólintott, és szemközt helyet foglalt.

– Nem annyira izgalmas – szabódott Leslie Casey. – Mindössze néhány alkalomról van szó.

– Elég érdekes lehet – felelte a másik –, ha annyi ember fantáziáját megmozgatta. Lottózni próbált? Vagy rulettezni?

– Sosem jártam kaszinóba, és a lottón se nyertem soha. Nem ilyen jellegű szerencse ért engem.

Williams kezébe támasztotta állát.

– Hogy történt az első eset? Érdeklődve hallgatom.

Casey szabódott, és az elnöknek úgy tűnt, nem akaródzik beszélnie. Végül mégis belefogott. Beszédén érződött, hogy nem először mondja el a történeteket. A mondatok folyékonyan gördültek ajkáról, egy pillanatig sem keresgélte a szavakat.

– Bob kisfiammal történt néhány évvel ezelőtt. Akkor volt hatéves. Asztmát állapítottak meg nála. Vettünk egy kis erdei házat fent, a hegyekben. Fenyveserdő, forrás táplálta, tiszta vízű hegyi tavacska, mit ne mondjak, gyönyörű környék. Egyhetes nyaralást terveztünk az iskolai szünet idejére. Amint megérkeztünk, a kölyök mindjárt rohángálni kezdett, be az erdőbe, ki az erdőből. Párommal a kocsit raktuk ki, a felszerelést, mindazt a kacatot, amit egy kiruccanásakor magukkal cipelnek az emberek. Mikor elkészültünk, körülnéztünk, de a srác addigra eltűnt. Kiabáltunk, szólógtattuk, ám csak nem került elő, nem is válaszolt. Attól tartottunk, baj érhetne, ezért utána mentünk az erdőbe, kerestük mindenfelé, de sehol nem leltük. Mintha a föld nyelte volna el. Sajnos, a mobil telefonja se volt nála, azt megtaláltuk a táskájában, amit a kocsiban hagyott.

– Mit tettek ezután?

– Néhány órai hiábavaló keresgélés után, mikor már délutánra fordult az idő, és félő volt, hogy ránk sötétedik, riadóztattuk a hegyi mentőket. Hamarosan meg is jelent egy helikopter hangszóróval, és a helyszínre érkezett egy mentőalakulat is. Egész éjszaka kutattak velünk együtt, a helikopter sem szállt le, hallottuk a hangszóró hangját, amint nevéen szólították Bobot, adjon valamilyen jelzést, lobogtasson világos tárgyat, a pólóját vagy bármit, vagy legalább a karjával integessen. A reflektorok fénycsóvái ide-oda röpködtek a magasból órákon keresztül. Ketten a tó környékét fésülték át. Minden hiába volt.

– És másnap?

– Másnap újabb csapat érkezett, de a régiek se pihentek le. A világosban újult

erővel indult meg a keresés. Búvárok is érkeztek, akik több ízben lemerültek a tóban. Rettegtünk, hogy egyszer azzal bukkannak fel, Bob testét megtalálták odalent, de nem így történt. A második nap is eredménytelenül telt el. Feleségemet akkor levitték a kórházba, mert halálosan kimerült már a fáradságtól és az idegességtől. Újabb erők érkeztek, rendőrök, katonák, akik tovább kutattak a második éjszakán is. Ekkor én is lefeküdtem, különben nem bírtam volna tovább. Aludtam is valamennyit, ha nem is jól.

Leslie Casey nagyot sóhajtott az emlékek hatására. Williams jól ismerte a történet végét, de nem szólt semmit. Hagyta, hogy Casey fejezze be.

– Reggel felébredek, és mit látok? Bob ott alszik az ágyán édesdeden, mintha mi sem történt volna.

Egy újságban, amit Williams is olvasott, pontosan rekonstruálták azt a pillanatot, amikor apja rábukkant Bobra. A fiú csukott szemmel, mereven feküdt a hátán, két karját mellkasán szorosan összefonta. Az idős férfi emlékezett erre a képre.

– Persze rögtön felráztam, és magyarázatot követeltem – folytatta Leslie.

– S mi volt az?

Casey széttárta karját.

– Nincs magyarázat. Bob nem emlékezett semmire. Az égvilágon semmire, ami vele történt az elmúlt két napon. Egyébként jó állapotban volt. Kicsit lefogyott, és nagyon megéhezett, de reggeli után teljesen helyrejött. Az orvos azt mondta, részleges amnézia. Előfordul ilyesmi. Jó esetben kinövi magától.

Az idős ember szűkre húzott szemmel nézte. Sokkal jobban felkészült erre a beszélgetésre, mintsem Casey gondolta volna.

– Ez az ön magyarázata is? – sújtott pillantásával a szemben ülő, fiatal férfira.

– Mire gondol? – nézett amaz farkasszemet vele.

– Úgy hírlík – kezdte Williams, lassan felfedve első ütőkártyáját –, hogy a környéken azokban a napokban többen is UFO-t észleltek.

– Maga hitelt ad az ilyesminek?

– Nem ez számít. Érdekes az egybeesés az UFO megjelenése és az eltűnési eset között. Remélem, ezt elismeri.

– Persze, feltéve, hogy a csészealj valóban létezett.

– Feltéve?

Megint farkasszemet néztek, majd Casey elfordult, és kibámult az ablakon a kinti homályba. A nap elé sűrű füstfüggöny emelkedett gomolyogva. A teraszra, mely széles körgalléréként díszítette az épületet, már évek óta nem lehetett kimenni. Az ajtókat és ablakokat hermetikusan lezárták. Azelőtt minden évszakban kijártak oda. Tavasztól élvezték a napsütést, télen a havat taposták itt fent, a magasban, mintha hegycsúcson lennének, ahol csak a szél süvítése hallatszik, és a felhők a közelben lebegnek. De mindennek rég vége. Emlékezetében élt Irene mosolya ott kint, a teraszon ülve, egy igazi tavaszi reggelen, kávécsészéjével játszadozva. Ő ment el közülük elsőnek innét. Vagy Kathy ruhájának lobogó repkedése, amint egészen a korlátig merészkedtek, és lebámultak a mélybe. Kathy akkor hagyta el őket, mikor lezárták a teraszt. Véletlen egybeesés? És most Teddy sincs itt többé, a jó barát, akire mindig számítani lehetett. Vége mindennek az átkozott, egyre növekvő forgalom miatt, a benzin- és olajzabáló szörnyek féktelen szaporodása miatt, melyek eltorlaszolják az utakat, és gyilkos lehetünk megmérgezik az életet minden zugban. Meneküljön el ő is előlük? Mit remélhet? A helyzet napról napra rosszabbodik.

– Térjünk rá a következő történetre.

Casey elfintorodott.

– Az valójában nem olyan különleges eset. Éppen csak jókor betegedtem meg.

– Elkezdene előlről?

– A World Trade Center – mondta Casey nyomatékkal. – Azon a bizonyos napon.

– Úgy érti... az utolsón?

A fiatal férfi bólintott.

– Mi köze volt ahhoz, ami azon a napon történt?

– Akkori munkahelyem a 87. emeleten volt a Déli Toronyban.

Williams gondolkozott keveset, és összeállt a kép.

– Azt mondják, a huszadik emelet fölött senki sem maradt életben. Azt állítja, hogy maga aznap bent sem tartózkodott?

– Pontosan. Valóban szerencsés voltam, az életemet köszönhetem annak a futó rosszullétnak, ami aznap reggel elfogott, és arra készítetett, hogy ágyban maradjak, de nem abban, hogy sikerült volna kijutnom a lángoló, összeomló épület magasan fekvő irodájából, ahogy sokan állítják.

Williams ismét elgondolkodott. Sok tanúvallomást átolvastatott és sok felvételt átnézetett a beszélgetés előtt, míg megtalálták számára, amit keresett. Az áldozatok listájának pontosítása érdekében kihallgattak minden túlélőt arról, hogy kik lehetnek az épületben, kit láttak megérkezni, kinek volt tárgyalása aznap stb. Többen, akik ismerték Casey-t, állították, hogy a repülőgépes merénylet reggelén látták bemenni a kapun. És akadt néhány videokazetta. Ezek egyikén minden kétséget kizáróan Leslie Casey lép a Déli Torony 3-as számú gyorsfelvonójához. Az ajtó kitárul, majd becsukódik mögötte. A felvétel 8 óra 12 perckor készült, a torony húsz perccel később omlott össze.

Lehetséges, hogy valamiért kiszállt az alsó emeletek egyikén, töprengett Williams. Nem, nem lehet, igazította ki magát. Emlékezetébe idézte azt a felvételt, mely a magasból kiugró, zuhanó embereket filmezte. Néhány kockája kinagyítva érdekes képet mutatott. Az irodaház egyik ablakában (utánaszámolt, éppen 87. emeleti ablak volt) egy alak látszott nem túl tisztán, aki akár Casey is lehetett. S míg a többiek fejvesztve menekültek, ez az alak nyugodtan állt, karba tett kézzel. Mintha sztoikus nyugalommal várná az elkerülhetetlent. De csak egy darabig, mert a következő kockákon már... És mindehhez ott van még az információ, miszerint...

– A harmadik eset...

– Köszönöm, ne fáradjon, Leslie – vágott a szavába –, nem kívánom tovább arra pazarolni az időmet, hogy meghallgassam a sztorijait, miként menekült meg zuhanó repülőgépből, túszejtők fogságából, árvíz sodorta autóból.

– De hiszen ön kérte, hogy...

– Azt reméltem, az igazat hallhatom öntől.

– Mi a kifogása, uram?

– Az, hogy nekem is a sajtó számára kiagyalt dajkameséjét tálalja fel.

– Na de...

Az öregember hangja csattant, mint az ostor.

– Elég! Elég legyen ebből, Leslie.

Elhallgatott, mellkasa zihált. Várt, hogy lecsillapodjon kissé. Casey magába roskadva ült a helyén, nem mert megszólalni. Williams nehézkesen felkelt, és a telefonhoz botorkált. Nehezeére esett a járás. Hiába, nem vagyok már húszéves, állapította

meg kesernyésen.

– Recepció – hallotta Joe hangját.

– Itt Williams. Mr. Casey irodájában tartózkodom. Kérek két jó erős feketét. De jó erős legyen!

– Úgy érte, uram, hogy... igenis, máris intézkedem.

Okos gyerek ez a Joe, gondolta Williams. Kapcsol, amikor szükséges. Casey felé fordulva folytatta:

– Majd én elmondom, mit titkol mindenki elől. A fiú, Bob... nem az első, és nem is az utolsó ember, akit fedélzetére vett egy repülő csészealj. Csakhogy a srác nem várta meg, amíg önszántukból szépen hazaeresztik, hanem megszökött.

– Örültség!

– Valóban?

– Úgy meséli ezt a képtelenséget – tiltakozott Leslie Casey –, mintha ott lett volna. Honnan veszi, hogy így történt?

– Szerintem logikus magyarázat. Az adott körülmények között az egyetlen logikus magyarázat.

– Ugyan! Bob amnéziába esett, eltévedt az erdőben, és két nap múlva, mikor az emlékezete kitisztult, hazajött. Ennyi az egész.

– Akkor miért nem emlékszik, hogyan került haza?

Casey erre nem tudott mit felelni.

– Maradjunk csak az én verziómnál. Tehát Bobot elrabolta egy UFO. Mikor már bent volt a jármű belsejében, megfigyelhette, hogyan mozognak az ufonauták. Hogyan hagyják el az úrhajót, és hogyan kerülnek vissza oda. Ehhez valamilyen különleges eszközt használtak. Nevezhetném járműnek is, hiszen helyváltoztatásra szolgál, de érzésem szerint nem nagyobb egy aktatáskánál. Talán akkora, mint egy mobil telefon. Teleportáló készülék. Kényelmesen zsebrevágható. Vagy még kisebb.

– Mit akar ezzel mondani?

– Szerintem a maga fia megszerzett egy teleportáló készüléket, és annak segítségével szökött meg.

– Nem állíthatja komolyan!

– Miért ne? A fiút egy percig felügyelet nélkül hagyták. Az egyik ufonauta lerakta a készülékét. A kezelése nyilván egyszerű, és Bob látta, hogyan csinálják. Odaszaladt, felkapta az apró eszközt, és máris ott találta magát, ahol lenni akart.

Casey hallgatott.

– Az eszközt akarom – jelentette ki Williams keményen. – A teleportáló készüléket. Csönd telepedett a szobára.

– Most! Azonnal!

– Hogyan tudnám meggyőzni...

– A készüléket!

Casey nem mozdult. Williams körülnézett az irodában.

– Hol a kabátja?

– Elmegyünk valahová?

– Azt kérdeztem, hol a kabátja.

– A... a kocsimban hagytam.

– Lent a parkolóban?

– I... igen.

– Nincs ott semmiféle autó. Most érkeztem, észrevettem volna. Hogy jött be kabát és autó nélkül, amikor mozdulni sem lehet az utakon?

– Úgy, hogy...

– Ügyetlenül hazudik, Leslie. Adja fel végre! Tudom, hogy magánál van. Magánál kell lennie. Ahogy azon a napon is a zsebében volt, ott a World Trade Centerben. Másként maga sem jutott volna ki abból a lángoló pokolból.

Williams diadalittasan nézte, mint hajtja le Casey a fejét, és temeti arcát tenyerébe.

– Hogyan jött rá? – suttogta kétségbeesetten maga elé.

Az öregember csöndesen mesélte:

– Nekem, a METOC első emberének törődnöm kell a közlekedés jövőjével. Van-
nak bizalmas embereim a Szabadalmi Hivatalnál, akik rögtön jelzik, ha érdeklődésem-
re számot tartó találmányt nyújtanak be. Így értesültem a maga hipertéri szerkentyűjé-
ről, amit a fizikus és mérnök barátaival együtt szabadalmaztatni kívánt. Úgy látszik,
nem volt nehéz megfejteni a titkát.

– Három évünkbe telt – suttogta Casey rekedten. – Éjt nappallá téve dolgoztunk,
hogy mentőkötelet dobhassunk az emberiségnek.

Az öreg nem törődött a közbeszólással, tán meg sem hallotta.

– Az én dolgom a METOC jövőjével törődni – nyilatkozta ki. – Maga és a barátai
biztosan nem gondoltak rá, mit jelentene cégünk számára, ha elterjedne a kis találmá-
nyuk. Megmondom. A városi közlekedés mint olyan, egyszerűen megszűnne. Érti?
Meg-szűn-ne! A METOC számára ez a véget jelentené. Kinek kellene forgalomszer-
vezés, ha nincs forgalom? Ha a maguk szerkentyűje mindent lebonyolít a hipertéren át...

Casey lassan felemelte a fejét.

– És a városlakók? Azok milliói, akiknek nincs módjuk elmenekülni ebből a bűz-
zel és zajjal fertőzött világból? Akik minden percben belélegzik a maga forgalmának
végtermékét? Azért jöttem dolgozni éppen a maga cégéhez, hogy segítsek a városnak
elviselni a terhet, amit a napi közlekedés a vállára rak. De be kellett látnom, és vegye
észre végre maga is, hogy a probléma rég túlnőtt rajtunk. Gyerekeink megbetegsze-
nek, nem tudunk levegőt venni, és lassan már közlekedni sem. A helyzet gyökeres
változtatást kíván!

– Azt hiszi, maga zöldfülű, lesz valami a találmányából? Intézkedtem, hogy a
beadvány megfelelő elbírálásban részesüljön. Érti, ugye? Számomra megfelelő elbí-
rálásban!

– Kitésszük az Internetre! – kiáltotta kétségbeesetten Casey.

Ekkor az ajtó kinyílt, mit kinyílt..., kivágódott..., valósággal berobbant, és be-
nyomult rajta két tagbaszakadt, kopasz, fekete egyenruhás biztonsági ember. Két jó
erős fekete, mulatott magában Williams fölényesen. Casey felpattant. Az öregember
egyenesen rámutatott.

– Fogják le ezt az alakot!

A harci lázban égő örök, akik nem tudták, milyen feladat vár rájuk, most meg-
nyugodva, sőt kissé csalódottan látták, hogy aggodalomra semmi ok. Visszatért fölé-
nyes biztonságérzetük. Casey fizikuma nem jelentett számukra veszélyt. Akkor pedig
minek kapkodni?

– Mit követett el a fickó? – kérdezte egyikük komótosan, mintegy nyomozói sze-
repekörben tetszelegve.

Casey derűsen elmosolyodott, és karját mellén összefonva nyugodtan álldogált.

– Cselekedjenek! – ordította Williams kikerekedő szemmel, mert hirtelen megértette, mi készül. És már azt is sejtette, hogy elkéstek. Lépéshátrányuk csekély volt, de behozhatatlan.

– Jöjjön velünk! – lépett a közelebbi ór Casey mellé. Kinyújtott kezével meg akarta ragadni a fiatalember zakóját, ám...

Casey nem volt sehol.

Az előző pillanatban még ott állt.

Aztán eltűnt.

A döbbenettől egyikük sem jutott hirtelenjében szóhoz. Williams is csak tátogott a meglepetéstől, hiába sejtette meg előre. Ugyanaz a testtartás, mint a videofelvételen, ahol ez az alak nyugodtan állt a 87. emeleti ablakban, karba tett kézzel, míg a többiek fejvesztve menekültek. Mintha sztoikus nyugalommal várná az elkerülhetetlent. De csak egy darabig, mert a következő kockákon már... már sehol sem látszott. Eltűnt, éppen csak másodpercekkel előbb, mintsem az összeomló Déli Torony maga alá temethette volna.

Most már bárhol lehet.

Otthon... A Mount Everest tetején... A Marson...

Ahol kedve tartja.

Ekkor Williams megpillantott valami furcsát. Kibámult a teraszra, melynek egykor színes csempeburkolatát régóta ujnyi vastag, puha koromréteg lepte el. A korom sima, egyenletes felületén lábnyomokat pillantott meg. S ahogy tekintetével követte, hirtelen meglátta...

– Ott van – üvöltötte, végig sem gondolva, mit tesz. A zárt üvegtáblákon túl, a terasz szélén álldogált Casey, szája elé tartott zsebkendővel, mint egy kísértet. Alakja el-eltűnedezett a körötte gomolygó füstben.

Gondolkodni senkinek nem maradt ideje. A biztonsági emberek egyszerre kapták elő fegyverüket, célba vették az elmosódó alakot, és mielőtt az elnök visszatarthatta volna őket, tüzelésbe fogtak. Az üvegfal szilánkokra robbant szét a nagyenergiájú lövedékek sorozata nyomán, s a helyiség egyszeriben megtelt a betóduló füsttel.

A biztonságiak kimenekültek. Williams megpróbálta követni őket, de elbotlott, és végigvágódott a padlón. Fuldokló köhögés fogta el.

Amikor meghallotta a felvijjogó vészjelzőket, már tudta, hogy számára ez a vég. A hidraulikus rendszer másodperceken belül automatikusan elszigeteli a sérült épületrészt. Már most sem kapott levegőt. Mire az oxigénfejlesztő működésbe lép, neki késő. Már csak a csoda segíthetne... ám csoda nem történt.

Ha ő meghal, vége a METOC-nak is, gondolta utoljára. És vége a közlekedés megszokott formájának. Valami új, más, egészen más jön majd helyette.

Közlekedni kell.

Már nem láthatta, amint az átlagos, hétköznapi arcú fiatalember a semmiből előtűnve megjelent a szoba közepén, és megszemlélte a látványt. Aztán kiegyenesedett, két karját mellén összefonta, s úgy döntött, ha már ilyen szerencsésen megúsza ezt az újabb kalandot, kiugrik a hegyekbe friss levegőt szívni, kiszellőztetni a tüdejét.

Aztán látogatást tesz a Szabadalmi Hivatalnál.

Még ma.

Mert nincs vesztegetni való idő.

Ítélete: életfogytiglan...

Ötszáz évvel ezelőtt...

Az óriási terem közepén F2272AF elveszettnek érezte magát. Itt minden az ő jelentéktelenségét kívánta hangsúlyozni: a hatalmas bejárati ajtó, a kiemelt széksorok, s az irdatlan magasságból letekintő, vakító fényű lámpák. A ragyogó, néhol ezüstösen csillogó fehér fal hunyorgásra készítette, könnyecskéket csalva fáradt szemeibe.

A teremben hátul helyet foglalók monoton mormogással várták, mi lesz a további sorsa a megtévedt polgárnak, aki előtt ott tornyosult egy gigantikus, valódi laboritász emelvény... melynek a tetejéről hideg tekintettel fürkészte őt maga a megtestesült igazság: a IX. Vizsgálóbíró, egy harmadik generációs biocomputer.

F2272AF-nek nem volt ideje, hogy összeszedje magát, mert hirtelen rádörrent az ellentmondást nem tűrő, felsőbbrendűsége teljes tudatában lévő hang:

– Letelt a fél éves büntetésed, polgár! Remélem, a primitív bolygón eltöltött idő elég volt rá, hogy meggyőzőn teted esztelenségéről! Most magad is megtapasztalad egy időre, milyen a Rend tökéletessége és gondoskodása nélkül élni!

F2272AF hallgatott. Fölösleges lett volna bármit is mondania, hiszen a Vizsgálóbíró már ismerte a lelkiállapotát: a polgár agyából a beépített biokommunikátor továbbította minden érzését. A bíró központi memóriája egy pillanat alatt feldolgozta az előtte álló emlékeit. Kiolvasta az átélt iszonyatot, a polgár testét-lelkét átjáró meggyötörtséget, melyet az elmaradott bolygó életkörülményei okoztak. Úgy tűnt, elégedetté tette az eredmény; ez látszott a hosszú csápokon ülő szemeinek lapos pislogásán.

Néhány másodpercnyi szünet után a bíró szavait a hallgatóság felé intézte:

– Az előttem álló polgár hat standard hónappal ezelőtt serkentőktől mámoros állapotban kitépte az egyik információs automata kommunikációs kábelét, majd darabokra szaggatta. Ezt követően többször belerúgott a vizuális kijelzőbe, teljesen használhatatlanná téve azt. Mindezek mellett trágár szavakat ordított, megbotránkoztatva ezzel számos járókelőt. Rendünk értetlenül állt tette előtt, de a polgár saját maga sem tudta megmagyarázni cselekedetét. Mivel hasonló esemény már évek óta nem történt példás nyugalom körzetünkben, ezért a Rend kiemelt fokozatú ítéletet követelt, melyet azonnal végre is hajtott. F2272AF polgárt egy, a miénkhez hasonlóan emberi, de annál jóval primitívebb bolygóra száműztük. Az elítélt fél éves büntetése ma reggel telt le, s a Teleporter Szolgálat jóvoltából a polgár újra itt lehet szülőbolygóján. Úgy találtam, száműzetése meghosszabbítására nincs szükség, ezért szabadon engedéséhez már nem kell más, mint az emlékkivetítés és az érzelmi kondicionálás végrehajtása.

E szavak elhangzása után F2272AF polgár lába a földbe gyökerezett: mozgásközpontját ideiglenesen blokkolták. A Vizsgálóbíró csápjaival elektromos szemeit lenyújtotta az elítélthez: úgy bámult rá, mint mikor az óriáskígyó szuggerálja áldozatát.

A hideg, érzelem nélküli tekintet szinte megfagyasztotta F2272AF lelkét, aki a

---

• Az Avana Egyesület által 2001-ben meghirdetett *Preyer Hugo* novellapályázat második helyezetteje.

hirtelen beállt csöndben hallotta fogainak vacogását. Arról, hogy most mi következik, már tudott. Régebben, mint kívülálló, maga is rácsatlakozott néhány elítélt emlékközpontjára. Ezt a szórakozást a Rendszer tette lehetővé lakói számára, ízelítőt adva nekik abból a büntetésből, amit ezek a szerencsétlenek átéltek. F2272AF tudta, hogy most ő lesz a figyelem középpontjában: a biokommunikátor és a Globális Hálózat segítségével több millióan fogják végigkövetni az elmúlt fél évének történetét...

F2272AF tudata lassan elhomályosult: kezdetét vette az emlékkivetítés.

Az óriási terem fokozatosan elvesztette a realitását: egy pici ponttá zsugorodva tűnt el a semmiben. F2272AF még látta felvillanni a Globális Hálózat műsorkezdést jelentő ikonját, de aztán egyszerre széttöredezett a kép. A kusza összevisszaságból azonban kristálytisztán felbukkant egy emlékszilánk..., majd még egy, és száz és ezer...

Az emlékek kanyargó fonala elindult, végigsiklott egy fél évvel ezelőtti eseményhez: ahhoz a pillanathoz, amikor a Teleporter a büntetése céljára kijelölt bolygón magára hagyta.

F2272AF-ot valósággal letaglózták az emlékek: újra át kellett élnie az egyedüllét és az ismeretlentől való eszelős félelem fojtogató szorítását.

Egyedül állt egy puszta közepén, s zuhogott rá az eső. Ócska cipője cuppogott a bokáig érő sárban. Szakadt ruhája teljesen átázott, s a bőrére tapadt. Egyre gyöngülő erejével menedéket igyekezett keresni, ám nem sok esélye lett volna, ha egy helyi lakos meg nem találja...

Bár F2272AF-nek a Szolgálat a memóriájába konvertálta az itt használatos nyelvet, de egy szót sem tudott kinyögni, amikor... amikor...

A száműzöttnek a puszta emlék hatására is végigfutott a hátán a hideg: az őt megtaláló ember egy faház menedékében gondolkodás nélkül ölt!

Gyilkolt!!

Saját kezüleg végzett egy állattal, melynek lenyúzta a bőrét, szétvagdosza a húsát, majd nyársra húzva forgatta nyílt tűz fölött...

F2272AF öklendezni kezdett, mikor elébe villant a kép: *evett!*

Ő, aki mindaddig csak szintetikus táplálékot fogyasztott, ő is evett a leölt lényből!

Iszonyatát leküzdve végül kénytelen volt engedelmeskedni a természet parancsának...

A múltbéli esemény lassan tovaúszott. A Globális Hálózat szerkesztői annyi ideig mutatták ezt az emléket, hogy a nézők jól megfigyelhessék az elítélt szenvedését, majd váltottak tovább.

A következő helyszín ragyogó napsütésben pompázott. F2272AF egy kaszának nevezett, igen kezdetleges szerszámmal küszködött. Poros hátáról csorgott az izzadság, s a tehetetlenség könnyeket csalt a szemébe. Hiába igyekezett: még lépést sem tudott tartani befogadóival, akik rossz szemmel nézték az ügyetlen, semmiből előbukant vándor nevetségés próbálkozásait.

Aznap este F2272AF fájdalomtól remegő izmokkal, véresre dörzsölt kézzel dőlt a fekhelyére, mely nem a jól megszokott, alakváltós relax-ágy volt... itt meg kellett elégednie néhány ócska, szalmával kitömött vászonzsákkal.

Az események ekkor felpörögtek. A műsorszerkesztők gyors egymásutánban váltották a száműzött emlékeit. Ő már szinte követni sem bírta az innen-onnan kiragadott képeket: süvítő szél, céltalan botorkálás, gúnyos kacaj, lidérces álmok... cserepesre tikkadt száj, poros szántó föld, mardosó éhség, feszült várakozás... s újra a süvítő szél...

Egyszerre mindent magához ragadott egy önmagába visszatérő, félelmetes örvény, egy eszeveszett pörgés, őrült ritmusú szívdobogás... majd végre lassan lecsendesülve átölelte őt a békés, nyugodt öntudatlanság.

Az emlékkivetítés véget ért.

Millió és millió polgár dőlt hátra, elégedetten csettintve kényelmes karosszékében: íme, a bűnt megtorolták, a megtévedt polgár visszatért, bár szörnyű módon vezekelt a Rend ellen elkövetett tetteért...

F2272AF kábán, üres tekintettel nézett maga elé.

Eltelt egy kis idő, míg lassan kezdte felfogni, hogy véget értek megpróbáltatásai. Érezte, hogy nemsokára minden visszaáll a megszokott, jól megszervezett, gondtalan életébe, ám az emlékek hatása még egy darabig kísérni fogja...

– Ff... Fö... Föld... – suttogta a száműzött annak az iszonyú bolygónak a nevét, ahol a büntetését töltötte.

– Igen, a Föld! – zengett fel a vizsgálóbíró érces hangja. – Az ő idejük szerint a Krisztus utáni 1475. év. De nyugodj meg, már letöltötted a büntetésed... – halkította le hangját a biocomputer, majd hirtelen felcsattant az egész termet betöltő figyelmeztetés:

– Bár most szabadon távozhatsz, ám a Tanács döntése értelmében, ha ismét a Rendünk ellen fordulsz, büntetésed életfogytiglan tartó száműzetés lesz erre a primitív, elmaradott bolygóra! – dörgött a vizsgálóbíró hangja, s fenyegető tekintettel nézett F2272AF-re.

Mintha erre a hatásos befejezésre vártak volna, a lámpák halványodni kezdtek, majd szinte teljesen kialudtak. A gyér megvilágításban a teremben lévők némán börtorkálva hagyták maguk mögött a tárgyalás helyét, s néhány perc múlva már nem maradt ott más, csak F2272AF és a vizsgálóbíró.

– Menj a kondicionáló-csatlakozóhoz – közölte szenvtelen hangon a bíró –, memorizáljuk az érzéseidet, hogy soha ne feledd el ezt a kis kirándulást!

F2272AF lassan elindult az alig néhány négyzetméteres fülke felé, ahol egy speciális eljárás segítségével rögzíteni fogják emlékképeit.

Ezután bárhol, bármikor, a legváratlanabb pillanatban fog felbukkanni közülük valamelyik, emlékeztetve őt tettének következményeire.

A száműzött beletörődve csatlakoztatta magát a kábelhez, és...

Valahol, a Rendszer mélyén információk áramlottak. Másodpercenként millió és millió impulzus haladt fénysebességgel jól definiált célja felé.

Így volt ez évszázadok óta, s mindeddig sohasem csúszott hiba a számításba.

Mindeddig...

Talán egy hirtelen feszültség-csökkenés, vagy a mágneses tér ingadozása zavarhatta meg a Rendszer központi számítógépét, mert az F2272AF emlékközpontja felé irányuló elektromos impulzuscsomag nem érte el a célját...

Az eltévedt utasítás végül az agy és a biokommunikátor közötti kapcsolatot biztosító perifériát blokkolta, elégetve az összeköttetést létrehozó, lehetővékony arany-szálakat.

F2272AF független lett a Rendszertől.

Újra emberré vált!!!

Ő egyelőre ebből mit sem érzett.

A feje még mindig kába volt emlékeinek erőszakos felidézésétől, de hiába várta az érzéskondicionálás utáni, elbeszélésekből már jól ismert kínzó, makacs fejfájást, s a

rögzített emlékképek minduntalan visszatérését.

F2272AF nem emlékezett rá, hogyan hagyta el az épületet. Kinn az utcán, a magasból letekintő házak is mintha szürke ködfüggönybe veszttek volna. Tudata csak akkor tisztult ki, mikor átvágott egy felüljárón, s figyelmét magára vonta egy állatkereskedés színes kirakata.

Agyába korbácsként csapott a felismerés.

Igen, velük kezdődött! Ők voltak az első kísérleti alanyok, a kedvenc kis háziállatok!

Az ő testükbe ültettek elsőként azonosító chipeket!

F2272AF jól emlékezett erre, amikor még az iskolaévei alatt a Rendszer alapjait tanulmányozta. Igaz, akkor nem talált benne semmi kivetnivalót, de most, hogy a gondolkodóközpontját már nem blokkolták, egyszerre körvonalazódott az ördögien kidolgozott, totális ellenőrzést biztosító folyamat...

Az állatok után ugyanis jöttek a jól megszervezett reklámok, melyek utalást tettek a főleges igazolványokra, kártyákra, azonosító lapokra... s a lehetséges kedvezményekkel is megszedített emberek százmilliói vállalták az azonosító chip saját testükbe való beültetését. Ez látszólag számtalan előnnyel kecsegtetett: a polgárnak nem kellett magánál hordania pénzt és sokféle iratot: vásárolhatott, rendelhetett, utazhatott... Ezután elég volt elhaladni egy leolvasó terminál előtt, és a Rendszer automatikusan vonta le a számlájáról az igénybe vett szolgáltatás díját. Az emberi testbe épített azonosító chip tulajdonosai nem ritkán jelentős árkedvezményekre is jogosultak, ami tovább növelte ezek népszerűségét.

Am ezután lassan elkezdődött az ellenőrzés...

A chip segítségével már megfigyelhetővé vált, hogy tulajdonosának milyenek a vásárlási szokásai, s az is, hogy mikor, merre jár: az utcákra telepített százezernyi leolvasó terminál mindig pontos információval szolgált az előtte elhaladóról...

Innen már csak egy kis ugrás volt a biokommunikációs port elkészítése, és a központi szabályozás bevezetése...

„De az ellenzők...” – jutott eszébe F2272AF-nek. – „Hogyan is nem gondoltam eddig erre?! Hiszen ők több millióan voltak! Hová tűnhettek nyomtalanul??”

Elgondolkodott, majd hirtelen belehasított a felismerés:

„Sehová...” – gondolta keserűen.

Hetven-nyolcvan év egy Rendszer életében nem nagy idő...

Ezek az emberek egyszerűen már nem élnek. Nem volt szükség agresszióra: meghaltak mind, természetes halállal: s ahogy gyöngült az ellenállás, a Rendszer fenntartói kötelezővé tették már csecsemőkorban a biokommunikációs chip beültetését. A gyerekeknek, mire felnőttek, már ez volt a természetes.

„A gyerekeknek?? Tulajdonképpen nekünk...” – gondolta keserűen F2272AF, és szénézett a nyüzsgő, forgalmas utcán.

Mint aki hosszú-hosszú álomból ébredt, úgy csodálkozott rá erre a világra.

Az emberek céltalanul jártak-keltek, a Rendszer kék-ezüst egyenruháját viselve. A szemeikből sugárzó üresség ordító ellentmondásba keveredett az arcukon húzódó mű-mosollyal. Az összhatás olyan volt, mintha egy bábjáték tudat nélküli marionettfiguráit látta volna...

A város mértani pontossággal épített házai is úgy sorakoztak egymás mellett, mint egy műanyag építőjáték egyforma elemei. A házfalak hideg, metsző kéksége, a nö-

vényzet szemet bántó jellegtelensége, a park padjainak katonás egyformasága, az emberek céltalan lődörgése és elvesztegetett élete mind-mind az uniformizált, korlátok közé szorított világ kegyetlenségét sugározta. Az emberek látszólagos tudása is meszterkelt, a központi számítógép által adagolt, konzervált információ volt csupán, melyhez nem volt szükség gondolkodásra...

Merőben más *az* a világ...

F2272AF hirtelen megállt.

Rájött, hogy az emlékkivetítés alatt büntetésének csak a *rossz* élményeit hívja elő a Vizsgálóbíró!! A kellemes emlékeket kikapcsolja, elnyomja, elérhetetlenné teszi...

Mintha egy friss, tavaszi szellő söpört volna végig F2272AF tudatán, meglátta a távoli bolygó igazi arcát.

Emlékezett rá, hogy a langyos nyári eső lágyan simogatva mosta munkától kipirult arcát, s mardosó éhségét jólesően csillapította a nyárson sült hús fenséges íze. Újra *érezte* a frissen kaszált fű semmihez sem fogható illatát, mely betöltötte a zöldellő mezőt, körüllegve a vidáman táncoló színes pillangókat. Fel tudta idézni, hogy mennyire jólesett munka után megpihenni a szalmával kitömött ágyon, s közben elmerengeni az élet szépségén...

Belegondolt, hogy azon a bolygón számtalan dolog van, ami a hirtelen feltámadt tudásszomját csillapíthatná, s ezernyi szépség, mely csak arra vár, hogy hófehér vászon ecsettel megörökítse...

Tudatosult benne, hogy ott mindenkinek *saját neve* van, nem pedig nyilvántartási kódja, s ami a legfontosabb: végre szabad lehet, igazán szabad...

F2272AF egyre biztosabb volt benne, hogy ott az ő igazi otthona!

Már azt is tudta, hogyan jut el oda...

●●● Az információs automata elektronikus szemeivel bizalmatlanul figyelte a közeledő férfit, s egy tizedmásodperc alatt azonosította: ő volt, aki fél évvel ezelőtt megrongálta...

Ha az automatának lettek volna érzései, most félelemmel tekintett volna az eltökélt arcra..., de egy automatának nincsenek érzelmei...

– Többek között ezért is utállak! – ordított föl hirtelen a férfi, majd ököllel belevágott a szerkezet halványan világító információs kijelzőjébe...

A központi riadó-jelző azonnal működésbe lépett. F2272AF nem menekült, sőt mosolyra húzódó arccal ült le a járda szélére. Egy perc sem telt el, meghallotta a Teleporter ismerős szisszenését, s tudta, hogy ítélete már meg is született.

Büntetése: a Föld nevű bolygón letöltendő, életfogytig tartó...

– ...szabad élet! – suttogetta F2272AF, miközben derűs nyugalom öntötte el lelkét.

„Már csak egy jól hangzó nevet kell találnom magamnak...” – gondolta, miközben a Teleporter erőtere megcsillant körülötte.

Föld nevű bolygó – napjainkban.

Leonardo da Vinci (1452-1509): Itáliai festő, szobrász, építész. A művészet történetének kimagasló jelentőségű és hatású egyénisége. ... (Művein) a finom megfigyeléseken alapuló lélekábrázolás, a drámai erejű kifejezőmód... az érett reneszánsz jegyeit mutatja. ...Foglalkozott még az anatómia, az optika, a fizika (a repülés) különböző kérdéseivel...

(Forrás: Akadémiai Kislexikon)

Manna Kft.

„Élelmiszerszállítás olcsón,
gyorsan, nagy tételben”

1. Pizza óceán módra

– Elértük a kitűzött koordinátákat.

– Kioldom a tartályokat.

– Elhagytuk a kijelölt zónát.

– Remek! Pont most fogyott el az anyag.

Edit és Ray elégedett mosollyal néztek egymásra.

– Az első megrendelés teljesítve! – kiáltott fel Ray.

– És rögtön az első megrendelő hajlandó volt elfogadni a feltételeinket – ujjongott

Edit.

– A munka elvégezve, a pénz a számlánkon, méghozzá előre! Megy ez, mint a karikacsapás!

– Ahhoz képest, hogy kezdők vagyunk, alig volt indulótőkénk, alig van hozzáértésünk... elég jól ment.

– Ha nem fizettek volna előre, nem is lett volna miből beszereznünk az árut... és az üzemanyagot se...

– Ez most bejött, de mi lesz legközelebb?

– A mai nyereségből tovább tudunk lépni, ne aggódj!

– Igazad lett. Érdemes vállalkozni.

– Kiszámoltam én mindent – lelkesedett Ray. – Kell, hogy menjen!

– Eleinte féltem, sokat kockáztattunk, de megérte – ismerte el Edit.

– Mielőtt elhagyjuk a légkört, nézz le! Milyen szépen leszórtuk az óceánt!

– Igen... mintha egy nagy lepénnyel letakartuk volna a levesestányért...

– Mi, micsoda?

– Nézd, milyen szép!

– Eeeegen... – húzta el a száját Ray.

– Valami probléma van?

– Neem... – válaszolta Ray –, de azt hiszem, nem egészen így kellene kinéznie.

– Hát?

– A vízben megszilárduló tápanyagnak apró, könnyen kihalászható, kis korongok formájában kellene úszkálniuk a tenger felszínén.

– Majd feldarabolják! – vont a vállát Edit, és bájos, aranybarna fürtökben gazdag fejecskéjét Ray vállára hajtotta.

– Igazad van – kapott az ötleten Ray. Felemelkedett a légkörből, és a mély-űr felé vette az irányt.

Jelentés az „M. K.-001” akcióról a G.K.M. (Galaktikus Környezetvédelmi Minisztérium) számára (részletek):

„...teljesen beborította a bolygó legnagyobb óceánjának felszínét... parttól-partig... A Manna Kft. szállítóhajója által kidobott anyag légmentesen lezárja az óceánt. Az óceánban élő civilizáció az oxigénhiány miatt valószínűleg hamarosan elpusztul. Hátrahagyott városaik az óceán mélyén már csak a hydro-régészeket érdekelhetik... A szárazföldeken élő primitív életformák felfedezték a váratlan élelemforrást, és a partokon ösztönösen nekiestek az ehető »jégpáncél«-nak. Rágószerveikkel belekapaszkodva folyamatosan fogyasztják az élelmet, és ahogy fogy, húzzák a partok felé. A folyamatos húzás következtében a »páncél« hamarosan megreped. Ennek következtében hatalmas szökőár várható. A szökőár valószínűleg a primitív szárazföldi életformákat is el fogja pusztítani... Helyszíni műszeres vizsgálataink alapján a katasztróféért egyértelműen a Manna Kft. felelős, mivel a megrendelt anyag egyik összetevőjét hibásan adagolták... Az előre látható természeti katasztrófa méretei, intenzitása, és megfigyelőegységünk szerény felszereltsége miatt további vizsgálódás nélkül elhagytuk a bolygót...”

2. Konzerv... konzerv

– Késésben vagyunk!

– Nem baj! Legalább jobb lesz az étvágyuk, esetleg felszámítunk egy kis minőségi felárat is...

– Vagy fizethetünk késedelmi kamatot, ha közben néhányan már éhen haltak – aggodalmaskodott Edit.

– Te mindig aggódsz – mosolygott Ray. – Ne mindig a sötét oldalát nézd a dolgoknak!

– Múltkor is a sötét oldala jött be – jegyezte meg Edit.

– A „madáresésére” gondolsz?

– Igen.

– Mit akarsz? Időben szállítottunk, a megrendelt mennyiséget és minőséget.

– Csak azt nem tudtuk, hogy a légkör sűrűsége miatt a ledobott lárvák, mire leérnek a felszín közelébe, addigra bogarakká fejlődnek, hatalmasra nőnek, és leérve megeszik a mi kedves megrendelőinket, az „úszva repülő madarak”-at.

– Előre fizettek! A pénz a számlánkon, a megrendelést teljesítettük. A többi nem a mi gondunk!

– Hát... a nevükből talán következtethetünk volna...

– Ne nyavalyogj! – fortyant fel Ray. Izmos karja megfeszült a kormányon... átvette a robotpilótától az irányítást.

– Parkolópályán vagyunk – billent ki Edit a háborgásából, és átváltott navigátorba.

Már jól ismerték ezt a bolygót. Nem először szállítottak ide. Könnyű fuvar volt, a megrendelő és a szállító egyaránt elégedett volt. Az összefüggő dzsungelben szabályos, kerek tisztások voltak, ezekre kellett ledobni a vékony fémburkolatba csomagolt sűrített algát. A vékony fémfólia megvédte az érzékeny algákat a súrlódási hőtől, a leérkezés, a becsapódás okozta roncsolódástól pedig a fémfólia légbuborékjai. Szépen sorban telerakták a tisztásokat az áruval.

Elérték az utolsó tisztást. Meglepődve tapasztalták, hogy senki sem nyüzsög a tisztás szélén, ahogy máskor. A várakozásteljes nyüzsi helyett nyugi és csend...

Azért kötelességtudóan ledobták a rakományt. Dolguk végeztével elhagyták a légkört.

Már messze jártak a bolygótól, amikor utolérte őket egy rádióüzenet:

„Soron kívüli szállítványuk se minőségileg, se mennyiségileg nem felelt meg az igényeinknek. A csomagolás túl kemény volt, nehezen felbontható, a légbuborékok kisebbek a szabványosnál, az áru valószínűleg romlott... (ugyanis mozgott). Talán reklámnak szánták, de kérjük, az ilyen ízlésunktől idegen áru rántukmálásától a jövőben tartózkodni sziveskedjenek! (Na mindegy, egyszer meg lehetett enni.) A kissé késve érkezett, általunk megrendelt áru kárpótolt minket a várakozásért. Talán feledhetővé teszi a kellemetlen reklámcsomagot, és továbbra is sikeresen együttműködhetünk mindkét fél meglegedettségére.”

- Milyen reklámcsomag?
- Nem dobtunk le semmilyen reklámcsomagot.
- Talán a konkurencia...
- Na, nem tudtam, mi hiányzik! – dohogott Ray.
- Ne törődj most a konkurenciával, inkább tölts még pezsgőt.

Jelentés az „M. K.-19” akcióról a G. K. M. számára *(részletek)*:

„...hivatkozva az M. K.-001, -009, és főleg a jelen, -019 jelentésre, kezdeményezzük a Manna Kft. azonnali felszámolását. Kérjük felülvizsgálni működési engedélyüket, ugyanis alapos a gyanúnk, hogy a vállalkozáshoz szükséges hozzáértésüket bizonyító okmányok nem hitelesek... Műszeres, helyszíni vizsgálataink alapján egyértelműen bebizonyosodott, hogy a Dinó expedíció két hajóból álló küldöttsége hősi halottaiért is a Manna Kft. felelős. Tudományos expedíciójukat a Dena-67 bolygó dinoszaurusz-szerű lényei összetévesztették a Manna Kft.-től megrendelt algaszállítmánnyal. Ha a Manna Kft. időben szállított volna, ez nem fordulhatott volna elő... A jóllakott »dinók« valószínűleg érdeklődéssel fogadták volna a tudós küldöttséget... A félreértések tisztázása után a Dino-bolygón a helyi kormányzat egyetértésével és hathatós együttműködésével (ők állták a költségeket) emlékművet emeltünk a tizenöt mártír emlékére...”

3. Kőhab

- Egyre jobban megy az üzlet, te pedig egyre nyűgösebb vagy...
- Nem vagyok nyűgös... csak...
- De nyűgös vagy! – fordult Ray Edit felé. – Rengeteg pénz van a számlánkon..., lassan már azt sem tudjuk, mire költünk.
- Neked erre mindig vannak ötleteid! – vágott vissza Edit.
- A pénz arra való, hogy költünk.
- Hát te aztán költöd! A tengerparton... nem csak egy tenger partján van egy rakás villád, szállodád, utazási irodád, kaszinód, hajótársaságod... mit tudom én, mid... talán te sem tudod pontosan... de mindig akarsz „még valamit”!
- Te viszont még egy vasat sem költöttél a számládról.
- Ez így van...
- Még a pezsgődet is mindig én fizetem...
- És? Sajnálod tőlem? – csattant fel Edit. – Ha akarod, kiköpöm!
- Ray-t őszintén meglepte az a villanás Edit tekintetében.
- Végül is semmi közöm a számládhoz... – morogta –, a pezsgő pedig váljon az egészségedre!
- Időlegesen felfüggesztették a marakodást, mivel megérkeztek a következő szállí-

tás helyszínére. Beléptek a légkörbe, szemük a műszerekre, képernyőkre szegeződött. Összeszokottan, automatikusan dolgoztak.

– Elértük a kijelölt koordinátákat – jelezte Edit.

– Visszaszámlálást kérek! – mondta Ray, kezét a kioldógombon tartva. – Nagyon pontosan kell letennünk az árut.

– Három... kettő... egy... Most!

– Kioldás!

Már éppen fordultak a „mélyűr” felé, amikor a következő rádióüzenetet kapták:

„...Üdvözli önöket a Forradalmi Kormány! A korrupt, kizsákmányoló királyi család kiárusította szinte egész bolygónkat. Eladták idegen beruházóknak bolygónk nyersanyagkincseit, iparunkat, mezőgazdaságunkat, szellemi termékeinket, és a bevételeket saját luxus-életük finanszírozására fordították. Rablógazdálkodásuk következtében súlyos éhínség fenyegeti egész népünket. Hogy mégis növeljék a népszerűségüket, megrendeltek önöktől egy nagyobb élelmiszerszállítványt. A habosított, levegőben szilárduló tápanyag rendkívül olcsó, és kiadós. Beépített embereink áldozatos munkájuknak köszönhetően önök azonban az általunk módosított receptúra alapján szállítottak. Ennek köszönhetően az ünnepélyesen kivonult uralkodócsalád és kíséretük a helyszínen azt azonnal megkóstolták... az anyag pedig beléjük kötött. A szállítási helyszínen így most a letűnt uralkodó osztály köszobrai állnak. Forradalmunk így vértelenül győzedelmeskedett! Hálából az eredeti vételár tizszeresét utaljuk át önöknek. Forró üdvözléssel: a Forradalmi Kormány.”

Ray és Edit egy kicsit bután néztek egymásra... Ray fejében rögtön elkezdtek kavarogni a tervek további üzletekről és befektetésekről.

Edit azonban nem szólt egy szót sem... Elhatározásra jutott.

4. Húsz év múlva

– Parancsoljon, Lady Edith. – tette le a kristálykelyhet Edit elé az elegánsan kimért inas.

Edit elégedetten nézett végig családján: az asztalfőn John... igazi, kékvérű arisztokrata... kétoldalt fia és lánya... egészséges, szép fiatalok.

Tekintete az ebédlő falán függő gobelinre tévedt. Gondos, művészi munkával kihímzett betűkkel a következő állt rajta:

„11. parancsolat: Ne rendelj semmit a Manna Kft.-től, hogy hosszú életű légy e földön... vagy bárhol máshol!”

A kínai szakács esete a Marson

A kupolaváros ablakából meglepően nyugodtnak tűntek a vörös szelek, mikor a kisfiú a hintaszékben ücsörgő nagyapjához bújt. Az öreg tudta, hogy a gyerek fél. Ő is félt régebben, amikor a vörös szelek ugyanígy zúgva és tombolva rázták egy másik város polietilén falait. Tűnődve szívott a pipájába.

– Emlékszem – mondta nyugodtan –, hogy régebben tényleg történtek furcsaságok a Mars felszínén. De ma már nem kell tartanod tőlük, Tomi.

– Az elpusztult kupolavárosra gondolsz? – kérdezte a kisfiú.

Az öregember bólintott.

– Azt tanultuk, hogy rosszul szigetelték, és valami moha került a központi reaktórába. Az embereknek menekülniük kellett.

– Az iskolákban soha nem tanítanak teljes igazságokat – válaszolta az öregember. – Ezt is elhallgatták, mert féltek beismerni a gyengeségüket.

– Kik?

– Ez bonyolult dolog...

– Te ott voltál?

– Igen, ott. Én éltem túl egyedül azt a napot – merengett el az öregember, és megsimogatta a kisfiú szőke üstökét.

– ...Azon a napon a *Syrtis Mayor* nevű terület körül végeztünk kutatásokat a bolygó vulkánosságával kapcsolatban. *Silverpolis* támaszpont ekkor már több volt, mint egyszerű telepeskolónia: tíz éve létezett, és én hét éves korom óta laktam a kék és sárga falak között, azóta, hogy az apámat odarendelte a hadsereg. F fiatal voltam és elbűvölt a vörös pusztaság, így hát a szokásos védelmi intézkedésekről is elfeledkeztem, amikor egy különös, zöld, indaszerű növényt fedeztünk fel az egyik barátommal, Ferencel a sivatagos talajban.

„Mi lehet?” – kérdeztem döbbenet.

„Nem tudom” – felelte Ferenc –, „de ez *él*. Láthatod.”

„Csodálatos felfedezés!” – lelkesedtem. – „Mit csináljunk vele?”

„Mutassuk meg valakinek!”

„Jó. Kinek?”

Egy darabig feszülten töprengtünk, majd Ferenc elővette a kését, és levágott a növényből egy jó félméteres darabot. A zöld indát a szakafandere oldalsó, kőgyűjtő zsebébe süllyesztette, és utána egy darabig azon tanakodtunk, mit csináljunk a felfedezésünkkel. Mindkettőnk megragadott egy új, marsi élet gondolata, és csak annyi gátolt benne, hogy rögtön a világba kiáltjuk mit találtunk, hogy tartottunk tőle: esetleg egy mutált földi növényvel van dolgunk, amelyik kijutott a védőkupolán kívülre. Elhatároztuk tehát, hogy a blama elkerülése érdekében először megvizsgáljuk az inda genetikai struktúráját, és csak azután tesszük közzé a hírt.

A kupolaváros vörös falain belülre érve letettük a szkafandereinket, és azonmód a raktárépülethez siettünk – itt volt a titkos helyünk, ahol mindig különböző köveket, földről csempészett tárgyakat: alkoholt, cigarettát, na meg titkos leveleket cseréltünk – és felakasztottuk a „találmányunkat” egy szegre. Arra gondoltunk, ott biztonságban lesz, míg vissza nem érünk a kívánt mintagyűjtővel.

– De nem volt! – vágott közbe a kisfiú.

– Így igaz, Tomi. Nem volt biztonságban. Nem számoltunk ugyanis a szakáccsal...

A szakács, Tien Csen ugyanis aznap este nagy bajban volt. Három óra múlva volt hivatalos az angolszász nagykövetség érkezése, és neki még nem volt tippje, milyen ételkülönlegességgel hozakodjon elő a sokmillió kilométert átrepült, igen nívós vendégeknek. Idegességében az ujjait tördelte, és egyre-másra teremtette le a kuktaít, pedig azok semmiről sem tehettek. Csen különösen fontosnak érezte, hogy valamilyen igazi, csak a Marsra jellemző specialitással rukkoljon elő, megmutatva, hogy *Silverpolis* igazi külön világ, külön ország, és ez abban is megnyilvánul, hogy saját, önálló konyhája van.

Rosszkedvűen járta a különböző szinteket, a legeldugottabb raktárakat valami igazán egyedi, különleges ízt keresve. Végső soron már arra is gondolt, hogy mindent, ami csak a keze ügyébe kerül, beledarál egy tűzforró csípős-savanyú levesbe, de aztán elvetette az ötletet – a múltkor is egy fémforgáccsal az ínyében jött vissza az egyik vendége, és neki nem volt bátorsága a szemébe nézni. Kutya csak egy volt a közelben (egy idős úrhajósé), míg a városi terrárium nem azt a célt szolgált, ami neki ebben a pillanatban megfelelt volna.

Így hát az idő múlásával egyre tanácstalanabb lett. Míg aztán – a tragédia küszöbén – meglelte a szegre akasztott növényt.

Hm – méregette. – Ez csakugyan különösnek látszik – csillant fel a szeme. Leakasztotta a valamit a szegről, és abban a hiszemben, hogy az biztosan a genetikai labor új kísérleteinek eredménye, diadalmenetben ballagott vissza a konyhába.

Élete leggyönyörűbb, és legfurcsább ízű ételét készítette el: szecsuáni csirkét magyaros körettel, marsi módra. A raktárban talált, apróra vágott indából készült zöldségmártást lelkesülten *Valles Marineris* köreteként mutatta be, és alig várta a pillanatot, amikor a földi követség elé tálalhatja. Előtte azonban – nem bírta megállni – önmaga is megkóstolta, és nagyon ízletesnek találta.

A vacsora kiváló hangulatban, kellemes társalgással telt el, mindenki megdicsérte a marsi konyha kiválóságát, sok bókot kapott a szakács azon az estén, amitől csak úgy dagadt a mája. Kár, hogy a hajnalt már nem érte meg.

Pár órával később, még mielőtt a két apró holdacska feltűnt volna a Mars mélyfeketé égboltján, tengerészgyalogosok találtak rá, a konyhája sarkában feküdt, holtan. Kifordultak a belei, a zöld növény részei mintha önálló életre keltek volna, összeforrva a testével, hevesen lüktettek és hajladoztak – *éltek*.

A tengerészgyalogosok ijedten hátráltak a hátsó helyiségekbe, és riadóztatták a kupolaváros helyőrségét. Ekkorra már egyéb helyeken is megjelent a növény, gyorsan szaporodott és szinte elpusztíthatatlan volt; ádáz csata alakult ki közte és a lakosság között, mert az a legképtelenebb pontokon is megjelent, és egy pillanat alatt belefolyt az emberek bőrébe, húsába. Nem lehetett kiírtani. Rövid időn belül szétfeszítette a kupolát lezáró szegecseket, és spóráit, az emberekkel keresztezett növényeket szét-hintette a Mars hideg éjszakájába. Voltak ám a lakosokból is jónéhányan, akik a növé-

nyek által elbódítottan kilométerek tucatjaira eltébláboltak a testükben élősködő indákkal, messze a kupoláktól.

– Hogyhogy ma már nincsenek ott a növények? – kérdezte a kisfiú ragyogó szemekkel.

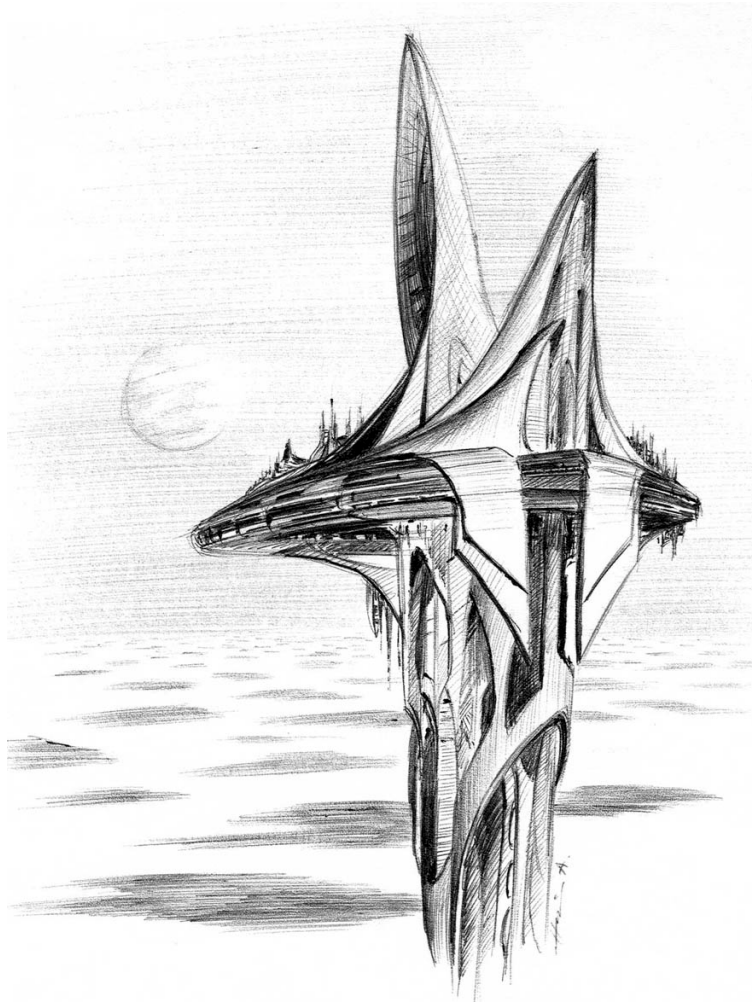
– Csak annyit tudok, hogy a következő reggel jött egy *jet* a hadseregtől, és taktikai atombombát dobott a vidékre. Mindenki meghalt, aki a romok között maradt. Aztán jött a hír a fúziós erőmű megszaladásáról, de ez nem volt igaz. Az erőmű-katasztrófa sugárzását túléltek volna mindazok, akiket a növény megfertőzött. Mert a növény spórája bizony alkalmassá tesz a bolygófelszíni életre, és véd a szélsőséges viszonyoktól.

– És te hogy élted túl az egészet, nagypapi?

Erre az öregember elmosolyodott, a kisfiút pedig kirázta a hideg. Rémülten kikászálódott az öreg székéből.

– Nem szeretem az ilyen meséket – mondta durcásan, és sértődötten elfordult. Kiszietett a szobájába, és aznap már nem mozdult ki onnan.

Az öregember megfigyelte, hogy a fiúcska attól kezdve sohasem evett az ételből, amikor ő főzött neki.

A Holdon

„Az egész világ lázban égett a Forduló miatt. Mindenkit megérintett a váltás szele, akár bevallotta, akár nem. Egyesek reménykedve várták az új ezredév jöttét, bízva abban, hogy van jövő és esély az Életre, jobb, szebb világra. Mások mitikus rettegéssel figyelték a nap nap után fogyó évezred múlását, kutatva a Világvége csalhatatlan jeleit. Remény és rettegés, e két érzés mozgatta az Emberiséget. Kinek van igaz-a? Remélem, a reménykedőknek, bár, hogy okunk legyen a rettegésre, azon is sokan fáradoznak. Még mindig vannak fegyvergyárak, hadi kutatások, és persze háborúk is, ahol fel lehet, kell használni a legújabb fejlesztményeket. Az Emberiség saját békétlenségétől üzötten már képes a totális önmegsemmisítésre. Na és igen, vannak békére vágyók is, akik kínjukban már-már valamiféle külső segítségre számítanak. A nagy Jótevőre a Kozmoszból. Ők azok, akik leszállópályát építenek a sivatagban és kitarótan fürkészik az éjszakai eget. ...de több ezer év után is még mindig csak mi vagyunk itt a Földön, gyarló emberek.”

Andrea sóhajtva csukta be a Naplót.

– Csak a helyszín változott – adta vissza Marionnak a könyvet. – Ma itt, a Holdon csaknem ugyanez a helyzet. S még ezredforduló sem kell hozzá... Jó, jó a legyőzötteket most nem megsemmisítik, hanem felhasználják. Ők építik a Mars Bázist. A háború ezúttal nem a testet pusztítja el, a tudatot törik meg, a lelket igázzák le. Én nem hiszem, hogy a pszicho-csapda, az agyemosogatás humánusabb megoldás, mint a fizikai megsemmisítés. Na, jöhet a depresszió! Marion, miért adsz nekem ilyen olvasmányokat?!

– Csak azért, drága Andreám, mert téged is érdekel a történelem, a jelen története, s úgy melleleg vizsgálgaanyag a Napló. A depressziódat meg csak hagyd békén nyugodni, ne kapkodj folyton utána! Menjünk ki inkább a Kráterekhez!

– Nyertél, győztél! Depresszió marad, mi megyünk. Én vezetem a holdjárót.

– Hát, ha nem katapultálsz ki belőle...

– Ígérem, jó leszek.

Andrea élvezte a vezetést. Valahányszor, ha rossz kedve volt, beült a holdjárójába és kiment a Terepre. Néha csak úgy száguldozott össze-vissza. A könnyű kis járgány képes volt minden szeszélyét kielégíteni. A gömb formájú kabin teljes védelmet nyújtott a külső hatások ellen, ugyanakkor a látvány minden irányból maradéktalanul élvezhető volt a vezető számára. A kerékben kerék futóművek gond nélkül tették lehetővé a leghirtelenebb és legkülönbélebb irányváltásokat. Sőt, kisebb-nagyobb magasságokban repülésre is alkalmas a holdjáró. Andrea jól ismerte és ki is használta a jármű valamennyi előnyét. Beleértve ebbe a vész helyzetben automatikusan működésbe lépő kapszulát is, amely robotpilótája segítségével katapultálja az óvatlan vezetőt és visszazállítja a Holdváros védett kupolája alá, egyúttal pontos információval szolgál az elhagyott holdjáró hollétéről.

Azóta, hogy egy alkalommal Andreának sikerült – akaratlanul – kipróbálnia a kilövést, a lány sokkal óvatosabb lett. Ezt a barátnője is észrevette, azóta szívesebben tartott vele a Terepen való kószálásokban, amelyek mindig élményszámba mentek, különösen a Kráterek környékén. Volt ennek a helynek valami varázsa. A mély csend, a rezzenéstelen táj, a fények játéka, mind-mind különös nyugalmat sugárzott. A két lány egy darabig csak ült szóltanul egymás mellett. (Talán éppen ez volt barátságuk igazi alapja, hogy tudtak együtt hallgatni, időt engedtek egymásnak a gondolataikban való elmerülésre, tudtak egymásra figyelni szavak, magyarázkodás nélkül.)

Andrea megrázkódott:

– Marion, van itt valaki!

Marion, követve barátnője tekintetét, végigpásztázta a környéket. Csak kő és homok mindenhol, élettelen táj.

– Persze – mondta –, Te meg én.

Andrea mozdulatlanra dermedt. Lehunyta a szemét, a holdjáró belsejébe húzódott, oda, ahol már nem az átlátszó üveg, hanem a védettség illúzióját adó fémburkolat kezdődött. Felerősödött bőrén, az idegeiben a vibráló érzés: nincsenek egyedül. Félt. Szerette volna minél kisebbre összehúzni magát, szeretett volna bebújni egy takaró alá, hogy „láthatatlanná” váljon.

Folyamatosan érezte az *Idégent*.

– Marion, van itt valaki! Érzem. Nem ember, és közel van hozzánk.

Marion fejcsóválva vizslatta végig újra a tájat. A kép változatlan. Kő, homok, csillámló fények a kráter peremén, de sehol egy élőlény, rajtuk kívül.

– Marion! – Andrea hangja szinte sírós volt. – Tudod, hogy nem vagyok fantasztá. Csupán hiszem azt, hogy amennyiben a Világegyetem végtelen, végtelen számú lehet a benne rejlő értelem is. Tudom, hogy a találkozásnak idegen civilizációkkal mind a mai napig nincs egyértelmű bizonyítéka. Ezt elfogadom, de ez miért zárna ki a lehetőséget is?

Andrea egyre nyugtalanabban viselkedett. Forgolódott, mintha keresne valakit, valamit. Arcán zavar látszott, szeme idegesen rebtent.

– Te nem érzed ezt a furcsa..., mintha figyelne bennünket valaki?!

– Nem érzek semmi különöset. Nincs itt az égvilágon senki. De, hogy válaszoljak a kérdésedre, nem zárja ki, pontosabban nem az zárja ki a találkozás lehetőségét, hogy eddig még nincs rá bizonyíték, hanem az objektív korlátok. A távolság és az időtényező értelmetlenné teszi a felemésztett energiát. Az Ember által felfogható idő és tér keretein belül már jó tüzetesen felderítették a minket körülvevő Kozmoszt. Nincs itt rajtunk kívül élet. A távolabb lehetséges civilizációkkal pedig mi a csudát tudnánk kezdeni, ha vannak is egyáltalán? Mire tőlünk odaér valaki és visszaindul, itt már lehet, hogy a Galaxist sem találja a helyén, nemhogy az őt odaküldőket. Gondolj csak bele, hogy a Földre vagy a Marsra küldött fényüzenetet is csak késéssel fogják, nem beszélve a válaszról, pedig a Világegyetem szempontjából ez még csak nem is távolság.

Andrea igyekezett figyelni Marion kiselőadását, de ez külön erőfeszítésébe került. Szellemét valamiféle kettősség uralta. Miközben hallgatta Mariont, és értette is a szavait, tudata mélyén megmagyarázhatatlan gondolatok ébredtek. „Ne légy ilyen görcsös...! Nincs bennünk ártó szándék!... Szavak nélkül... érzések...” Ilyen és ehhez hasonló mondatfoszlányok gyötörték az agyát, mint ez is, hogy „igaz, emberi gondolkodással mérve...”

Elmosolyodott, ez utóbbi gondolat akár az *Idegen* válasza lehetne Marion eszmefuttatására. Kósza ötletének hangot is adott:

– Marion, értem én a kételyeidet, lehet, hogy igazad van, de inkább azt hiszem, hogy túlságosan emberi léptékű mindaz, amit elmondtál. Na jó, persze ez természetes, hiszen ember vagy, emberi típusú gondolkodással. Próbáljunk meg ettől elvonatkoztatni – ami segítség nélkül szinte lehetetlen –, na de próbáljuk meg! Tegyük fel, hogy van olyan civilizáció, olyan közlekedési forma, tér-, időugrás, mit tudom én, mi, ami a mi számunkra felfoghatatlan, de az „számukra” egyszerű tény. Lehet, hogy nekik nincs szükségük oxigénre, lehet, hogy a „testük”, már amit mi testnek értünk, náluk amőbaszerű vagy kapszulaforma, esetleg kristályos, netán tömény fény. Miért ne lehetne így?

– Fantasztá! – rázta a fejét Marion.

– Várj! Még folytatom. Azt mondd, lehetetlen az idő és tér korlátait leküzdeni. Az ember pedig már jó egynéhányszor megtette ezt. Először csak a földön tudott közlekedni. Egy hegy, erdő, folyó több tíz-száz kilométeres kitérőkre kényszerítette. Ez nyilván jókora idővesztéssel is járt a későbbi légvonalbeli közlekedéshez képest, mert hisz jöttek ám a járművek földön, vízen és a levegőben. Zsugorodott a tér-időkorlát. Ma már a Kozmoszban röpködünk. Hajdan a Holdról azt hitték, sajt az egerek mennyországának kárpitján. Ma itt élünk.

A „nagymonológ” végén Andrea elnevette magát. Úgy tűnt, közben megnyugodott, de váratlanul érthetetlen, összefüggéstelen szavakat kezdett el motyogni, és elnézett Marion válla felett, valahová a távolba, de nem volt ott semmi, csak a kráter peremén táncoló fények hoztak valami változatosságot az élettelen tájba. Andrea pedig egyre csak beszélt *Valakikhez*:

„Jól van, na! Már nem félek tőletek! Tudom, a szavak nem..., csak Marion miatt... Még én sem ..., de talán már nekem sem kellenek...”

Szeme lassan lecsukódott, szája szögletében vidám mosoly ült és közben elaludt. Legalábbis úgy tűnt, mintha aludna.

Marion előbb csodálkozva, majd egyre növekvő rémülettel próbálta magához téríteni. Sikertelenül.

– Andrea! Andrea, ébredj fel! Ne hülyéskedj! Térj már magadhoz! Nem érted?! Kelj fel!

Kétségbeesetten próbálkozott mindennel, de Andrea aludt. Békésen, nyugodtan... és felébreszthetetlenül. Marion körbenézett. Most sem látott változást a tájon. Nem volt a környéken senki és semmi, csak holt anyag, homok és kő. Andrea már nem motyogott, csak aludt. Aludt, mint akiből a lélek elszállt, de nem halt meg. Marion kétségbeesése dühbe csapott át. Nem hitt Andreának, de tudata mélyén ott motoszkált, „hátha mégis *igaz*”, s bár nem látott élőlényt, nem érzékelt semmit, mégis őrjöngve üvöltötte világgá:

– Hagyjátok békén! Engedjétek el! Ne bántsátok! Mit akartok tőlünk?!... Mutatkozzatok már! A fenébe is,... ha vagytok! A francba, a francba... a francba!

Dühöngött és tehetetlenségében sírva fakadt.

Mégis a kapszula szállította őket vissza a Kupola alá.

Andrea a kómás álomtól volt tehetetlen, Marion a félelemtől. El akarta panaszozni, hogy mi történt velük, védelmet akart kérni a fölé hajoló emberektől, de valami megállította. Hogy mondja el a történeteket, mi is történt egyáltalán? Ő maga sem tudja. Kitől, mitől fél? ...és Andrea miért alszik? Alszik, ...vagy meghalt?

Marion csodálkozva nézett körül. A följük hajló emberek, a Kupola megnyugtató látványa, az ismerős környezet rádöbbsentette arra, hogy valószínűleg barátnőjéhez hasonlóan ő is elvesztette az eszméletét egy időre. A Kráterektől a Kupola védettsége alá vezető út mindenesetre „missing time”-ként jelentkezett nála. Már éppen arra készült, hogy szabad folyást engedve feltörő gondolatainak, elpanaszolja az egész lehetetlen kalandot, amikor észrevette, hogy Andrea a *titok-jelet* rajzolja ajkára. Így aztán a nagy lélegzetvétel egy, a legkevésbé sem kisebb sóhajtásba torkollott és a kérdésözönre csak ennyit válaszolt:

– Nem tudom.

Ostromolták pedig őket derekasan a legkülönfélébb, válaszra váró kérdésekkel.

– „Hol voltatok? Mi történt? Mit láttatok? Miért volt a katapult?” – Mindez, s még ezernyi más kérdés egyszerre, ömlesztve zuhogott rájuk.

Marion pedig mindegyre csak azt ismételte:

– Nem tudom. Nem tudom! Neeem tudooooom!

Andrea még ennyit sem mondott. Némán várta, hogy az egészségügyisek végre az elkülönítőbe vigyék őket.

Egy fiatal orvosostizt megkönyörült rájuk. Elzavarta a kíváncsiskodókat és kollegáit is türelemre intette.

– Hagyjuk most őket békén! Úgy látom, leginkább pihenésre van szükségük. Van valami panasz? Kérnek valamit?

– Semmi bajunk – bizonygatták a lányok. – Haza szeretnénk menni.

– Ma még nem. Értesíthetem a hozzátartozóikat?

– Majd mi! Köszönjük – válaszolták a lányok egyszerre.

Szerencsájukra mindketten megúszták a magyarázkodást, csak az üzenetrögzítő készülékek „voltak otthon”.

Alighogy kettesben maradtak, Marion kifakadt:

– Mi a frász volt ez, Andi? Halálra rémítettél! Úgy néztél ki, mint... nem is tudom, nem olyan voltál, mint aki meghalt, hanem... Olyan furcsa voltál. Tudod mi történt velünk?

– Tudom, Marion. Belekerültem egy energiahídba. Hogy is mondjam el? Voltál már te is úgy, hogy eszedbe jutott egy dallam, egy versrészlet. Nem tudod, hogy jutott eszedbe, egyszer csak ott zakatol az agyadban a gondolat. Valami ilyesmi történt velem is a Krátereknél, csak hogy az egy soha nem hallott, át nem élt „beszélgetés” volt. A gondolat, a megfogalmazódott kérdések, s a rájuk azonnal érkező válaszok nem a saját gondolataim, régi élményanyagból vett ismereteim voltak, hanem nekem szóló kommunikáció. Telepatikus – vagy ahhoz nagyon hasonló – kapcsolatfelvétel egy idegen civilizáció részéről. A Holdon az emberekkel együtt már elég régóta létezik egy másik életforma is. Ők elférnek tőlünk, és nem zavarják köreinket. Szerintük az Ember és a Light – ahogy ők nevezik magukat – képes meglenni egymás mellett, de tapasztalataik szerint az Ember nem egészen így gondolja. Valahányszor csak felmerül a lehetősége egy harmadik típusú találkozásnak, az emberek rögtön hadrendbe állnak, s máris azon igyekeznek a nemzetek, hogy egyedül ők legyenek az *Idegenek* vendéglátói vagy éppen legyőzői, a Világegyetem megmentői, az éppen aktuális össznépi szenvedélynek megfelelően. A Lightek nyugalomban, békében élő lények. Inkább elrejtőznek, mintsem kísérleti alanyokká, háborúk okaivá válva világunk pusztulását idézzék elő. Rejtőzködésük másik oka pedig az, hogy az emberiség még nem érett az ő

technikai-pszichikai szintjük befogadására vagy legalábbis nagyon kevés ilyen ember van. A Lightek hullámokkal kommunikálnak, energiahidakon közlekednek, számukra mást jelent az idő, tér és a végtelen fogalma, mint nekünk. Nekem, bár állításuk szerint nagyon érzékeny és alkalmas vagyok a velük való kapcsolatfelvételre, az egész szervezetemet igénybe vette az akarat, érzés vagy mit tudom én, mi, hogy megértem őket, s ne sérüljek meg belekerülve az energianyalábukba, ezért láttad úgy, mintha meghaltam volna. Végig tudtam, hogy hol vagyok, hogy mellettem vagy, jelezni akartam neked, de nem vetted észre. Nagyon megijedtél.

– Az nem kifejezés! Velem miért nem „beszélgettek”? Rám miért nem voltak hajlandók legalább egy kicsit odafigyelni?

– Nem lógtál bele az útjukba. Az a bizonyos energiahíd néhány tizedmilliméternyi széles nyaláb, s az is csak akkor érvényesül, ha egy bizonyos idegvégződést érint az ember agytörzsében. Szóval az én esetem a véletlenek véletlen egybeesése. Meglehetősen ritka esemény. Ennek köszönhetik többek közt a nyugalmukat is. Na meg annak, hogy én megértem őket. Megértem, hogy észrevétlenek akarnak maradni, s tudom, hogy ebben segítségemre leszel te is.

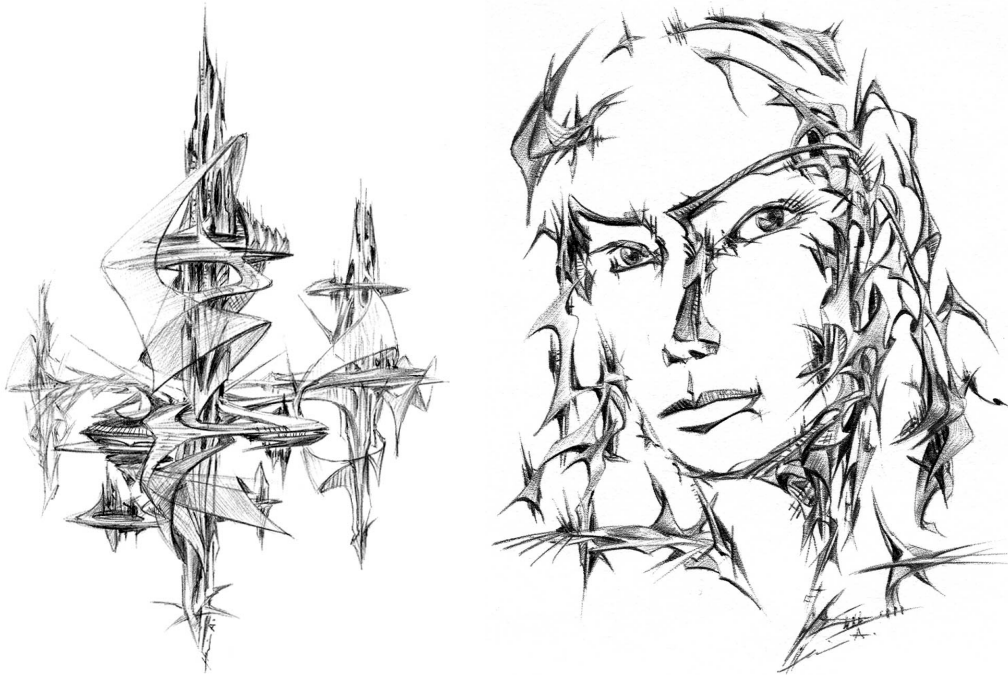
– Ühüm... de azért irtó buli lenne találkozni velük! Szóval, hát ezért mutattad a *titok-jelét*?

– Ezért. Te pedig rögtön tudtad, hogy mit jelent, ezért vagy a barátnóm. Többek között! Jó, hogy megértesz, jó, hogy tudsz hallgatni. Én is szeretnék találkozni velük, de azt hiszem, nem fog menni. Talán, majd csak, ha ők is akarják, ha majd itt lesz az ideje.

Elhallgattak. Gondolataikba merültek. Ki-ki a maga módján próbálta feldolgozni, értékelni az élményeket.

A fiatal orvostiszt a megfigyelő ablak előtt nagyon is emberi módon elmosolyodott. Alakját szivárványszínre bomlott fény ölelte körül.

Soha többé nem látta őt senki.

Különleges képesség

**Ha az aranyló Nap
letekinthetne
bolygó-gyermekeire,
bizonyára észrevenné
a változást: egyikük,
mely nemrég még
kéken tündökölte
adott otthont
milliárdnyi lakójának,
már csendben
haldoklott.**

**Egykor tiszta
égboltján sárgászörös
felhők rohantak, s a
közel múlt azúr
színében pompázó
óceánjait irtózatossá
viharok korbácsolták.
E bolygó millió és
millió életformáját
közülük egy ítélte
lassú halálra...
az, aki így
nevezte magát:**

EMBER.

A férfi gondterhelten lépkedett egy kavicsos úton, magányába burkolózva. Egy pillantást sem vetett a bíbor égen rohanó felhőkre, a lebombázott házakra, a csontsovány, alig lézengő emberekre. Gondolatai egészen máshol jártak: még nem volt biztos benne, hogy helyesen cselekszik, hogy a jó utat választja.

Lelassította lépteit, majd megállt. Úgy tűnt, csak most vesz tudomást a környékről.

Mindenütt romok látszottak, és a halál közelsége érződött. Az egykor büszke város fennhézó toronyházai derékba törve hirdették a pusztulást. A régi, tiszta, virágoktól szegélyezett utcák most törmelékkel teleszórva, mocskos szeméthegeyektől beborítva álltak. A nemrég még vidáman zöldellő, nyüzsgő sétányon már csak egy-két elszáradt bokor és fa árválkodott. A park közepén álló strand smaragd-zöld vizének helyére zavaros, sárgás lé szivárgott az egykori medence repedéseiből.

A városba tartó, széles autópályák némán kígyóztak a kiégett autórönsöktől tarkítva, vörössé változott aszfaltcsíkjuk belevesztett a közeli erdő csupasz, feketére kormozódott fáinak megritkult soraiba.

Ettől nem messzire, egy valamikori iskola udvarán tépett, dühös macskák civódtak a nemrég közjük tartozó társuk cafatokká szagatott húsán.

A férfi elborzadt. Bár mindennapos volt a látvány, de nem tudta megszokni. Elkapta a tekintetét, és újra a belváros romjai felé nézett. Az összedőlt házak között ott magasodott egy feltűnően jó állapotú: a Vezérkari Palota.

Falai kitűnően állták a lökéshullámokat, s különleges anyaga védelmet nyújtott a benn tartózkodóknak a radioaktív sugárzás ellen. A homlokzatán lévő címer – mintha tudatában lett volna a felsőbbrendűségének – gögösen tekintett le a haldokló városra.

• Az Avana Egyesület által 1999-ben meghirdetett *Preyer Hugo* novellapályázat első helyezettje.

Nem sokan voltak, akik belülről is látták ezt az épületet, de a férfi közéjük tartozott... sőt! Azon kevesek egyike volt, akik tudták, hogy a háború még nem ért véget!

Nem. Még nem..., s ha lehet, gyilkosabb eszközökkel folytatódik, mint eddig. Olyan eszközökkel, melyeknek ő is részese lehet!

Gondolatait váratlan reccsenés zavarta meg: a közeli bokorból egy kutya bukkant fel. Hangosan vinnogva, izgatott farkcsóválással rohant egy szeméthalomhoz, s két-ségbeesett szimatolással kutatott valami ennyivaló után.

Nem volt esélye: az emberek már minden lehetséges élelmet összeszedtek.

A kóbor állat keserves nyüszítéssel ugrott tovább, néha beleszagolva a levegőbe, majd el-elcsukló lábaival futásnak eredt.

A férfi elmerengve nézett utána, lélekben a messzi múltban kalandozott. Igen, igen...

Az a kutya is ilyen volt: piszkosfehér korcs, zsemleszínű foltokkal az oldalán...

■ Ő még kisgyerekként élte vidám életét: tíz-tizenegy évesként gondtalanul játszott a park árnyat adó fái között. Elmélyedve, gyermeki kíváncsisággal szemlélte a kavicsos út szélén sürgő-forgó hangyacsapatot.

Néha a nála lévő húsos szendvics egy-egy darabjával ajándékozta meg a boly szorgos tagjait, s ilyenkor fellelkesülve figyelte a szokásosnál is nagyobb nyüzsgést.

Ekkor bukkant fel a kutya.

Sovány testét sárosan, összegubancolva fedte foltos bundája, szeméből szomorúság sugárzott. Bal mellső lába meg-megbicsaklott: egykori gazdája rúgott bele, így adva tudtára, hogy négy lábú tarsa feleslegessé vált számára.

A nemrég még kedvenc öleb ezt sokáig nem vette tudomásul: hetekig ott állt a gazdi háza előtt, esőben, sárban, viharban is, ám hiába. Egy idő után belefáradt, rájött, hogy kénytelen a kóbor kutyák útját járni.

Soha többé nem bízott az emberekben...

A most előtte térdeplő kisfiú sem volt más számára, mint ellenség, akivel meg kell küzdeni az életet jelentő, kívánatos szendvicserért.

A kutya izgatottan felmordult, testén remegés futott végig. A húst szimatoló orrcimpái idegesen megrándultak, az éhségtől mardosó gyomra egyre csak az élelmet követelte.

A kisfiú olyannyira belemerült a játékba, hogy észre sem vette a veszélyt.

A kutya hátulról közelített, szinte hasra lapulva.

A fiú még csak nem is láthatta... ám egyszerre furcsa bizsergés kezdte átjárni a fejét. Az érzés egyre erősebb és erősebb lett; egyre fájóbb és félelmetesen idegenszerű... már nem is látta az utat, a fűvet, a parkot: ezek egyszerűen eltűntek, s ő ott állt egyedül, valahol, egy eddig ismeretlen világban.

Az idő teljesen lelassult számára, s ő egyszerre volt minden és mindenki: a fű, a fa, az út, a hangya... s a kóbor kutya is!

Igen, már tudta, hogy ott van mögötte, idegesen, éhesen, harcra készen. Tudta az állat minden gondolatát és agyának parancsait: érezte az izmok feszülését és azt az elemi ős-erőt, mely kényszeríti, hogy rögtön rávesse magát a húsos szendvicset tartó kézre.

A kisfiú mindezt gondolatban átélte!

Átélt, és furcsa módon megnyugodott.

Érezte, hogy tud parancsolni mindenkinek, mert valamiféle hihetetlen erő birto-

kába jutott: gondolataival megsimogatta az izgatott kutya vad ösztöneit, lecsillapította a támadókedvet, majd ellazította a sérült lábon a begörcsölt izmokat.

Legyőzhetetlenné vált akaratával az éhség diktálta dühöt ragaszkodássá alakította, s becsukott szemmel, kinyújtott karral várta az állatot.

A kutya ebből csak azt vette észre, hogy izgatottsága lecsitul, fájó lába csodálatosan pihent lesz, s az éhség okozta gyötrelme teljesen megszűnik. A szendvicsre ügyet sem vetve, teljes bizalommal odabújt a kisleányhoz, és mellé leheveredve újra ott vibrált benne egy elfeledett csodás érzés: a gazdi megnyugtató jelenléte.

A fiú túlradó örömmel ölelte magához a már szelíd állatot, s boldogságát a keresésére indult édesanyja sem zavarhatta meg:

– Kisfiam, azonnal kergesd el ezt a bolhás, mocskos kutyát! Mit képzelsz? Meg ne lássam, hogy még egyszer ilyeneket simogatsz!

– Mami, ezt a kutyust... hazavisszük! – suttogta alig érthetően, de már *tudta*, hogy az édesanyja nem fog nemet mondani lehetetlen kérésére...

■ A romváros határában álló férfi arcán halvány mosoly suhant végig.

Ez a kezdet mélyen beleíródott a tudatába, mintha ezüst fonállal lenne belevarrva. A múlton tovább gondolkodva eszébe villantak további gyermekévei.

■ Szinte minden a régi medrében folyt tovább, ő az újonnan felfedezett képessége birtokában sem lett más: ugyanolyan szófogadó, engedelmes volt, mint addig. A változást nem vette észre rajta senki, még a közvetlen családtagjai sem, pedig a fiú bárki érzéseibe, emlékeibe be tudott kapcsolódni, sőt meg is tudta változtatni azokat.

Néhány ember kezében gyilkos fegyver is lehetett volna ez a tulajdonság, ám ő tudta, hogy e képessége isteni adomány; olyan ajándék, mellyel nem élhet önző módon. Soha, soha nem is használta másra, mint mások megsegítésére.

Gondolataival iskolatársait vigasztalta egy-egy rosszabb osztályzat után, reményüket vesztett embereket segített át mélypontjukon. Nehéz sorsú családok köszönhették neki boldogságukat, miután új célokat adva megbékéltette őket életükkel.

Sok-sok ember elérhetetlen vágyát teljesítette azzal, hogy elméjükbe „beleírta” a kívánt esemény valóságban meg nem történt emlékéit, legyen az tengerparti nyaralás, úrutazás vagy bármi más kívánság.

Ezek az emberek, átélve vágyuk teljesülését, végre megnyugodva, boldogan folytatták tovább egyszerű életüket.

Neki, önmagának viszont el kellett viselnie a valós lét megpróbáltatásait. Jól emlékezett arra az esőre hajló őszi napra, mikor egy autóbalesetben szülei életüket vesztették. Nővérét, valamint két kisöccsét már az álom megnyugtató karjaiban pihentette, elfeledtetve velük a letaglózó esemény szívettépő fájdalmát, de ő egyedül maradt bánatával. Lesétált a folyópartra, s mérhetetlen szomorúságában nem volt más társa, csak a zsemleszínű foltokkal tarkított kutyája...

Az évek tovább peregtek.

Egyetem, katonaság, első munkahely, házasság... öröm és szenvedés, bizalom, majd csalódás...

Sok emberrel megszakadt a kapcsolata: testvérei elköltöztek, s néhány barátja is más úton járt. Elhagyta a kutyája is: elpusztult egy tavaszi reggelen. Elbúcsúzott észrevétlenül a gyermekkoráról, régi, kevésbé fontos emlékeivel együtt.

Egy dolog azonban kitartott mellette: a különleges képessége.

Ez volt az, ami akkor is az övé maradt, mikor már minden színes élmény szürkére fakulva merült el... az utolsó háború démoni poklában.

■ Ő túlélte. Most itt áll a sugárfertőzött Föld egyik városában, remény nélkül, lebombázott élete némán sikoltó romjain. Itt áll, hogy nemsokára erőt vegyen magán, s elinduljon be, a Vezérkari Palotába, elmondani végre a döntését.

■ Véletlenül tudta meg néhány hete ezt a lehetőséget.

A hír, mint egy bujkáló madár, itt is, ott is felütötte fejét: egyesek tudni vélték, hogy a Vezérkar hazája érdekében különleges paranormális képességekkel rendelkező embereket keres.

Maga sem tudta, miért jelentkezett.

Lehet, hogy belefáradt a haldokló élet felesleges küzdelmeibe, vagy csak pillanatnyi gyengeség fogta el?

Ki tudja...

Isteni tehetségét mohó emberek kezére játszotta: a vezérkar orvosai előtt felfedte nem mindennapi adottságát.

Ők rögtön egy különleges laboratóriumba küldték, ahol száz és száz vizsgálatot végeztek el rajta. Speciális műszerek ezrével rögzítették mérési eredményeiket, majd egy számítógép összesítette a tömérdek adatot. Több napig tartó kísérletek után elengedték, de közölték vele, hogy értesíteni fogják.

Hetekig semmi sem történt.

Már-már megkönnyebbülve feledte el az egész vizsgálatot, amikor esti sétája során rongyos alak lépett hozzá. Kinyújtott keze azonban nem élelemért könyörgött: egy levél volt benne. Átadója, miután feladatát teljesítette, nesztelenül húzódott vissza a sötétlő romok kusza összevisszaságába.

A levél rövid volt, de lényegretörő.

Szükszavúan közölte, hogy az összesen hat megfelelő ember közül ő is egyike a legjobbaknak, s további megbeszélésre várják a Vezérkari Palotában.

■ A férfi elindult végre. Legalább egy órába telt, míg beért a város kihalt főterére. A régi nagy nyüzsgés helyett most csupán néhány lézengő jelentette az egyre fogyatkozó életet.

Ezek az emberek már egymásnak sem köszöntek: érdeklődésük leszűkülte saját belső világukra. A kivételt talán csak az az idős hölgy jelentette, aki most a Vezérkari Palotához közel üldögélt egy kiszáradt szökőkút előtt.

A férfi megörült neki, de nem ment rögtön oda hozzá. Bár régi ismerősként köszöntötte őt, először csak egy távolabbi padra ült le. Tudta, hogy a néni nem szereti, ha gondolataiban megzavarják.

Amolyan szertartás volt ez már közöttük, mintha Saint-Exupéry meséje elevenedett volna meg: a kis herceg és a róka igaz barátsága...

Először csak egy távoli biccentés, majd egy-két udvarias szó, végül őszinte, meghitt beszélgetés jellemezte több éves barátságukat.

A férfi oda-oda pillantott az idős hölgyre, aki olyan volt, mint egy nyugalmazott tanítónő: ezüstösen csillogó haját gondosan kontyba kötve viselte. Píse orra bájossá

varázsolta vékony arcát, fekete keretes szemüvege mögül világoskék szem tekintett jobbra-balra. Keskeny szája néha mosolyra húzódott, valószínűleg egy-egy kedves emlék jutott eszébe.

Az idős asszony még egy kis ideig a múlt boldog pillanatain gondolkodott, majd a türelmesen várakozó férfi felé integetett:

– Na, hát eszedbe jutott végre az öreg barátnőd? Ül csak át ide, már igazán hiányzott a társaságod! – invitálta kedvesen, s a férfi tudta, hogy igazat mond.

Felfogta a néni gondolatait: a legtisztább törődés és figyelem sugárzott belőle. Megkönnyebbülve ült le mellé, s nemsokára élénk beszélgetés alakult ki közöttük.

Barátságuk oly mély volt, hogy a férfi még a lehetséges új munkájára is célzást tett. Az asszony azonban, szokásától eltérően, most nem mondott véleményt, ez a dolog szerinté már csak a férfire tartozott.

A döntés azonban biztosan érdekelte, mert nemsokára megkérdezte:

– Nos, hát mit fogsz mondani a fejeseknek, ott benn? – bökött a Vezérkari Palota felé.

– Nem vállalom... – válaszolta a férfi egyszerűen.

Az idős hölgy bólogatva vette tudomásul a szavait. Egy hosszú percig néma csönd ereszkedett közéjük, majd ömleni kezdett a szó:

– Nem, nem és *nem!* – kiáltott fel. – Világéletemben egyszerűen éltem, becsülettel dolgoztam, nem fogom saját emberi mivoltomat megtagadni! Azok ott azt várják, hogy menjek át a nagybetűs *ellenséghez*, és vezetőiket kergessem öngyilkosságba! Ezt kívánná a *hazám* és a *győzelem*...

Győzelem? Nevetséges!

Egy éven belül már nem lesz élet a Földön, hisz mindent elpusztított a sugárzás! Ezek pedig győzelemről beszélnek??!!

Miért nem fogják föl végre, hogy ennek a háborúnak csak vesztesei vannak?!! Összeugrik a gyomrom: olyanok ezek, mint két patkány a süllyedő hajón. Azon vitatkoznak, ki az erősebb, de egy perc múlva előnti őket a tenger...

Országunk vezetői azt mondják, hogy én végre igazságot oszthatok, de ha ez így van, akkor velük kellene kezdenem! – hadarta a férfi, majd egy másodperc szünet után folytatta:

– Ha viszont megtenném, semmivel sem lennék különb, mint ők! Persze Fejedelmi Tisztséget is ígérnek, mintha nem lenne mindegy erre a rövid időre, hogy...

– Akkor miért jelentkeztél? – vágott közbe az idős asszony váratlanul, villámló szemekkel. A kérdés olyan hirtelen jött, s annyira agresszív volt, hogy a férfi teljesen megzavarodva hallgatott el.

– Miért jelentkeztél? – kérdezte ismét az asszony, most már szelídebben.

– Majd én megmondom! – folytatta. – Azért mentél be oda, mert nem így képzelted életed alkonyát! Napjaid meg vannak számlálva; csakúgy, mint nekem, de te feleannyit sem éltél még! Nekem már mindegy, de te nem akarsz továbbra is napi tíz órát dolgozni két liter ivóvízért, fél kiló kenyérért és némi húsadagért! Vagy most, a háború után nem ez a fizetésed?

A férfi némán bólintott, s az asszony tovább folytatta:

– Fölösleges másokat hibáztatnod; ezt csak azért teszed, hogy túlkiabáld a benned ordító vádló, néma csendet! Nézz szembe magaddal! Hátralévő napjaid fényűzésben élheted, ez vezérelt, amikor bementél oda! – mutatott ismét a díszes épület felé.

– Hogy a lelkiismereted háborog? – folytatta keserűen az asszony. – Miért? Fogd már föl: a lelkedet megölte a háború! Nem maradt más, mint a tested, az is már csak rövid időre! Új normák vannak a világban, már amennyire ezt a poklot annak lehet nevezni... Vedd már észre, hogy te is csak egy színész vagy, aki az élet rendezésében egy rövid darabot játszik a Világ színpadán. Fiam! Lehet, hogy most jött el életed főszerepe!

Az idős asszony, kimerülve a heves beszédétől, egy kis ideig csöndben pihegett. Amikor újra megszólalt, sokkal halkabb volt a hangja:

– Fogadd el egy vénasszony tanácsát: ha már megfeleltél, töltsd be az állást! Bár nem értem teljesen, miről van szó, de használd ki! Már csak azért is, mert én sejtem, hogy benn milyen módszerekkel dolgoznak! Nagyon vigyázz! Azt mondom, légy erős, vagy menekülj! De szerintem ragadd meg a lehetőséget, elképzelhető, hogy ez az utolsó esélyed a boldogságra...

A férfi kényelmetlenül érezte magát. Nem szeretett ellentmondani az idős asszonynak, de most más volt a véleménye. Sokáig gondolkodott, hogy fejezze ki magát, majd lassan így szólt:

– Nem hiszem... Méghogy a lélek meghalt volna? Nem! Éppen ellenkezőleg: most kezdett el igazán élni bennem! Furcsa fintora a sorsnak, hogy túl az utolsó háborún tudom csak értékelni azokat a dolgokat, amelyek eddig túlságosan is a háttérbe szorultak.

Ha elfogadnám ezt a munkalehetőséget, örökre elveszteném azt a tiszta lelket, amelyet ennyire még soha nem éreztem magaménak! A hátralévő időmben ezt mindenáron meg akarom őrizni! – mondta nagy hévvel.

Szeme csillogóvá vált, és úgy folytatta:

– A boldogságot is említette... Nem, köszönöm, az emberek által adható dolgok ezt nem hozzák el. Én éppen most találtam meg az igazi boldogságot azáltal, hogy szembe mertem nézni a kísértéssel, és legyőztem! Nem érdekel, hogy úgy végzem, mint bármely állat: tudom, heteket vagy hónapokat fogok szenvedni, míg elpusztít a sugárbetegség. De a lelkem akkor is örülni fog, mert belülről megmarad a szeretetben és emberi tisztességben!

Az öregasszony félig lecsukott szemmel hallgatta e mondatokat. Mikor válaszolt, hangja megtört volt, s reményvesztett:

– Irigyellek, fiam... Igen, irigylem a lelki békédet és boldogságodat! Te már elérted, amit az életben mindenkinek el kellene érnie! De úgy látszik, nekem szomorúbb sors adatott: én már semminek nem tudok igazán örülni, mióta eltemettem a férjem...

Az asszony szeméből az emlékezés néhány könnycseppet csalt elő, de gyorsan letörölte. Elfűló hangon folytatta tovább:

– Nem, én már soha nem lehetek boldog; ezt az érzést a férjem mellett éltem meg utoljára, de mivel őt már vissza soha nem kapom, számomra vigaszul csak az emléke maradt.

A férfi agyában elkezdett motoszkálni egy gondolat: ha létezik valaki, akkor hát ő az, aki látszólag vissza tudja adni az idős asszony régen meghalt társát! A képessége megvan hozzá...

A fiatalember hátradőlt, becsukta a szemeit, és ellazította magát. Gondolataival belopózott az öregasszony emlékeibe, és óvatosan előkereste onnan szeretnének a képét. Mikor már tisztán, minden arcvonását jól látta, elkezdte azt beleírni a néni érzékeibe, s úgy láttatta vele, mintha a férje most közeledne felé.

– Még egy kicsit messze legyen – gondolta –, ne nagyon felismerhetően... kopot-

tas barna kabátján ezüstgombok fityegjenek... zsebéből kilógó óralánca is a múltat idézze... és most... most bukkanjon elő félénk léptekkel a szökőkút sarkánál... s nézzen bele felesége tágra nyílt szemébe...

Az öregasszony felsikoltott leírhatatlan örömeiben. Szavakat nem találva, kapkodó lélegzettel bámulta a férjét: azt az embert, akivel együtt töltött negyvenöt évet. Hitetlenkedve nézte őt, akit régen eltemetett, de most számára újra feltámadt, hogy elhozza neki a régen várt boldogságot.

A fiatal férfi elégedetten vette tudomásul újabb sikerét. Ő tudta, hogy a néni előtt nem áll senki, csak az asszony érzékeiben létezik ez a kép. Egy kissé azonban meg is ijedt: ha most látja valaki az öregasszony túlradó örömét, nem tudná mire vélni...

Résnyire kinyitotta szemeit, hogy körülpillantson, nincs-e a közelben más járókelő... de ekkor rekedt üvöltés hangzott fel.

Ám ez a tébolyult ordítás öbelőle tört elő!

Az öreg, barna ruhás férfi ugyanis ott állt!

Ott állt, tágra nyílt szemmel, reszkető kezét az örömtől megnémult asszony vállán nyugtatva.

Ott voltak, egymással szemben: az idős asszony és az öregember... mint az örök szeretet élő szobrai. Csak nézték, nézték egymást, könnyektől csillogó szemeik földöntúli boldogságot tükröztek.

A fiatal férfi előtt elhomályosodott minden. A világ forogni kezdett, s ő megszádulva rogyott térdre. Furcsán tatógó szája hiába formálta a szavakat; mondanivalója összefüggéstelen dadogássá változott:

– Nem láthatom... nem lehet itt... csak az asszony képzeletében létezhet... mi ez... mi ez itt, ez a... ez a hűvös kékség... végre a megnyugvás... ez a tiszta, hűvös kékség...

A fiatalember bizonytalanul feltápászkodott. Két szót mormolva indult el valamerre. Valamerre, egy ismeretlen helyre, oda, ahová zavarodott tudata diktálta. Elrohant, nem vett tudomást az idős asszony szánakozó pillantásáról, sem arról, hogy lábai nemsokára vaslétrán botorkáltak felfelé.

– Hűvös megnyugvás... – gondolta ismét, és még utoljára lenézett a düledező gyárkémény kormos tetejéről.

■ A Vezérkari Palota tanácstermében nagy volt a feszültség: a Honvédelmi Testület tagjait rendkívüli ülésre hívták.

A szóvivő fellépett az emelvényre, majd jelentőségteljesen végignézett a húszerberben. Szavai várakozást keltve visszhangoztak a teremben:

– Uraim, szenzációs bejelentést teszek! Ígérem, nem fölöslegesen veszem igénybe türelmüket. Önök már régen tudnak a pszicho-energiái vizsgálatokról, s azt is hallották, hogy elnökünk olyan embereket keresett, akik valamilyen módon az átlagosnál jóval több ilyen erőt birtokolnak. Tisztában vannak azzal is, hogy az ilyen személy képes mások tudatába beavatkozni.

Gondolom, felesleges ecsetelnem, mi történik, ha egy ilyen embert sikerül bejuttatnunk az ellenség főhadiszállására... Uraim, közlöm Önökkel, hogy végre itt állunk a végső győzelem kapujában: megtaláltuk az erre legalkalmasabb személyt!

A reá bízott első feladatát tökéletesen el is végezte: likvidálta azokat, akik szerepeltek ugyan a jelöltek között, de alacsonyabb képességük vagy nem eléggé hazafias öntudatuk miatt nem voltak alkalmasak arra a különleges megbízásra, hogy hazánk

megmentői legyenek.

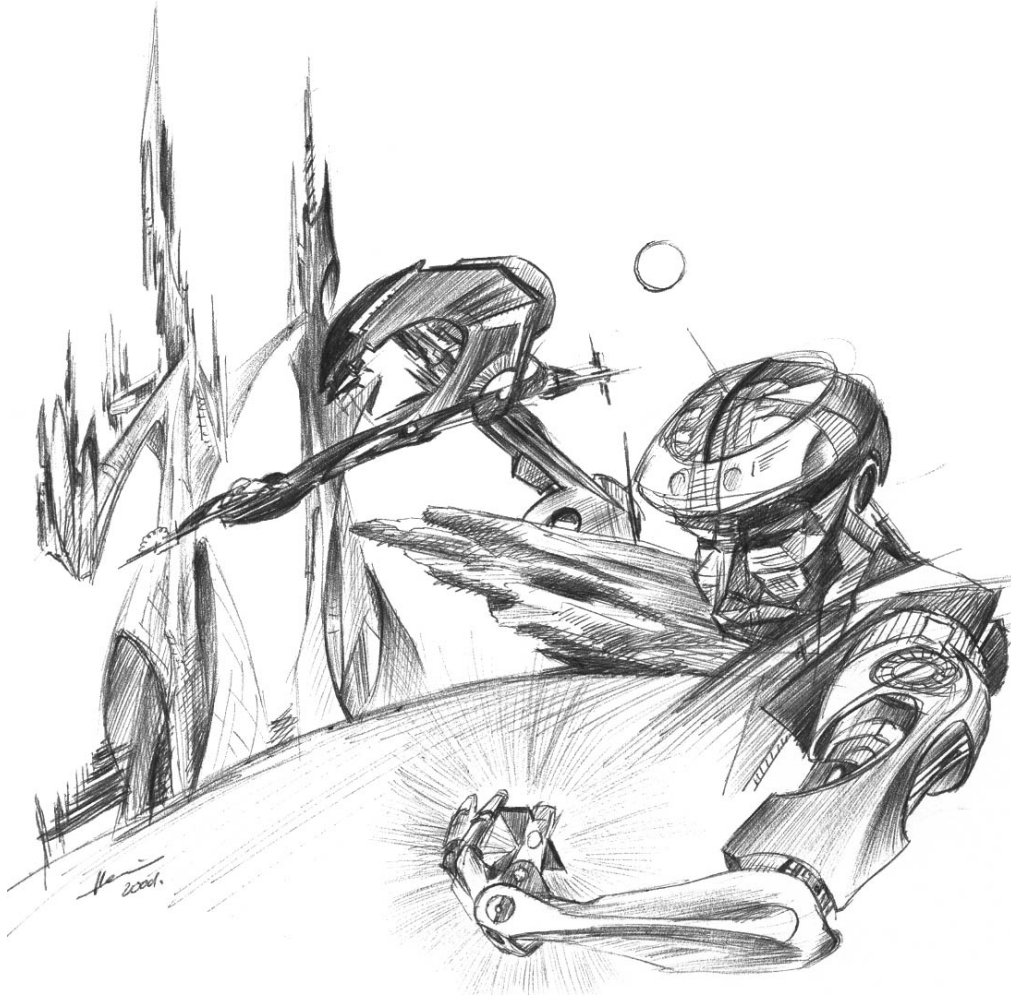
Kérem tehát Önöket, ismerjék meg nemzetünk jövődő győzelmének zálogát!

A felajzott emberek minden idegszála pattanásig feszült. Halkan nyílt egy ajtó, s a terem sarkában megjelent a *kiválasztott*.

A jelenlévőkön a megdöbbenés moraja futott végig.

Az ajtóban álló alak ugyanis olyan volt, mint egy nyugalmazott tanítónő: ezüstösen csillogó haját gondosan kontyba kötve viselte. Piszze orra bájosná varázsolta arcát, vastag, fekete keretes szemüvege mögül világoskék szem tekintett jobbra-balra.

E kék szempár végigfutott a termen, megfigyelte az ott ülőket. Egy idő után azonban megállapodott egy falra festett feliraton, mely ezüstösen csillogva hirdette a Honvédelmi Testület jelszavát: *Légy erős, vagy menekülj...*

ΑΝΟΝΥΜΟΣ ΧΥΠΕΩΑ & JIMMY CARTWRIGHT

A KÖZKÖNYVTÁR

Ajánljuk Mariettának, ki a legelső szikrával
éltre hívta ezt az Univerzumot.

Üdvözöllek, Utazó!

Bár úgy hiszed, jártál már itt, valójában egy teljesen ismeretlen univerzumban vagy. Egy univerzumban, hol az idő múlását nem elsősorban órákban, években, vagy esetleg évszázadokban mérik. A megfelelő mértékegységnek a Korszakokat tartanám, bár az átlag halandó tán föl sem fogja, mekkora időintervallumokat is takar e kifejezés.

Ez az univerzum végtelenül öreg. Az ember nagyon rövid ideje jelent meg a színen, a mindenség szemszögéből néhány másodperce csupán, ám az evolúciós kifejlődése óta eltelt pillanatok elégnek bizonyult arra, hogy jelentős szerephez jusson a galaxisban. Pedig a jelenlegi próbálkozása nem is az első...

Ám nem az ember az egyetlen értelmes faj idekint, még csak nem is a legelső, vagy a legfejlettebb. Viszont politikai ambíciói minden más faj elé helyezik, s ennek a törekvésnek igen sokat köszönhet az univerzum. Jót is, rosszat is... Kezdeként itt van mindjárt a Rend, akik genetikailag tökéletes emberek, s Ők a Galaktika irányítói! Persze létezik a Tanács, mely a politikai döntéseket hozza, s melynek minden, a megfelelő civilizációval rendelkező faj a tagja, ám hatalmuk csupán látszólagos. Aztán itt van a galaktikus háborúk egész sora... Az Agy, a mesterséges szuperintelligencia... A galaktikus mátrix... A feregjárt-technológia... És a Figyelők. Ők a válasz arra a kérdésre, melyet még senkinek nem sikerült megfogalmaznia. Csupán a tény a biztos: léteznek. De a továbbiakban mindenki találgat. Önző kémek? Érzéketlen kutatók? A civilizáció ellenségei? Vagy az univerzum megmentői? Bármi lehetséges.

És még valami. Ezt is fontos tudnod, Utazó. Bármilyen sikeres is, az emberiség el fog tűnni. Nem a szülőbolygó pusztulásával, hiszen már túl van azon a szakaszon, amikor egy „globális katasztrófa” véget vehetne a faj virágzásának. De el fog tűnni, s a helyét a Földön egy új faj veszi át. Aztán, eonokkal később, újra megtörténik a váltás. Mint ahogy már eddig is, nem egyszer megtörtént...

Csak egyvalami örök. A Galaxis lelke. Wahro Frot. ÉN!

ΑΝΟΝΥΜΟΣ ΧΥΠΕΩΑ

TWO-HEAD

...Az ódon könyvek világa egy zárt kis mikrokozmosz, ahol nem mindenki érzi igazán otthon magát. Az a dohos miazma, mi a lassan penészedő falak, a fényt évtizedek óta nem látott sarkokban rothadó, mindenki számára érdektelen iratok, megsárgult papírú anyakönyvi kivonatok, megperzselődött szegélyű tulajdonlevelek, no meg a félelmesnek tűnő tudást rejtő könyvek egészen más jellegű szagából olvad egy borzongató aurájú kisugárzássá...

Mondjuk úgy, kevesen szeretik.

Ám én ezen kevesek közé tartozom. Itt élek a „Közkönyvtárban”, mint „rendszerző-könyvtáros, levéltárgondnok”. Ám ez a definíció tulajdonképpen csak azt hivatott leplezni, hogy olyan öreg bútordarab vagyok, amit senkinek sincs szíve kidobni.

„Közkönyvtár”. Valójában van egy sokkal... fennköltebb, hivatalosabb elnevezése is, de arra már szinte senki sem emlékszik, talán csak a központi rendszerző algoritmusok, a megrögzött hivatalnokok... meg én. Ám történetünk szempontjából e név teljességgel másodlagos, így közlése tökéletesen felesleges. Maradjunk a közkedvelt Közkönyvtár elnevezésnél.

A Közkönyvtár hatalmas. Egy egész Univerzum értelmes fajainak irodalma megtalálható itt, szigorú katalogizálás szerint! Maga az épület nagyjában-egészében az egész bolygót jelenti; a fennmaradó területeken néhány, szám szerint három automatizált úrkikötő, valamint némi zöld növényzet foglal helyet. Viszont mégis könnyen bejárható egy speciális, mára már némileg feledésbe merült tértorzító eljárással. A katalogizáló rendszer segítségével kiválasztom a kívánt művet, majd elindulok a végtelennél is végtelenebb polcsorok közt kijelölt útvonalon, és néhány lépés után máris a kívánt helyen vagyok. Szédítő látvány elnézni a könyvespolcok között, és tudni, hogy a látvány nem optikai csalódás, az egyenesek a végtelenben valóban találkoznak!

Persze, vannak olyan részek a könyvtárban, ahová nem csak én, de még a takarító-szervizelő automata személyzet sem teszi be a lábát! Legalábbis erről tanúskodik az, hogy ha nagy ritkán mégis arra járok, a világítás mindig inaktív, és a por vastagon áll mindeneken...

Mondhatnánk, eléggé kísérteties. Ám csak abba gondoljanak bele, az egész bolygón én vagyok az egyedüli állandó lakos! És gondoljanak, amit akarnak, még egy multidimenziós, intergalaktikus könyvtárba sem járnak annyian, hogy soha ne érezzem magam egyedül...

Persze, ezzel nem az Univerzum átlag kultúrigényét óhajtom minősíteni, csak hát... ide senki nem ugrik be csak azért, mert éppen erre járt. Annak idején, amikor felmerült az igény egy effajta... intézmény iránt, az egyik legfontosabb opció az volt a hely kiválasztása során, hogy stratégiaileg a lehető legkisebb jelentősége legyen az adott bolygónak, mert történjék bármi, semlegesnek kell maradnia. Ez olyannyira jól sikerült, hogy még a legritkábban használt kereskedelmi útvonalak is messzire elkerülik ezt a szektort, így a „kísérteties” jelzőt nem csak a bolygóra, de tulajdonképpen az egész rendszerre a legnagyobb nyugalommal alkalmazhatjuk.

Most jut eszembe, még be sem mutatkoztam. Pedig ha azt akarom, hogy a következőkben általam elmesélendő történetnek hitelt adjanak, szükséges egyfajta... kvázi személyes kontaktus, ugyebár... Márpedig egy ismeretlennel meglehetősen nehéz bárminemű személyes kapcsolat kiépítése, ezért bemutatkozom. A nevem Frenk-Bob. Bár a hátam mögött elterjedt a „Two-Head”- ragadványnév, de a szemembe még senki nem hívott így. Hogy elkerüljem a további találgatások lavinájának megindulását, elmondom, valóban két fejem van. Ennek ellenére mégis az emberi fajhoz tartozom, csak egy olyan technikailag elmaradott bolygón születtem, ahol nem igazán tudtak mit kezdeni ezzel az egytestű, de kétfejű, életképes sziámi-ikerpárral, ugyanis – bár eddig is, és ezután is egyes szám első személyben írok – „mi” tulajdonképpen két külön személy vagyunk. Azt hiszem, valami ilyesmi lehetett az ősi lélekbetegség, a skizofrénia.

Mindenesetre úgy gondolom, ideje lenne belefogni a mesébe. Az egész akkor kezdődött, mikor arra ébredtem, hogy a *Tökéletesek* csapatszállító űrhajói kérnek engedélyt a leszállásra. Cseppet sem udvariasan...

◆ Ez aztán precedens nélküli eset! Egyrészt fegyveres alakulatok még soha nem léphettek be a Közkönyvtárba, minthogy semmiféle fegyver behozatala nem megengedett; másrészt a *Tökéleteseknek* nem lehet nemet mondani... nem tanácsos!

Végül is megadtam a leszállási engedélyt (nem mondtam volna? Az úrkikötők névleges parancsnoka is én vagyok), azzal a feltétellel, hogy amíg a könyvtárban tartózkodnak, semminemű fegyverzetet nem aktiválnak.

A Gorzanow Ház emberei voltak. Hajóik oldalára festett, a heraldika szabályait pontról-pontra követő címereiken kívül erről árulkodott egyenruhájuk színezete, mintája is: valamilyen élénksárga anyag, enyhén nonfiguratív sötétzöld mintázattal a vállakon. Igazán hatásos!

Az úrkikötő kijárata egyenesen a központi karterezőzoba vezet, ami megközelítőleg 350 kilométerre van a *legközelebbi* úrkikötőtől. Aki nem szokott hozzá, azt meglehetősen megkavarhatja a gondolat...

Nos, a *Tökéleteseket* természetesen *semmi* nem kavarhatja meg. Az ártana az imidzsüknek! Ehhez méltó határozottsággal léptek be az irodámba.

Hárman voltak. A többiek nyilván a hajókon maradtak, a tömegnyomort elkerülendő, feltehetőleg. Tipikus felállás: az egyikőjük előrébb, a két másik jobbról-balról. Ki gondolná, a középső kezdett beszélni!

– Üdvözljük Frenk-Bob! A Gorzanow Ház Első Rensah-ja vagyok. Ha nem hargszik, rögtön a tárgyra térek, mert feladatomban nem tűr halasztást. Bizonyos közvetlen és közvetett bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott Házunk Stratégiai Főtanácsosa, hogy egy veszélyes bűnöző a Közkönyvtárban rejtőzött el a törvény ökle elől. Arra kérem tehát, Frenk-Bob, hogy ittlétünk alatt, segítő a körözött személy mihamarabbi kézrekerítését, kapcsolja ki a fegyverzetet inaktiváló védelmi rendszert!

Jó adag információ, mintegy köszönéséért! Nem semmi! Felálltam az íróasztalom mögül. Csak óvatosan! Az embernek mindig jól meg kell gondolnia, mit mond egy *Tökéletesnek*...

– Üdvözlöm önöket a Közkönyvtárban, úgy is, mint a Gorzanow-ház képviselőit itt, a tudomány valaha volt legmonumentálisabb tárházában. Ám minden tiszteletem ellenére kénytelen vagyok megjegyezni, az egyszerűen lehetetlen, hogy valaki kijátszsa a védelmi rendszert és a tudtom nélkül leszáll a bolygón, sőt el is rejtőzködik itt. Ebből logikusan következik, hogy csakis tudtommal tartózkodhat itt bárki is. Tehát bármilyen bizonyítéka van, ön tulajdonképpen engem vádol azzal, hogy egy veszélyes bűnözőt rejtegetek! (Tudják, a kornak megvan az az előnye, hogy szinte bárkit rendre utasíthatok, és a halálbüntetés sem tűnik olyan rémisztő lehetőségnek...)

A Rensah meglehetősen higgadt maradt. Szinte bocsánatkérő hangon válaszolt.

– Tisztelt antikvárius úr, konkrétan fel sem merült az ön neve, mint esetleges felelős vagy bűnpártoló. Ám mi, önnel ellentétben nem lehetünk száz százalékosan meggyőzve ennek a helynek „elektronikus feddhetetlenségéről”, konkrétan nagyon is elképzelhetőnek tartjuk, hogy egy megfelelően képzett szakember gond nélkül feltörheti a védelmi mátrixot, így jelenlétét teljességgel elrejtheti a rendszer elől.

Néhány másodperces csönd következett. Ezt végig kellett gondolnom. Közben egy kisasztalhoz és néhány párnázott, enyhén archaizáló fotelhez kísérve szórakozottan helyet kínáltam a *Tökéleteseket*.

◆ – Lehet valami abban, amit mondott, Rensah. Ugyanis, ha valaki nem a hivatalos kiindulóponton lép be a könyvtárba, arról a központi számítógép nem tud... Konkrétan arra gondolok, hogy ha egy mű megtalálásához nem használja a katalógizáló

rendszer, hanem mondjuk úgy, vaktában nekivág, mivel a könyvtár területén nincsenek mozgásérzékelők... a rendszer számára láthatatlan marad... De könyörgök, ki volna olyan balfék, hogy...

– Igen. Pont erre gondoltunk. Ha valaki szándékosan el akar tűnni a figyelő szemek elől! – A *Tökéletes* meglehetősen önelégültnek tűnt. De, ahogy őseink a Földön mondták: „Nem eszik olyan forrón a kását!”

– Ám van még itt egy probléma. Pontosabban jó néhány... Lássuk! Tegyük fel, hogy a maga – már megbocsásson – állítólagos bűnözője kijátssza a bioszkennert és a közeli szenzorokat. Ám valahol landolt, tehát valamelyik úrkikötőbe meg kellett érkeznie! Ezt hogyan rejthette el, mintényt a rendszer elől? Aztán hol a hajója? Mert hogy, ha jól tudom, jelenleg Önök az egyetlen látogatói a Közkönyvtárnak... és a központi számítógép is így tudja. De ha mindezen problémákra talál is valamilyen megoldást, van itt még egy kérdés. Az ég szerelmére, hogyan jött el mellettem?!

– Már megbocsásson, de... valamikor Ön is alszik... Vagy nem?!!

– Ebben téved. Egyikőnk mindig ébren van.

– Ha szabad megjegyznem, ez igencsak előnyösen hangzik. Khmm, ha valaha is befuccsol ez a „könyvtárosdi”, azt hiszem, jó eséllyel pályázhat meg bármilyen éjjeliőri állást... Visszatérve, nyilván nem ebben a helyiségben éli le az egész életét! Már csak a piszoár hiányából is erre a következtetésre kell, hogy jussak.

Megint hallgattunk egy sort. Elsőként a Rensah mondandójának első fele döbbenett meg. Ezek szerint valóban fontos, hogy megtalálják ezt az úgynevezett bűnözőt.

Egyébként meg azt kell mondjam, igaza van. Hiszen most, hogy belegondoltam, vált világossá, én a lehető legkevesebbet tartózkodom a központi kartotékozóban; állandóan a könyvtárat bújom. A kedvenceim az ősi, Földi, még valódi papírra írt, titokzatos könyvek gyűjteménye; azt hiszem, az alkímiai ismereteim alapján, abban a bizonyos „sötét kőzépkorban” már régen máglyán végeztem volna... már, ha a kinézetemmel megérem a felnőtt kort. Ha pedig a központi számítógépnek mondanivalója akadt a számomra, négy lépéssel az „irodámba” érhettem. Akár a bolygó túlsó feléről is... Szédítő!

– Rendben van, Rensah, meggyőzött. Elismerem, elképzelhető, úgy értem, matematikailag, hogy egy bűnöző itt rejtőzködik. De miért tenné? Akkor ugyanúgy rab lenne, mint egy valódi börtönben!

– Mert ugyan ki keresné itt? Nemde bár...

– Valóban. Ki keresné itt? – néztem a Rensah szemébe – Önök végül is honnan szereztek tudomást az ittlétéről?

A *Tökéletesek* összenéztek, s szinte hallottam, amint gondolatban megbeszélnek, mennyit mondhatnak el nekem.

Semmit.

– Sajnálom, Frenk-Bob, az információ az Ön biztonsági szintjén nem elérhető. Tehát most, hogy mindent tisztáztunk, arra kérem, kapcsolja ki végre az inaktíválót, vagy nem állok jót magamért!

– Elhiheti, Rensah, szívesen megtenném, legjobb meggyőződésem ellenére is. Ám nem tehetem. Pontosabban egyszerűen képtelen vagyok rá. Az inaktíváló erőter egyidős az épülettel, mint ahogy a tértorzító katalógizáló is. Bár ez utóbbit kezelni tudom, de a működési elvéről sajnos fogalmam sincs, mint ahogy a világmindenségben jelenleg élő értelmes lények közül senkinek sincs immár. Elveszett technológia, mondhatni. A fegyverzet-inaktíválóval ugyanaz a helyzet, ráadásul azonban még csak azt sem tudom, hol van ennek a központi vezérlője, nem beszélve az érzékelők hollétéről. Csak a tény marad, mely szerint minden, a csúzlinál bonyolultabb fegyver egyszerűen

működésképtelen a bolygón. Bocsánat...

A *Tökéletes* nem tűnt igazán boldognak. Sőt, kifejezetten dühösnek tűnt. Bizonyára nem szokott hozzá, hogy valaki ellentmondjon neki... Ahhoz meg pláne nem, hogy ilyen jóízűen derüljenek rajta. Merthogy, szégyen-nem szégyen, derültem.

– Rendben – közölte aztán fagyos hangon. Ezzel a hangsúllyal világóceánokat lehetne befagyasztani. Siettem segítőkésznek mutatkozni, bár talán cseppet elkésve.

– És mégis, hogyan próbálják megtalálni?

A *Tökéletesek* teljesen egyszerre felálltak.

– Módszeresen az egész átkozott bolygót átkutatjuk érte, ha kell!

– Úgy érti, gyalogosan? Rohadt nagy ám ez a könyvtár...

– Tisztában vagyok a bolygó méreteivel, gondnok! És nem, nem gyalogosan gondoltam. Módszeresen, tehát fajonként, betűnként, mintegy „végigpörgetve” az egész ódon kartotékot!

◆ Több szó nem igazán esett köztünk. A felindult *Tökéletes* és két hasonló minőségű kísérője visszacsörtetett a térkapun keresztül a kikötőbe, majd nagyjából 20 perccel később egy nagy csapat fegyvertelen *Tökéletes* élén tértek vissza. Egyikőjük, gondolom, a saját könyvtárprogram-kezelőjük, kezelésbe vette a kartotékrendszert, s ennek a „specialistának” az útmutatásai alapján valóban nekiláttak a Közkönyvtár átkutatásának. Mit mondjak, nem irigyeltem őket. A több száz faj, a felfoghatatlanul nagy tudásanyag... nem tartottam valószínűnek, hogy az idén végeznek.

Aztán volt itt még valami. Az én biztonsági szintem, mint könyvtáros, olyan hármashoz lehetett. A *Tökéletesek* feldúlt irányítója olyan erős nyolccassal rendelkezhetett. A *Tökéletesek* legfőbb irányítói, az úgynevezett Sahu-k tízes biztonsági szinttel irányították a Galaxist. Elvileg övék volt a legmagasabb szint. Legalábbis *mindenki* így tudta. Ehhez mérten a könyvtár is biztonsági szintekre volt osztva. Egy, teszem azt ötös szintű látogató nem tehetette be a lábát egy hatos biztonsági szintű könyveket tartalmazó kartotékba. Viszont a könyvtári kartotékban a legmagasabb biztonsági szint a 12-es! Ami azt jelenti, hogy a Közkönyvtár bizonyos folyosóira még a *Tökéletesek* vezetői sem léphetnek. Mivel viszont a könyvtárosnak mindenhová szabad bejárása kell, hogy legyen, a központi kartotékrendszer memóriája szerint az én szintem 13-as! (Csak úgy megjegyzésként: egyetlen terem van a bolygón, ami 13-as biztonsági besorolású, ez a saját személyes lakrészem. Jó tudni, hogy a Galaxis uralkodója sem zavarhat a klotyón...)

Ha mindehhez hozzáveszem, hogy a központi kartotékozó a Galaktikus Mátrixon keresztül hozzáfér *minden* értelmes élőlény adatához és biztonsági szintjéhez, akkor gondolom, semmi meglepőt nem találnak abban, hogy a kartotékozó érzékelte a specialistát s a biztonsági szintjét, és az első másodpercben eltüntette a szeme elől azokat a folyosószakaszokat, melyek biztonsági szintje a specialista szintjénél magasabb volt.

Ám a kartotékozó illetően működése nem volt köztudott, éppen azért, hogy ezzel is csökkentse egy nem kompetens kívülálló számára a hely értékét. Mindent a biztonságért!

Talán szólnom kellett volna. De a mód, ahogy egyszerűen egy idegent ültettek az én székembe, minden segítő szándékot kiirtott belőlem. Ha a „specialista” valóban értett volna a dolgához, akkor egyrészt azzal kezdte volna, hogy nem ül a helyemre, másrészt rögtön észlelnie kellett volna, hogy csökkent az elérhető folyosók száma.

És ekkor vált világossá számomra, hogy ha tényleg van itt valaki illegálisan, azt *ezek* soha nem találják meg. Hisz ha tényleg fel tudja törni a rendszert, amit mondjuk erősen kétlek, akkor tudja, hogy vannak olyan helyek, ahová senki nem juthat el.

Aztán egy újabb kényelmetlen gondolatom támadt. Mi van akkor, ha az állítólagos beható biztonsági szintje magasabb, mint 13? Eltekintve attól, hogy ez lehetetlen, ez esetben tudnék a jelenlétéről?! Feszülten nyeltem egyet.

– Hadd kössem le még néhány másodpercre, Rensah!

Nem mondhatnám, hogy a kitörő lelkesedés ült ki Mr. Tökéletes arcára, hogy meg mertem szólítani a korábbi beszélgetésünk után, de azért nagy kegyesen felém fordult.

– Nos?

A „specialista” ekkor indította útjára az utolsó „alakulatot”, így most volt néhány másodpercünk az első visszatérésekig. Várakozóan nézett rám.

– Tisztában vagyok vele, hogy az én biztonsági szintem nem tesz túl sok információt hozzáférhetővé a számomra, de hadd kérdezzek valamit. Az önök információi alapján, legalább csak úgy megközelítőleg, mennyi ideje tartózkodik a Közkönyvtárban ez a bizonyos bűnöző?

Alig palástolt káröröm, talán így tudnám leginkább visszaadni az érzetet, amely kikönyökölt a *Tökéletes* szemébe. Hátborzongató!

– A legoptimálisabb becslések szerint is minimum két hónapja, hogy itt rejtőzködik.

– Két hónapja... hmm. És miért csak most jöttek elkapni a grabancát? Ne is mondja, az én biztonsági szintemen az információ nem elérhető. Igaz?

Otthagytam. A meglehetősen hibátlan úr nyilván csodálkozott volna, ha tudja, hogy szándékával ellenkezőleg, megnyugodtam. Ha ez a rejtélyes Valaki már két hónapja itt van, és ártó szándékkal érkezett, már rég megmutatta volna magát. De mivel ezt nem tette, valószínűleg rám nem veszélyes.

Sorra jöttek vissza az eredménytelen kutatásokkal a *Tökéletesek*. Az első néhány „futamot” még figyelemmel kísértem, hátha „vak tyúk is talál szemet” alapon sikerrel jár valamelyikük, ám semmi ilyesmi nem történt.

◆ Idővel visszaálltam a megszokott kerékvágásba, azzal az egy különbséggel, hogy egy időre mellőztem az ősi könyvek közé tett látogatásaimat, már csak azért is, mert azok 11-es biztonsági szintűek voltak... Érdekes, nem?

Aztán, úgy három hónappal a megérkezésük után, végre történt valami. Nevezetesen az, hogy az egyik csoport nem jött vissza! Meglehetősen nagy lett a fejtelenség. Az úgynevezett *Tökéletesek* tökéletesen elveszítették a dolgok felett az irányítást, mindenki egyszerre akart tudni mindent. Egyedül Rensah őrizte meg a hidegvérét. Aztán az egész banda úgy hallgatott el, mintha valaki túlüvöltötte volna a hangzavart, úgymond „lekussolta” volna őket. Gyanítottam, hogy valóban valami ilyesmi történt.

– Nos... – hallatszott a Rensah hangja. – Most, hogy ilyen jól összeszedtük magunkat, megtudhatnám, hogy végül is mi történt?

– A 275-ös egység nem felel, uram. Nem jöttek vissza a megbeszélte időre, és rádiókapcsolat sincs velük.

– És ők hová mentek?...

– A Reposh faj irodalma „R”-betű. Ha szabad megjegyeznem, ez meglehetősen csekély irodalommal rendelkező faj lehet... merthogy a legtöbb eddigi átvizsgált fajnál az ilyen betűjelek tovább vannak bontva... érti, ra-re, re-rh...

– Értem. Elhiheti. De ez most abszolút mellékes. Intézkedjen, odamegyünk.

Csak pusztán kíváncsiságból rálestem az „adatszonglőr” válla felett a monitorra, véletlenül nem az-e az a szakasz, ahol mindig javításra szorul a világítás. Megérzésem helyes volt. Ez az.

Annak idején, a szülőbolygómon mindig azt mondták szüleim, hogy elég kíván-

csiség szorult belém két embernek is. Bár most, hogy belegondolok, van ebben valami kellemetlen felhang... Mindenesetre nem bírtam magammal, és én is a *Tökéletesekkel* tartottam.

Megbántam.

Rögtön megtaláltuk az öttagú csapatot, meg még valakit. Első látásra egyértelmű volt, hogy halottak. Tagjaik irreális pózokba voltak csavarodva, vér alvadozott lassan a valódi bőrkötésű könyveken.

– Mi történhetett itt? – kérdezte valamelyik *Tökéletes*.

– Hát nem egyértelmű? – válaszolta a Rensah. – A fickó kicsinálta a 275-ös egyseget, aztán miután belátta, mit is tett, végzett magával. Az ügy lezárva. Pakoljunk össze és menjünk haza.

Én ezalatt jól megnéztem magamnak a fickót, akit kerestek. Még soha nem láttam, ebben biztos voltam. Meg abban is, hogy ami az arcára van írva, az sokkal inkább tűnik halálfélelemnek, mint bűnbánatnak.

Aztán még valamit észrevettem. Valamit, néhány méterrel odébb, aminek hatására rögtön odarendeltem a takarítószemélyzetet. Csak reménykedhettem, hogy a *Tökéletesek* nem veszik észre.

Am azoknak kisebb bajuk is nagyobb volt annál. Ugyanis nem mindenki osztotta maradéktalanul a Rensah azon véleményét, miszerint öngyilkosság történt. A Rensah egy ideig túrt, aztán megelégedte a hangzavart.

– Azt mondjátok, idegenkezűség? Hát mutassatok csak egy kéznyomot! Itt minden csupa vér! Ha valaki más intézte el őket, akkor annak hol a nyoma?! Amit én itt látok, az alapján vagy ő volt a tettes, vagy az elkövető egyszerűen köddé vált!

◆ Elmentek. Meglepő gyorsasággal, 15 perc alatt. Nem mondhatnám, hogy nem könnyebbültem meg.

Mikor már biztos lehettem benne, hogy az utolsó *Tökéletes* űrhajó is más, nyugodtabb szektorba ugrott, magamhoz rendeltem a kis takarítórobotot. Rövid unszólásomra előadta, amit talált.

Megnéztem. Alaposan. Megforgattam az ujjaim közt. Körülbelül ilyennek képzeltem. Csak képzeltem...

Aztán ledobtam a kisasztalra, majd töltöttem magamnak egy pohár brandyt. Hát-radóltam a fát utánzó fotelben és így merengtem tovább.

Egy 14-es biztonsági besorolású kártya. Név nélkül.

JIMMY CARTWRIGHT

„NEKED KÖNNYŰ LEHET”

Sokan gondolják úgy, hogy könnyű dolgom van. Persze, a többi hozzám hasonlóról is ezt gondolják. Tökéletesek vagyunk. A Rend hét Házának tagjai, akik majd' 2000 éve igazgatják az Ismert Galaxist. Tökéletesek, mivel természetes úton, génhiba nélkül születtek az elsők, az Első Hét, akiktől mi is származunk. A köznép legalábbis úgy gondolja. Mi azonban tudjuk, nincs tökéletes ember, mert a tökéletességet nem csak a gének határozzák meg. Az érzéseinknek, gondolatainknak időnként mi sem tudunk korlátot állítani. Felettük állunk persze, hisz többet érzékelünk a világból, mint ők, s úgy is, mint egyfajta politikai hatalom. Vannak azonban felettünk is: a Tanács, mely a

megbékélt fajok képviselőiből áll. Valamint meg nem erősített töredékinformációk szerint még a Tanács felett is áll egy szervezet vagy ahhoz hasonló csoportosulás. Ezen kérdésekre azonban az én biztonsági szintemen hivatalosan soha nem kaphatok választ. Én, a Gorzanow Ház Első Rensah-ja, a magam 10-es besorolásával, amikor elvileg ennél magasabb besorolás nem létezik. Persze lehet, hogy a Tanács magasabb besorolású, hisz összgalaktikus szinten ők hozzák a döntéseket, de sohasem láttam még az enyémnél magasabb szintet akárcsak sejtető biztonsági kódot vagy egyebet.

Most meg egy olyan bűnözőt kell előkerítenem, akitől még azok is tartanak, akik – most már szinte bizonyos – a Tanács felett állnak. Ráadásul egyáltalán nem vagyok benne biztos, hogy valóban bűnöző, hiszen azelőtt még sosem hallottam róla, pedig én vagyok a rendfenntartók Első Rensah-ja, szóval nekem még a legapróbb ismert csínytevésről is tudnom kell. Persze, ha nem derül ki... Azt viszont nem tudom elképzelni, hogy egy majd' 30 éve „pályán lévő” bűnözőről ne tudnék, ha pedig ez mégis így van, akkor nagyon szét kell nézni a Házunk táján.

Mindenesetre kötelességem mindent megtenni az előkerítése érdekében, s így felkutatam az elérhető összes információt. Segédeimmel, a két idősebb Roob-bal alaposan körbejártuk, s felderítettük a körülményeket s a problémát okozó embert. Először teljességgel általános információkat leltünk, a saját rendszerünkben is, melyek dátuma megegyezett a kapott információkkal. Arra viszont nem emlékszem, hogy nekem szóltak volna erről. A szolgálatunkban álló Kibernauták tisztának ítélték meg a rendszerünket, s mivel nálunk csak a legjobbak dolgozhatnak, megítélésüket készpénznek lehet venni. További kutatások után kiderítettük, hogy a keresett személy egy általunk megbízott, de a Renden kívüli tanácsadóként tünteti fel magát. Nos, ez teljességgel lehetetlen volt, mert akkor a Delhoy Ház Roob-jainak is tudniuk kellett volna róla, nem is beszélve a fölöttük állókról. A Kwerees Ház észlelt ugyan valami furcsát a Folyam-ban, de nem ítélték jelentősnek.

A további szálak érdekes helyekre vezettek. A galaxis eldugott sarkaiba, zsúfolt nagyvárosok igen előkelő szállodáiba és szórakozóhelyeire. Szinte mindenütt meglepetésként érte a Bolygókormányzókat, szállodaigazgatókat a hír, mely szerint volt vendégük bűnöző, de a kép alapján, amit róla kaptunk, mindig felismerték és beazonosították, s mind ugyanazon a néven.

Éloib Tzaud. Így hívták, akit kerestünk. Megjelenése mindig elegáns volt, az aktuális divathoz minden helyen maximálisan igazodva öltözködött, ismerte és alkalmazta az összes szükséges helyi illemszokást és protokollt. Sohasem járt saját úrhajóval, bár látszólag minden további nélkül megtehetné volna. Mindig utasszállító hajóval érkezett és távozott, és sohasem titkolta, merre jár. Ez már felettébb gyanús volt. Ha bűnöző lett volna, nem valószínű, hogy így cselekszik. Ámbár ez egy igen jó álca, s egyelőre nem tudtuk, tulajdonképpen mit is követett el. Egyre több helyről erősítették meg ottjártát, valamint ottlétének célját. Ezekről hiteles és helytálló bizonyítékokat is kaptunk. Nem volt olyan időintervallum, amelyről ne tudtuk volna, hogy akkor éppen mit csinált.

Aztán eljutottunk 2764 harmadik hónapjának 3. napjához, amikor elhagyta a ZX9-GT35-ös szektort a Dugh Exil X nevű luxus személyszállító hajóval. Délután 14.36-kor kiment a mellékhelyiségbe, és azóta senki sem látta. Segítője nem volt a hajón, a beszélgetések alapján ezt bizton állíthatom. A Folyam segítségét nem vehette igénybe, hisz képtelen volt azt használni. Ezt a Kwerees Ház Sahu-ja is megerősítette, hiszen ő mindenkiről tud, aki képes használni a Folyamot, legyen az Ember vagy más fajba tartozó egyed. Védőfelszerelés nélkül pedig a mélyűrben senki sem élhet sokáig... hacsak nem egy vírus, amiről esetünkben szó sincs.

Pár nappal ezután furcsa híreket kaptunk. Ismeretlen, jelzés nélküli űrhajó landolt egy félreeső, lakatlan bolygón. A hely egy automatizált bányatelep, s minden apró felszíni és űrbéli történésről folyamatos jelentést kapunk. Még jó, hogy a Gorfer Ház Roob-jaival jó a kapcsolat, így azonnal értesítettek a furcsa eseményről. A biológiai szkennerek megerősítették, amiben szinte biztos voltam: Tzaud volt az. Mire indulásra készek voltunk, újabb jelentést kaptunk, melyben az állt, hogy a bolygó légtérét elhagyta egy meteorit. Ez egyrészt azért volt enyhén szörnyű is érdekes, mivel csak úgy nem szokta egy meteorit elhagyni egy bolygó légtérét, főleg akkor, ha nincs információ annak érkezéséről. Így biztos voltam benne, hogy egy álcázott űrhajóról van szó, s mivel tudtuk annak irányát és sebességét, a nyomába eredtünk.

Szerencsénk volt, nem változtatott irányt, így sikerült befognunk. Ennek ellenére hosszú és fáradtságos üldözés vette kezdetét. Hol meglépett, hol pedig – az az érzésem – közelebb engedett magához bennünket. Hetekig játszotta ezt a macska-egér játékot, majd egyszerűen eltűnt a szemünk elől. Az érzékelőink is tehetetlenek voltak. Másra nem tudtam gondolni, csak valami misztikus dologra – amit igazán nem is tudtam megfogalmazni –, hiszen a miénknél jobb felszerelése senkinek sincs az egész galaxisban. Dühös voltam és csalódott. Az a rengeteg idő, amit rászántunk, mind hiába. Aztán, mikor kissé magamhoz tértem, megvizsgáltam, hogy tulajdonképpen merre is haladtunk, honnan hová jutottunk. Gondolatban, majd később a navigációs rendszer segítségével, vonalakkal összekötve a bejárt útvonalat megdöbentő dolgot kaptunk. Egy feliratot, melyen ez állt: TALMI. Először nem tudtam, mitévők legyünk. Ez az alak tréfát űz a galaxis rendfenntartóival, így magával az egész galaxissal is. Én pedig nem voltam tréfás kedvemben, és fogalmam sem volt, mit jelent ez a kifejezés. Segítséget kértem hát a Rend többi Házától, s néhány nap múlva meg is jött a válasz. A szó egy réges-rég elfeledett nyelven mindössze annyit jelent, hogy hamis, nem igaz, valótlan. Ez tehát valószínűleg egy célzás arra vonatkozólag, hogy ez az egész csupán valami színjáték, s így tesztelték Házunk, Házaink, s tulajdonképpen a Rend szervezetét.

Szóval sokan gondolják azt, hogy könnyű dolgom van. Én meg úgy gondolom, hogy nekik, akik egyszerű hétköznapijaikat élik, a családjukkal, szeretteikkel, barátaiikkal, sokkal jobb, sokkal könnyebb dolguk van.

Természetesen szedtük a sátorfánkat és hazatértünk. Elgondolkodtam az eseten, s tettem ezt azért, mert megbízatásom még nem ért véget, hisz azt egyrészt nem teljesítettem, másrészt nem vonták vissza. Próbáltam a „bűnöző” nevéből rájönni valamire. Több ezer algoritmust futtattam végig rajta, eredménytelenül. Próbálkoztam a TALMI szóval is, valamint annak jelentéseivel, szintén eredménytelenül. Megbízta néhány Kibernautát is, hogy bármilyen csekély információ legyen is, de próbáljanak valamit előkeríteni. Néhány hét kellett, mire szembeötlött, hogy relatíve nagyon kis távolságra voltunk a Közkönyvtártól. Attól a Közkönyvtártól, amelyet még jóval a Rend létrejötte előtt alapítottak, s melyben az információ azóta csak nőtt és nőtt. És valóban, sejtésem beigazolódni látszott, miszerint valahogyan áthatoltak a bolygó méretű könyvtár védelmi rendszerén, úgy, hogy a többszörös védelmet könnyedén kijátszották. A külső szenzorok, a közbülső szkennerok, a belső érzékelők, az energiapajzs – melynek technológiájáról csak homályba vesző adataink vannak – semmit sem érzekeltek a behatolásból. Egyedül a könyvtár épületén lévő felszíni biokamerák rögzítettek valami furcsát, de azt valami okból kifolyólag figyelmen kívül hagyták.

Egy óra múlva úton voltunk embereim legjavával, hogy a keresett személyt – bármennyi időbe kerüljön is – felkutassuk abban a hatalmas épületben. Legalább fél évet számítottam a keresés időtartamára, plusz-mínusz pár hetet.

Érkezésünk nem hatotta meg túlzottan a könyvtárost. Gondolom ezt abból, ahogyan viselkedett. Kicsit flegmán, tán fölényesen is időnként, alapvetően nem hátráltatva a munkánkat, de nem is segítve azt túlzottan. Az már inkább meglepte mindkét fejét – valami komoly génhibával születhetett, s szét sem választották, aminek nyilván voltak előnyei is –, hogy az Ő könyvtárába a tudta nélkül jutott be valaki. Mondhatnám, megremítette a lehetőség. Ottlétünk alatt titokban megfigyelés alatt tartottam, de semmi olyat nem tapasztaltam, amivel veszélyt jelenthetne ránk vagy bárki másra. Csapataim közben szorgosan járták a könyvtár folyosóit, s ebben igen nagy segítségemre volt a Gorfer Ház egyik Kibernautája, hiszen ő képes volt kezelni azt a tértorzító technológiát, melynek segítségével „csak 3 lépésre” van a könyvtárban bármelyik kötet. Persze, mi most nem kulturálódni jöttünk, hanem megkeresni azt a már különösen veszélyes besorolású személyt, aki itt rejtőzködött. Még jó, hogy a könyvtárosnak csak 3. szintű biztonsági kódja van, bár mindig valahogy furcsállottam a magabiztosságát.

Valamivel több, mint három hónap telt el azóta, hogy útra keltünk a Közkönyvtárba, s végre sikerrel jártunk. Igaz, egyik ötfős csapatunk odaveszett, ami komoly veszteség, de a bűnöző is életét vesztette. A többiek nem értettek egyet magyarázatommal az esetet illetően, de másra gondolni sem mertem. Váltig hangoztattam, hogy a bűnöző végzett az ötfős csapattal, majd tettének súlyát mérlegelve magával is. Magam sem hittem ezt el, hiszen láthatólag nem önkezűleg tekerte ki végtagjait, vágta fel ruháját és bőrét több helyen, még ha a Kabaib-okat így is intézte volna el. Miután felvételeket készítettünk és dokumentáltuk az esetet, távoztunk a könyvtárból. Halottainkat természetesen elszállítottuk, a bűnöző tetemével együtt. A többi mocskot a takarítórobotokra bíztuk.

Most pedig bajt érzek a fejem fölött. A Tanács elfogadta a bizonyítékokat, a dokumentációt, s az ügyet lezárta. Engem viszont nem hagyott nyugodni az eset. Tovább vizsgáltam az anyagokat, s rá kellett jöjjek pár dologra. Elsőként az derült ki, hogy az üldözött személy egyetlen adata sem valós. Mintha ez az illető soha nem került volna bele abba a galaktikus méretű katalógizáló rendszerbe, melyben minden értelmes élőlény szerepel. Ez pedig nem csak elméletileg lehetetlen. Másodjára az derült ki, hogy a felvételeket nem tanulmányoztuk át rendszeresen, és erre eddig még nem volt precedens. A kibernetikus felvételeket különböző, opto-elektronikai eljárásokkal tisztítottam ki a lehető legjobb minőségűre, és így feltűnt egy kis lapocska. Nem tulajdonítottam neki túl nagy jelentőséget, még azután sem, hogy elolvashatóvá vált rajta a 14-es szám. Ám további vizsgálatok után kiderült, hogy a lapocska valószínűleg olyan információk hordozására képes, melyek teljes mértékben képesek felülírni az azonosító eljárást végző elektronika információs adatbázisát. És a kártyán nem szerepelt név... Egy átkozott információs Joly Joker, aminek létezéséről eddig fogalmam sem volt! Ha szerencsénk van, akkor a könyvtáros sem vette észre, s a takarítók bedarálták, a többi személlyel. Mindenesetre még vissza kell térnem a könyvtárba. Valamikor...

Szóval azt mondhatom, hogy nincs könnyű dolgom. Ha ezt mások nem veszik észre, akkor sem lesz nyugtom, hiszen biztos lehetek benne, hogy egy olyan szervezet is munkálkodik a háttérben, amiről én mit sem tudok. S ha ez a bűnöző kártyája volt, miért velünk kerestették, hisz tudhatták, hogy megtaláljuk nála. Ha pedig nem az övé volt, akkor volt még ott valaki. Netán a könyvtáros ejtette el valamikor? Esetleg ő tette? Ahhoz túl öreg. Az látszott rajta, hogy túl van tán a 100-on is. Ha pedig mások is észreveszik, amit én, arra már gondolni sem merek. Az egyenlő a halállal.

No, végtére is, nem vagyok könnyű helyzetben.

Mindig azt kérdezik: „Mire képes az ember, az emberi agy?” Ebben a kérdésben rengeteg feltételezés, újabb kérdés rejlik: „Vajon lehetséges ez? Képes vagyok erre? Meg lehetne tenni?” Vagyis, végső soron az emberi hitetlenség a tehetetlenség fő oka. Úgymond: „nier ce qui est, et d'expliquer ce qui n'est pas”.¹ Mi, emberek teremtve letünk egy felsőbb hatalom által, melyet különböző ősi kultúrák mind másképpen neveznek, de lényegileg ugyanarról beszélnek. Nevezhetjük Őt Istennek, Szellemnek vagy bármi egyébnek, a lényeg mindig ugyanaz. Ő a saját mintájára, hasonlatosságára teremtett minket.

Saját tapasztalataimból kiindulva így inkább azt kérdezném: „Mire NEM képes?” Réges-rég megboldogult nagyapám szokta volt mondani: „Nincs lehetetlenség, csak tehetetlenség.” Azt hiszem, ez a mondat indította útjára fantáziámat. Emiatt a mondat miatt kutattam az emberi agy működését, az emberi kultúrát, tanultam lélekbúvárkodni, és rengeteg más tudományt, s emelkedtem az ember szellemi magasságainak csúcsaira. Igen. Nyugodtan mondhatom és kijelenthetem: az emberi elme csúcsait járom. A legfelsőre, legmagasabbra még magam sem jutottam fel, de egyelőre elég annyi, amire már képes vagyok. Eképpen nyugodtan elmondhatom magamról: „Credo quia absurdum”.²

Nem is képzelnék, mire képes az ember, ha igazán akar valamit. Természetesen nem kell sötét, elfeledett mágikus praktikákra gondolni, sem holmi szemfényvesztő illúzióra. Egészen egyszerűen maga az ember képes megtenni ezen dolgokat. Ámbár lehet, hogy én azért vagyok képes erre, mert alapvetően is különleges vagyok...

◆ A Kirajzás utáni 2734. esztendőben, a Tanács létrejötte után egy évvel, beléptem a Közkönyvtár fő csarnokába, ahol már régóta nem jártam, s „átfutottam” az eltelt idő történelmét. Úgy néhány hónapnyi kutatás után érdekes megállapításra jutottam, melyet nem szándékoztam akkor sem, s most sem nagydobra verni. Csupán annyit mondhatok, hogy láttam az eljövendő évek fonálát, mely nagy bizonyosságot adott afelől, hogy további, személyesebb benyomásokra van szükségem. Elhagytam hát a könyvtárat, s egy távolabbi bolygó egyik szállodájában szálltam meg. Természetesen már itt is volt célom, amit elintézni szándékoztam. A szobámban lévő terminálon keresztül gyártottam magamnak némi múltat, majd újonnan szerzett rangom segítségével felkerestem a Bolygókormányzót, és hasznos tanácsokkal láttam el az elkövetkező 30 évre vonatkozólag. Ezután még többször találkoztunk, s ő is megértette, átlátta az általam vázolt dolgok jelentőségét. Természetesen megegyeztünk, hogy csak abban az esetben ismerje el találkozásunkat, ha a Rend tagjai keresik fel.

Több száz lakott bolygón cselekedtem hasonlóképpen a következő harminc év folyamán, több-kevesebb sikerrel. Tudtam, úgy kell játszanom, hogy a lehető legkevesebb feltűnést keltsem. Mindig kerültem a Rend-del való találkozást, a Tanácstagokat, s a Figyelőket is. Az utóbbiakat legfőképp, bár így sem vagyok biztos benne, hogy nem keltettem érdeklődést a köreikben. A könyvtáros – hiába van két feje és 13-as biztonsági szintje – nem vett észre semmi gyanúsat otlétem alatt. A számítógépet könnyű volt átverni, s amíg az úgy gondolta, hogy a Driot és Koliot népszokásokkal foglalkozom,

¹ Tagadni, ami van, és magyarázni, ami nincs.

² Hiszem, mert képtelenség.

addig szép sorban áttekintettem az egész – általam még ismeretlen – történelmet.

A harminc év alatt pedig láttam a változásokat, melyek segítettek elkerülni egy újabb összeomlást az akkori rendszerben. Most először sikerült, s boldog voltam, hogy végre tettem valamit az emberiség fennmaradásának érdekében. Aztán rájöttem, ez mégsem volt elég, majd arra is, bármit teszek, a történések végső kimenetelén egyedül nem változtathatok. A másik lehetőséget pedig nem szándékozom megosztani sem egyetlen Közrendűvel, sem a Rend tagjaival, sem a Tanáccsal, és főleg nem a Figyelőkkel. A jelenlegi hatalmukkal sem tudnak megfelelően bánni, s ha még a kezükbe adom azt, amit tudok... Nem. Semmiképpen nem változtathatok. Itt, ebben az időszakban nem. Talán egyet tehetek még. Megfogtam hát a *nervus rerum*³-ot.

◆ Csodás. Üzenetem eljutott a Figyelőkhöz és a Tanácshoz. Ők meg fogják keresni a Rend Gorzanow Házát, a Galaxis Rendfenntartóit, s utasítják őket az elfogásomra. Nyilván meglepődnek majd a rendszerükbe táplált információk láttán, de biztosak lesznek benne, hogy az információk valóságosak és helyesek. Minden fontos cselekedetem szerepel benne, s így eljuthatnak a többi szétszórt információmorzsához, majd végül hozzám, s itteni választott nevemhez, az Éloib Tzaud-hoz. Ennek természetesen semmiféle mögöttes jelentése sincs, kicsit hasonlít ugyan a Kwerees Ház egyik Rensahjának nevéhez, de könnyen kideríthető, hogy semmi közöm nincs hozzájuk, illetve nekik hozzám.

Az üzenetek és információk megfelelő helyre juttatása után úgy két héttel a nyomomra is bukkantak, miután jól értelmezhető jeleket hagytam egy automatizált bányásztelepen. Ezután öt héten keresztül vezetgettem, végül egyszerűen otthagytam őket. Remélhetőleg rájönnek, mit írtam így a navigációs rendszerük térképére, s felismerik annak a szónak a jelentését. Előbb-utóbb azonban el kellett jussanak a Közkönyvtárba, ahol még el kellett varnom a szálakat. Miért pont ott? Ez borzasztó egyszerű: a Közkönyvtár még igen érdekes események helyszíne lesz a közeljövőben, s így egy kicsit rá tudom terelni a figyelmet.

A bejutás elég egyszerű volt. A technikai szintem jóval többet is tudott, mint amire szükségem volt a viszonylag észrevétlen behatoláshoz. Csak annyi nyomot hagytam, hogy az épület tetején lévő biokamerák valami furcsát érzekeljenek. Aztán befészkeltem magam a kis lakosztályomba, amiről még a könyvtáros sem tud, s vártam.

Nagyjából két hónapba telt, mire megérkeztek. Most több hajóval is jöttek, úgy látszik, biztosra akarnak menni. Akár a homlokukra is kiírhatták volna, annyira látszott rajtuk: *sauve qui peut*.⁴ Nem is sejtik – persze nem is sejthetik –, hogy akkor találnak meg, amikor én akarom. Hiszen ez az épület egy komplett, mesterségesen létrehozott bolygó, s nem is az egyetlen ilyen létesítmény. Tehát elég nagy ahhoz, hogy akár évekig is keressenek, teljesen eredménytelenül. Bár a módszer, amivel dolgoztak, jó volt, a Kibernautának nem volt elég magas a biztonsági besorolása, így még annyit sem látott, mint amennyit a könyvtáros. Ő pedig elég makacs és kétszeresen is önfejű volt ahhoz, hogy ne segítsen a Rend-nek.

Közben egy távoli laboratóriumban már klónoztam magamból egyet, gyorsított eljárással, hiszen szükség lesz rá. Ő maga lesz a *corpus delicti*.⁵ Nemsokára jön egy olyan idegen lény, mely tereken és időközön keresztül keresi táplálékát, s érkezik majd

---

³ A dolgok idege.

⁴ Meneküljön, aki tud.

⁵ Bűnjel.

egy vadász is, akinek csak az számít, hogy visszavigye népének az elszökött kísérleti „nyulat”. Úgy három hónap lehetett addig hátra...

◆ Consumatum est.⁶ Eltelt az idő, a klón bevégezte feladatát, a Rend tagjai távoztak – igaz, öt fővel kevesebben, hiszen rossz helyen voltak, rossz időben. A könyvtáros megtalálta a kihelyezett biztonsági kártyát. Név nélkülit, 14-es szinttel. Remélem, megérti jelentőségét, s mire a Fiúval találkozik, felkészül ennél vadabb dolgokra is. A vadász is elvihette a hírt népének, miszerint meghalt titkaik tudója, bár az általuk a mi nyelvünkre talán Amorf-ként lefordítható lényt nem találta meg. Hát igen. Ez a szép a Közkönyvtár gigantikájában. A tértorzító rendszer használata nélkül évtizedekig is bolyonghat az ember úgy, hogy senkivel sem találkozik. Itt hiába a technikai fölény, a különleges képességek. A polcsorokat csak megkerülni lehet, vagy velük együtt menni a végtelenbe – talán örökké.

Azt hiszem, még itt maradok egy darabig. Hic et nunc.⁷ Az amorftól nem tartok, bár neki nem sokat jelentenek a falak, de bennem nincs meg az az energia, mely számára táplálékul szolgál. Később talán visszamegyek saját koromba és bolygómra, a Földre, de addig írásba foglalom minden tudásom, hogy később, az utánam jövők – akik olyanok, mint én, s nem a Rend csökevényes tagjai – nagyobb sikerrel járjanak, s még sokáig fenntartsák az emberiség hídját a jövőbe. Néhányukkal találkoztam már, s mielőtt elmegyek, páran meg is látogatnak itt.

◆ Eme rövid jegyzetemnek „az emberi elme” címet adtam. Tettem ezt azért, mert én, aki téren és korokon át bejárhatok mindent, láttam a szellem elkorcsosulását a tökéletes emberi testben. A szellemét, amely újra és újra rendszerbe foglalja a rendszerbe foglalhatatlant, majd csodálkozik annak logikátlanságán. Talán még a Folyami-hajósok, a Kwerees Ház tagjai jelenthetnek ebből kiutat. Talán. A Figyelők azonban nem látják, hogy a végső pusztulásba taszítják saját népüket. S ez az, ami a legrémissztöbb. A szervezet, amely felette áll mindennek, nem látja be saját hibáit, nem tud felülemelkedni a réges-rég elavult szabályokon. Tehát nincs az emberi elme számára lehetetlenség, csak tehetetlenség.

Ipse Externus

ΑΝΟΝΥΜΟΣ ΧΥΤΕΨΑ

LYCANTHROP

Newolfman. A közellenség. Én, és *Én*. A különbség csak látszat. Már ha élsz addig, hogy legyen esélyed összehasonlítani. Éjjel egyik. Nappal másik. A Hold nem számít. Csak legenda. A kiontott vér szaga... Ez van az orromban. Ha érzem, azért. Ha vágyom, azért. Régóta menekülök. El sem hinnék, ha mondanám. A magamfajta nem odakintre termett... Csak gondolják el! A végtelen világúr!...

...Az engem üldöző vadászgépek elől csak az utolsó pillanatban tudtam egy feregjárta menekülni. Szoros volt, több okból kifolyólag is. Egyrészt, többen voltak.

⁶ Elvégeztetett.

⁷ Itt és most.

Másrészt... nos igen. A hajómat jó előre beprogramoztam. A bolygók gravitációs környezetét elhagyva már nem vagyok, nem lehetek a magam ura. Ezt tudom. Ezért még felszállás előtt megadom a számítógépnek a célkoordinátákat, aztán robotpilótára kapcsolom. Ezúttal azonban a felszállás után nem sokkal tűz alá vettek. Parancs módosítva. Manuális vezérlés. Hurrá!

Mint valami ókori videójáték. A saját testem. Kívülről. Óriási erőfeszítéseket kellett tennem, hogy irányítani tudjam magam, és így az űrhajóm. Az utolsó, amire emlékszem, az a klaviatúra fölött eltorzult körmöket növesztő kézfejem...

Számkivetett vagyok. Ez volt az első gondolatom, mikor ismét ura voltam saját testemnek, ösztöneimnek. Hol vagyok? Ez volt a második. Épp spirális leszállópályán voltam egy bolygó körül. Amennyire meg tudtam ítélni, az egész planétát egyetlen épület uralta. Hirtelen világosság gyúlt. Hát persze! A Közkönyvtár! Ha szerencsém van, itt minden kérdésemre választ kapok! Ha nincs... Akkor továbbra is marad a folyamatos üldöztetés.

Eközben a fedélzeti számítógép és az automatizált űrkikötő lerendezte egymás közt a dolgokat, és hamarosan landoltunk. Egy-két másodpercnyi információcsere után az is kiderült, miből szenved hiányt a hajó, s a szükséges készletek, az üzemanyag már úton is volt. A Könyvtár központi agya meglehetősen fejlett önállósággal rendelkezhetett...

Mire kiléptem a zsilipen, karbantartó robotok serege dolgozott a hajótesten. Biztam benne, hogy a sérüléseket meteoritok okozta, apró lyukaknak tudják be, és nem tesznek jelentést a Rendnél...

Tanácsztalanul fordultam körbe. Egyrészt még soha nem jártam könyvtárban. Hát még ekkorában. Másrészt nem láttam egyetlen könyvet sem. És harmadrészt... nem láttam az eget. Fogalmam sem volt, hány óra lehet a bolygónak ezen a pontján jelenleg. Hogy mennyi időm van még...

Ám épp ezért nem téblábolhattam túl sokáig a dokkban; mihamarabb munkához kellett látnom. Határozott léptekkel indultam az ajtó felé. A karbantartó „személyzet” automatikusan kikerült. Az ajtó azonban nem nyílt ki automatikusan. Ez majdhogynem meglepett. Szemmel láthatóan nem zsiliprendszerű volt. És nem fotocellás. Valószínűleg így hangulatosabb az átlagember számára a Közkönyvtár, főleg, ha odabent is minden ilyen ódivatú hangulatú, ám én sem átlagember nem vagyok, se túl nyitott a mesterséges hangulatokra... Megragadtam a kilincset, és beléptem.

Az a hihetetlen érzés kerített hatalmába, hogy míg valójában csak egyet léptem, a testem iszonyatos sebességgel zuhan egy feneketlen szakadékba! A döbbenetes élmény nyomot hagyhatott arcomon is, ám az ajtón túli világba történő megérkezésem pillanatában kisebb gondom is nagyobb volt annál, mint hogy vajon milyen benyomást nyújthatok.

Nem bírtam elfojtani egy rémült kiáltást az elém táruló látvány hatására. Pedig hát, ha csak szerény személyem gyakorlati mivoltára gondolok, mondhatjuk, hogy ez szégyen. Majdnem hátráltam egy lépést, ám még idejében eszembe jutott, hogy talán ez most nem a legmegfelelőbb pillanat a hanyattzuhanás élményének illuzórikus tesztelésére. Újra rá néztem. Bárcsak mondhatnám, hogy a szemébe... Ám ez még egy hétköznapi ember esetében sem lehetséges igazán, hiszen az ember, milyenségéből fakadóan, két szemmel van megáldva.

Itt jegyezném meg, hogy láttam én már sok mindent. Sok bolygót, és nem kevesebb értelmes fajt is. Tehát az előttem álló teremtmény nem azért volt különös, mert nem tűnt embernek. Épp ellenkezőleg, szemmel látható emberszerűsége volt a legkülönösebb!

Két feje volt. Egy test, két kar, két láb, ám két külön nyak, és azon két fej. Hihetetlen. Ami azt illeti, nem tűnt már mai gyerekeknek; fokozatosan őszülő szakálla, és ráncos keze legalábbis erről árulkodott. Ruházata is kissé kopottasnak tűnt, ám tekintete (istenem, tekintete!) felettébb tiszta elméről, és némi jólszituált humorérzékről árulkodott. Szemmel láthatóan jól szórakozott.

– Üdvözlöm a közkönyvtárban! Remélem, segíthetek az önt érdeklő könyvek, információk fellelésében! Ha érkezését előre jelezte volna, máris előrébb lehetne a kutatásban. A nevem Frenk-Bob.

Kísérteties volt, ahogy az egyik feje által megkezdett mondatot a másik fejezte be, kis átfedésekkel. Mintha egy üres, nagy méretű szobában beszélgettünk volna, extrém akusztikus viszonyok között!

– ...Newelfman. Andree Newelfman. Ti... Tisztelettel.

Az öreg egyik feje behunyta a szemét, és rosszalló arckifejezést vágott, míg a másik barátságosan elmosolyodott.

– Látom, most jár nálunk először. Hogy túl legyünk a kezdeti nehézségeken, ember vagyok. De nem a Földön születtem, hanem egy orvosilag némileg elmaradottabb planetán, a neve nem fontos. Sziámi ikrek... vagyok. Egy test, két öntudat. Idáig érhető?

Zavartan bólintottam, s már mondtam volna, hogy erre igazán semmi szükség, meg hogy ennél sokkal fontosabb kérdésekkel kell foglalkoznom, ám ő folytatta monológját, továbbra is a maga kísérteties módján.

– Tehát, mint már említettem, ezen a kissé fejletlen bolygón nem tudtak mit kezdeni egy ennyire kivételes ikerpárral, így egyben maradtam. Nem csak a testünk közös, de gyakorlatilag a gerincvelőnk nagy része is, így a két agy folyamatos kapcsolatban van egymással, ezért beszélek egyszerre mind a két számmal. Ha kérdése van hozzám, intézze csak nyugodtan Hozzám, egyes szám második személyben. Hiszen igazából egy személy vagyok... Még a fizetésemet is egy főként kapom. Tehát miben segíthetek?

Köpni-nyelni nem tudtam, de a legfontosabb kérdést fel kellett tennem. Muszáj volt.

– Ööö... Frenk-Bob. Ugye jól mondom a nevü... a nevét. Hol tudnék kinézni a bolygó felszínére? És pontosan hány óra van még a naplementéig?

A kétfejű könyvtáros okozta sokk miatt ugyanis csak ekkorra tűnt fel, hogy az irodában, vagy miben, nincs egyetlen ablak sem, csak négy, teljesen egyforma, ósrégít archaizáló ajtó! Az egyéb berendezések terén sem volt túlságosan eleresztve a Hivatalnok úr; egy ülőgarnitúra egy kisasztallal, meg egy méretes íróasztal, monitorok billentyűzettel és egy karosszék az asztal mögött. Ennyi.

– Sajnos nem szolgálhatok kedvező információval, legalábbis ami az első két kérdését illeti, Mr. Newelfman. A bolygófelszín, mint olyan, a könyvtár területéről nem elérhető. Aki idejön, az akkor látja a felszínt utoljára, mikor leereszkedik az ürki-kötő dokkjába. És csak felszálláskor láthatja újra. Bár meg kell mondanom, hogy ennél különösebb kérdéssel már régen fordultak hozzám... A másik kérdése pedig... Hogy mennyi idő van még naplementéig? Egyrészt pontosan nem tudnám megmondani, mivel a könyvtári idő teljességgel független a bolygó saját tengelyén történő forgástól, másrészt az egyedi technológia miatt, aminek segítségével egyáltalán működhet egy ilyen monumentális intézmény, sosem biztos, hogy itt ugyanannyi az idő, mint az ajtó mögött, mondjuk három lépéssel. Gondolom ön is hallott már a Közkönyvtár térortorító technológiájáról...

Pánikba estem. Ha jól értettem, akkor ez a térortorítás máris elrepített a bolygó egy egészen más pontjára, amikor beléptem azon az átokverte ajtón! Tehát akár az is lehet, hogy mindössze perceim vannak az éjszakáig! Megpróbáltam lehiggadni. Ugyanennyi

erővel az is lehet, hogy itt most hajnalodik.

A kétfejű könyvtáros érdeklődő, majdhogynem gyanakvó pillantást vetett rám. Ám még mielőtt hangot adott volna érdeklődésének, erőt vettem magamon.

– Frenk-Bob. Azt hiszem, szükségem lenne a segítségére – mosolyodtam el, és azt hiszem, meglehetősen hitelesen adtam a zaklatott lelkivilágú, de alapjában véve jó kedélyű turistát. Legalábbis az egyik fején megjelenő egykedvű mosoly gond nélkül váltotta fel az érdeklődést.

– És konkrétan miben állhatok szolgálatára? Gondolom, nem egy kávéra van szüksége...

– Tudja... kutatásokat végzek a földi mitológia tárgykörében, egy tudományos disszertáció keretein belül... Egészen pontosan különböző mítikus lények legendáinak változása az utóbbi 4-5000 évben... Gondolom, ez így eléggé tág időtartalom ahhoz, hogy egy könyvvel ne ússzam meg, igaz?

– Háát... – vakargatta meg Frenk-Bob jobb kézzel a bal fejének jobb fültövét – ...Valóban bonyolult a dolog. De, gondolom, nem lesz lehetetlen. Ilyesmire gondol, mint mondjuk a vámpírok?

– Iiiigen... mondjuk.

A könyvtáros kimért mozdulattal megfordult, és az íróasztala elé lépett.

– Nem tudom, szüksége lesz-e egy olvasóteremre, vagy esetleg a hajóján óhajt olvasgatni, mindenestre, ha több könyvről lesz szó, javaslom az olvasótermet, már csak a könnyebb hozzáférés miatt is... És megközelítőleg mennyi időt óhajt a Köz-könyvtárban tartózkodni?

Belegondoltam, hogy vajon mit szólna a kétfejű, ha közölném vele, mindössze annyi időm van, amíg lemegy a nap – mármint ott, ahol az a bizonyos olvasóterem található –, de aztán gyorsan elvettem az ötletet.

– Csak egy-két napról lehet szó, aztán már egyéb kötelezettségeim szólítanak... sajnos. Pedig szívesen maradnék tovább; egy ilyen helyen rengeteg legendát felkutat-hatnék, már ahogy elképzelem...

– Igen... nos. Hát akkor lássuk a... medvét.

Gondolom látta, csak épp tudomást sem vett furcsálkodó tekintetemről, a különös kifejezést illetően; aztán leült a székébe.

– Tehát Föld... Kirajzás előtt... Valahogy mégis pontosítani kellene a keresést, mert így még mindig rengeteg könyvet kellene átolvasnia.

– Hát legyen, mondjuk Európa... XVIII. századtól... Alakváltók. Lycanthropus.

– Hmm... Farkasemberek? Érdekes választás egy disszertációhoz...

Viccesen sokat sejtetően hümmögtem, és úgy tűnt, ezzel sikerült végleg elaltatnom kíváncsiságát. Aztán hirtelen megéreztem. A vér szaga! A szívdobogásával egy ütemben lüktető erecske... mindkét nyakán. Az extrém gondolat némileg kijózanított. Sikerült újra elterelnem gondolataimat a húsról. Istenek! Ezek szerint csak percek voltak a naplementéig! És már itt is van!

Hirtelen mentő ötletem támadt. Egyszerűen csak el kell tűnnöm a bolygó ezen fertályáról! Hadarva kértem meg Frenk-Bobot, ajánljon valamit kezdésként, ő rövid hümmögés után mondott egy címet. Kapásból elfogadtam, majd miután beprogramozta azt a különös kartotékozót, elindultam az egyik ajtó felé.

– Úgy látom, nagyon sürgős a dolog, Mr. Newolfman. Még pár szót azért mondanék, mielőtt így belevetné magát az olvasásba. A tértorzító elektronika pontosan ahhoz a polchoz fogja szállítani, ahol a kívánt mű fellelhető. Ettől a ponttól csak akkor távo-lodjon el 15 méternél messzebb, ha vissza akar kerülni ide. Ha sikerült választania,

akkor az „Olvasóterembe!” szó fennhangon történő kimondása után, három lépéssel már ott is találja magát. Ha a „Kartotékozóba!” kifejezést mondja ki fennhangon, úgy három lépéssel itt lehet. Ugyanígy juthat az „Úrkikötőbe!”, és az „Erdőbe!” is.

Felkaptam a fejem. Erdőbe?! Éreztem, amint a karmaim növekedése véres árkokat hasít tenyerembe. Mégis megkérdeztem.

– Milyen... erdő?

– No, nem kell igazán komolyan venni a dolgot, nem egy igazi erdő. Bár méretét tekintve vetekedhet az egykori amazonasi esőerdőkkel, ám egy fontos dologban eltérnek egymástól. Ezek a fák nem a felszínen vannak. A telep mélyen a föld alatt foglal helyet, egy gigantikus barlangban. Egy igen eredetinek mondható megoldás a közkönyvtár levegőellátásának ügyében... De van, aki olvasgatás közben szeret az erdőben téblábolni.

Utolsó szavaival már mit sem törődve vetettem magam az ajtó felé. Ám hangos kiáltása ismét megállított. Ruhámat egyre szorosabbnak éreztem, és szinte *hallottam*, ahogy a szörszálak növekedésnek indulnak, szerte a testemen.

– Ne... Nem az az ajtó... Uram, jól érzi magát?

– Hmmm... melyik?... – Hangom már csak morgásra emlékeztető akusztikus szentségtörés. Ám megérti. Szerencsére. Az Ő szerencséjére. Vér! Öljl! Éhség! Csillapítsd! Vágy! *Öljjjj!*

...Egy elképzelhetetlenül hatalmas könyvtár piramidális könyvespolcai között állok. Fogalmam sincs, hogy kerültem ide. Vajon Kétféj... Él még? Vagy már... hogy úgy mondjam, elfogyasztódott?... Nem, valószínűleg nem öltem meg, hiszen akkor most nem lennék itt, a könyvek között. Bár ki tudja?

Bizonytalan lépések. Nem számolom őket, pedig a kétféjű fickó szavai alapján nem ártana. Pár másodperc alatt megtalálom a keresett művet.

Nem igazán tudtam, mit is akarok. Vajon mit segíthet az rajtam, ha megismerek néhány ósdi vérfarkas-legendát? Szabadulni úgysem fogok. Soha. A vérem hajt. Hogy mások vérét ontsam... Mit akarok itt? Hiszen az én bajomra nincs orvosság! Amíg az éjszaka más emberek között talál, ölni fogok. És a legutolsó vadászatomon én leszek a zsákmány.

Levettem a könyvespolcra még néhány kötetet, majd kimondtam a „varázsszót”: Az olvasóterembe. Aztán léptem hármat. Csak remélhettem, hogy a megérkezési ponton is nappal van „odakint”...

Egy ajtó előtt találtam magam. Egy ugyanolyan gyomorkavaró élmény volt mögöttem, mint ami a kartotékozóhoz vezetett, és egy ugyanolyan ajtó előtt álltam, mint amilyeneket eddig láttam ezen a fura bolygón. Beléptem. Semmi különleges látvány nem tárult elém. Egy kisebbfajta terem, öt asztal körben, s a székek úgy voltak az asztalok mellé elhelyezve, hogy az esetleges olvasók mindegyike arccal a kör közepe felé nézzen. Közelebb lépve vettem észre, hogy az asztalok mindegyikébe egy-egy klaviatúra volt belesüllyesztve, feltehetően a központi kartotékozóhoz kapcsolva. Kis gondolkodás után az egyik billentyűzet elé ültem. Ezzel egy időben egy apró monitor emelkedett ki hangtalanul az asztallapból. Mielőtt még a billentyűzethez érhettem volna, egy ismeretlen rendszerű intéző program kezdett futni a gépen, minden valószínűség szerint a Kartotékozó, majd az egész eltűnt a képernyőről, hogy átadja a helyét egyetlen villogó mondatnak. Egy kérdés.

– *Miben állhatok szolgálatára, Andree Newolfman?*

Elkomorultam. Bemutatkoztam volna? Elkövettem volna egy ekkora ballépést, miután négy rendszerben köröznek, és legutóbb is csak a véletlen múlt, hogy nem kaptak el? Mikor az információ gyorsabban képes a galaxis egyik végéből a másikba

utazni, mint a gondolat? Igen. Azt hiszem bemutatkoztam a könyvtárosnak. Vajon mit lehet itt még elszúrni?! Lássuk!

- Keresés – pötyögtem be a gépbe.
- *Faj?*
- Ember. Föld.
- *Téma?*
- Mítoszok. Farkasemberek.

Az előbb látott intézőprogram ismét megelevenedett, és több száz címet dobott ki találatként! Nem is gondoltam volna, hogy ennyi minden született az évszázadok alatt ebben a témában! Szemezgetni kezdtem. Es akkor megtaláltam! Valami Chynewa írta, még a K. e. XVIII. században, ha jól értettem, ógörögül, és egy bizonyos Ipse Externus fordította angolra a huszadik század végén. Egy újkori átiratát pedig maga Wahro Frot fémjelzte! Ez a könyv már most felkeltette az érdeklődésemet! A címe pedig valóságos megváltásként ért: „A Lycanthropia tündöklése és bukása. Középkori gyógymódok.” Ez hihetetlen! De most hogy jutok ehhez a könyvhöz? Körülnéztem. Kitérő lelkesedéssel fogadtam, hogy valaki annakidején gondolt a magamfajta látogatókra is, és kifüggesztett a falra egy olyan használati utasítást, amit még egy négy éves kiskölyök is megértett volna. Az más kérdés persze, hogy egy olyan minnek jön ide?...

Az utasításokat követve az ajtóhoz léptem, majd fennhangon kimondtam a szerzőt és a címet. Aztán kinyitottam az ajtót, és kiléptem.

...Mintha az összes belső szerveidet kilométerekkel korábban elhagytad volna. Nagyszerű! Újra a könyvespolcok átláthatatlan labirintusában találtam magam. Rögtön meglett a keresett kötet. Ám nem igazán kötött le. Éhség! Vérszag! Ölj! Ajaj, baj van...

Valami mozdul mögöttem. Táplálék! Remélem, nem egy másik látogató vagy a kétféjű... Vadássz! Cserkéssz! Támadj! Ölj!

A polc túloldalán. Mozog. *Él*, tehát táplálék. Élő szaga van! Ugrok. Ruhám teljesen lefoszlik átalakult testemről. Már csak egy vad vagyok, csipetnyi öntudattal. Az össze-tört polc darabjai sugárirányban szóródnak szét körülöttem, ahogy átrobbanok rajta.

Megtorpannék. Döbbszennék. Menekülnék. De nem teszem. Nem vagyok elég gyors. A lény, amire épp rávetem magam, rám várt. Tudom. Érzem. Most én lettem táplálék. Ez hát a vég?... Alaktalan, amorf. Bármi, ami ehhez hasonló, annak mélyen a földi óceánok fenekén kellene lennie, és ott is csak a mítoszokban. Nincs szája. De már benne vagyok. Aztán nekicsapódom valami keménynek, és zuhanok. Fák. Zöld. És az ott, ami olyan sebesen távolodik? Az az eszméletem.

◆ Meztelenül tértem magamhoz, fák között. Elsőre fogalmam sem volt, hogy hol vagyok. Aztán beugrott. Valami plazma vagy inkább medúzaszerű szörnyeteg kapott el... vagy mi. Aztán átszakítottam egy falat, és az erdőbe... zuhantam. Felnéztem. A fák lombkoronáján keresztül épp megpillantottam azt a rést a sziklafalon, ahonnan kizuhantam. Úgy megközelítőleg 50 méteres magasságból.

Körülnéztem. Úgy tűnt, a fény ismeretlen forrásból sugárzik. Ez aztán a rejtett fényforrás! Mintha maga a levegő termelné a világító részecskéket!

Megpróbáltam kitalálni, mi történt. Az biztos, hogy bár a keresett könyvet megtaláltam, de máris elkezdtem átalakulni, tehát azon a ponton éjszakának kellett lennie. Aztán ott volt az a lény... ami minden valószínűség szerint mindössze egy hologram volt, különben... de várjunk csak, hiszen éreztem a *szagát*! Akkor hogy lehet, hogy átzuhantam rajta? Ráadásul még egy tisztességes lyukat is sikerült ütnöm a falon, amin keresztül ide zuhantam... Tehát az erdő közel volt a keresett könyvhöz. Nagysze-

rú! De úgy tűnik, nagyon beverhettem a fejem a zuhanásban, mert átaludtam az egész éjszakát... tekintve, hogy megint ember vagyok. Meg kell keresnem a könyvet!

Magam körül nem találtam. Egy jó félórás keresés után rájöttem, hogy valószínűleg ott esett ki a kezemből, ahol elkezdtem átalakulni. Nosza, gyerünk vissza! Kimondtam a könyv címét, majd léptem hármat. Aztán másik hármat. Semmi! Újra próbálkoztam; ugyanaz! Aztán a „Kartotékozóba!” varázsszóval próbálkoztam. Csak az avart tapostam tömörebbre. Ez nem lehet! Hogy-hogy nem működik ez a francos térortizítás?!

Semmi baj, semmi baj. Próbáltam nyugtatgatni magam. Nyilván az erdő közepére senki nem szokott besétálni, csak mondjuk az ajtó környékén. Ott nyilván padok is vannak, meg azok a nyavalyás asztalkák is... Ha meg valaki 15 méternél messzebbre akar sétálni, automatikusan a kartotékozóban találja magát! Óriási! Itt vagyok egy jól eldugott dzsungel közepén!

Ovatosan felkapaszkodtam egy nagyobb fára, megpróbálva eldönteni, merre lehet a kijárat. Nem láttam az erdő végét. Semerre. Óriási! Felnéztem. 15-20 méter. Semmi-ség. Farkasemberformában lazán felugrom a lyukig. Csak megvárom, míg a felszínen éjszaka lesz, aztán felugrok. Csupán néhány óra kérdése. Mi az nekem...

De az éjszaka nem jött el. A fény folyamatos maradt, de nem is számítottam másra. Ám ahogy az idő telt, éreztem, valaminek már történnie kellett volna! Már át kellett volna alakulnom! *Ennyire* nem veszíthettem el az időérzékemet!

Megéheztem. Ám még mielőtt örömmel fogadhattam volna újbóli átalakulásomat, gyomrom megkordult. Éhségem teljesen normális. Egyszeriben felfogtam, hogy már napok óta nem ettem. Az előző bolygóról történő menekülésem óta...

Kész. Megértettem. Az a *Valami* tette. Hogy hogyan, azt nem értettem, de talán ez nem is számít. A lényeg, hogy valamilyen módon kiölte belőlem a vérfarkast, felzabálta, aztán kiöklendezte, ami maradt belőle. Engem. És talán... A testem ugyanolyan lassan alakult vissza emberré, mint normális esetben, így üthettem át a falat, és így éltem túl az 50 méteres zuhanást...

Nincs mit tenni, meg kell keresnem egy ajtót, amin keresztül kijuthatok ebből az átkozott dzsungelből. Ha szerencsém van, néhány nap alatt sikerülhet...

◆ Nem volt szerencsém. Kb. másfél évig bolyongtam az Erdőben, néha az ágak vágta véres csíkokat bőrömbe, néha én zabáltam őket. Talpam megkérgesedett, érzéketlenné vált. Arcom teljességgel eltűnt a szörtengerben, hogy néha ébredés után azt hittem, ismét farkas vagyok. De végül sikerült. A sziklafalba vágott faajtó előtt álltam. Beléptem az ajtón: majd sírva fakadtam az ismerős könyvespolcok láttán. Futásnak indultam, magamban számolva a lépteket. 5... 10... 13... 14... 15... 20... 30... Megálltam. Talán rosszul emlékszem? Dühöm adott új erőt az üvöltéshez.

– A Kartotékozóba! – három lépés, semmi. – Olvasóterembe... Úrkikötőbe...

Térdre rogytam. Vajon miért feledkezett meg rólam a világ?... Miért felejtett el a Kartotékozó rendszer? Talán... mikor átestem a falon, hirtelen olyan helyen bukkantam fel, ahová számítógép nem lát... Ebből ő csak annyit érzékelt, hogy hirtelen eltűntem, és az intelligens szoftver egyszerűen törölt a rendszerből, mint műszaki hibát?

„És az úrhajóm?!“ – Söhajtottam. – „Vajon merre van az Úrkikötő?...“

Kibernauta. Nem tudhatod. Senki nem tudhatja, mit is jelent ez a szó. Jó lenne azt mondani, megtudhatod, elmondhatod. De sajnos, ez nem lehetséges. A K.u. 2027-es galaktikus vírusfertőzést követően a Tökéletesek rendje hatalmi szóval kezdte korlátozni a mátrix használatát, ezzel együtt az agyi interface beültetéseket. Csak különlegesen felkészített emberek kaphattak engedélyt a háló használatára, és kívülállóknak ők sem nyilatkozhattak a tapasztalatról. Tehát ha *ezt* olvasod, *te* biztosan nem vagy kibernauta. És ilyenén minőségben soha nem is tapasztalhatod meg...

Nem tudhatod, milyen érzés a saját fizikai testedet csupán nyugnek tekinteni. Csupán elektronikus parancsok segítségével tartani a kapcsolatot... teszem azt a kerin-gésséddel. Nem érted? Az ikonok rengetegében mondjuk villogni kezd egy félreeső, szándékoltan mellőzött szektorba száműzött jelecske.

A Külvilág.

Ráklikkelsz. Az ikonrengeteg eltűnik, s egy sokkal szerényebb készlet bukkan fel. Itt is villog az egyik „ablak”.

A Tested.

Ezen belül intézhetsz *mindent*. Ha a testedet életben tartó automatika úgy határoz, szükséged van valamire, jelez neked, s te irányíthatod rég elhagyott porhüvelyed élet-funkcióinak ellátását. Éhség – Táplálékadagolás. Szomjúság – Folyadékbevitel. Ürítés. Izommozgatás. Tisztán tartás. Mindaz, ami a közönséges emberek számára az egész életet jelenti.

Így vagyunk ezzel. Minden kibernauta. *Azt* a bizonyos ikont félretesszük, hogy véletlenül ne kerülhessen a szemünk elé. Csak ha a *test* akar valamit. Életünk 100%-át a mátrixban töltjük. Ez az igazi otthonunk, függetlenül attól, hogy a fizikai világban hol foglalunk helyet. Mindaz teljességgel mellékes. Mi idekint élünk! Az információ-áramlás a valódi vérkeringésünk. Egy kibernauta lehetőségei végtelenszer nagyobbak, egy, a tér három dimenziójába zárt emberénél, vagy akár a 2000 évvel ezelőtt élt, ún. „pók”-énál, aki még csak a Föld bolygót ismerhette, ebből kifolyólag nem érezhette a galaktikus méretű mátrixot, és annak tökéletességét. Amíg a „háló” bolygó méretű, nincs is semmi baj. Mivel az elektromosság, a fényhez hasonlóan, mily’ meglepő, fénysebességgel halad, így az elektromos impulzusok, az információ is. Gyakorlatilag időkiesés nélkül lehet bolyongani a mátrixban. Ám a kirajzás felvetett egy problémát. Merthogy két szomszédos naprendszer közt ugyanez a módszer még a legoptimálisabb esetben is több éves késedelmet jelentene, ami, lássuk be, a mátrix tökéletességét figyelembe véve, nem megfelelő.

Ám az emberi elme nem ismer határokat. A kirajzást is egy legendás férfi tette lehetővé, bizonyos Wahro Frot, a sokat vitatott Féregjárat-elméletével. Két űrbéli koordináta tértorzítással való összekötése... vagy valami ilyesmi. Azt mondtam, sokat vitatott, ám a lényeg az volt, hogy igazán senki nem értette. Azonban a dolog működött, és az emberiség „kirajzott”. Ugyanez az ember volt az, aki megalkotta a mátrixot, ahogy ma ismerjük. Egy-egy féregjárat meglehetősen rövid ideig képes csak stabil maradni, ám a hiperúrutazáshoz ez is elegendő. Csakhogy Wahro Frot nem pihent, továbbfejlesztette elméletét, és megalkotott egy érzékelhetetlen méretű, stabil, állandó féregjárat-hálót, mely a lakott bolygókat köti össze. Ez az új háló fizikai testek közlekedtetésére tökéletesen alkalmatlannak bizonyult, ám a rádióhullámok rajtuk keresztül

megtalálták az utat a hipertéren át. És a Galaktikus Mátrix megszületett.

Wahro Frot... hát igen. Sokak szerint nem is egy létező személyt takart a neve, hanem a hajdan volt úttörők bátorsága olvadt mostanra egy hősie legendává... Wahro Frot, a hipertérelmélet szülőatyja. Wahro Frot, a Galaktikus Mátrix létrehozója. Wahro Frot, az Intergalaktikus Közkönyvtár megalkotója. Valóban kétséges, hogy mindezt ugyanaz az ember érte volna el, hiszen a fentebb említett események között, a legoptimálisabb becslések szerint is minimum 300 év telt el. Bár az is elég érdekesnek tűnik, hogy ezen, a múlt ködébe vesző történések közül csak egy dolognak ismert a pontos dátuma, és ez a Kirajzás. Ennek is csak azért, mert a Galaktika embere onnan számítja az Ágit. Pontosabban az Á. G. I.-t... Általános Galaktikus Időszámítás. Nem hiszem el, hogy aki ezt a nevet adta annak idején az új időszámításnak, az titokban nem röhögött jót a Néven...

Ám furcsamód, e néhány kezdeti bizonytalanságtól eltekintve, az Ember memóriája nagyon pontosan működik! Első Galaktikus Háború, Második Galaktikus Háború, Harmadik Galaktikus Háború... Néha úgy tűnik, az ember kivitte a háborúkat a kozmoszba. Már nem elég a Világháború, abból is kettő...

Most, hogy jobban belegondolok, az egyetlen komoly bizonytalansági tényező a történelemben a Közkönyvtár! Hiszen bármilyen mélyen is mászunk bele a múlt fájljaiba, a könyvtár alapításának időpontja bizonytalan! „Talán K. u. 333-ban... 300-ban... 200-ban... Mintha nem is lenne fontos! Vagy mintha azt akarnánk elhíttetni magunkkal, hogy nem fontos... Miről is beszéltem?...

...Unatkozom. És ha unatkozom, meglátogatok néhány Galériát. Tulajdonképpen azt hiszem, már az összes földi Galériát végiggyöngyörködtem, és jó néhány idegen civilizáció művészetét is ismerem. Bár azt is el kell ismernem, a Walerek művei sokkoló hatással voltak rám. Emlékszem, mikor először pillantottam meg a 3D-s, mind a hat érzékre ható, „A Halál és az Anatómia”-sorozatot, rögtön villogni kezdett a Külvilág-ikon, szemtelenül elvonva figyelmemet a műalkotásokról. Mint kiderült, a biológiai testem összehányta magát... Ujabb kihívás a takarító automatikának.

Végigszáguldok a mátrixon. Pók a hálón. Van valami bájos abban, hogy az óidők földi „adatokrobotái” magukat póknak, a mátrixot pedig hálónak nevezték... Ebből kiindulva az adatok lehettek a legyecskék.

Néhány gyorsuló és lassuló szakasz után, mikor már javában az ismert galaxis túlfelén járok, úgy döntök, mégsem galériázok. Imádom a rejtélyeket! Valami nem stimmel a Közkönyvtár körül! Erzem, hogy itt van a tudatom határán, de valami mindig kiragadja a „látóhatár”-ból! És mi a rejtély, ha nem ez? Mint anno, a Földön. „Ki ölte meg Kennedy-t?” „Ki ölte meg Lola Palmert?” Egyszerűen *muszáj* körülszaglásznom azon az irreális bolygón!

...Itt is vagyok. Igen, a nyilvános portál. Mintha csak egy olvasó lennék... hmm-hmm. Földi kultúra... Történelem... Eddig megvolnánk. Kirajzás... Igen. Most kössük össze a Közkönyvtár és a Történelem fogalmakat... Ha minden igaz, egy könyvcím lesz a megoldás, vagy jó esetben egy dátum. Meg is van. Lássuk...

...*Hogy micsoda???! De... De hiszen ez lehetetlen...*

A feszültségtől legszívesebben ökolbe szoritánám az ujjaimat! Testemen, ha lenne, izzadság folyna végig! És ebben a feszült pillanatban ismét jelez a külvilág-ikon! Ingerülten koppintok rá. Am a várakozással ellentétben, nem a Test-ikon a ludas. Nem a vizelethétként jött rám a nagy ijedelemre!

A mozgásérzékelő. Három ember jutott be a lakásomba! És az ajtó riasztója nem jelzett! Hanglokátort... Kettőnek közülük erősen ver a szíve, ám a harmadik halálosan

nyugodt. Ez egy profi! Két tanonccal... Kamerát! Igen, hárman vannak. És mind a háromnál fegyver van! Automatikus önvédelmi rendszert aktiválni! De mit is beszéllek, az önvédelmi rendszer elméletileg mindig aktív!...

Kikapcsolták. Halott vagyok. Vajon mit tudtam meg, ami miatt meg akarnak ölni? Talán a Közkönyvtár?... *Máris?!*

Beindítottam az Utolsó Utáni Esély-programot. Ez egyfajta lenyomatot vesz az agyamról, teljes személyiségemet digitalizálja. Lehetséges, hogy a másolatnak lesz öntudata, mindenesetre csak egy halvány emlék lesz, mit magam után hagyok. Most, évtizedek óta először kikapcsolódom, és a fizikai világban próbálom megvédeni magam. Ha jól emlékszem, volt valahol egy pisztolyom... Mindenesetre, ha sikerül, ezt a fájl-csomagot újra megkeresem, és törlöm. Ha nem sikerül túlélnem, akkor legalább hadd tudja meg a Világ a nagy titkot! A Köz...

...333 A Szövegfájl hiányos 333...

8888__ERROR!__8888

АНОНИМУС ЧИТЕНА

SZÁMÚZETÉS

Hát itt vannak újra. Megtaláltak, semmi kétség. A Rend szinte már az ajtómon kopogtat. Mert bár pontosan még nem tudják, hol vagyok, ám már a bolygómon vannak. S nem véletlenül mondhatom, hogy „bolygómon”, hiszen ezen a félreeső kis plánetán talán, ha fél tucat település van, így velem együtt sem érik el a „százezer fős lakossal rendelkező, lakott bolygó”-titlust... Ha valami furcsa katasztrófa folytán kipusztulna a bolygó lakossága, tán évszázadokig fel sem tűnne senkinek...

Tehát mi mást akarhatna itt a Rend, mint engem? Márpedig itt van, ehhez nem fér kétség, magam láttam a rendfenntartó Gorzanow Ház három korvettjét, és az átkos Kwerees Ház egy siklóját... felismerem ezt a típust, hiszen egykor magam is ezzel repültem... Roob voltam a gyűlölt Folyam Hajósai közt. Erre a sárgolyóra is a delta-7-essel érkeztem, ám megérkezésem óta, azaz lassan húsz éve, nem indítottam be újra, nehogy rám találjanak. A nyilvános jeladót kiiktattam, ám tudomásom volt egy rejtett poloskáról is, hiszen olyan információk is a birtokomban voltak, melyekről *senki* nem tudhatott volna a Rensah fokozat elérése előtt... így tudtam arról, hogy a Rend még saját magát is figyeli. Kiiktattam hát azt is. Két évtizedig biztonságban voltam, de most... értem jöttek, tudom!

Első gondolatom a mielőbbi menekülés volt. Talán, ha magamhoz rendelem a siklómat, még elég gyorsan cselekedve meg tudok lépni a kopók elől! Kivéve persze, ha ők nem reagálnak túl gyorsan, és nem csapnak le rám még mielőtt becsusszanhatnék egy féregjáratba... Talán mégis az a legjobb, ha nyugodtan várok.

Egyébként nem véletlen, hogy utánam jöttek. Szükségük van a képességeimre; nem hagyhatják, hogy titkos tudásuk legapróbb morzsája is elveszzen a számukra... Azt meg még kevésbé, hogy kiszivárogiának bűnös titkaik. És maga a tény, hogy húszéves kutatómunka eredményeként akadtak csak a nyomomra, számukra bizonyíthatja, jól döntöttek, mikor keresni kezdtek.

Ismertem őket, ismertem a módszereiket. A *módszereinket*. A Folyam hatalmát használták a felkutatásomra, és én is ezt használtam ellenük. Zavaró mentális nyomokat hagytam magam után, remélve, hogy sikerül teljesen eltűnnöm előlük. Egészen

eddig úgy tűnt, sikerrel jártam. Ám tévedtem. Kudarcot vallottam.

Itt ülök szobám félhomályában, alattam megnyikordul a fából faragott hintaszék. A nyitott ablakon a dzsungel eleven hangjaival, rikoltásaival, neszeivel együtt hűvös, párás levegő hömpölyög be, fázósan igazgatom a lábaimra terített finom mintázatú takarót. Az egyik helybéli asszony szötte nekem, a valahányadik születésnapomra. Az itteniek afféle öreg bölcsként tekintenek rám, ezért halmoznak el mindenféle ajándékokkal. Szó mi szó, öreg vagyok. Ám ami rosszabb, annak is érzem magam. Ha annakidején nem hagyom ott a Rendet, ha nem választom az önkéntes száműzetést, mostanra Rensah, de nem kizárt, hogy akár Sahu is lehetnék, a Folyami Hajósok Navigátora! Legjobb tudomásom szerint, a képességeim megvannak hozzá... és egykori rendtársaim szerint is nyilván, hisz húsz évükbe telt, de végül megtaláltak!

Ekkor történt. Gerincem megrándult, ahogy egy idegen tudat feszült a tudatomat védő falnak. Valaki megtalált! Most próbál pontosabb információkhoz jutni azáltal, hogy bejut az elmémbe! Ki hitte volna, hogy egyszer valóban sor kerülhet erre... Szerencsére volt elég időm, hogy felkészüljek az efféle próbálkozásra! És valljuk be, még mindig előnyben vagyok Velük szemben. Hiszen gátolja őket az a nagy etikai kódeximádatuk, mely szerint *bármilyen* eszköz bevezethető a cél érdekében – az erőszakon kívül. Ehhez mérten, nem is igen képesek a harcra a mi Hajósaink, legalábbis megfelelő képzés nélkül. Tradicionális fegyvereik, a széles pengéjű Skarod, és a némileg karcosabb Skahonn, az Ő esetükben valóban csak díszek. A Folyamuk pedig nagyon széles, nagyon sekély és tükörsima; a legkisebb hullámokat is mellőzi. Hiába nagy és erős, a harcra képtelen.

Én viszont sikerrel korbácsoltam a Folyamom viharosra, és jó adag meglepetéssel készültem az esetleges találkára. Nem szívesen bár, de eltökéltem, hogy nem megyek vissza!

Lehunytam szemeimet, majd miközben odakinn az erdőben felrikoltott egy hilon-madár, én mély lélegzetet vettem, és megnyitottam elmém legkülső burkát a szkennel előtt. Gondoskodtam róla, hogy a kutakodó úgy érzékelje ezt, mintha sikeresen bejutott volna.

A külső mentális „fogadósobamban” voltam. Egy pillanatnyi koncentráció segítségével elértem, hogy minden úgy nézzen ki, mint az a valóság, ahol fizikai testem tartózkodott. Szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy tökéletesen sikerült; még a hintaszék is megnyikordult alattam, ahogy felálltam. Odaléptem a könyvespolchoz, majd kézbe vettem egy kötetet, és belelapoztam. A következő pillanatban materializálódott egy szellemi entitás. Az oldalán függő egykezes kard, a Skachin segítségével megállapítottam, hogy még a vártnál is könnyebb dolgom lesz, hisz „látogatóm” mindössze egy Tueeth fokozatú hajós. Nyilván nem gondolta volna, hogy bárminemű ellenállásba ütközhet... •

• Néhány szót kell ejtenem az elme felépítéséről, csak érintőlegesen persze. Egy átlagos elmébe való behatolás esetén a „fogadósoba” maga az alany agyközpontja, s mint ilyen, rögvest képet ad az alany szellemi aktivitásáról. Tehát egy tanulatlan fickó „fogadósobája” meglehetősen sivár, tulajdonképpen közvetlen utat biztosít a mélyebb gondolatok felé. Viszont egyszerűségében rejlik erőssége, merthogy egy ilyen elmét hihetetlenül nehéz befolyásolni, az idegpályák csekély volta miatt. Persze, nem azt jelenti ez, hogy *nem lehet*, csupán csak annyit, hogy tovább tart. Egy tanultabb figura már sokkal nagyobb veszélyben van. A „behatolási pont” kidolgozottabb, élénk fantázia esetén akár díszesebb is lehet, és van egyfajta ellenálló képessége a behatolás ellen. Viszont tanultsága révén az idegpályák száma akár többszöröse is lehet a tanulatlanabb alany által birtokoltnál, ennél fogva mondhatni, tárt kapukkal várja a behatolót.

Külön fejezetet igényelnek azok, akik valamilyen kondicionálásban részesültek. Ide értem természetesen a Folyam hajósait is... Nos, nekik... nekünk különleges védelmünk van. Képesek vagyunk tudásunkat, ha-

Az „entitás” bizonytalanul nézett szét. Nyilván nem számított rá, hogy ott talál a behatolási ponton. Ez is volt a célom, hogy meglepődjön, és felkészületlen legyen. Gondolom, azok után, hogy nem ütközött akadályba, arra számított, hogy nem fog velem „találkozni”. Még nem tudott róla, de a mentálfonalán keresztül elindítottam egy Pszeudó fonalat, mely egyrészt blokkolja az eredeti felhasználó képességeit, anélkül, hogy ő ezt észrevenné, másrészt észrevétlen behatolást garantál a mentálfonál használójának pajzsai mögé.

– Üdvözöllek. Már vártam rád. Azt hiszem, rengeteg mindenről kell beszélnünk.

Látogatóm tekintete megkeményedett. Hatalma teljes tudatában próbált nekifejleszteni akaraterőnek. Egy pillanattal később döbbenet, csipetnyi pánikkal a szemében hőkölt vissza.

Hát persze, szembe találta magát a pajzsommal!

– De... Hogyan lehetséges ez?! Hiszen bejutottam! A hatalmamban kellene lenned!

– „Több dolog van földön s égen...” Mint már említettem, beszélnünk kell. És ez nem kérés volt...

Eközben rákukkantottam a pszeudóra. Tökéletes munkát végzett; elvágta a Tueeth kapcsolatát az anyagi testétől, anélkül, hogy ő ezt észrevette volna. Ilyesmire egyszerűen nem lehetett felkészülve, mivelhogy az agresszív viselkedés a Rendben belül nem hogy nem volt engedélyezve, de egyszerűen nem is létezik! A Tueeth halott volt, bár erről még nem is értesült. Mostantól a visszatalálásának az esélye egyenlő a zéróval. Ha megfelelő ideig szóval tartom, már elindulni sem lesz ereje...

– És mégis, miről kellene beszélnünk?

És elmondtam neki. Minden titkot, mindent, amit megtudtam, mindent, amit én fejlesztettem ki, és mindent, ami miatt elmenekültem, és önkéntes száműzetésbe vonultam. Nem mondhatnám, hogy nem szörnyedt el... De mindegy volt. Tudtam, ha ezzel a tudással visszajutna a Rend kebelére, úgysem tehetne ellenük semmit, még ha akarna se. Kondicionálás, emberek, kondicionálás... A legjobb esetben is meggyőznék arról, hogy minden úgy van jól, ahogy van.

Mindeközben a Tueeth teste felült, és körülnéztem. A „Tökéletesek Rendje”, mi?... A bolygó egy előttem teljesen ismeretlen pontján voltam. Nem ismertem fel a várost, ahol a Rend küldöttei leszálltak, ebből arra a következtetésre jutottam, hogy minimum a túlsó féltekén lehetnek. Minden bizonnyal élvezték azt a felhajtást, amit a város lakói körülöttük csaptak...

Terry Kwerees a városon kívül landolt, a rendfenntartói korvettekkel együtt. Igen, már tudtam a nevét. Mint ahogy összes emlékét, örömét, bánatát, legbelső titkát is. Jobban ismertem már őt, mint ő saját magát.

Egyébként nincs abban semmi rendkívüli, hogy a hajók a városon kívül ereszkedtek le; mert nem hogy a városban, de az egész bolygón nem volt egyetlen úrkikötő sem. A város lakossága, apraja-nagyja kitódult a sosem látott látványosság hírére, nevezetesen, hogy idegenek érkeznek az űrből. A polgármester üdvözlőbeszédre készült, a fogadóbizottság zavartan toporgott a Rend képviselői előtt.

---

talmunkat a behatolás ellen feszíteni, és imígyen megakadályozni azt. Természetesen csak akkor, ha fel tudunk készülni a támadásra. Ha erre nincs mód, akkor „csupán” akaraterőnk vagyunk képesek a behatolással szembe állítani... Bár szerénytelenség nélkül állíthatom, ez sem csekély védelmi eszköz.

Még valami. Ha egy hajós fel tud készülni a védekezésre, úgy a „pajzs” már a „fogadósobába” sem enged be a behatolni kívánót. Ha csupán az akaraterőjével védekezhet, úgy a párbaj ott fog lezajlani a két fél közt. Ha viszont a „célszemély” el van foglalva valami mással, akár az is előfordulhat, hogy jó darabig észre sem veszi a behatolást.

Terry mindezt kihagyta, a siklóban maradt. Úgy vélte, a fölösleges formaságokra nem fecsérli az időt, helyette inkább megpróbálja meghatározni a pontos tartózkodási helyét az úgynevezett „lázadó szökevény”-nek. Egy pillanatig csodálkoztam azon, hogy a szerencsétlen naivnak fogalma sem volt arról, pontosan kit is keres. Tudta, hogy a Kwerees Ház tagja voltam egykoron, de a képességeimet illetően hihetetlenül alulinformált volt. Aztán csak legyintettem...

Terry általam irányított teste kilépett a szabadba. Az ünnepélynek már vége volt, ám még mindig rengetegen bámészkodtak a hajók körül. Határozott léptekkel indultam a parancsnoki gép felé.

– Nem értem... egyszerűen nem értem. *Tudom*, hogy amit mondasz, az nem lehet igaz, de valahogy... tudom, hogy nem hazudsz. Valóban... ez lenne az igazság? A Rend valóban ilyen fertőzött?

Megálltam. Egy pillanatra összemósódott elmémben a két tudat és a két helyszín. Olybá hatott, mintha Terry fülein keresztül jutottak volna el hozzám... Terry szavai. Egy csöppet tudathasadásos hangulata volt a dolognak, de mentségemre szolgáljon, hogy még sosem vettem át az uralmat egy másik „hajós” teste fölött úgy, hogy közben a foglyul ejtett öntudatával társalgok.

– Valóban. De ne ess kétségbe, maga a Rend nem Gonosz. A szándék nemes. Még az eszközök is, nagyrészt legalábbis, megfelelőek. Ám ha vette volna valaki a fáradságot annakidején, hogy végiggondolja, minek mi lesz a következménye, hát ezt az egészet előre láthatta volna...

– Mit?! Hogy a Kwerees Ház a Tökéletesek Rendjének árulójává válik?! Na ne röhögtesse!!

– Úgy látom, nem értettél meg. A Folyam Hajósai nem árulták el a Rendet. Inkább úgy fogalmaznék, hogy megszüntette. Gyakorlatilag névlegessé tette a házakat, meg a különálló politikai csoportosulásokat. A lehetőség adva volt, hiszen, valljuk be, intellektus terén magasan a többi Ház fölött állnak, szellemi képességeik a galaxis legintelligensebb egyedeivé teszik őket. Csak gondoldj bele, egy hatalmi szervezet olyan csoportosulása, akik tisztában vannak vele, hogy ők a legokosabbak, és amit ők akarnak, az mindenkinek jó kell, hogy legyen... Egyszerűen fogták hát magukat, és a Ház Rensah-jai egyszerűen az irányításuk alá vonták a többi Ház Sahu-ját. Majdnem úgy, ahogy én tettem veled...

– ...Meghalok, ugye?...

– Valljuk be... igen. Nem tehettem mást. Ha visszaengedlek, abból senkinek semmi haszna nem származna. Lehetsz Te akármennyire felháborodott, egy kiadós kondicionálás után nevetve vezetnéd vissza erre a bolygóra a Rendet, meggyőződve arról, hogy az Ő módszerük a legteljesebb mértékben helytálló, és Én vagyok az, aki tévúton járok...

– Ez a kondicionálás... Azt akarod mondani, hogy a Ház a saját tagjait is befolyásolja?! De hát... hogyan?... Ki?... És...

– Nem tudom pontosan, hogyan kezdődött. Csak azt tudom elmondani, ahogy most állnak a dolgok. A kondicionálás segítségével tökéletesen meg lehet határozni az alany gondolkozásmódját. Persze, ezt nem lehet egyik napról a másikra elvégezni, túlságosan nagy lehetne a viselkedésbeli változás, ami akár mentális összeférhetlenséget is okozhatna, melynek következtében az alany rövid időn belül agyvérzést kapna, vagy akár meg is halhatna. Ezt elkerülendő, a befolyásolás fokozatokra épül. Minden egyes rang egy bizonyos mértékű kondicionálást hoz magával. Tehát, ha eléred a következő fokozatot, megkapod a következő mentális operáció-csomagodat is. Ezért

van az, hogy például egy Kabaib nem tudhat mindent, amit egy Roob tud, és ugyanígy egy Roob tudásanyaga lényegesen csekélyebb, mint egy Rensah-fokozatúé...

– Arról beszélsz, fokozatok...? De hát... akkor miért félsz attól, hogy megváltoztatják gondolkodásmódom, és a nyomodra vezetem őket? Hiszen most mondtad, az ilyen drasztikus beavatkozás halálos lehet... azaz...

– Igen. Megkockáztatnák. De ezzel már nem kell foglalkoznod. A tudatod elhalványul... a tested fölött többé nincs hatalmad... Aludj.

Szinte azonnal meghalt. Ha testét nem irányítottam volna, ez mindenki számára nyilvánvalóvá válik.

Fogadósobám könyvespolcáról újabb kötetet emeltem le, és látogatóm mentális lenyomatát, azaz entitását, szépen összehajtogatva a könyv lapjai közé helyeztem. Talán egyszer még új életre kelhet... •

Nem várhattam tovább, el kellett döntenem, mit tegyek. Meneküljek? Vagy forduljak szembe Velük? Azt hiszem, a meneküléshez már túl öreg vagyok... Viszont nem is harcolhatok egy egész galaxist irányító szervezet ellen. Félre kell hát vezetnem őket. Ha csak egy kicsit jobban belegondoltam volna, rájöhettem volna, mennyire kiszámítható vagyok.

Kihallgatás. Pontosabban megbeszélés a rendfenntartó alakulat vezetője és a Folyam hajósainak képviselője közt. A Pszeudó jól végezte a dolgát, gond nélkül jutottam fel a parancsnoki korvetre, miközben Terry mentáltestével kommunikáltam. Ezt szerettem ebben a fodorban, elég volt néhány instrukcióval ellátnom az alacsony fejlettségű mentállényt, és az egyszerűbb feladatokat gond nélkül teljesítette. Kezdehetjük.

– Sikeresen átvizsgálta a bolygót, Terry hajós? ••

Terry eddigi szokásait követve, enyhe leereszkedéssel a hangomban, válaszoltam.

– Igen, Tueeth, sikeresen... szkeneltem. A keresett személy mentális nyomait nem találtam meg, viszont a helybeliek emlékképei közt kutatva megtaláltam a nyomát. Most már tudom, hol van.

A Tueeth várakozóan nézett rám, ám úgy döntöttem, egyelőre kiapad a tudás kútja. Ismertem már a férfit, mint saját ismerőst, tudtam, nem mer ellenkezni a Kwerees ház egy tagjával. Jól tippeltem; néhány másodpercig csendben várt, ám nem sokáig bírt megálljt parancsolni kíváncsiságának.

– Tehát? Most... hogyan tovább?

Felálltam. Egy szívdobbanásnyi késedelemmel a Tueeth is felállt.

• A klónozás csodálatos dolog. Egyike azon csodálatos dolgoknak, mely mit sem érne a Kwerees Ház tudománya nélkül... s mit az említett Ház alaposan ki is használ. Mert mi is történik a klón megalkotása során? Az alanyból nyert szerves minta segítségével egy új, élő, az eredetivel mindenben megegyező egyedet kapunk. Mármost biológiailag, és itt van a kutya elásva, merthogy mentálisan egész más a helyzet. Az új egyed elméje ugyanis teljességgel üres, még a legalapvetőbb emlékek, viselkedési normák sem szerepelnek a memóriában. Gyakorlatilag a motorikus ingereken kívül semmi nem jut el a tudatig, mivelhogy olyan, mint tudat... nem is igazán létezik. Mondhatni, az új agy barázdáltsága egy asztallapéval vetekszik. És itt jönnek a képbe a Folyam Hajósai. Kifejlesztettek ugyanis egy olyan mentális operációt, melynek segítségével egyfajta lenyomatot, egy tökéletes másolatot képesek készíteni az alany elméjéről. Ennek az eljárásnak aztán rengeteg felhasználási lehetősége van. Például egy adott személy viselkedési normáinak tökéletes kiszámítása, vagy egy vadonatúj klón elméjének megtöltése. Ezt a módszert fejlesztettem tovább, s ötvöztem a mentálfonál-manipulációkkal. Ennek köszönhetően Terry egyszer még új életre kelhet.

••Ez a megszólítás egyáltalán nem volt sértő, hiszen, mint köztudott, a Kwerees ház tagjai magukat a Folyam Hajósainak nevezik, ebből eredően a „hajós” megszólítás egyenértékű lehet a más kultúrkörökben elterjedt „mester”, avagy „magiszter” megszólítással. Ugyanígy, a „Navigátor” kifejezés a Ház irányítójára utal, a Sahu-ra, mint aki kormányozza a Ház hajóját.

– Készülődhet a Startra. A cél pontos koordinátáit az űrben fogom megadni. Nem lesz hosszú vadászat, annyit mondhatok.

Az ajtó felé indultam. Már majdnem kiléptem a szisszenve feltáruuló nyíláson, mikor utolért a Tueeth hangja.

– Egy szóra... hajós. Biztos benne, hogy...

Megfordultam, és a szeme közé néztem, erre elhallgatott, majd fejet hajtott. Nem tudom, mit akart mondani, s bár könnyedén kiolvashattam volna elméjéből, nem tettem. Bármilyen mentális operáció nyomot hagy maga után, s lehet az elkövető bármilyen ügyes, lehet, hogy egy nála még ügyesebb nyomfejtővel kerül szembe, és kiderülhet a turpisság. Márpedig, ha be akarom csapni a Rendet, nagyon elővigyázatosnak kell lennem.

– Készülődünk a Startra. Köszönöm.

Csak ennyit mondott. Egyfajta tiszteletlenségről tett tanúbizonyságot azzal, hogy nem a „hajós” títullal zárta mondatát, nyilván így hozta tudomásomra elégedetlenségét. Nem tudtam kárhoztatni érte, egy ilyen arrogáns fickót, mint amilyen ez a Terry volt, nem könnyű kedvelni.

– Helyes. – Azzal otthagytam.

„Tökéletes, eszébe sem jutott, hogy valami gond is lehet” – gondoltam magamban.

Teljes mértékben megbízott ebben a Terry fickóban, holott a rangja mindkettjüknek Tueeth. És mindez miért? Az átkos Kwerees Ház! •

Néhány perccel később már a delta 7-es fedélzetén ültem. Szinte a megegyezésig hasonlított a saját siklómrá, ami immár két évtizede ázott a dzsungel mélyén. Furcsa érzés volt ismét a látható irányító szerkezetek nélküli pilótafülkében ülni, és a felszálláshoz készülődni; volt a dologban valami nosztalgikus. Ám valami zavart. A tudatküszöböm határán volt, de mégsem tudtam előhívni, egészen a felszállás pillanatáig. Akkor aztán az eszembe jutott, s mondhatom, nem lettem tőle nyugodtabb. Ám végül

-
- Ez volt a legnagyobb titok. Az egyetlen univerzum-méretű fodor a Folyamon. Akkora, hogy ha nem vagy elég messze tőle, magát a fodrot nézed sima felületű Folyamnak! A Galaxis Ritmusa! Mindössze négyen ismerik a végtelen univerzumban ezt a mentális operációt; a Kwerees Ház három Rensah-ja és a Sahu, a Navigátor, de egyedül ő képes használni is ezt. Ez volt az oka annak, hogy soha, senkinek eszébe nem jutott kételkedni a Rendben. Persze, elzárt esetek előfordulhattak, de ez semmit nem számított az univerzum méretei mellett. A Navigátor képes volt befolyásolni az egész Galaxis hangulatát, véleményét *bármivel* (!) kapcsolatban. Az erő, melyet ebbe a fodorba fektet, szintén változtatható, de amennyire én tudom, valamilyen szinten folyamatos a használata. Tehát kimondhatjuk, hogy az univerzum... nem önmaga. Tán több ezer éve...

Hogy ez konkrétan hogyan működik? Az alapszintű befolyásolás tehát állandó. Akinek semmi baja a Tökéletesekkel, vagy nem egy túlságosan félreeső bolygó lakója, vagy nem valamilyen genetikai mutáció áldozata, az első nekifutásra is nagyon jó véleménnyel lesz a Rendről. Ha valami konkrét ellenérzése van, vagy valamilyen, számára jogtalannak tűnő sérelem érte, akkor az alapszintű befolyásolás már nem elég, hiszen a negatív hangulat egyfajta védelemként szolgál, és ezen a „védelmen” bizony megtörik a Hullám. Más a helyzet a félreeső szektorokkal, bolygókkal. Ahol túl kicsi a népsűrűség, ott az alapszintű befolyásolás nem nyer elég mentális transzformációt, így gyakorlatilag nem is érvényesül. Mondhatjuk úgy is, hogy a Navigátor figyelme átsiklik az olyan rendszerek felett, ahol a mentális jelenlét nem eléggé jelentős. Persze, ettől az adott bolygón még lehet pozitív a hangulat...

És titok a titokban; némely egyedek genetikai térképe oly mértékben eltorzult, hogy egyszerűen védettebbek a Folyam hatásai ellen. Itt jegyezném meg, hogy a Kwerees ház nagy erővel kutatja az ilyen Házon kívüli, ún. „tutajosokat”, egyrészt kutatási célzattal, a másrészt, mint leendő veszélyforrásokat, likvidálási célzattal.

Minden megváltozik, ha valahol valami probléma van. A Navigátor, ha akarja, félelmetes erőket szabadíthat el azzal, hogy befolyásolja egy bolygó, vagy akár egy rendszer hangulatát, a végletekig is. Ez az igazi, erőszakmentes fegyver. Másra nincs is szükség.

egy legyintéssel elintéztam, mondván, ezen már semmi nem múlik.

Arról volt szó ugyanis, hogy bármennyire is átkutattam Terry elméjét, nyomát sem találtam semminek, ami arra utalna, hogy mi alapján találtak meg? Talán valaki elárulta, hogy hol vagyok? De ugyan ki?! Vagy sikeresen kibogozták szándékosan összekuszált mentális nyomaimat? De akkor miért csak egy Tueeth-fokozatút küldtek utánam?

És miért titkoltak el *mindent* Terry elől? Mi céljuk lehetett azzal, hogy a biztos kudarcba küldték? Egyszerűen képtelen voltam rájönni a megfejtésre. Persze igazából nem is törtem ezen a fejem, hiszen a tervem kész volt. Nem volt egy túl bonyolult terv, de a célnak megfelelt. Odafönn megadok egy véletlenszerű célkoordinátát, majd egy feregjáratot nyitunk, és a kijelölt rendszerbe ugrunk. Ott eltöltünk néhány napot, mondjuk úgy, „mentális felderítéssel”, majd közlöm az eredményt, miszerint a cél-személy érkezésünk előtt egy nappal állt odébb. Ekkor egy újabb ugrás következik, csak hogy Terry siklója egyenesen egy napba fog ugrani...

Gondolom, néhány napig még várni fogják, aztán elkezdik keresni... Ám megtalálni sosem fogják. Esetleg a legutolsó állomásként funkcionáló rendszerben eltöltenek némileg több időt a vizsgálódással, ez ügyben nem tudtam többet tenni, mint hogy egy meglehetősen forgalmas szektorral szolgáljak nekik...

Akárhogy is, tovább nem maradhatok. Hiszen előbb-utóbb újra eljutnak hozzám, a bolygómra. Csupán annyit tehetek, hogy minél előbb továbbállok. Ehhez viszont a Rendet kellett minél messzebb tudnom magamtól. Megpróbáltam kiszámítani, vajon mit fognak tenni azokkal az információkkal, melyeket a rendelkezésükre bocsátok, de sajnos a józanész logikáján kívül semmi más nem állt a rendelkezésemre. Tisztában voltam azzal, hogy egy magasabb beavatottsági szinten már a birtokomba jutott volna annak a Folyam-képességnek az ismerete, mely segítségével összefüggéstelen, vagy akár lényegtelen információk felhasználásával is sikeresen kiszámíthatóak egy adott egyed, vagy akár egy adott nemzet cselekedetei, mind rövid, mind hosszú távon, ám sajnálatos módon, ezen a téren még nem történt előrelépés a képzésben, mikor önkéntes száműzetésembe vonultam. Csak bizakodhattam tehát, hogy minden úgy lesz, ahogy elterveztem.

Szerencsére nem úgy történt.

Már megadtam a célkoordinátákat, és felkészültem a feregjáratba való behatolásra, mikor valami megváltozott. Hirtelen már nem is volt olyan fontos, hogy sikerüljön elmenekülnöm a Tökéletesek Rendje elől. Mintha kezdtem volna megérteni és elfogadni a módszereiket!

Mint az elején említettem, nem vagyok már mai gyerek. Rögtön tudtam, mi a helyzet. Operáció. Csak azt nem értettem, hogyan lehetséges ez. Visszatértem hát saját testembe, szükségem volt egy kis pihenőre, hogy újból tisztába jöjjek saját gondolataimmal. Fáradtan nyitottam ki a szemeimet, s sajgó izületeim is arról árulkodtak, ismét saját testemben vagyok. Körülnéztem. Minden ugyanúgy állt, és ugyanúgy nézett ki, mint mikor legutóbb lehunytam szemeimet. Talán csak a nap állt valamivel alacsonyabb pozícióban, azért lehet, hogy némileg sötétebb van.

Nem. Két férfi állt az ablakban. Ha személyesen nem ismertem volna őket, ruházatuk mintázata, a sötét köpeny és a tradicionális fegyverek így is egyértelművé tették, kik a látogatóim. A Kwerees ház Sahu-ja, a Navigátor, és az első Rensah.

Megpróbáltam felállni. Megpróbáltam védekezni. A mentális erőmet használni. Aztán... már nem is volt kedvem. A Rensah lehunyta szemei csak most világosultak meg előttem.

Legyőzött. Még mielőtt tudatosulhatott bennem, hogy megtámadták elmémet.

Legnagyobb csodálkozásomra, a Navigátor nem tűnt haragosnak. Úgy nézett rám, ahogy annak idején, még a földi időszámítás kezdetén, Jézus nézhetett megtévedt tanítványára.

– Hát itt vagy végre, William. Aggódtunk érted, de már nincs semmi baj, újra velünk vagy.

William. Nem is emlékszem, mikor szólítottak így utoljára... Ez a szó, a nevem... furcsa, kellemes emlékképeket ébreszt bennem. Gyermekkorom emlékei, mikor még semmit nem tudtam a világról... és a Rendről. Ez némileg magamhoz térít. Nem engedhetem, hogy ilyen könnyen ők győzzenek! Próbálok koncentrálni... A kellemes asszociációkat kizárni, és csak a kérdésre összpontosítani.

– Hogyan...

– Sikerült ilyen hamar a nyomodra bukkanni? A kérdésed már önmagában is téves. *Mindig is* tudtuk, hogy hol vagy. Ez a száműzetés... vagy hogy is nevezted... a saját magad által választott próba volt, semmi több! No, nem is kevesebb, de minden a *Mi* beleegyezésünkkel és a tudunkkal történt. Mindezt közösen öltöttük ki, és örömmel közölhetem, a próbán tökéletesen megfeleltél. A kondicionálásod következő fokozatára léptél, és személyedben a Kwerees Ház legújabb Rensah-ját köszöntöm!

Szédültem. Minden bizonytalanná vált körülöttem, mintha vízfalon keresztül bámulnék magam elé. Valóban ez lenne az igazság? Valóban... egy álmvilágban éltem le életemből húsz évet? Megremegtem. Ám pillanatnyi gyengeségem elég volt; a Navigátor szavai már csupasz elmémet simogatták. Utoljára még feltámadt bennem a düh, amiért ilyen rútul elbántak velem, még akkor is, ha tulajdon elmém volt a „tettes”.

◆ Szerencsére nem sikerült. Ki tudja, hol lennék ma, ha akkor legyőzőm a Navigátort?... Tán sosem derül ki az igazság, hogy valóban én döntöttem a próba illetlen kivitelezéséről... Szükségem is volt rá, mint mindenkinek, aki eléri a Rensah fokozatot. No nem, mintha olyan sok Kwerees Ház-beli jutna el a szellemi fejlettség azon fokára, hogy a Navigátor után az első legyen a Ház és a Rend hierarchiájában...

Miután visszakerültem a Rend kebelére, bocsánatot kértem Terry-től, kit sikeresen klónoztak, s az általam megőrzött mentális lenyomat segítségével jobb lett, mint új korában. Természetesen részletesen átnéztük a mintát, és nem egy helyen módosítottuk azt, hogy a Folyami Hajósoknak a lehető legtöbb haszna származzon a Tueeth visszatértéből. Nem volt benne a legkisebb rosszallás sem, nyilván megértette, minden úgy volt jó, ahogy történt. Ennek köszönhetően soron kívül megkapta a következő kondicionálás-adagját, és korosztályában elsőként léphetett Baib fokozatra.

Azt hiszem, egyszer még visszatérek arra a planétára, hol 20 évet öregedtem. Persze, ebben a testemben már nem ismernének meg, hiszen a ranggal együtt járnak a jobb életfeltételek, s nekem első kérésem volt, hogy szabadítsanak meg sajtó izületeimtől... De ez nem fontos. Csupán, valamilyen megmagyarázhatatlan okból kifolyólag hiányoznak a könyveim. És valamiért nincs kedvem elkezdeni azon gondolkodni, hogy ez vajon mit jelent?

„Ez a naplórészlet K. u. (Kirajzás Után) 2051-ben került a Közkönyvtár tulajdonába. A szerzője egy bizonyos William Kwerees, a Kwerees Ház Rensah-ja. Kérdéses a könyv eredete, mivel ismeretlen módon került a létesítménybe, és a Közkönyvtár aktuális vezetője, bizonyos Frenk-Bob, aláírásával nem hitelesítette. Továbbá tartalma miatt szükséges ellátni a 12-es biztonsági szinttel.”

Ismeretlen bejegyző

◆ Frenk-Bob becsukta a könyvet, és lassú, akkurátus mozdulattal visszahelyezte a polcra.

– Sikerült neki. – Csak ennyit mormogott a bajszai alatt. Aztán még hozzátette:

– Újabb kötettel bővült magánykönyvtáram...

АНТОНИМУС ЧИПЕВА

ULUK

Nem mondhatnám, hogy különösen izgalmas munkám van. Egész életemet könyvek közt élem, ez igaz, hát mit is várhatnék... De azért arról se feledkezzünk meg, hogy a könyvtár, amiben dolgozom, nem egy akármilyen poros, kisvárosi magazingyűjtemény, hanem maga a Közkönyvtár! Egy egész bolygót elfoglaló, elfeledett technológiával működtetett, intergalaktikus információ-gyűjtemény! Az ember azt hinné, itt azért történnek érdekes dolgok!

Na jó, nem panaszkodom, néha *valóban* történik olyasmi, amire nem lehet azt mondani, mindennapos dolog. Van az úgy, hogy a könyvtár bizonyos részeire nem szívesen mennek a takarító robotok. Vagy, hogy meglátogat egy csapat Tökéletes, és öt fővel kevesebben maradnak életben, mire távoznak... Van az úgy. De egy ilyen grandiózus helyen nagy volumenű eseményekre számítanánk *minden nap!*

...A galaxis túlsó feléből, valami ismeretlen bolygókormányzó ideküld egy névtelen kis professzorocskát, aki a Walerek irodalmát akarja tanulmányozni. A kis mitugrász meg előre jelzi az érkezését, mintha legalábbis vörös szőnyegre számítana, az úrkikötőbe érkeztekor! Aztán felsorolja azon könyvek címét, melyeket tanulmányozni óhajt, megkérve rá, hogy érkezésére szedjem össze ezeket, és biztosítsak számára egy nyugodt olvasótermet! Mintha semmi más dolgom nem lenne, mint a hozzá hasonlók kiszolgálása!

Mondjuk, nincs is. Momentán.

Nekiláttam ennek a felelősségteljes feladatnak. Először is ellenőriztem, megvan-e a kívánt művek a kartotékban? Ez amolyan rutineljárás volt, merthogy majd' egy évszázados ittlétem alatt még egyszer sem fordult elő, hogy olyan könyvet keressek, ami nincs meg... Legfeljebb az igénylő biztonsági szintje nem volt megfelelő. Mondjuk, ilyesmi is már nagyon-nagyon régen történt.

Második lépés a keresett könyvek gyakorlati fellelhetőségének megállapítása, konkrétan, hogy melyik faj, téma, minőség és végül cím és szerző kartotékjában leledzik a kicsike? Különös bolygó a közkönyvtár, a földrajzi távolságoknak semmi jelentősége, hiszen a tértorzító eljárásnak köszönhetően bárhová el lehet jutni, három lépéssel... Viszont, hogy gyakorlatilag *hová* jutunk el egy adott könyv keresése közben, az teljességgel ellenőrizhetetlen... Persze, elképzelhető, hogy valahol mélyen, a központi számítógép memóriájában megvan ez az információ is, tehát hogy mit hol találunk meg földrajzilag, ám hogy hogyan kell ezt előcsalogatni a gépből, ahhoz már régen nem ért senki...

...A harmadik lépésnél kell először fölkelni a kartotékozó székből. Megadom a számítógépnek, hogy melyik könyv lesz az első, majd kilépek az „irodából” azon az ajtón, amelyik felett kigyullad az a bizonyos zöld fény. Az ajtó mögött, ha nem kérek semmit a kartotékozótól, maga a Könyvtár van, a saját csöppnyi kis bolygókerület-hosszúságú könyvespolcaival, a lelegején kezdve. Saját tippjeim szerint, ha egyszer megőrülnék, és számítógépes fedezet nélkül indulnék el az egyik irányba, olyan 8 év múlva érkeznék meg a szoba túloldalára... Éhen nem halnék, annyi bizonyos, hiszen

étel-automaták teljes hálózata gondoskodik az „épület” egész területén a gasztronómiai élvezetek netovábbjáról... És valószínűleg az unalomtól sem kellene tartanom...

Hol is tartottam? Ja, igen. Szóval, miután megadom az első felkeresendő címet, kilépek a megjelölt ajtón. Az átlépés pillanatában... Nem, az átlépés *elhatározásának* pillanatában még mindig úgymond a polcok lelegeje látható. Ám ahogy elindítom a lábam előre, úgy érzem, fénysebességgel távolodik az a részem tőlem. Három lépést kell megtenni, míg a kívánt helyre érkezünk, de ez alatt olyan érzés kerít hatalmába, mintha hátirakétával felszerelve száguldanánk egy szakadék alja felé! Aztán jön a megérkezés, gyakorlatilag a bolygó egy fiktív pontján. Valamifajta ősi biztonsági eljárásnak hála, a megérkezési ponttól nem lehet 15 méternél távolabbra kerülni, mert ezt a kartotékos automatikus visszahozatali parancsnak ítéli meg, s váratlanul ott találhatom magam az ajtóban, amint épp' átlépek a küszöbön...

Ebből következik, hogy miután megvan a keresett könyv, bármerre indulhatok, minimum 3, maximum 15 lépéssel az irodámban lehetek. Könyv letesz, új koordináták betáplál, start stb...

Már az utolsó könyvnél tartottam, mikor furcsa neszre lettem figyelmes. Most vagy a fantáziám túl élénk, vagy tényleg meztelen talpak távolodó csattogásait hallom! Nyeltem egyet, és nem tudtam nem a feltrancsírozott Tökéletesekre, meg a titokzatos 6. személyre gondolni. Aztán gondolatban legyintettem egyet – az a folyosószakasz egész más témánál, más betűnél volt...

Bár földrajzilag ki tudja? Mindenesetre kióvakodtam a polcsor szélére, nem tudván legyőzni sokat emlegetett kíváncsiságomat. Nos, mondhatni, nem ma kezdtem a pályát, és most nem a könyvtárosságra gondolok, de *ilyet* még nem láttam!

◆ Uluk megfeszülő izmokkal lopakodott a fal mentén. Az enyhén dohos szag mindenki más számára kellemetlen lett volna, aki nem e falak közt nőtt fel, ám Uluk nem ismert mást. Csak ezt a furcsa világot, a maga végtelen hosszúságú folyosóival, polcaival. Láta a mennyezetet, mint igaz égboltot, ám az *igazi* égboltot sosem pillantotta még meg. Egyszer felmászott egy polc tetejére, és onnan próbálta elérni a különös, világító alakzatokat, ám így sem járt sikerrel. Pedig elég magasak voltak a polcok, legalábbis azon a környéken, ám az eget ott sem sikerült megtapintania. Ezen nem is kellett volna csodálkoznia, hiszen a könyvekből kiderül, az Égbolt nem egy közeli, megfogható valami, hanem sokkal inkább távoli, megfoghatatlan. De ki tudja, igazat mondanak-e a Könyvek? Hiszen milliárd és milliárd emberről beszélnek, ám ő csak alig egy-két arca emlékszik. És az is lehet, emlékei megcsalják, és azok az emberek, kik képzeletében hozzá szólnak, nem is a szülei, hanem Valakik, régen elolvasott könyvek lapjairól...

Az egyetlen bizonyíték a Mások létezésére a Folyton Eltűnő Emberek.

Rejtély volt számára, hogyan került ide. Ameddig csak vissza tudott emlékezni, mindig is e falak jelentették neki a világot. Már gyermekként is itt élt, nagyrészt egyedül. Meglehetősen bizonytalan volt e témában... Emlékezett a szüleire, legalábbis úgy rémlett, a szülei azok. Emlékezett más emberekre is, de... azok halottak voltak! Tudott olvasni, de arra nem emlékezett, ki tanította meg rá. Tudta, ha éhes, csak kérnie kell az Élelemadó Isteni Doboztól, és megadatik. De azt nem tudta, mindezt honnan tudja...

Messziről néha mintha más emberek hangját hozta volna az Akusztika, ám mire odaérkezhetett volna, ahonnet feltehetőleg a hangok jöttek, addigra azok mindig elenyésztek. Ők voltak a Folyton Eltűnő Emberek. Ám a sikertelenség nem vette el a kedvét; eltökélt szándéka volt, hogy egyszer majd csatlakozik Hozzájuk, mint eltévedt bárány a nyájhoz. Bár, hogy mi az a bárány és mi az a nyáj, szintén nem tudta biztosan...

A Kétféjű Isten létével aztán Uluk vilásképe tulajdonképpen teljesnek volt mondható. Hiszen bizonyos, hogy az emberevő szörny-isten elől bujkálnak a Folyton Eltűnő Emberek! A Kétféjű már nem egyszer volt hozzá olyan közel, hogy ha átnyúlt volna a könyvespolcon, könnyedén megérintette volna... Ám tudta, Ő azon nyomban felfalná!

Halk zúgás ütötte meg fülét, s megdermedt, miközben jeges verejték öntötte el rongyokkal takart testét. Ezek Ők! A Kétféjű takarítói! A gyilkosok! A Hullazabálók! Nem szabad, hogy megtaláljanak! Fuss!

Ám megmerevedett, mozgásra képtelenül remegett a fal tövében. S miközben orrát átjárta a dohos szag, reszketegen mély levegőt vett, és lélekben felkészült a halálra. Bizonyos volt benne, ezúttal nem éli túl a találkozást. Látta, mire képesek a Hullazabálók! Pontosabban csak azt látta, mikor a harc végén fölfalták az ellenségeiket. Semmi emberi nem volt bennük, ahogy fémszínű, szögletes testükkel egyszerűen keresztülgázoltak a hullákon, elképesztően vékony karjaikkal pedig a szájukba tömték a testeket. Isten, még a vért is felnyalták a padlóról, hogy a szerencsétleneknek nyomuk sem maradt!

Ez az egy találkozója volt a Hullazabálókkal és idegen emberekkel egyaránt, így hát nem csoda, ha mélyen beivódott az emlékei közé. A zúgó hang egyre közeledett, ahogy kibocsátója közelebb araszolt, majd halkulni kezdett; a Gyilkos egy polcsorral korábban elkanyarodott.

Ezúttal is túlélte a találkozást a Kétféjű takarítóival! Uluk még percekig mozdulni sem mert, attól tartva, hogy lábai esetleg nem bírják el; ám sokáig egy helyben sem mert maradni, hát mégis feltápáskodott. Ez így nem mehet tovább! Folyton csak menekülni... Talán a Kétféjű is azt várja tőle, hogy szembeszálljon a Hullazabálókkal, és győzelmet aratva felettük, kiérdemelje az Ő szeretetét?... De hogyan szállhatna szembe *Velük*?

Percekkel később halk sivítás jutott el füleihez. Eleinte nagyon halkan, éppen csak a hallásküszöb felett, ám ha valaki kívülről figyelte volna a 20 év körülinek tűnő fiút, és az alapján kellett volna véleményt alkotnia az alig hallható zajról, hát valami nagyon ijesztő és nagyon veszélyes dolog közeledtére következtetett volna! A sivítás egyre erősödött, felcseperedett, zúgás lett belőle, majd hirtelen egy dobhártyarepesztő dörrenéssel elenyészett.

Ám Uluk szemmel láthatóan nem nyugodott meg. Mintha tudta volna, ami ez után jön, az sokkal rémisztőbb, mint a pusztaja zaj.

Léptek koppanása. Pontosan három, egymást követő koppanás. Aztán a hangok kibocsátója megáll. Furcsa hangon dudorászik. Mintha egyszerre két szólamot tudna énekelni...

A Kétféjű Isten!

◆ Egy gyerek. Embergyerek. Na jó, nem is annyira gyerek, de legalább egy évszázaddal vagyok idősebb! Szemmel láthatóan halálra van rémülve... Tépett rongyok borítják testét; úgy tűnt, valaha a saját göncei lehettek, csak időközben kinőtte őket... Izmos, sápadt test, zöld szem, szőke haj. És az az eszelős fény a tekintetében.

Különös dolog a perspektíva. Alaposan meg tudja tréfálni az embert. Másodpercekig álltunk szemtől szemben, ám csak az utolsó pillanatban vettem észre az árnyékot. Az árnyékot, ami szinte teljesen betakarta. Valami áll mögötte, előlem éppen takarásban! Valami, ami megfelelő méretű árnyékot képes vetni! A srác szemmel láthatóan halálra van rémülve... Ám nyilván tőlem! Nincs tudatában annak a hatalmas valaminek, ami ott áll tőle néhány lépésre!

Aztán szinte egyszerre hallottuk meg. Mintha az ember legrosszabb rémálmai keltek volna életre! Halk, nedvesen súrlódó hang. Mintha egy rinocérosz méretű csigát

emelt volna fel valaki; nyálkásan cuppanó hang. És az árnyék megmozdul! A srác a hang irányába fordul. És megmerevedik! Pár röpké pillanattal később pedig valamilyen amorf, abszolút idegen teremtmény hömpölyög elő a könyvespolcok közül, hosszú csápjait a kölyök felé nyújtogatva! Furcsa módon, a fény úgy látszik, mintha megpróbálná... kikerülni a lényt. Ennek köszönhetően a teste, bár minden érzékszervem szerint egy óriási meztelen csigára emlékeztet, mégsem csillog...

Nem gondolkoztam. A fiú felé rohantam, bár valahol belül tudtam, nem érhetek oda időben. De meg kellett próbálnom, már csak azért is, hogy megtudjam, ki ő, és hogyan került a könyvtárba, a tudtomon kívül? Homályosan, tudat alatt éreztem, hogy nem fogok odaérni. Ám csak akkor robbant a tudatomba, hogy miért, mikor belerohantam az irodám csukott ajtajába. A Kartotékozó! Életemben először szidtam a rendszert, ami visszarántott az eredeti tér-idő kontinuumba. Tehát a fiú túl messze volt tőlem, és a központi számítógép visszaérkezési szándékként értelmezte futásomat...

Lássuk csak. Vagy megpróbálok ugyanoda visszamenni, ám akkor ugyanolyan messze leszek a sráctól, mint legutóbb. Vagy esetleg megpróbálok kisakkozni, hol lehet a srác?... Csupán az a gond, hogy a földrajzi elhelyezkedés, egyáltalán nem véletlenül, a legkevésbé sem esik egybe az esetleges könyvtári renddel... Ami konkrétan azt jelenti, hogy ami 7 sorral odébb van, az nem feltétlenül jelenti azt, hogy ugyanazon téma, csak épp 7 betűvel arrébb... Meglehet, hogy még csak nem is ugyanazon faj művei közt állunk, a fiú, meg én!

A francba, hogy nincs valami központi megfigyelőrendszer vagy kamerahálózat kiépítve! Vagy legalább valamilyen mozgásérzékelő háló... De nem, csak ez a nyavalyás tűzfegyver inaktíváló mező!

– Számítógép! Válaszolj, rajtam kívül még hányan vannak jelenleg a Könyvtárban?

– Jelenleg összesen három vendég tartózkodik a felhasználói tartományban – jött a közömbös hangú válasz.

Nem lett volna semmi gond, ha többen lettek volna, mint amennyire emlékeztem. Akkor nagyon egyszerűen kiszűrhettem volna, melyikőjük a srác, és 17 mp alatt már ott is lehettem volna... Csakhogy legnagyobb sajnálatomra, a számítógép szerint pontosan annyian voltunk a bolygón, mint szerintem. Egy kutató, aki egy inhuman faj vizsgálatával foglalkozik már néhány éve, és most az irodalmát vizsgálhatja nálunk; aztán egy amolyan „kincskereső”, aki nagy titkosan nem árult el semmit; meg a Tökéletesek egy tagja, a szürke Kwerees ház Kabaibja. Ő egy-két évente folyton visszajár...

De a lényeg, hogy a központi kartotékozó *semmit* nem tud a srácról! Arról az amorf izéről már nem is beszélve... Hát mi folyik itt?! Ez egyszerűen lehetetlen!

De a hitetlenkedés nem segít! Megoldást kell találni. Hogyan juthatnék el a fiúhoz? ...Megvan! Először is visszamegyek ugyanoda, ahol az imént voltam. Olyan közel megyek a sráchoz, amilyen közel csak tudok, megnézem a polcokon lévő könyvek betűjelét, visszajövök, és már indulhatok is újra, ezúttal a megfelelő polchoz! Már ha véletlenül ugyanazon téma könyvei vannak ott, ugyanazon faj műveiből...

Nem tétováztam. Bízva abban, hogy tudok még valamit tenni, ha időben érkezek, elindultam.

...A fiú mozdulatlanul feküdt a földön. Félig-meddig kicsavart tagokra, és mindent beborító vérre számítottam, hát most kissé megkönnyebbültem. Közelebb óvakodtam a sráchoz, közben megpróbálva egyszerre mindenre figyelni. A lénynek semmi nyoma. Ez megint csak nyugtatott rajtam valamicskét. Kb. 4 méterre lehettem tőle, mikor úgy éreztem, a kartotékrendszer nem enged messzebbre kószálnom a kijelölt ponttól. Megpróbáltam beazonosítani a helyet a könyvtárban, ahol a srác feküdt, majd

visszatértem az „irodámba”. Ideges remegés lett úrrá rajtam, miközben a számítógépbe tápláltam a következő koordinátákat, de azért sikerült, s néhány szívdobbanással később már ott álltam a fiú felett.

Semmiféle külsérelmi nyomot nem sikerült fölfedeznem rajta. Ellenőriztem a pulzusát, az is rendben. Szemmel láthatóan csak elájult. Ami, valljuk be, nem is csoda... Óvatosan felnyaláboltam, majd visszaindultam. Közben egyre csak járt az agyam. Vajon hogy került ide a kölyök? Hirtelen érdekes ötletem támadt.

– Számítógép, van velem most valaki?

– Nincs.

– Köszí...
Beléptünk az irodámba vezető ajtón.

– És most van velem valaki?

És ekkor olyasmit hallottam, amit a számítógéptől még soha.

– Ez az információ az ön biztonsági szintjén nem elérhető.

– *Tessék?!*

– A kért információ az ön biztonsági szintjén nem elérhető.

– De hát *tudom*, hogy van velem valaki, ez nem lehet... *Titok!!*

– A kért információ az ön biztonsági szintjén nem elérhető.

Majd elájultam. Megzavarodtak volna a központi karterezőző áramkörei?! Itt valami nagyon nincs rendben! Nem sokon múlt, hogy nem ejtettem el a srácot, bár kezdem érezni, hogy valami egészen érdekesre bukkantam személyében.

– Kanapét! – Szóltam, és odavittem terhemet az egyik fotelhez, mire az megfelelő méretűvé változott ahhoz, hogy a fiú fekve kényelmesen elférjen benne. Aztán letettem a srácot, leültem mellé, és más dolgom már nem is volt, mint várni.

◆ Uluk magához tért. Nem lassan lépett át azon a bizonyos határon, szépen, fokozatosan, hanem hirtelen, egyik pillanatról a másikra, kizuhanva a valóságba, vagy – gondolhatta volna – egy újabb rémálomba.

A Kétfajú Isten hajolt fölé, érdeklő tekintete szinte felnyársalta, valósággal feltrancsírozta őt.

„Elkapott!” – gondolta. – „Most végem, rögtön felfal!”

Üvöltve ugrott fel, felborítva a kanapét, eszelős hátrálása közben félrelökve a kiszalt és egy fotelt, s a sarokig hátrált. Am ott, a hely szűkességéből fakadóan, sarokba szorult. Rémületében ismét mozdulatlaná dermedt, s csak ekkor jutottak el érzékeihez azok az információk, melyek szerint a Kétfajú Isten nem követi, valamint, hogy ezzel egy időben *hozzá beszél!*

– ...meg, nem akarlak bántani! Az a szörnyeteg úgy látszik, nem bántott, de itt tőle sem kell félned! Nyugodj meg, ha mondom!

Szavai valóban nyugtatólag hatottak rá, bár az összhatáson némileg rontott, hogy a mondatok elejét az egyik fej mondta, viszont mindig a másik fejezte be.

– K... Kérlek... kérlek, ne egyél meg! – Nagy nehezen kinyögte könnyöregését, aztán, mint egy marionett bábu, aminek elvágta a zsinórjait, összezsugorult, s mint egy túlzottan élénk rongycsomó, megpróbálta halottnak tettetni magát. Közben jutott eszébe, hogy ez talán mégsem olyan jó ötlet; még a végén a Hullazabálók eledeleként végzi...!

– Miből gondolod, hogy meg akarlak enni?... – jött a kérdés, és Uluk most először érezte úgy, hogy talán mégsem egy gonosz istennel beszélget. A kérdező hangjában ugyanis egy jó adag döbbenet bujkált.

– Soha életemben nem ettem emberhúst, és ezután sem áll szándékomban változtat-

ni ezen szokásomon!

– Dehát... Te vagy a Kétfejű Isten! Már megbocsáss...de a Folyton Eltűnő Emberek is előled bujkálnak!

– Nem. Nem vagyok isten. Csupán... ember. Pontosabban sziámi ikrek... vagyok. Én vagyok a könyvtáros. Ez pedig a Közkönyvtár. Nincs itt semmiféle isten! Most pedig válaszolj szépen, Te ki vagy, és hogy kerülsz a könyvtáramba?!

◆ Megdöbbenő, bosszantó, sértő! Jó, hogy nem vizelt a padlóra! Miközben a válaszon gondolkodott a srác, fölállítottam az általa felborított bútorokat. Ám biztos, ami biztos, két szemmel azért őt figyeltem, nehogy valami butaságot csináljon.

– Uluk vagyok – nyögte ki végül, mintha valami hatalmas titkot árult volna el.

Nyilván úgy vélte, ha mégis én vagyok a Kétfejű Isten, akkor a neve ismeretében még szörnyűbb dolgokat tehetek vele, mint a közönséges felfalás...

– Nagyszerű! – válaszoltam. – És hogyan kerültél ide?

Uluk homlokán összeszaladtak a ráncok, ahogy megpróbált a válasza koncentrálni. Közben a központi kartertőző elé ültem, és megpróbáltam kitalálni, hogy lehet az, hogy a számítógépnek titkai vannak előttem? Hiszen elvileg az én biztonsági szintem a legmagasabb, amit a könyvtár ismer, ami azt jelenti, hogy ha valakinek mondjuk az enyémnél magasabb biztonsági besorolása lenne, akkor is csak ugyanazt találhatná a könyvtárban, mint én! Arról nem is beszélve, hogy az enyémnél magasabb biztonsági szintnek egyszerűen *nincs értelme!* Az egész biztonsági-szintesít a Figyelők alapították, még jóval a Tökéletesek rendje előtt! Ezért van az, hogy a Rend vezetői, az a bizonyos hét „ős-tökéletes” is csak 10-es biztonsági szinttel rendelkezik. A Galaktikus Tanács tagjai pedig mindössze egy-egy 9-est mondhatnak a magukénak, ám ők ezzel teljességgel elégedettek, hiszen nincsenek tudatában, hogy létezik magasabb besorolási fokozat! Manapság már nem él olyan ember, aki tudná, mit is takar, pontosabban kiket takart annak idején a 11-es és a 12-es biztonsági szint. Kivéve a Figyelők, azaz mi. Mivel a Figyelők biztonsági besorolása 13-as. És mint Figyelő, kijelenthetem, az nem létezik, hogy az én biztonsági besorolásom nem elegendő egy információ megszerzéséhez!

Főleg nem a saját könyvtáramban!!

Meglehetősen ingerült állapotban voltam, mikor Uluk válasza magamhoz térített.

– Nem... nem tudom...

– Tessék?!

– Nem emlékszem semmire a gyerekkoromból.

Ismét lefagytam, mint „vírustól a P8-as számítógép”. Hogy mit mondott?!...

– Mégis... Mióta vagy itt?

– ...Ameddig csak vissza tudok emlékezni, mindig is itt voltam. Tulajdonképpen el sem tudom képzelni, milyen az, ha nem itt vagyok... Úgy értem, hol máshol lehetnék?...

– Azt mondod, hogy még kisgyermek korodban kerültél a bolygóra, és teljesen egyedül életben maradtál?... – Hangom suttogásnak hatott, még a saját számomra is. Hiszen ez lehetetlen... Vagy mégsem? – Azt mondod, nem emlékszel semmi másra, ami a könyvtári léted előtt volt, igaz?

– Igaz. Semmire.

– De akkor ki tanított a beszédre? Muszáj, hogy legyen valamilyen kapcsolatod a külvilággal, hiszen *csak úgy* nem tanul meg beszélni az ember...

– Ezt nem tudom, de azt tudom, hogy egy rakás dolog van, amit tudok, de nem tudom, hogy honnan tudom... Tudom, hogy vannak bolygók, meg holdak, meg napok, meg fényévek, meg differenciálszámítás, meg diagnosztika... tudok írni, olvasni, szá-

molni... Meg van még egy csomó dolog, amit nem tudok, csak érzek, és még csak megfogalmazni se tudok...

Megálljt parancsoltam a szóáradatnak.

– Azt mondd, tudsz olvasni? – Egyik döbbenetből a másikba estem. Mert mondhat bárki, amit csak akar, *olvasni* magától nem tanulhat meg *senki!*

Az első kezem ügyébe eső könyvet levettem az asztalomról, és a kezébe nyomtam. Már kinyitotta a cirka 20.000 mikroszkopikus vékonyságú lapból álló vékony kis kötetet, mikor észrevettem, hogy a Walerek nyelvén íródott. Az pedig közismert tény, hogy az ő nyelvüket nem hogy embernek, de senki másnak sem sikerült elsajátítania. Am még mielőtt visszakérhettem volna tőle, hogy egy emberi nyelven íródott könyvet adhassak a kezébe, Uluk fennhangon olvasni kezdett. Walerül!

Néhány pillanatig döbbenet hallgattam, aztán reménykedve, hogy a srác csak halandzászott, egy másik könyvet adtam a kezébe. Edgar Allan Poe „A kút és az inga” című könyve volt az. Az egyik kedvencem a F. I. sz. XIX. század első feléből. Nem is tudom, mikor hagyhattam az irodámban...

– „Kinyújtott kezem végre nekiütődött valami szilárd akadálynak. Fal volt, látszólag kőből építve, nagyon sima, nyálkás, és hideg. Követtem hajlásait; avval az óvatos bizalmatlansággal lépegetve, amit némely régi rémmese sugallt belém.”

Kikaptam a kölyök kezéből a könyvet, és visszadobtam az asztalra. Nagyon csúnyán nézhettem rá, mert ismét csak réműlet ült a szemébe.

– Akkor... most mégiscsak megeszel?...

Ingerülten legyintettem, aztán végül mégiscsak lehiggadtam. Tud olvasni. Nagy ügy! Walerül meg nyilván csak halandzásált. Én legalábbis nem tudom ellenőrizni...

– És... mit tudsz még? – kérdeztem, eltökélten, hogy kiderítsem az igazságot. Valamiből ki kell okoskodni, hogy ki ez a srác, és hogyan került ide!

– Hát... például tudom, hogyan kell kezelni az isteni élelemadó ládát!

Végig kellett gondolnom a mondandóját, hogy be tudjam azonosítani a dolgot. Na, az biztos, hogy így még senki nem nevezte az ételautomatát!

– És tudom kezelni a számítógépedet is!

Egyre nőtt bennem a gyanú, hogy közeledek a nagy csattanóhoz egy olyan vígjátékban, ahol mindenki latinul beszél, ráadásul visszafelé, ám lassan mégis fölálltam a székből, és egy nehézkes, színpadias mozdulattal felkínáltam neki.

Úgy tűnt, ő is hasonló érzésekkel küzd, és nem mondhatnám, hogy nem tűnt bizonytalannak, ahogy elfoglalta a helyem. Ám ahogy leült, szinte megnyugodott, kezei a klaviatúra megfelelő pontjaira simultak. Mintha menet közben jelentek volna meg a fejében a szükséges információk. Szinte biztos voltam, hogy az elérhető fájlok, azaz folyosók száma jelentősen leredukálódik. Mint annak az ürgének az esetében, aki „specialistának” nevezte magát. Emiatt nem is izgultam, csak attól tartottam, még a végén tönkre tesz valamit a fiú.

Tévedtem. Akkorát, mint még életemben soha. Szó szerint...

Pár pillanatig semmi nem történt. Aztán valami mozgolódás támadt a monitoron. Nna, gondoltam, most tűnnek el a fájlok! Ám nem ez történt. Nem hittem, nem akartam hinni a szememnek! Ez egyszerűen *nem lehetséges!*

Megjelent egy újabb fájl! Meg még egy, és még egy... Hirtelen iszonyatos gyorsasággal kezdtek megjelenni az újabb és újabb folyosószakaszok, hogy felfogni is lehetetlennek tűnt! Aztán súrlódó nesz kíséretében az asztalból két újabb monitor emelkedett ki, és azokon is peregni kezdtek az információk! Az egész nem tarthatott tovább 30 másodpercnél, de amikor vége lett, az elérhető információ közel a *százszorosára* növeke-

dett. De nem is ez volt a legdöbbenetesebb. Amitől eddigi világgépem, úgy ahogy volt, összeomlott, az nem ez volt. A gép, a már említett biztonsági okok miatt, soha nem jelzi ki, hogy az adott felhasználónak milyen biztonsági besorolása van. A saját szintjét mindenki tudja, vagy ha nem, akkor ne a könyvtárban tudja meg. Ám ezúttal ez nem így volt. A középső monitor felső részén két szó villogott, vörös fényel. Két szó, amit még soha nem láttam. De még csak nem is hallottam arról, hogy ilyen lehetséges: *Korlátlan hozzáférés!*

Ám ezzel még korántsem volt vége! Az új fájlok megjelenésének befejezésével egy időben távoli dörrenések sorozata hangzott fel, mind a négy ajtó irányából. A dörrenések egyre távolodtak, és valahogy az volt az érzésem, történik valami, ami az egész bolygón láncreakció-szerűen körbehömpölyög. Aztán egy újabb, az előző háromnál valamivel kisebb monitor emelkedett ki az asztalból, közvetlenül a klaviatúra mögött, a fiúval szemben. Mindkét állam leesett, miközben a döbbenettől kásás hangon kezdtem felolvasni a monitoron megjelenő menüpontokat.

– Vizuális megfigyelőrendszer... Fegyverrendszer... Érzékelőrendszer... – Aztán megjelent egy újabb adatsomag, és döbbenetesen konstataáltam, hogy a könyvtár kartotékrendszerének teljes háttérfájl-állományát látom! Földrajzi térképek, a tértorzító eljárás lehetőségei... Külső önvédelmi rendszer, bolygópajzs... Meg egy... *Micsoda?!! Önmegsemmisítő??*

Észre se vettem, de az irodám körülöttem megváltozott. A falakon hatalmas képernyők jelentek meg, több, mint amit két fejjel fel tudtam volna fogni. Az egyik oldalon a Könyvtár bizonyos pontjait mutató kamerák képei látszottak. Ám ez volt a legkevésbé meglepő. A másik oldalon... Na nem. Ekkor kezdtem elveszíteni a realitásokba vetett hitemet. Mert az ezen a falon található monitorokon a Tökéletesek rendjének központi tanácsstermét láttam, körülötte pedig a 7 rendház fontosabb helységeit! Egy pillanatra még mintha Xyt is láttam volna...

Azon már meg sem lepődtem, hogy a másik oldalon a Tanácsot ismertem fel; a Tanácsot, melyben a galaxis összes értelmes faja képviselteti magát...

Gyakorlatilag megnyugodva, mindenre készen fordultam hátra, hogy azt az oldalt is szemügyre vehessem. Meg kellett volna döbennem. Azt hiszem, legalábbis. De nem tettem. Csak szemlélődtem. Figyeltem.

Ezen a falon sok kisebb monitor látszott, és mindegyiken egy-egy figyelő, szerte a világegyetemben. Mozgó kamerából nézve...

– Jól... Jól csinálom?

Nem is tudom, milyen mély katatóniából térített magamhoz a fiú hangja.

– Hmm?...

– Csak azt kérdeztem, jól csinálom?

– Ó... hát... igen, mindent összevetve... azt hiszem... igen...

A középső kis monitor aljában egy apró szócska kezdett villogni. Kíváncsian hajoltam közelebb, egyfajta „minden mindegy” érzéssel.

ÜZENET

A srác kérésként vehette kíváncsiságomat, mert aktiválta a szöveget. Ujja nyomán a szöveg eltűnt. És az egész folyamat, attól kezdve, hogy Uluk leült a székembe, az üzenet eltüntetéséig, nem tartott tovább 55 másodpercnél! Uluk fel akart állni a székből, ám nem hagytam. Ki tudja, mi történne, ha most fölállnál, mondtam. Nem feszegette a témát.

Aztán egy hang szólalt meg. A rejtett hangszórókból jött, a központi számítógép hangján, ám le mertem volna fogadni, hogy ez valahonnan kívülről jön, talán sokkal messzebről, mint gondolnánk.

„Üdvözöllek, Uluk! Örülök, hogy végre felébredt a tudatod. Az üzenet elküldésével jelezted, hogy felkészültél a feladatra. Három órán belül találkozunk!”

Szélesebenes járt az agyam. Valaki fogta annak a jeleit, hogy a fiú aktiválta a... könyvtárat. Idejönnek, és elviszik. És akármilyen is lesz a vége, magamtól még egyszer nem tudom így beizgítani a kicsit, az tuti! Hacsak...

◆ ...Hát így történt. Mielőtt az események után szűk három órával megérkezett volna az a bizonyos felségjelzés nélküli korvett, leszállási engedélyt kérve, még a biztonsági rendszerek segítségével átvizsgáltuk azokat a folyosószakaszokat, ahol rátaláltam Ulukra. Ám az irreális szörnyetegnek nyomát sem találtuk. Eltűnt, mintha sosem létezett volna... Egy kicsit azért megnyugtató, hogy gyakorlatilag a bolygó túloldalán kóborol, ha egyáltalán...

Aztán megjött a hajó. Az utolsó pillanatban felállítottam a srácot a székből, mire az összes monitor eltűnt a falakról, s a számomra nem ismerhető fájlok ismét rejtetté váltak. És egyáltalán, minden olyan volt, mint azelőtt.

A férfi, aki belépett az irodámba, nem viselt egyenruhát. Semminemű rangjelzés nem volt a ruháján. Ám ahogy belépett, rögtön tudtam, egy Figyelővel van dolgom.

Felismertem.

Tudtuk egymásról, kik vagyunk. És végre én is rájöttem, ki ez a fiú. Uluk. Azt jelenti, jövő. Érdekes, ha jobban belegondolunk...

◆ Uluk elment. Csak az ajándékát hagyta itt nekem. Azt hiszem, amit kértem tőle, még a Figyelő megérkezése előtt, az minden létező fórumon szabályellenesnek minősülne, de hát ilyen a Figyelők élete, egyedül kell boldogulnunk.

...Mikor beültem a székbe, semmi grandiózus nem történt. Nem ugrottak elő monitrok az asztalból, a falak sem változtak intergalaktikus valóságshow-vá, csupán csak egy új fájl jelent meg a listában, észrevehetetlenül elrejtve.

Nem azt kértem a sráctól, hogy ha már ott jár, mindazt az információt, ami eddig láthatatlan volt, azt tegye 13-as biztonsági szintűvé. Nem. Azt kértem, az én biztonsági szintem legyen korlátlan hozzáférésű. Aztán utasítottam a gépet, hogy magától semmit ne aktiváljon, minden aktiválás kizárólag személyesen történhet, csakis általam.

Eddig is Figyelő voltam, ezután is csak az leszek. Azonban mostantól többet tudok, és többet látok. A céloom nem változott, csupán a minőség.

„Tempora Mutantur.” – Változnak az idők.

JIMMY CARTWRIGHT

WAHRO FROT

<<File Status: Opened>>

<<File Date: K. u. 2027.04.13.>>

<<FILE NAME: Wahro Frot>>

<<Subject: Egy legenda és ami mögötte van>>

Wahro Frot. A név fogalom. Úgy mondják Ő az, aki a Kibertér jelenlegi formájának és technológiájának alapját teremtette, valamikor a F. I. sz. 2600-as évek elején-közepén. Ő alkotta meg a Féregjárat-technológiát úgy, ahogy ma is ismerjük és alkal-

mazzuk. Vannak csoportok, melyek úgy gondolják, csak neki köszönhetjük azt, hogy meghódítottuk a Galaxis nagy részét. Mások már-már Isteni lényként, Avatar-ként tekintenek rá. Megint mások folytatják a munkáját, karbantartják, legyártják az eszközöket, melyek nélkül talán tényleg nem lennénk itt. Én úgy hiszem, Wahro Frot egy egyszerű ember volt, csodálatos elmével. Úgy hiszem, képes volt megérteni az Univerzumot, annak üzenetét s talán akaratát, s ezért lehetett képes megalkotni ezt a csodát. Ez a kis doboz rejti mindazt a tudást, melyet Wahro Frot az utókorra hagyott. A Féregjárat-technológia. Egy mesterséges Fekete-lyuk, egy kis fekete dobozba zárva. Kevesen tudják, hogyan kell előállítani, még kevesebben, miként működik.

Valójában már senki sem tudja, hogy ki volt Wahro Frot, vagy valóban létezett-e. Egy ember volt? Netán egy csoport? Bizonyíték is kevés van a kezünkben ahhoz, hogy ezt eldöntsük. Megvannak ugyan a tervrajzok, melyeken ott szerepel a név, és van két töredékes állomány, melyben szintén fellelhető, ám a többi adat értelmezhetetlen. Néhányan megkérdőjelezték, hogy név-e ez egyáltalán.

Most pedig felbukkant egy újabb, megdöbbentő adat. Olyannyira hihetetlen, olyannyira félelmetes és olyannyira riadalmat keltő, hogy tán el sem kellene mondanom. Azonban mégis úgy döntöttem, hogy „nyilvánosságra” hozom, hiszen legalább mi tudunk róla. Ne kérdezzétek, honnan származik az információ, mert magam sem tudom. Tökéletesen ismeretlen csatornákon jött, nem tudtuk visszafejteni. Mégis, most itt van, s csak arra vár, hogy megosszam veletek.

Wahro Frot maga az Univerzum. Wahro Frot maga a Kibertér. Wahro Frot maga a Folyam. Hogyan? Pontosán a Féregjárat-technológia segítségével. Nekünk is megvan a technológiánk arra, hogyan mentjük le tudatunkat a Kibertérbe, s éljük tovább fizikai test nélkül. Bizonyára Wahro Frot sokkal többre volt képes nálunk. Meghódítottuk a technológia segítségével a Galaxis nagy részét. Az idegen fajok is bekapcsolódtak a Kibertérbe, hisz képesek lettünk a technológiát általuk is alkalmazhatóvá tenni. S ki tudja még, mi lesz ezután? Vagyis Wahro Frot úgy terjedt a Galaxisban, mint ahogyan a Kibertér nőtt az Ő technológiájának segítségével. Ezt tudom. De hogy a Folyam hogyan lett Wahro Frot, vagy hogy Wahro Frot hogyan vált a Folyammá, el sem merem képzelni. Mégis, az információ tanúsága szerint így van. S miután elég „hatalma” lett, miután túllépett a tér, majd az idő korlátain, belenyúlt az idő szövedékébe, hogy szövetségeseiket hozzon létre, hogy megalkothassa fizikai valóját, aki létrehozója, saját teremtője lesz, s hogy létrehozassa további kísérleteinek alanyait és tárgyait. Most az egész Univerzum egyetlen hatalmas élőlény. Mindent behálóz, mindent áthat és átítat. Olyan az egész, mint egy emberi idegpálya. A Féregjárat-technológiával összekötött helyek az idegek, mi pedig az impulzusok. Csak ezért vagyunk, hogy segítsünk „érezni”, „látni”, „hallani”, „tapintani”, „szagolni”, s még ki tudja miket érzékelni és közvetíteni.

Tudom, hihetetlen. Tudom, mert én sem hittem el, amíg újra és újra átnézve a kapott információt, rá nem jöttem, hogy ezt maga Wahro Frot küldte. Nem célzottan nekem, de mivel épp arra jártam, hát lenyúltam. Érdekes volt, mert először nem is tudtam, mit találtam. Később, mikor rájöttem, átfutott rajtam a gondolat, hogy jobb lett volna, ha sohasem bukkanok rá. Érzem, hogy keresi, érzem, hogy eljön értem. S életemben először tehetetlenséget érzek. Nem tudom, mit tehetnék mást, minthogy nektek is elküldöm. Ismertessétek meg mindenkivel, akiket érdemesnek találtok az információra. És vigyázzatok mag...

<<EOF: File Error. Code: 1370.35341.234.W.F. >:[>>

A REND HÁZAI — BIZTONSÁGI SZINTEK — KRONOLÓGIA

A REND HÁZAI:

1. Rendfentartás:	Gorzanow	5. Idegenkutatók:	Zyrgener
2. Tudósok, kutatók:	Hegosh	6. Feltalálók:	Gorfer
3. Politikusok:	Delhoy	7. Űrgárdisták:	Hiramwart
4. Folyam-i hajósok:	Kwerees		

RANGSOR (egy Házon belül):

rang	életkor (év)	tradicionális fegyver	elnevezés
9. Sahu	(40 felett)	Bot	Tcha
8. Rensah	40 felett	Szablya	Skarod
7. Roob	40 felett	Jatagán	Skahonn
6. Kabaib	30-40	Alabárd	Speskehr
5. Baib	25-30	Lándzsa	Skehr
4. Tueeth	20-25	Egykezes kard	Skachin
3. Dorpa	15-20	Rövid kard	Skaton
2. Asin	10-15	Tör	Ska
1. Ulot	0-10	Nincs fegyvere	

BIZTONSÁGI SZINTEK:

1. Köznép	6. Szeptorkormányzók
2. Közhivatalnokok	7. Körzetparancsnokok, Hadurak
3. Főhivatalnokok	8. Rend: Ulot-ok, Asin-ok, Dorpa-k, Tueeth-ek
4. Bolygókormányzók	9. Rend: Baib-ok, Kabaib-ok
5. Csillagurak	10. Rend: Roob-ok, Rensah-ok, Sahu-k

FONTOS DÁTUMOK (F. I. sz. =Földi Időszámítás szerint; K. u. = Kirajzás után):

F. I. sz. 2614	–	Wahro Frot Féregjárat-technológiájának elvi megvalósítása.
F. I. sz. 2620	–	Wahro Frot Féregjárat-technológiájának gyakorlati alkalmazása
F. I. sz. 2623	–	A Féregjárat-technológia alkalmazása új, lakható vagy lakhatóvá tehető bolygók kutatására.
F. I. sz. 2628	–	A Féregjárat-technológia próbaszintű alkalmazása a kommunikációban. A Kibertér átalakulásának kezdete.
F. I. sz. 2630	–	Általánossá válik a Féregjárat-technológia alkalmazása.
F. I. sz. 2645	–	Kitelepülések megkezdése. A „költözést” és a kommunikációt a Féregjárat technológiával valósították meg.
F. I. sz. 2666	–	Wahro Frot eltűnése.
F. I. sz. 2864	–	Kirajzás
K. u. 20	–	A Galaktikus Tanács megalapítása
K. u. 333	–	A Közkönyvtár létrehozása
K. u. 511-521	–	Első Galaktikus Háború
K. u. 921-927	–	Második Galaktikus Háború
K. u. 945	–	A Rend létrejötte
K. u. 2027	–	Kibertér Katasztrófa
K. u. 2028-30	–	Harmadik Galaktikus Háború
K. u. 2033	–	A Tanács Létrejötte
K. u. 2050	–	Az Agy születése
K. u. 2764	–	Jelen kor

Az AVANA pályázatai

Képzőművészeti pályázat

Az AVANA Egyesület pályázatot hirdet *amatőr* festők, grafikusok számára, sci-fi témájú festmények, grafikák létrehozására. Egy alkotó több művel is pályázhat. A pályaműveket a **József Attila Művelődési Központ, 3100 Salgótarján Fő tér 5.** címre kell eljuttatni **2004. július 30-ig**, ahol az alkotások kiállításon vesznek részt a HUNGAROCON rendezvény időtartama alatt. A pályázatokat az Egyesület a sci-fi találkozó vendégeinek szavazatai, valamint egy képzőművész szakmai véleménye alapján díjazza: 1. helyezés: **15.000 Ft**, 2. helyezés: **10.000 Ft**, 3. helyezés: **5.000 Ft**. (Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a pályaműveket **nem áll módunkban** visszaküldeni.)

„Preyer Hugo emlékére” novellapályázat

Az AVANA Egyesület pályázatot hirdet *amatőr* alkotók számára *új*, sci-fi novellák megírására. A pályázaton minden *amatőr* alkotó részt vehet, akár több művel is. A novellák terjedelme nem lehet kevesebb, mint 2 és nem lehet több 20 gépelt oldalnál (egy oldal max. 2100 karakter). *A terjedelm túllépése a pályázatból való kizárást eredményezi.*

A pályázat jeligés. Kérjük a pályázókat, hogy a jelige feloldását (név, pontos cím, telefonszám) a pályázat mellé, jeligével ellátott lezárt borítékba helyezték!

A három legsikerültebb alkotást díjazzuk: 1. helyezés: **15.000 Ft**, 2. helyezés: **10.000 Ft**, 3. helyezés: **5.000 Ft**.

A pályázó a pályázat beadásával hozzájárul, hogy novellája megjelenhet az Avana Egyesület irodalmi kiadványában. A pályázatokat az Egyesület archiválja.

A műveket két példányban kérjük benyújtani **2004. június 20-ig** (a postabélyegző dátuma) az alábbi címre: **Avana Egyesület, Bódi Ildikó 3100 Salgótarján, Fáy András körút 86. I/2.**

Zsoldos Péter Díj

Az Avana Egyesület várja az olvasóktól, kiadóktól a 2004. évi Zsoldos Péter Díj jelöléseit. A díjra jelölhető minden magyar nyelven írt, első ízben 2003. április 1. és 2004. március 31. között – legalább 1000 nyomtatott példányban – megjelent sci-fi témájú **regény** illetve **novella**. A nevezési határidő 2004. április 20. A nevezés leadható a **(32) 317-496** telefonszámon, az Avana Egyesület levélcímén: **3100 Salgótarján, Fő tér 5.** vagy az Egyesület e-mail címén: **ildikob@freemail.hu**

A nevezőnek meg kell adnia a nevezett mű címét, a mű szerzőjének nevét, novella esetén a novellát tartalmazó kötet vagy újság címét és a megjelenés időpontját. Az Egyesület megvizsgálja, hogy a nevezett mű megfelel-e a kiírás feltételeinek, majd értesíti a szerzőt. A szerzőnek jogában áll a nevezést elfogadni vagy visszautasítani. A nevezés elfogadása esetén a szerzőnek intézkednie kell a kiadója felé, hogy a nevezett mű kötetéből az Avana Egyesület legkésőbb 2004. április 30-ig 3 példányt megkapjon. A Díjat Salgótarján Város Önkormányzata és az Avana Egyesület azzal a céllal alapította, hogy emléket állítson *Zsoldos Péternek*, a magyar tudományos-fantasztikus irodalom kiemelkedő alkotójának, valamint, hogy egy rangos irodalmi díj létrehozásával felhívja a figyelmet a sci-fi irodalom értékeire.

Pályázatunkról

Az Új Galaxis előző számaiban meghirdetett felhívásra számos pályamű érkezett, már szerkesztés alatt áll antológiánk 4. kötete. Továbbra is várjuk valamennyi olyan amatőr író társunk novelláit, verseit, tanulmányait (*maximum 20-25 oldal terjedelemben*), aki nyomtatásban eddig még nem közölt alkotásait szeretné kiadványunk következő számaiban – igen kedvező anyagi feltételek mellett – viszontlátni. A pályamunkákat 1 nyomtatott példányban, valamint digitális formában (*lemezen vagy e-mailben*) kérjük eljuttatni a szerkesztőség impresszumban megjelölt címére. A pályaművek megjelentetéséről a szerkesztőség dönt, és a publikálás feltételeiről valamennyi kiválasztott alkotótársnak részletes tájékoztatást küld. A pályázatnak tartalmaznia kell egy olyan nyilatkozatot a szerzőtől, melyben beküldött alkotását saját szellemi terméként ismeri el. A pályaművek benyújtásának határideje folyamatos.

Kedvező publikálási lehetőség

Az Új Galaxis szerkesztősége kedvező publikálási lehetőséget kínál a magyarországi sci-fi irodalom feltörekvő tehetségei, amatőr írók, grafikusok, költők és tanulmányírók számára.

Lehetőséget biztosítunk:

kiadványunk további számaiban való – a szerző csekély anyagi hozzájárulásával meg támogattott – publikálásra. Az Új Galaxis című kiadvány önköltségi alapon működik. Valamennyi szerzőtárs, aki írása terjedelmének megfelelően hajlandó hozzájárulni a kiadvány újabb kötetének megjelentetéséhez, az általa befizetett összeg függvényében meghatározott számú kötetet kap tiszteletpéldányként, írásának nyelvi lektorálását, tipografálását és nyomdai előkészítését pedig az Új Galaxis szerkesztősége végzi. A kiadványban való megjelenés **ÁFÁ-s ára: 1500 Ft/oldal**;

Gondolja át ezt a lehetőséget, és ne habozzon felvenni velünk a kapcsolatot!

Néhány ok, ami miatt érdemes nálunk publikálnia

Mint kezdő és kevésbé ismert írónak, szinte egyáltalán nincs lehetősége művei közlésére? Mi erre egyedülálló és anyagilag igen kedvező lehetőséget ajánlunk.

(1) Ha korábban próbálkozott már művei internetes publikálásával, bizonyára vágyik rá, hogy műve „kézzel fogható” formában, nyomtatott változatban is megjelenjen és a boltokba kerüljön. Mi segítünk ebben.

(2) Nálunk:

- a pályaművek beadása díjtalan,
- ön csakis akkor fizet, ha írása kötetünkben vagy önálló formában megjelenik,
- a befizetett összeg függvényében ön tiszteletpéldányokat kap, melyeknek fogyasztói ára megközelíti az Ön által befizetett összeget,
- szerkesztőségünk munkatársai saját írásaikat saját pénzükből publikálják.

(3) Szerkesztőségünk tagjai mögött komoly, csaknem egy évtizedes könyvszerkesztési- és kiadási tapasztalat áll. Eddig főként egyetemi jegyzeteket, tankönyveket gondoztunk, illetve írtunk mi magunk. Sokszor követtük nyomon, hogyan lesz a kéziratból sok-sok munkafázis után kész könyv. (*Referencia-anyagaink, valamennyi eddig elkészült – több tucatnyi – könyvünk igény szerint megtekinthető.*)

(4) Szerkesztőségünk munkáját egy kiváló pécsi kiadó és nyomdaipari vállalat segíti.

(5) Ha nálunk publikál, tapasztalni fogja, hogy szerkesztőségünk tagjai nagyon fontos értéknek tartják az emberi kreativitást, az alkotói kedvet, azt, hogy nyomot hagyjunk magunk után a világban. Rajongunk a szép könyvekért, és – miként reményeink szerint azt az Új Galaxis első számai is mutatják – nagy kedvelői vagyunk a sci-fi irodalomnak és a csillagászatnak.

Atmion Bt. – A Budapesti Svéd Csapágy Kft. szerződött szerviz partnere

Csapágyazások tervezése, hibafeltárás diagnosztikával, 1214. Budapest, Csikó Sétány 10.
teljes körű karbantartás (hibák megállapítása, szerelés, Fax.: 06 (1) 215-3273
lézeres beállítás, kiegyensúlyozás) SKF eszközökkel. E-mail: zoltan.csaba@bscs.hu

<http://www.netmester.hu>

Kereső

online lexikon

<http://www.kereso.hu>

Kódex

NYOMDA KFT

Megjelent kiadványok

Új Galaxis 1., 2.
Viccek 100 forintért (1-20)

Békés Sándor: A lángoló határ
A természet bővületében
Imádkoznak a fák

Fekete Kálmán: Blues expedíció Chichagóban

Fenyvesi Csaba: A jog humora

Erdős Zoltán: Magyar mentalitás és életmód
a 16. és 17. században

Megjelenés alatt

Szigetvári János –
Szigetvári Szattinger Krisztián: 1111 szójáték

A könyvek megrendelhetők a kiadó címén:

7627 Pécs, Rigóder út 25.
Tel/fax: (72) 213-999
E-mail: kodex@axelero.hu

Peregnek a könyv lapjai, különös illata száll sosem-járt, mindig-várt utaknak, izgalmas, nagy találkozások emlékének.

Találkozások. Távoli világokból érkezett, titokzatos lényekkel, sárkányokkal, kétfejű könyvtárossal, égen röpködő lelkekkel, jövőbe üzenő királykisasszonnyal és múltba visszatérő, későbbi önmagunkkal.

Találkozások a misztikussal, a fenségessel, a félelmetessel, a felemelővel, a tökéletessel.

Találkozások, melyek jobbat teszik a világot, hozzáadnak valamit a nagy Egész kiteljesedéséhez, és bizonyosságot nyújtanak a magányosan reszkető léleknek arról, hogy mégis egyedül.

Hogy soha nincs egyedül.